ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
(vytvořený podle RVP GV)

ŠESTILETÉ GYMNÁZIUM

Motivační název:

„Správně chápat - správně se vyjadřovat - správně jednat.“

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy:	Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150
Forma vzdělání:	denní
REDIZO	600005089
IČ	604 59 085
Adresa školy:	Postupická 3150, Praha 4
Ředitel školy:	Mgr. Josef Tomek
Hlavní koordinátor:	RNDr. Ilona Šimková

Kontakty:

Telefon:	246 007 400
e-mail:	postupicka@postupicka.cz
www:	www.postupicka.cz

Zřizovatel

Název:	Magistrát hlavního města Prahy
IČ:	000 64 581
Adresa:	Mariánské náměstí 2, Praha 1, 110 00
Telefon:	236 002 042
Fax:	236 007 084
www:	www.magistrat.praha-mesto.eu

Platnost dokumentu od 1. 9. 2018

Podpis ředitele: Razítko školy:

Obsah

1. Identifikační údaje ... 2
2. Charakteristika školy ... 6
   2.1. Charakteristika školy, její velikost a umístění ... 6
   2.2. Vybavení školy ... 6
   2.3. Charakteristika pedagogického sboru ... 6
   2.4. Charakteristika žáků ... 7
   2.5. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce ... 7
   2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 8
3. Charakteristika ŠVP ... 9
   3.1. Zaměření školy ... 9
   3.2. Cíle vzdělávání ... 9
   3.3. Profil absolventa ... 11
   3.4. Organizace přijímacího řízení ... 12
   3.5. Organizace maturitní zkoušky ... 12
   3.6. Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami ... 12
   3.7. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 13
   3.8. Začlenění průřezových témat ... 14
4. Učební plány ... 58
   4.1. Šestileté vzdělávání – nižší gymnázium ... 58
   4.2. Šestileté vzdělávání – vyšší gymnázium ... 59
5. Učební osnovy ... 61
   5.1. Jazyk a jazyková komunikace ... 61
      5.1.1. Český jazyk a literatura I+II ... 65
      5.1.2. Cizí jazyk ... 76
      5.1.3. Další cizí jazyk ... 103
   5.2. Matematika a její aplikace ... 135
      5.2.1. Matematika I ... 137
      5.2.2. Matematika II ... 145
   5.3. Informační a komunikační technologie ... 157
      5.3.1. Informatika I ... 159
      5.3.2. Informatika II ... 164
   5.4. Člověk a společnost ... 172
      5.4.1. Občanská výchova ... 175
      5.4.2. Základy společenských věd ... 184
      5.4.3. Dějepis ... 206
   5.5. Člověk a příroda ... 221

5.5.1. Fyzika I 225
5.5.2. Fyzika II 234
5.5.3. Chemie I 244
5.5.4. Chemie II 255
5.5.5. Biologie I 264
5.5.6. Biologie II 277
5.5.7. Zeměpis I 287
5.5.8. Zeměpis II 292
5.6. Umění a kultura 301
5.6.1. Hudební výchova I 305
5.6.2. Hudební výchova II 315
5.6.3. Výtvarná výchova I 328
5.6.4. Výtvarná výchova II 341
5.7. Člověk a zdraví 363
5.7.1. Tělesná výchova I 365
5.7.2. Tělesná výchova II 373
5.8. Semináře pro 5. ročník 385
5.8.1. Konverzace v CJ – anglický jazyk 385
5.8.2. Konverzace v CJ – německý jazyk 388
5.8.3. Konverzace v CJ – španělský jazyk 392
5.8.4. Konverzace v CJ – francouzský jazyk 396
5.8.5. Kulturní antropologie 400
5.8.6. Dějepisný seminář 402
5.8.7. Dějiny umění 406
5.8.8. Seminář z matematiky 408
5.8.9. Seminář z fyziky 410
5.8.10. Seminář z chemie 411
5.8.11. Seminář z biologie 413
5.8.12. Deskriptivní geometrie 415
5.8.13. Seminář z informatiky 417
5.8.14. Seminář z finanční gramotnosti 419
5.8.15. Mediální výchova 423
5.8.16. Cvičení z matematiky 425
5.9. Semináře pro 6. ročník 426
5.9.1. Literární seminář 426
5.9.2. Konverzace v CJ – anglický jazyk 427
5.9.3. Konverzace v CJ – německý jazyk 429

5.9.4. Konverzace v CJ – španělský jazyk 433
5.9.5. Konverzace v CJ – francouzský jazyk 437
5.9.6. Seminář z informatiky 441
5.9.7. Sociologie 443
5.9.8. Psychologie 445
5.9.9. Politologie 447
5.9.10. Ekonomie 449
5.9.11. Dějepisný seminář 451
5.9.12. Dějiny umění 455
5.9.13. Latina 457
5.9.14. Seminář z matematiky 459
5.9.15. Seminář z fyziky 461
5.9.16. Seminář z chemie 463
5.9.17. Seminář z biologie 465
5.9.18. Zeměpisný seminář 468
5.9.19. Deskriptivní geometrie 473
5.9.20. Společenskovědní seminář 475
5.9.21. Seminář z hudební výchovy 477
5.9.22. Pravděpodobnost a statistika 484
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy 486
6.1. Hodnocení žáků 486
6.2. Hodnocení žáků v profilové části maturitní zkoušky 487
6.3. Autoevaluace školy 487

2. Charakteristika školy

2.1. Charakteristika školy, její velikost a umístění

Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150 je školou, jejímž zřizovatelem je Hlavní město Praha. Bylo otevřeno v roce 1983, na počátku školního roku 1992/93 se přestěhovalo do současné budovy. V současnosti studuje na škole cca 600 žáků.

Gymnázium je situováno v klidném prostředí Prahy 4, na Spořilově. Velmi dobrá je dopravní dostupnost. Stanice metra Roztyly je vzdálena od školy asi 15 minut chůze, v blízkosti školy jsou stanice několika autobusových linek, které zajišťují spojení na trasy metra A a C. Mnoho studentů využívá k dopravě do školy jízdních kol.

Ač se jedná o „sídlištní" školu, okolí nabízí celou škálu kulturních i sportovních možností. Vědomosti si mohou studenti prohlubovat v sousedící pobočce městské knihovny, ke sportování vybízí okolí Hamerského rybníka a sportovní areál Hamr.

2.2. Vybavení školy

Všechny učebny a odborné pracovny (fyziky, chemie, estetické výchovy, informatiky a cizích jazyků) jsou vybaveny moderní multimediální technikou - počítači s dataprojektory. Tělesná výchova probíhá v tělocvičně, v posilovně a na víceúčelovém hřišti.

Ve volném čase jsou žákům v budově školy k dispozici počítače s přístupem k internetu.

Učitelé mají k dispozici kabinety vybavené počítači a místnost s kopírovacím a tiskovým centrem. Všichni pedagogové mají svoji elektronickou adresu a telefonní připojení. Prostor pro setkávání učitelů poskytuje sborovna.

Gymnázium má vlastní moderní kuchyni se školní jídelnou, která nabízí výběr ze čtyř jídel. Uživatelský komfort zařízení zvyšuje elektronický jídelní systém s využitím objednávkových terminálů v obou budovách školy a internetové objednávání jídel. V areálu školy je školní bufet, několik nápojových a svačinových automatů.

V rámci posílení bezpečnosti studentů, pedagogických i nepedagogických pracovníků a prevence proti krádežím škola využívá bezpečnostní kamerový systém monitorující společné prostory interiéru a venkovní prostory areálu kolem budovy. V přízemí budovy je v době provozu školy přítomna vrátná.

Ve škole funguje elektronický docházkový systém napojený na elektronickou třídní knihu.

V areálu školy je zastřešené parkoviště pro kola.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Na gymnáziu pracuje stabilizovaný, odborně kvalifikovaný a kvalitní pedagogický sbor, který zajišťuje vysokou úroveň vzdělávání; nezbytností je průběžné zvyšování si kvalifikace a další vzdělávání. Pedagogický sbor čítá cca 50 členů.

Na škole působí školní poradenské pracoviště – odborně kvalifikovaný tým složený z výchovné poradkyně, metodika prevence sociálně patologických jevů a školní psycholožky.

2.4. Charakteristika žáků

Na škole studují žáci z celé Prahy i z příměstských oblastí Prahy.

Škola umožňuje žákům získat odpovídající znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech – cílem je uvědomit si svůj potenciál, rozvíjet jej prostřednictvím volitelných předmětů, získané kompetence uplatnit a prohlubovat studiem na VŠ (případně VOŠ jakéhokoli typu) a dobře se uplatnit v praxi. Během celého studia je proto kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů; jak za své celkové vzdělání, tak za svou úspěšnost u maturitní zkoušky.

Všichni žáci studují anglický jazyk a zároveň si volí druhý jazyk (německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk). Ve vyšších ročnících je žákům nabízena možnost volitelných předmětů formou seminářů.

Žáci jsou formou besed, zážitkových seminářů, exkurzí a vlastních projektů vedeni ke zdravému životnímu stylu, sebepoznání a vytvoření vhodných životních postojů. Učí se vyjádřit vlastní názory, obhájit je, ale také naslouchat názorům druhých, vhodně komunikovat, spolupracovat, být tolerantní a ohleduplní, pomáhat.

Atmosféra mezi žáky je přátelská. Žáci řeší svoje problémy ve studentské radě, kterou sami řídí, výstupy ze studentské rady předkládají vedení školy a spolupracují s ním při jejich eventuální realizaci. Zástupci studentské rady se podílí na aktivitách České středoškolské unie a aktivně prezentují své názory na jednáních středoškolského sněmu, který je poradním orgánem Rady HMP.

2.5. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

V rámci dlouhodobého projektu probíhá výchova ke zdraví zaměřená na zdravý život, péči o reprodukční zdraví, etické a psychosociální aspekty partnerského a sexuálního soužití. Osvědčil se např. program pro dívky "S tebou o tobě", vedený zkušenými lektorkami.

Škola nabízí žákům v průběhu studia velké množství aktivit organizovaných formou kurzů (např. adaptační, lyžařský, vodácký, cyklistický, sportovní), organizuje řadu jednorázových kulturních a společenských aktivit.

Škola disponuje licencí Akreditované středisko pro ECDL, testování (European Computer Driving Licence), pořádá přípravné jazykové kurzy pro mezinárodní zkoušky FCE. Studenti školy mají možnost tyto certifikáty získat během studia.

Další každoroční projekty školy:

Pravidelná účast gymnázia na prezentaci Schola Pragensis
Sportovní den školy
Postupická laťka – soutěž ve skoku vysokém (i pro žáky jiných škol)
Jeden svět
Projektové forum Postupická

Gymnázium spolupracuje již řadu let se zahraničními partnery. Tato aktivita probíhá na několika úrovních. Gymnázium spolupracuje se zahraničními školami při výměně žáků a vzájemných návštěvách. Dlouhodobě se daří udržovat vazby s gymnáziem v německém Sundernu.

Podle zájmu žáků se pořádají výjezdy s výukou cizího jazyku do anglicky, francouzsky, německy a španělsky mluvících zemí.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je od 1. 1. 2006 zřízena Školská rada, která má šest členů (2 zástupci učitelů, 2 zástupci zřizovatele, 2 zástupci zletilých žáků a rodičů nezletilých žáků) a pracuje v souladu s příslušnou legislativou.

Spolek rodičů a přátel gymnázia spolupracuje s vedením školy a podporuje mnoho akcí školy – např. školní ples, výjezdy studentů do zahraničí i různé soutěže.

Spolupráce s rodiči probíhá především na třídních schůzkách, kde jsou projednávány prospěch a chování žáků, organizační záležitosti, akce školy a pod… Závažnější problémy žáků (studijní či kázeňské) jsou řešeny při individuálních jednáních rodičů s třídními učiteli, ředitelem školy, poradenským týmem školy. Probíhají po vzájemné domluvě jak na žádost rodičů, tak z podnětu učitelů. Informace o výsledcích vzdělávání a docházce dostávají rodiče a žáci prostřednictvím webových stránek (program Bakaláři).

Škola organizuje dvakrát ročně Den otevřených dveří určený především uchazečům o studium a jejich rodičům.

Veřejnost je informována o dění ve škole prostřednictvím webových stránek www.postupicka.cz a na FB profilu školy https://www.facebook.com/postupicka.cz/ . Pro rodiče a žáky je zřízen školní informační portál Share Point.

Gymnázium spolupracuje s celou řadou charitativních organizací v rámci jejich sbírkových akcí (Adra, Světluška, Rozum a cit…), zejména pak podporuje Dětský domov ve Strančicích formou vánočního trhu, jehož výtěžek je předán DD.

Gymnázium rozvíjí spolupráci s Pedagogicko – psychologickou poradnou pro Prahu 1, 2 a 4, Francouzská 56. Spolupráce probíhá jak v rámci prevence sociálně patologických jevů, tak i v oblasti studijní – např. adaptace žáků 1. ročníků na nové prostředí, pomoc žákům se specifickými poruchami učení, profesní testy ve 4. ročníku.

Vedení školy také spolupracuje se Studentskou radou, která každoročně přináší řadu podnětů ke zkvalitnění výuky i školního prostředí. Studentská rada sdružuje zástupce jednotlivých tříd a má možnost přinášet různé podněty týkající se provozu školy i studia.

Spolupráce s vysokými školami probíhá jak v rámci praxí studentů pedagogických oborů na gymnáziu, tak formou setkání žáků gymnázia se studenty a učiteli vysokých škol na odborných či náborových besedách. Žáci se svými učiteli pravidelně navštěvují vzdělávací program Pokusy z fyziky na MFF UK. Při výuce fyziky se nezřídka využívá speciálních přístrojů renomovaných výrobců (Vernier).

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program probíhá v rámci oboru šestiletého (kód 79-41-K/61). Na naši školu přijímáme nadané žáky, kteří procházejí přijímacím řízením. Rádi přijmeme i žáky handicapované, pokud nám to dovolí provozní podmínky.

Jsme všeobecné gymnázium, proto je naší snahou umožnit žákům co nejširší výběr předmětů a volnost zaměření v posledních dvou ročnících. V nižších ročnících je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP GV rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů, čímž je vypracován základ pro pozdější profilaci studia. Žákům je postupně dána možnost profilovat své studium podle vlastního zájmu formou volitelných seminářů, nejvýrazněji v posledním ročníku. Volitelné semináře si žák povinně volí pro předposlední a poslední ročník studia nad rámec pevně daných povinných vyučovacích předmětů. Tyto semináře jsou nástrojem svobodné volby žáka, který tak má možnost výrazně se profilovat pro další studium i pracovní život.

Z hlediska rámcového vzdělávacího programu je zachována klasická nabídka předmětů, integrovány jsou předměty "zdravotní výchova" a "svět práce".

Jednou z priorit vzdělávacího programu je výuka cizích jazyků. Prvním cizím jazykem je jazyk anglický, další cizí jazyk si volí žák z aktuální nabídky, kterou tvoří obvykle němčina, francouzština a španělština.

Velice důležité pro plnění záměrů ŠVP jsou korektní a vstřícné vztahy vědomě budované mezi učiteli a žáky, mezi žáky napříč ročníky i otevřené vztahy mezi vedením školy, učiteli a žáky.

Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy, což přispívá ke kvalitní přípravě na další studium. Většina žáků tak splňuje předpoklady pro přijetí na vysokou školu.

3.2. Cíle vzdělávání

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevili jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému okolí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít a spolupracovat s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- umožnit žákům využívat a rozvíjet jejich znalosti a dovednosti k vlastnímu svobodnému a kultivovanému sebevyjádření

Klíčové kompetence	Co to představuje na naší škole
Kompetence k učení umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	**Učitel:** • klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, schopnost reprodukce textu vlastními slovy • vede žáky ke schopnosti vyhledat informaci a kriticky ji posoudit • klade důraz na knižní vzdělanost a ověřitelné zdroje informací • vede žáky k používání informačních technologií, úměrně věku žáků • k žákům má individuální přístup, dává jim možnost prožít úspěch a tím posiluje jejich sebedůvěru • vede žáky k tomu, aby si našli vlastní efektivní styl učení v jednotlivých předmětech • vytváří takové situace, v nichž má žák radost a uspokojení z učení, touží po zdokonalení
Kompetence k řešení problému podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	**Učitel:** • nechá žáky hledat různá řešení problému, posuzovat odlišné strategie • tam, kde je to vhodné, používá netradiční úlohy • ve vhodných případech nechá žáky realizovat vlastní nápady, podporuje jejich tvořivost • podporuje žákovu schopnost vidět věci jinak • motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života • dbá, aby se žáci postupně zdokonalovali práci s informacemi z různých zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a digitálních) • učí žáky vyhledávat a třídit informace, přistupovat k nim kriticky a dále je využívat • učí žáky aplikovat teorii do praxe • vede žáky k samostatnému organizování některých akcí mimo vyučování
Kompetence komunikativní vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	**Učitel:** • vede žáky k efektivní komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • učí žáky kultivovaně obhajovat vlastní názor, argumentovat a zároveň naslouchat názorům jiných • podporuje a rozvíjí formulační a prezentační schopnosti žáků • dbá, aby si žáci tříbili jazykový cit
Kompetence sociální a personální rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat při profesní orientaci a respektovat práci vlastní i druhých	**Učitel:** • umožní žákům posílit sebekontrolu a sebeovládání pomůže žákům získat dovednosti pro zvládání stresových situací • podporuje zdravé vztahy mezi žáky uvnitř třídy i mezi třídami • začleňuje metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vede žáky ke spolupráci při vyučování • podporuje rozvoj dovedností pro kooperaci a týmovou práci • umožní žákům vyzkoušet si různé role ve skupině

Klíčové kompetence	Co to představuje na naší škole
Kompetence občanská připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	**Učitel:** • respektuje individuální rozdíly mezi žáky • vede žáky k tomu, aby si v třídních kolektivech společně stanovili pravidla chování, a dbá na jejich dodržování • klade důraz na ekologickou výchovu • vede žáky k třídění odpadu • dbá, aby se žáci při pobytech v přírodě chovali jako zodpovědné a spolehlivé osoby • pěstuje v žácích úctu ke kulturním statkům
Kompetence k podnikavosti příprava na volbu povolání, příprava na život v tržním prostředí	**Učitel:** • motivuje žáky k aktivnímu zapojení do výuky • vede je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci • pomáhá jim při tom nabídkou volitelných a nepovinných předmětů • pěstuje v žácích trpělivost a systematičnost

3.3. Profil absolventa

Naše gymnázium vzdělává své žáky tak, aby jeho absolventi byli schopni orientovat se v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního nebo politického dění ve svém regionu, aby byli sociálně zralí, byli si vědomi svých práv a povinností a ctili demokratické principy fungování společnosti.

Absolvent našeho gymnázia je osobností schopnou dále rozvíjet a chránit své fyzické a psychické zdraví i sociální cítění a přijímat zodpovědnost za své názory, postoje a činy.

Primární úlohou všech ročníků gymnázia je příprava ke studiu na vysokých školách. Absolvent umí komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, a to jak v mateřském, tak i v cizím jazyce a prakticky používat ICT při své práci i pro vlastní vzdělávání.

Absolvent osmiletého studia dosáhne v 1. cizím jazyce úrovně B1 - B2, v 2. cizím jazyce B1.

Je schopen samostatně se učit a samostatně řešit úkoly. Své znalosti a dovednosti umí dále tvořivě rozvíjet a propojovat. Chápe nutnost celoživotního vzdělávání. Také umí pracovat v týmu, vhodně a přiměřeně prezentovat a obhájit svůj názor. Absolvent našeho gymnázia se orientuje v základech různých oborů, aby si mohl vybrat studijní obor na vysoké škole a povolání podle svých zájmů a schopností.

Umí využívat prameny, kompilovat a prezentovat je, aniž by se dopustil plagiátorství, umí z nadbytku informací vybírat podstatné.

Absolvent naší školy rozumí metodám přírodovědného výzkumu, které pomáhají objasnit zákonitosti, jimiž se přírodní procesy řídí, rozumí metodám společenskovědního výzkumu a chápe historické, sociální, kulturní a ekonomické souvislosti vývoje společnosti. Je schopen aplikovat teoretické poznatky při řešení konkrétních životních situací.

3.4. Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení do primy šestiletého studia se každý rok koná v souladu s právními normami MŠMT ČR. Otázky v přijímacím řízení nepřekračují úroveň znalostí z RVP ZV.

Kritéria přijetí a počty otevíraných tříd jsou každoročně do 31. 1. aktualizovány na webových stránkách školy.

Přijímací řízení z českého jazyka a matematiky je v současné době organizováno a zajišťováno Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání (Cermat). Přijímací řízení doplňuje test z anglického jazyka, který si škola vytváří sama.

3.5. Organizace maturitní zkoušky

Podmínky organizace maturitní zkoušky se řídí platnými právními normami MŠMT ČR. Model maturitní zkoušky se opírá o platnou legislativu tedy Školský zákon č. 561/2004 Sb. a vyhlášku č. 177/2009 Sb. ve znění pozdějších novel:

Společná část	Profilová část
2 povinné zkoušky: 1. český jazyk a literatura 2. cizí jazyk nebo matematika	2 – 3 povinné zkoušky: - stanovuje ředitel školy
max. 2 nepovinné zkoušky: - z nabídky: cizí jazyk, matematika	max. 2 nepovinné zkoušky: - nabídku stanovuje ředitel školy - ředitel školy může zařadit i výběrovou zkoušku Matematika +

Profilová část maturitní zkoušky respektuje filozofii ŠVP a nechává studentům volný výběr předmětů dle zaměření jednotlivce.
Žák si volí v profilové části ***3 povinné zkoušky*** z nabídky schválené ředitelem školy.

3.6. Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Terminologie této kapitoly odpovídá právním předpisům (novela školského zákona č.82/2015 Sb. a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných). Jedná se především o náhradu označení žák se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním nově platným termínem **žák se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně**.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je dáno vyhláškou č.27/2016 Sb. a probíhá formou individuální integrace do běžných tříd.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb, zjišťování míry podpůrných opatření a posuzování možností žáků při jejich vzdělávání poskytují s informovaným souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra aj.) a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště, zejména školní psycholog. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti, lze kombinovat různé jejich druhy a stupně. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i

bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka opatření nižšího stupně nepostačovala k naplňování vzdělávacích možností žáka.

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory (PLPP), který má písemnou podobu a zahrnuje popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb, podpůrná opatření, cíle podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje učitel konkrétního vyučovacího předmětu ve spolupráci s třídním učitelem a výchovným poradcem. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s pedagogy, rodiči, samotným žákem a vedením školy. PLPP je průběžně aktualizován, nejpozději po 3 měsících škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Za spolupráci s tímto zařízením odpovídá výchovný poradce.

Škola při plánování a realizaci vzdělávacího procesu respektuje individualitu žáka, využívá PLPP a řídí se doporučeními školského poradenského zařízení. Dále umožňuje ze závažných zdravotních důvodů uvolnění z celého nebo z části vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností (viz § 67 odst. 2 školského zákona) a vytváření individuálních vzdělávacích plánů.

Škola podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.7. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

K zabezpečení rozvoje mimořádně nadaných žáků směřuje škola v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Za nadaného se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo jednotlivých oblastech rozumových schopností a výše jmenovaných dovedností, se považuje za mimořádně nadaného. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí ve spolupráci se školou školské poradenské zařízení.

Škola klade důraz nejen na prostorové i materiální řešení výuky, ale hlavně na zajištění kvality výuky – náročného obsahu i vhodných forem a metod práce: využívání metod s preferencí individuálního přístupu, využívání možností individuálních konzultací, možnost individuálního vzdělávacího plánu, nabídku volnočasových aktivit, zařazování žáků do skupin podle úrovně znalostí, širokou nabídku volitelných předmětů vycházející ze zájmu žáků.

Cílem péče o tyto žáky je jednak podpora jejich nadání event. talentu a jednak směřování k harmonizaci jejich osobnosti. Velká pozornost je věnována profesní kariéře žáků. V závěru studia mohou využít nabídku skupinového psychologického šetření a individuálních konzultací se školním psychologem.

3.8. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (zkratka OSV)

Nižší stupeň gymnázia

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy k oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, seberegulaci a k udržení psychického zdraví, tj. „psychohygiena, komunikace, role a situace“. Osobnostní a sociální výchova navazuje na vzdělávací obsah této oblasti a prohlubuje jej. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost, a to zejména k Výchově k občanství a k jejím částem „Člověk ve společnosti“ a „Člověk jako jedinec“. Konkrétně k tématům „lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití“ (Člověk ve společnosti) a „podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj“ (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na učení se praktickým dovednostem spjatým s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti Člověk a příroda se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na oblast Umění a kultura se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična - jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí Člověk a zdraví je vhodné v tématech reflektujících sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vypjatých situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž výrazně přispívá k oblasti Člověk a svět práce, zejména vybavením dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Vyšší stupeň gymnázia

Osobnostní a sociální výchova vyplývá na jedné straně z obecných tendencí vývoje tohoto světa a nároků, které takový vývoj před středoškolské vzdělání staví, a na druhé straně bezprostředně z výchozích kapitol RVP G, které již výše zmíněné nároky reflektují. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům vést zdravý a zodpovědný život jako jednotlivcům i členům společnosti, poskytuje žákům příležitosti přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí u žáků sebeúctu, sebedůvěru a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v

různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.

Znalosti a dovednosti získané v rámci Osobnostní a sociální výchovy jim mohou pomoci též reagovat na morální, sociální a kulturní otázky, které před nimi vyvstávají na cestě životem.

Globalizace a další sociokulturní jevy přinášejí nemalému množství lidí řadu rizik (např. ohrožení psychické stability i fyzické existence nevhodným zacházením s produkty vědy a techniky; sociální problémy související s rychlostí a nepředvídatelností ekonomických pohybů; zvýhodňování podmínek pro globální terorismus; rychlé rozrušování dříve dlouhodobě stabilních sociálních vazeb a kulturních celků; devastace životního prostředí).

Současně s objevováním se a působením těchto rizik hledají lidé cesty, jak jim zabránit nebo jak redukovat jejich destruktivní dopady na jedince i společnosti. Jeden z podstatných směrů, jímž se tyto snahy ubírají, směřuje k pedagogicky ovlivňovanému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji každého jedince ve společnosti. K takovému rozvoji, který by založil v lidech předpoklad schopností:

- vytvářet a udržovat si maximum osobní stability, vyrovnávat se s riziky, pečovat o své psychosomatické zdraví;
- pěstovat kvalitní mezilidské vztahy a v procesech sociální interakce ve všech jejích podobách (osobní, politické, interkulturní, profesní, společenské atd.) jednat co nejefektivněji ve prospěch svůj i druhých lidí.

Průřezové téma směřuje k:

- rozvoji osobnostních, individuálních předpokladů každého jedince pro život se sebou samým i s druhými lidmi v aktuálním společenském kontextu;
- rozvoji sociálních (interakčních, vztahových) dovedností pro život s druhými lidmi;
- rozvoji etických předpokladů pro život ve společenství lidí a v tomto světě vůbec.

Akcent na rozvoj výše uvedených schopností, dovedností a předpokladů v rámci studia (a tedy také důvod zařazení tématu do RVP G) vyplývá z aktuálního pojetí všeobecného vzdělání reagujícího na výše uvedené skutečnosti. Pokud má být gymnázium i nadále školou poskytující toto vzdělání, pak se prakticky nemůže vyhnout obecné tendenci rozvíjet obecně lidský potenciál žáků. Znamená to nejen orientovat je v kultuře a vědách, ale též nabídnout jim vzdělávací příležitost pro rozvoj různých typů životních dovedností. Jejich prostřednictvím může žák optimalizovat svou praktickou schopnost orientovat se v sociálních situacích a také zhodnocovat vzdělání, které mu gymnázium poskytne v jiných vzdělávacích oborech.

Průřezové téma svou obecností souvisí prakticky se všemi vzdělávacími oblastmi RVP G. Oblast Jazyk a jazyková komunikace se setkává s tématy, která se v rámci průřezového tématu týkají mezilidské komunikace; oblast Člověk a příroda se může prolnout např. s tematikou ochrany a rozvoje fyzické složky osobnosti, zdravého životního stylu i biologického základu sociálního lidského chování, etiky ve vztahu k životnímu prostředí; oblast Člověk a společnost se může setkat s Osobnostní a sociální výchovou opět na poli komunikace, mezilidských vztahů, sociálních a ekologických problémů, interkulturních kontaktů a dovedností, na poli etiky lidského chování atd.; oblast Člověk a svět práce se snadno prováže s tématy týkajícími se práce na sobě samém, plánování života, rozvoje studijních dovedností, rozvoje řady sociálních dovedností a postojů potřebných pro spolupráci, organizování druhých lidí i zvládání konkurence; oblast Člověk a zdraví může být průřezovým tématem významně podpořena např. ve směřování k zdravému životnímu stylu, psychohygieně a hygieně komunikace; oblast Umění a kultura má jednoznačně kontakt s průřezovým tématem díky akcentu na rozvoj kreativity, rozvoj emoční inteligence atd.

Rozvoj schopností poznávání

- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura, Sloh
	Občanská výchova: 1.1. Člověk jako osobnost
	Výtvarná výchova I: 1.2. Kresba přírodnin, 1.4. Koláž, 1.6. Portrét, mediální fotografie, portrét- symbol, 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.11. Zátiší, 1.12. Krajina – tvůrčí práce v plenéru, 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura
	Výtvarná výchova I: 2.1. Příroda kolem nás, člověk a komunikace, já a moje identita, 2.2. Grafické techniky - papírořez - zvíře, 2.3. Kaligram - PF, 2.4. Užité umění, 2.5. Portrét, studijní kresba, 2.6. Reliéf, maska, 2.7. Monotyp, přírodní motivy - jaro, 2.8. Postava, 2.9. Architektura, prostorová práce, člověk a prostředí, 2.10. Krajina – tvůrčí práce v plenéru, 2.11. Vybrané kapitoly z dějin umění
3. ročník	Základy společenských věd: 3.3. Učení a poznání
	Výtvarná výchova II: 3.1. Portrét, 3.2. Živá a neživá příroda, 3.3. Písmo, 3.4. Vánoční tradice, 3.5. Symbolika barev, 3.7. Kombinace technik, 3.8. Grafika, 3.9. Perspektiva, 3.10. Tematická práce, 3.11. Dějiny umění
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.1. Portrét-autoportrét-karikatura, 4.2. Malba - symbol jako skrytá řeč věcí, 4.3. Grafika-PF-ilustrace, 4.4. Vánoční tradice, 4.5. Kresba postavy, 4.6. Neživá a živá příroda, 4.7. Prostorové práce-modelování-maska-kachel, 4.8. Perspektiva, 4.9. Koláž, 4.10. Komplexní kompoziční práce, 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie
6. ročník	Základy společenských věd: 6.2. Úvod do filozofie, 6.11. Scienticmus a antiscientistické směry dvacátého století

Sebepoznání a sebepojetí

- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník,
- 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník

Sebepoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Cizí jazyk I: A1
	Občanská výchova: 1.1. Člověk jako osobnost, 1.4. Asertivita

	Hudební výchova I: 1.5. Úloha a smysl hudby v lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti
	Výtvarná výchova I: 1.6. Portrét, mediální fotografie, portrét- symbol, 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy)
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 1.4. Volejbalový sportovní den, 1.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Cizí jazyk I: A2
	Hudební výchova I: 2.1. Hudba lidová a umělá, 2.2. Vokální a instrumentální hudba, 2.3. Programní a absolutní hudba, 2.4. Hudební forma, 2.5. Hudba na jevišti, 2.6. Humor v hudbě, 2.7. Kýč v hudbě, 2.8. Hudba a technika
	Výtvarná výchova I: 2.5. Portrét, studijní kresba, 2.8. Postava
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 2.4. Volejbalový sportovní den, 2.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Cizí jazyk II: A2
	Základy společenských věd: 3.3. Učení a poznání, 3.4. Psychologie osobnosti, 3.8. Komunikace
	Hudební výchova II: 3.1. Opakování základů hudební nauky, 3.2. Periodizace dějin hudby artificiální, 3.4. Hudební pravěk, 3.5. Starověk, 3.6. Středověk - Gregoriánský chorál, 3.8. Středověk - Ars antiqua - vícehlas, 3.9. Renesance, 3.10. Baroko, 3.11. Klasicismus, 3.12. Romantismus, 3.13. Impresionismus, 3.14. Moderní směry 20. století, 3.15. Janáček, Martinů
	Výtvarná výchova II: 3.1. Portrét
	Tělesná výchova II: 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 3.2. Pohybové dovednosti, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.1. Portrét-autoportrét-karikatura
	Tělesná výchova II: 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 4.2. Pohybové dovednosti, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2

5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie
	Biologie II: 5.1. Biologie člověka, 5.2. Genetika
	Tělesná výchova II: 5.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 5.2. Pohybové dovednosti, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
6. ročník	Cizí jazyk II: B1-B2
	Základy společenských věd: 6.2. Úvod do filozofie, 6.3. Filozofie starého Řecka, hebrejské myšlení a filozofie Východu, 6.4. Filozofie staletí kolem přelomu letopočtu a vznik křesťanství, 6.5. Středověká křesťanská filozofie, 6.6. Renesance a humanismus, empirismus a racionalismus, 6.7. Immanuel Kant a problém poznání, 6.8. Francouzské osvícenství a myšlenky J. A. Komenského, 6.9. Německá klasická filozofie a její úpadek, 6.10. Směry druhé poloviny devatenáctého století a jejich vliv na dvacáté století, 6.11. Scienticmus a antiscientistické směry dvacátého století, 6.12. Postmoderna, 6.13. Problémy současnosti
	Tělesná výchova II: 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 6.2. Pohybové dovednosti

Seberegulace a sebeorganizace

- pokrytí předmětem Chemie II, Biologie II
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem ECDL zkouška - určen pro: 4. ročník

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

1. ročník	Cizí jazyk I: Jazyk ve třídě a úvod do jazyka
	Občanská výchova: 1.1. Člověk jako osobnost, 1.2. Náročné životní situace, 1.4. Asertivita
	Hudební výchova I: 1.4. Zpěvní hlasy - druhy, 1.5. Úloha a smysl hudby v lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti, 1.6. Hudebně vyjadřovací prostředky: rytmus, tempo, 1.7. Melodie, homofonie, polyfonie, 1.8. Harmonie, 1.9. Dynamika, 1.10. Barva zvuku, instrumentace, 1.11. Gradace, 1.12. Kontrast, 1.13. Hudební nástroje a hudební tělesa, 1.14. Vybrané kapitoly z dějin hudby vážné a populární – významní autoři a jejich díla
	Výtvarná výchova I: 1.1. Úvod
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 1.4. Volejbalový sportovní den, 1.5. Softbalový sportovní den

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Český jazyk
	Hudební výchova I: 2.1. Hudba lidová a umělá, 2.2. Vokální a instrumentální hudba, 2.3. Programní a absolutní hudba, 2.4. Hudební forma, 2.5. Hudba na jevišti, 2.6. Humor v hudbě, 2.7. Kýč v hudbě, 2.8. Hudba a technika
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 2.4. Volejbalový sportovní den, 2.5. Softbalový sportovní den
3. ročník	Základy společenských věd: 3.3. Učení a poznání, 3.5. Psychologie zdraví
	Biologie II: Laboratorní cvičení
	Hudební výchova II: 3.4. Hudební pravěk, 3.5. Starověk, 3.6. Středověk - Gregoriánský chorál, 3.8. Středověk - Ars antiqua - vícehlas, 3.9. Renesance, 3.10. Baroko, 3.11. Klasicismus, 3.12. Romantismus, 3.13. Impresionismus, 3.14. Moderní směry 20. století, 3.15. Janáček, Martinů
	Tělesná výchova II: 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 3.2. Pohybové dovednosti, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den
4. ročník	Biologie II: Laboratorní cvičení
	Tělesná výchova II: 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 4.2. Pohybové dovednosti, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den
5. ročník	Tělesná výchova II: 5.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 5.2. Pohybové dovednosti, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
6. ročník	Základy společenských věd: 6.1. Logika formální a neformální, 6.14. Totalita a etika, 6.16. Ročníková práce
	Tělesná výchova II: 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 6.2. Pohybové dovednosti

Psychohygiena

- pokrytí předmětem Psychologie
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník

Psychohygiena - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.2. Náročné životní situace, 1.4. Asertivita
	Hudební výchova I: 1.5. Úloha a smysl hudby v lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví
2. ročník	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Základy společenských věd: 3.5. Psychologie zdraví

4. ročník	Cizí jazyk II: A2-B1
	Další cizí jazyk II: A2
6. ročník	Základy společenských věd: 6.14. Totalita a etika

Kreativita
- pokrytí předmětem Literární seminář
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník
- pokrytí projektem ECDL zkouška - určen pro: 4. ročník

Kreativita - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 1.4. Textový editor Microsoft Word 2010
	Hudební výchova I: 1.2. Akustika a základy hudební nauky, 1.3. Lidský hlas a sluch, hlasová hygiena, 1.5. Úloha a smysl hudby v lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti, 1.6. Hudebně vyjadřovací prostředky: rytmus, tempo, 1.7. Melodie, homofonie, polyfonie, 1.8. Harmonie, 1.9. Dynamika, 1.10. Barva zvuku, instrumentace, 1.11. Gradace, 1.12. Kontrast, 1.13. Hudební nástroje a hudební tělesa, 1.14. Vybrané kapitoly z dějin hudby vážné a populární – významní autoři a jejich díla
	Výtvarná výchova I: 1.2. Kresba přírodnin, 1.3. Stylizace přírodnin, 1.4. Koláž, 1.5. Dekorativní práce, advent, Vánoce, 1.6. Portrét, mediální fotografie, portrét- symbol, 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.8. Batikování, 1.9. Prostorová kompozice, 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu, 1.11. Zátiší, 1.12. Krajina – tvůrčí práce v plenéru
	Další cizí jazyk I: A1
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Cizí jazyk I: A2
	Hudební výchova I: 2.1. Hudba lidová a umělá, 2.2. Vokální a instrumentální hudba, 2.3. Programní a absolutní hudba, 2.4. Hudební forma, 2.5. Hudba na jevišti, 2.6. Humor v hudbě, 2.7. Kýč v hudbě, 2.8. Hudba a technika
	Výtvarná výchova I: 2.1. Příroda kolem nás, člověk a komunikace, já a moje identita, 2.2. Grafické techniky - papírořez - zvíře, 2.3. Kaligram - PF, 2.4. Užité umění, 2.5. Portrét, studijní kresba, 2.6. Reliéf, maska, 2.7. Monotyp, přírodní motivy - jaro, 2.8. Postava, 2.9. Architektura, prostorová práce, člověk a prostředí, 2.10. Krajina – tvůrčí práce v plenéru
3. ročník	Hudební výchova II: 3.2. Periodizace dějin hudby artificiální, 3.4. Hudební pravěk, 3.5. Starověk, 3.6. Středověk - Gregoriánský chorál, 3.8. Středověk - Ars antiqua - vícehlas, 3.9. Renesance, 3.10. Baroko, 3.11. Klasicismus, 3.12. Romantismus, 3.13. Impresionismus, 3.14. Moderní směry 20. století, 3.15. Janáček, Martinů

	Výtvarná výchova II: 3.1. Portrét, 3.2. Živá a neživá příroda, 3.3. Písmo, 3.4. Vánoční tradice, 3.5. Symbolika barev, 3.7. Kombinace technik, 3.8. Grafika, 3.9. Perspektiva, 3.10. Tematická práce, 3.11. Dějiny umění
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.1. Portrét-autoportrét-karikatura, 4.2. Malba - symbol jako skrytá řeč věcí, 4.3. Grafika-PF-ilustrace, 4.4. Vánoční tradice, 4.5. Kresba postavy, 4.6. Neživá a živá příroda, 4.7. Prostorové práce-modelování-maska-kachel, 4.8. Perspektiva, 4.9. Koláž, 4.10. Komplexní kompoziční práce, 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
	Další cizí jazyk II: A2
5. ročník	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika, 5.3. Finance
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Základy společenských věd: 6.16. Ročníková práce
	Další cizí jazyk II: B1

Poznávání lidí

- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro:4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Poznávání lidí - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Cizí jazyk I: A1
	Občanská výchova: 1.1. Člověk jako osobnost, 1.3. Komunikace
	Výtvarná výchova I: 1.6. Portrét, mediální fotografie, portrét- symbol, 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
2. ročník	Cizí jazyk I: A2
	Výtvarná výchova I: 2.5. Portrét, studijní kresba, 2.8. Postava
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. ročník	Základy společenských věd: 3.2. Obecná psychologie, 3.3. Učení a poznání, 3.6. Vývojová psychologie; Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Další cizí jazyk II: A1-A2

4. ročník	Základy společenských věd: : Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 4.5. Kresba postavy, 4.7. Prostorové práce-modelování-maska-kachel, 4.10. Komplexní kompoziční práce
	Tělesná výchova II: 4.4. Vodácký kurz
5. ročník	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Základy společenských věd: : Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Mezilidské vztahy

- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Cizí jazyk I: A1
	Občanská výchova: 1.2. Náročné životní situace, 1.3. Komunikace, 1.4. Asertivita, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova I: 1.5. Dekorativní práce, advent, Vánoce, 1.6. Portrét, mediální fotografie, portrét- symbol, 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
2. ročník	Občanská výchova: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova I: 2.4. Užité umění, 2.5. Portrét, studijní kresba, 2.7. Monotyp, přírodní motivy - jaro, 2.8. Postava
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
3. ročník	Základy společenských věd: 3.7. Sociální psychologie, 3.8. Komunikace, 3.9. Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 3.1. Portrét, 3.4. Vánoční tradice
	Tělesná výchova II: 3.2. Pohybové dovednosti, 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK
	Další cizí jazyk II: A1-A2

4. ročník	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.5. EU a mezinárodní organizace, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 4.1. Portrét-autoportrét-karikatura, 4.4. Vánoční tradice, 4.5. Kresba postavy, 4.7. Prostorové práce-modelování-maska-kachel, 4.10. Komplexní kompoziční práce
	Tělesná výchova II: 4.2. Pohybové dovednosti, 4.3. Činnosti podporující pohybové učení, 4.4. Vodácký kurz
5. ročník	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Tělesná výchova II: 5.2. Pohybové dovednosti, 5.3. Činnosti podporující pohybové učení, 5.4. Sportovní kurz
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Základy společenských věd: 6.2. Úvod do filozofie, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Tělesná výchova II: 6.2. Pohybové dovednosti, 6.3. Činnosti podporující pohybové učení

Komunikace

- pokrytí předmětem Český jazyk a literatura I, Literární seminář
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník
- pokrytí projektem ECDL zkouška - určen pro: 4. ročník

Komunikace - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Český jazyk, Sloh
	Cizí jazyk I: A1
	Matematika I: 1.1. Číselné výrazy, Pythagorova věta
	Informatika I: 1.3. Operační systém Microsoft Windows 7, 1.4. Textový editor Microsoft Word 2010
	Občanská výchova: 1.3. Komunikace, 1.4. Asertivita
	Fyzika I: Práce s laboratorní technikou
	Hudební výchova I: 1.2. Akustika a základy hudební nauky, 1.3. Lidský hlas a sluch, hlasová hygiena, 1.4. Zpěvní hlasy - druhy, 1.5. Úloha a smysl hudby v

	lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti, 1.6. Hudebně vyjadřovací prostředky: rytmus, tempo, 1.7. Melodie, homofonie, polyfonie, 1.8. Harmonie, 1.9. Dynamika, 1.10. Barva zvuku, instrumentace, 1.11. Gradace, 1.12. Kontrast, 1.13. Hudební nástroje a hudební tělesa, 1.14. Vybrané kapitoly z dějin hudby vážné a populární – významní autoři a jejich díla
	Výtvarná výchova I: 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 1.3. Činnosti podporující pohybové učení, 1.4. Volejbalový sportovní den, 1.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Český jazyk, Sloh
	Cizí jazyk I: A2
	Matematika I: 2.1. Shodnost
	Občanská výchova: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Hudební výchova I: 2.1. Hudba lidová a umělá, 2.2. Vokální a instrumentální hudba, 2.3. Programní a absolutní hudba, 2.4. Hudební forma, 2.5. Hudba na jevišti, 2.6. Humor v hudbě, 2.7. Kýč v hudbě, 2.8. Hudba a technika
	Výtvarná výchova I: 2.1. Příroda kolem nás, člověk a komunikace, já a moje identita, 2.4. Užité umění, 2.5. Portrét, studijní kresba, 2.6. Reliéf, maska, 2.8. Postava, 2.9. Architektura, prostorová práce, člověk a prostředí, 2.11. Vybrané kapitoly z dějin umění
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 2.3. Činnosti podporující pohybové učení, 2.4. Volejbalový sportovní den, 2.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Cizí jazyk II: A2
	Matematika II: 3.3. Rovnice a nerovnice
	Základy společenských věd: 3.2. Obecná psychologie, 3.7. Sociální psychologie, 3.8. Komunikace, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Hudební výchova II: 3.1. Opakování základů hudební nauky, 3.4. Hudební pravěk, 3.5. Starověk, 3.6. Středověk - Gregoriánský chorál, 3.8. Středověk - Ars antiqua - vícehlas, 3.9. Renesance, 3.10. Baroko, 3.11. Klasicismus, 3.12. Romantismus, 3.13. Impresionismus, 3.14. Moderní směry 20. století, 3.15. Janáček, Martinů
	Výtvarná výchova II: 3.1. Portrét, 3.3. Písmo, 3.8. Grafika, 3.9. Perspektiva, 3.10. Tematická práce, 3.11. Dějiny umění
	Tělesná výchova II: 3.2. Pohybové dovednosti, 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den

	Další cizí jazyk II: A1-A2
4. ročník	Cizí jazyk II: A2-B1
	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 4.2. Malba - symbol jako skrytá řeč věcí, 4.3. Grafika-PF-ilustrace, 4.4. Vánoční tradice, 4.5. Kresba postavy, 4.7. Prostorové práce-modelování-maska-kachel, 4.10. Komplexní kompoziční práce, 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
	Tělesná výchova II: 4.2. Pohybové dovednosti, 4.3. Činnosti podporující pohybové učení, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2
5. ročník	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: 5.7. Jeden svět
	Tělesná výchova II: 5.2. Pohybové dovednosti, 5.3. Činnosti podporující pohybové učení, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Cizí jazyk II: B1-B2
	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Tělesná výchova II: 6.3. Činnosti podporující pohybové učení
	Další cizí jazyk II: B1

Kooperace a kompetice

- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.4. Asertivita
	Hudební výchova I: 1.2. Akustika a základy hudební nauky, 1.3. Lidský hlas a sluch, hlasová hygiena, 1.4. Zpěvní hlasy - druhy, 1.5. Úloha a smysl hudby v lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti, 1.6. Hudebně vyjadřovací prostředky: rytmus, tempo, 1.7. Melodie, homofonie, polyfonie, 1.8. Harmonie, 1.9. Dynamika, 1.10. Barva zvuku, instrumentace, 1.11.

	Gradace, 1.12. Kontrast, 1.13. Hudební nástroje a hudební tělesa, 1.14. Vybrané kapitoly z dějin hudby vážné a populární – významní autoři a jejich díla
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 1.3. Činnosti podporující pohybové učení, 1.4. Volejbalový sportovní den, 1.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Hudební výchova I: 2.6. Humor v hudbě, 2.7. Kýč v hudbě
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 2.3. Činnosti podporující pohybové učení, 2.4. Volejbalový sportovní den, 2.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Základy společenských věd: 3.7. Sociální psychologie, 3.8. Komunikace
	Hudební výchova II: 3.4. Hudební pravěk, 3.5. Starověk, 3.6. Středověk - Gregoriánský chorál, 3.8. Středověk - Ars antiqua - vícehlas, 3.9. Renesance, 3.10. Baroko, 3.11. Klasicismus, 3.12. Romantismus, 3.13. Impresionismus, 3.14. Moderní směry 20. století, 3.15. Janáček, Martinů
	Tělesná výchova II: 3.2. Pohybové dovednosti, 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den
4. ročník	Cizí jazyk II: A2-B1
	Tělesná výchova II: 4.2. Pohybové dovednosti, 4.3. Činnosti podporující pohybové učení, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2
5. ročník	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika
	Tělesná výchova II: 5.2. Pohybové dovednosti, 5.3. Činnosti podporující pohybové učení, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Cizí jazyk II: B1-B2
	Tělesná výchova II: 6.2. Pohybové dovednosti, 6.3. Činnosti podporující pohybové učení
	Další cizí jazyk II: B1

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník
- pokrytí projektem ECDL zkouška - určen pro: 4. ročník

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Matematika I: 1.1. Číselné výrazy, Pythagorova věta, 1.3. Válce, 1.6. Konstrukční úlohy
	Informatika I: 1.3. Operační systém Microsoft Windows 7
	Občanská výchova: 1.4. Asertivita
	Výtvarná výchova I: 1.9. Prostorová kompozice, 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 1.5. Softbalový sportovní den
2. ročník	Cizí jazyk I: A2
	Matematika I: 2.1. Shodnost, 2.2. Algebraické výrazy, 2.3. Podobnost
	Výtvarná výchova I: 2.9. Architektura, prostorová práce, člověk a prostředí, 2.10. Krajina – tvůrčí práce v plenéru
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 2.4. Volejbalový sportovní den
3. ročník	Matematika II: 3.3. Rovnice a nerovnice, 3.4. Teorie množin, výroková logika, 3.5. Planimetrie, 3.6. Shodná a podobná zobrazení
	Základy společenských věd: 3.7. Sociální psychologie, 3.8. Komunikace
	Výtvarná výchova II: 3.3. Písmo, 3.9. Perspektiva, 3.10. Tematická práce, 3.11. Dějiny umění
	Tělesná výchova II: 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 3.2. Pohybové dovednosti, 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den
4. ročník	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie
	Výtvarná výchova II: 4.8. Perspektiva, 4.10. Komplexní kompoziční práce
	Tělesná výchova II: 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 4.2. Pohybové dovednosti, 4.3. Činnosti podporující pohybové učení, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den

5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Matematika II: 5.2. Analytická geometrie lineárních útvarů, 5.3. Kuželosečky
	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika
	Tělesná výchova II: 5.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 5.2. Pohybové dovednosti, 5.3. Činnosti podporující pohybové učení, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Základy společenských věd: 6.1. Logika formální a neformální, 6.13. Problémy současnosti
	Tělesná výchova II: 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 6.2. Pohybové dovednosti, 6.3. Činnosti podporující pohybové učení
	Další cizí jazyk II: B1

Hodnoty, postoje, praktická etika

- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Občanská výchova: 1.4. Asertivita
	Výtvarná výchova I: 1.5. Dekorativní práce, advent, Vánoce, 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu
2. ročník	Výtvarná výchova I: 2.9. Architektura, prostorová práce, člověk a prostředí
3. ročník	Základy společenských věd: 3.4. Psychologie osobnosti, 3.6. Vývojová psychologie, 3.7. Sociální psychologie, 3.8. Komunikace
	Tělesná výchova II: 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK
	Další cizí jazyk II: A1-A2
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
	Tělesná výchova II: 4.3. Činnosti podporující pohybové učení
5. ročník	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika
	Tělesná výchova II: 5.3. Činnosti podporující pohybové učení

6. ročník	Základy společenských věd: 6.3. Filozofie starého Řecka, hebrejské myšlení a filozofie Východu, 6.4. Filozofie staletí kolem přelomu letopočtu a vznik křesťanství, 6.5. Středověká křesťanská filozofie, 6.6. Renesance a humanismus, empirismus a racionalismus, 6.7. Immanuel Kant a problém poznání, 6.8. Francouzské osvícenství a myšlenky J. A. Komenského, 6.9. Německá klasická filozofie a její úpadek, 6.10. Směry druhé poloviny devatenáctého století a jejich vliv na dvacáté století, 6.11. Scienticmus a antiscientistické směry dvacátého století, 6.12. Postmoderna, 6.14. Totalita a etika, 6.15. Etika
	Tělesná výchova II: 6.3. Činnosti podporující pohybové učení

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

- pokrytí předmětem Psychologie
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.1. Člověk jako osobnost
	Výtvarná výchova I: 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
	Tělesná výchova I: 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 1.3. Činnosti podporující pohybové učení
2. ročník	Cizí jazyk I: A2
	Tělesná výchova I: 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, 2.3. Činnosti podporující pohybové učení, 2.5. Softbalový sportovní den
3. ročník	Cizí jazyk II: A2
	Základy společenských věd: 3.3. Učení a poznání, 3.5. Psychologie zdraví
	Výtvarná výchova II: 3.11. Dějiny umění
	Tělesná výchova II: 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 3.4. LVK
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.10. Komplexní kompoziční práce
	Tělesná výchova II: 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 4.4. Vodácký kurz, 4.6. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2

5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Tělesná výchova II: 5.1. Činnosti ovlivňující zdraví, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
6. ročník	Základy společenských věd: 6.8. Francouzské osvícenství a myšlenky J. A. Komenského
	Tělesná výchova II: 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

- pokrytí předmětem Chemie II, Biologie II
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník
- pokrytí projektem EDCL zkouška - určen pro: 4. ročník

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - integrace ve výuce

1. ročník	Informatika I: 1.3. Operační systém Microsoft Windows 7, 1.4. Textový editor Microsoft Word 2010
	Občanská výchova: 1.2. Náročné životní situace
	Tělesná výchova I: 1.3. Činnosti podporující pohybové učení, 1.4. Volejbalový sportovní den, 1.5. Softbalový sportovní den
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Český jazyk
	Tělesná výchova I: 2.3. Činnosti podporující pohybové učení, 2.4. Volejbalový sportovní den, 2.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Cizí jazyk II: A2
	Základy společenských věd: 3.3. Učení a poznání, 3.5. Psychologie zdraví, 3.7. Sociální psychologie
	Biologie II: Laboratorní cvičení
	Tělesná výchova II: 3.2. Pohybové dovednosti, 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den

4. ročník	Cizí jazyk II: A2-B1
	Biologie II: Laboratorní cvičení
	Tělesná výchova II: 4.2. Pohybové dovednosti, 4.3. Činnosti podporující pohybové učení, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den
5. ročník	Tělesná výchova II: 5.2. Pohybové dovednosti, 5.3. Činnosti podporující pohybové učení, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
6. ročník	Tělesná výchova II: 6.2. Pohybové dovednosti, 6.3. Činnosti podporující pohybové učení

Sociální komunikace

- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Sociální komunikace - integrace ve výuce

1. ročník	Cizí jazyk I: A1
	Občanská výchova: 1.2. Náročné životní situace, 1.3. Komunikace
	Výtvarná výchova I: 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.9. Prostorová kompozice
2. ročník	Cizí jazyk I: A2
	Zeměpis I: 2.3. Socioekonomické podmínky
	Hudební výchova I: 2.7. Kýč v hudbě
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Cizí jazyk II: A2
	Základy společenských věd: 3.7. Sociální psychologie
	Další cizí jazyk II: A1-A2
4. ročník	Cizí jazyk II: A2-B1
	Výtvarná výchova II: 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
5. ročník	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika, 5.6. Základy sociologie
	Další cizí jazyk II: A2-B1

6. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh

Morálka všedního dne
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Morálka všedního dne - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.3. Komunikace, 1.4. Asertivita
3. ročník	Základy společenských věd: 3.3. Učení a poznání, 3.5. Psychologie zdraví, 3.7. Sociální psychologie
	Další cizí jazyk II: A1-A2
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Základy společenských věd: 5.1. Tržní ekonomika
	Seminář z informatiky: 5.1. Počítačová grafika
6. ročník	Základy společenských věd: 6.2. Úvod do filozofie, 6.14. Totalita a etika, 6.15. Etika
	Další cizí jazyk II: B1

Spolupráce a soutěž
- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – snowboarding - určen pro: 1. ročník, 2. ročník
- pokrytí projektem Laťka Postupická - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Výběrový kurz – lyžařský - určen pro: 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Spolupráce a soutěž - integrace ve výuce

1. ročník	Cizí jazyk I: A1
	Matematika I: 1.1. Číselné výrazy, Pythagorova věta
	Občanská výchova: 1.3. Komunikace
	Hudební výchova I: 1.2. Akustika a základy hudební nauky, 1.9. Dynamika
	Výtvarná výchova I: 1.4. Koláž
	Tělesná výchova I: 1.4. Volejbalový sportovní den, 1.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1

2. ročník	Matematika I: 2.1. Shodnost
	Výtvarná výchova I: 2.3. Kaligram - PF
	Tělesná výchova I: 2.4. Volejbalový sportovní den, 2.5. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk I: A1-A2
3. ročník	Matematika II: 3.3. Rovnice a nerovnice
	Základy společenských věd: 3.5. Psychologie zdraví
	Tělesná výchova II: 3.2. Pohybové dovednosti, 3.3. Činnosti podporující pohybové učení, 3.4. LVK, 3.5. Volejbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A1-A2
4. ročník	Cizí jazyk II: A2-B1
	Výtvarná výchova II: 4.4. Vánoční tradice
	Tělesná výchova II: 4.2. Pohybové dovednosti, 4.3. Činnosti podporující pohybové učení, 4.4. Vodácký kurz, 4.5. Volejbalový sportovní den, 4.6. Softbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie
	Tělesná výchova II: 5.2. Pohybové dovednosti, 5.3. Činnosti podporující pohybové učení, 5.4. Sportovní kurz, 5.5. Volejbalový sportovní den
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Cizí jazyk II: B1-B2
	Tělesná výchova II: 6.2. Pohybové dovednosti, 6.3. Činnosti podporující pohybové učení
	Další cizí jazyk II: B1

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (zkratka VDO)

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a

povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, nýbrž i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní budou žáci více motivováni k diskusím a projevům svých názorů a budou si tak moci vyzkoušet, co obnáší demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast Člověk a společnost, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců – občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. V oblasti Člověk a jeho svět se uplatňuje v tématech reflektujících vztah k domovu a vlasti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

3. ročník	Cizí jazyk II: A2
4. ročník	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.5. Lidská práva, 1.6. Rodinné právo
2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
4. ročník	Základy společenských věd: 4.1. Stát a právo, 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR
6. ročník	Politologie: Politika, politický program, Demokracie

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Dějepis I: 1.1. 17. -19. století
4. ročník	Základy společenských věd: 4.1. Stát a právo, 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR
6. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Politologie: Politika, politický program, Volby a volební systémy

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.5. Lidská práva
	Dějepis I: 1.1. 17. - 19. století
2. ročník	Občanská výchova: 2.3. Stát a právo, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
3. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
4. ročník	Základy společenských věd: 4.1. Stát a právo, 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
5. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Politologie: Politické strany, politický pluralismus, Volby a volební systémy

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (zkratka VMEGS)

Nižší stupeň gymnázia

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve výuce se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni navazuje průřezové téma na vzdělávací oblast Člověk a společnost, využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Podstatným základem průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství. Průřezové téma akcentuje v jeho vzdělávacím obsahu sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se průřezové téma uplatňuje při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci průřezového tématu se stává oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro práci s originálními zdroji poznávání života a kultury evropské a světové. Dovednosti osvojené žáky ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, zejména při práci s internetem, jsou využívány k samostatnému získávání informací o zemích Evropy a světa, o životě a událostech v nich. Tyto informace se následně stávají prostředkem pro orientaci v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí a při navazování kontaktů. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání mezikulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje smysl záchrany a uchování světového kulturního dědictví. Posiluje se emotivnost a prožitkovost v daném tématu a vícezdrojovost kulturního poznání. Dramatická výchova, jako doplňkový obor vzdělávací oblasti, umožňuje žákům vciťovat se, vyjasňovat, vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a simulovat řešení situací, v nichž se uplatňují širší souvislosti evropské a globální. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích. V oboru tělesná výchova

využívá průřezové téma zájmu žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů a idejí olympismu, významu etického a čestného chování v soutěžích.

Vyšší stupeň gymnázia

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech představuje v RVP G kritický pohled na aktuálně chápané globalizační a rozvojové procesy současného světa.

Rostoucí propojování aktivit ve všech oblastech lidského života, vnímání globálních hospodářských, sociálních, politických, kulturních a environmentálních příznivých prvků a jevů, ale i problémů, proniknutí do podstaty evropské integrace a porozumění sobě samému v tomto kontextu, to vše jsou hlavní přínosy daného tématu pro vzdělávání na gymnáziu

Nejvhodnějším způsobem, jak toto průřezové téma efektivně naplňovat, je jeho integrace do různých vzdělávacích oblastí, vzdělávacích oborů a vyučovacích předmětů. Silnou stránkou průřezového tématu je získané informace takto zařazovat do uceleného systému vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, se kterými vstupuje žák gymnázia do života. Příležitosti k realizaci průřezového tématu poskytuje celý RVP G. Především je to vzdělávací oblast Člověk a společnost ve všech jejích součástech se zvláštním důrazem na výchovu k občanství a politické kultuře (vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ, zejména tematický okruh Mezinárodní vztahy, globální svět, a také vzdělávací obor Dějepis), dále rovněž oblasti Jazyk a jazyková komunikace a Umění a kultura. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se evropská a globální dimenze uplatňuje především ve vzdělávacím oboru Geografie, kde zahrnuje prakticky všechny tematické okruhy (Přírodní prostředí, Sociální prostředí, Životní prostředí, Regiony), dále ve vzdělávacím oboru Biologie (v ekologické tematice všech okruhů). Nelze však opomenout také dílčí tematiku obsaženou v dalších vzdělávacích oborech této oblasti (Fyzika, Chemie) – vztah člověka k technice a technologiím, stejně tak i výchovu ke zdravému životnímu stylu, tělesné kultuře a posilování fyzické odolnosti (vzdělávací oblast Člověk a zdraví). Nezastupitelným prostředkem k realizaci evropské a globální dimenze je v RVP G vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie. Využívání těchto technologií umožňuje aktivní postupy a formy učení a účast v mezinárodní komunikaci a projektech. Současné globalizační a rozvojové procesy jsou podporovány šířením dalších moderních technologií (chemické technologie, biotechnologie, technologie v lékařství, průmyslové technologie), bez kterých není možný vědecký a společenský (udržitelný) rozvoj.

Realizace Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech ve školní praxi přesahuje možnosti tradiční předmětové výuky. Vyžaduje efektivní týmovou spolupráci učitelů, aplikaci inovačních a netradičních vzdělávacích a výchovných postupů, technik, metod a forem, kooperaci mezi žáky, vytváření projektů, využívání a podporu mimotřídních forem a zájmových aktivit.

Realizaci průřezového tématu podporují také např. kontakty s významnými osobnostmi veřejného života, se sociálními partnery, s humanitárními organizacemi, s kulturními a společenskými institucemi v regionu nebo spolupráce se zahraničními partnerskými školami, zvláště evropskými.

Evropa a svět nás zajímají

- pokrytí předmětem Literární seminář
- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

1. ročník	Zeměpis I: 1.2. Politika a ekonomika, 1.3. Regiony světa, 1.5. Východoasijské ekonomické centrum, 1.6. Severoamerické ekonomické centrum
	Výtvarná výchova I: 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
2. ročník	Občanská výchova: 2.4. Globální problémy, 2.6. Multikulturní výchova
	Dějepis I: 2.1. 20. století
4. ročník	Základy společenských věd: 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.5. EU a mezinárodní organizace
	Výtvarná výchova II: 4.2. Malba - symbol jako skrytá řeč věcí, 4.10. Komplexní kompoziční práce, 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
	Další cizí jazyk II: A2
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: 5.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika, 5.5. Problém globalizace; Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Objevujeme Evropu a svět

- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
2. ročník	Občanská výchova: 2.4. Globální problémy, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Dějepis I: 2.1. 20. století
	Výtvarná výchova I: 2.11. Vybrané kapitoly z dějin umění
3. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
4. ročník	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Cizí jazyk II: B1
	Základy společenských věd: 5.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika, Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

6. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Jsme Evropané - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura
	Zeměpis I: 1.4. Evropské ekonomické centrum
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura
	Občanská výchova: 2.5. Mezinárodní vztahy, 2.6. Multikulturní výchova
	Dějepis I: 2.1. 20. století
	Zeměpis I: 2.1. Česká republika
4. ročník	Základy společenských věd: 4.1. Stát a právo, 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR, 4.5. EU a mezinárodní organizace
	Výtvarná výchova II: 4.4. Vánoční tradice
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura

Globalizační a rozvojové procesy - integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis I: 1.1. 17. - 19. století
2. ročník	Občanská výchova: 2.5. Mezinárodní vztahy
3. ročník	Dějepis II: 3.5. Středověk
	Zeměpis II: 3.4. Obyvatelstvo, 3.5. Osídlení, 3.6. Světové hospodářství, 3.7. Politická geografie, 3.8. Mimoevropské regiony
4. ročník	Základy společenských věd: 4.1. Stát a právo, 4.4. Právní systém v ČR
	Dějepis II: 4.2. Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti
	Zeměpis II: 4.1. Mimoevropské regiony, 4.2. Regionální geografie Evropy, 4.3. Regionální geografie Střední Evropy
5. ročník	Základy společenských věd: 5.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika, 5.5. Problém globalizace
6. ročník	Politologie: Mezinárodní vztahy

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - integrace ve výuce

2. ročník	Občanská výchova: 2.5. Mezinárodní vztahy
3. ročník	Zeměpis II: 3.5. Osídlení, 3.6. Světové hospodářství, 3.7. Politická geografie
4. ročník	Zeměpis II: 4.2. Regionální geografie Evropy, 4.3. Regionální geografie Střední Evropy
5. ročník	Základy společenských věd: 5.5. Problém globalizace
6. ročník	Politologie: Mezinárodní vztahy

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - integrace ve výuce

2. ročník	Občanská výchova: 2.5. Mezinárodní vztahy
3. ročník	Zeměpis II: 3.4. Obyvatelstvo, 3.5. Osídlení, 3.7. Politická geografie
4. ročník	Základy společenských věd: 4.5. EU a mezinárodní organizace
	Zeměpis II: 4.2. Regionální geografie Evropy, 4.3. Regionální geografie Střední Evropy
5. ročník	Cizí jazyk II: B1
6. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Žijeme v Evropě

- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. ročník

Žijeme v Evropě - integrace ve výuce

2. ročník	Občanská výchova: 2.4. Globální problémy, 2.6. Multikulturní výchova
	Dějepis I: 2.1. 20. století
4. ročník	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady, 4.4. Právní systém v ČR, 4.5. EU a mezinárodní organizace
	Dějepis II: 4.2. Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti
	Zeměpis II: 4.2. Regionální geografie Evropy, 4.3. Regionální geografie Střední Evropy, 4.4. Regionální geografie České republiky
5. ročník	Základy společenských věd: 5.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika
6. ročník	Politologie: Mezinárodní vztahy
	Další cizí jazyk II: B1

Vzdělávání v Evropě a ve světě - integrace ve výuce

2. ročník	Dějepis I: 2.1. 20. století
3. ročník	Dějepis II: 3.5. Středověk
4. ročník	Dějepis II: 4.2. Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti
	Další cizí jazyk II: A2

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (zkratka MV)

Nižší stupeň gymnázia

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova svojí podstatou prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, ICT, Umění a kultura, z oblasti Člověk a příroda se dotýká např. zeměpisu. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Vyšší stupeň gymnázia

Multikulturní výchova zaujímá významné místo v současné i budoucí společnosti založené na multikulturních vztazích. Zásadní význam má zejména pro mladé lidi, kteří se připravují pro život v prostředí, v němž se setkávají a budou se ve stále větší míře setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, ras, náboženství, s lidmi jiného životního stylu a jiných uznávaných hodnot. Jejím úkolem je především rozvíjet porozumění žáků sobě samým a hodnotám své kultury, podpořit jejich integraci v širším multikulturním prostředí při zachování vlastní kulturní identity. Škola má při působení na žáky v tomto směru funkci vzdělávací i výchovnou. Aby byla multikulturní výchova úspěšná a efektivní, musí prolínat celým výchovným a vzdělávacím prostředím školy, týkat se také mezilidských vztahů ve škole, mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou. Důležité je i klima třídy na pozadí

širšího školního a společenského prostředí a v neposlední řadě také osobnost učitele a jeho kompetentnost apod.

Průřezové téma Multikulturní výchova se neomezuje jen na informace, které žáci získají zejména ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Občanský a společenskovědní základ, Dějepis, Geografie, které mají s multikulturní výchovou úzkou souvislost, ale snaží se stimulovat, ovlivňovat či korigovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků, posilovat jejich schopnosti začlenit se do multikulturních aktivit a být úspěšní v mezinárodní spolupráci. Multikulturní výchova se zaměřuje zejména na poznání a pochopení kulturních diferencí mezi lidmi nejrůznějšího původu, mezilidské vztahy, interkulturní komunikaci a přizpůsobení životu v multikulturní společnosti.

Kulturní diference

- pokrytí projektem Zahraniční jazykově poznávací zájezdy - určen pro: 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník, 5. ročník, 6. Ročník
- pokrytí předmětem Kulturní antropologie

Kulturní diference - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura
	Občanská výchova: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova I: 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
	Výtvarná výchova I: 2.11. Vybrané kapitoly z dějin umění
3. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 3.11. Dějiny umění
4. ročník	Základy společenských věd: 4.3. Lidská práva a styk s úřady; Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 4.4. Vánoční tradice, 4.7. Prostorové práce-modelování-maska-kachel, 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie; Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Cizí jazyk II: B1-B2
	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Lidské vztahy

- pokrytí projektem Adaptační kurz - určen pro: 1. ročník

Lidské vztahy - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Občanská výchova: 1.3. Komunikace, 1.5. Lidská práva, 1.6. Rodinné právo, 1.8. Jeden svět
	Výtvarná výchova I: 1.6. Portrét, mediální fotografie, portrét- symbol
2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
	Výtvarná výchova I: 2.8. Postava
3. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
4. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
5. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Etnický původ

- pokrytí předmětem Biologie II, Biologie I, Kulturní antropologie

Etnický původ - integrace ve výuce

1. ročník	Biologie I: 1.2. Lidská plemena
2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
3. ročník	Zeměpis II: 3.4. Obyvatelstvo
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie

Multikulturalita

- pokrytí předmětem Literární seminář, Kulturní antropologie, Sociologie

Multikulturalita - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura
	Dějepis I: 1.1. 17.-19. století
	Výtvarná výchova I: 1.13. Vybrané kapitoly z dějin umění
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura
	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
	Výtvarná výchova I: 2.3. Kaligram - PF, 2.5. Portrét, studijní kresba
3. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
4. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova II: 4.5. Kresba postavy

5. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie; Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Cizí jazyk II B1-B2
	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: 1.6. Rodinné právo; Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
	Výtvarná výchova I: 1.5. Dekorativní práce, advent, Vánoce
2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
	Výtvarná výchova I: 2.4. Užité umění
3. ročník	Výtvarná výchova II: 3.4. Vánoční tradice
4. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
5. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Základní problémy sociokulturních rozdílů - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
3. ročník	Český jazyk a literatura II: Literatura
	Zeměpis II: 3.4. Obyvatelstvo, 3.5. Osídlení, 3.7. Politická geografie, 3.8. Mimoevropské regiony
4. ročník	Zeměpis II: 4.1. Mimoevropské regiony, 4.2. Regionální geografie Evropy, 4.3. Regionální geografie Střední Evropy
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie

Psychosociální aspekty interkulturality - integrace ve výuce

2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
6. ročník	Cizí jazyk II: B1-B2

Vztah k multilingyní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - integrace ve výuce

2. ročník	Občanská výchova: 2.6. Multikulturní výchova
3. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Zeměpis II: 3.7. Politická geografie
4. ročník	Zeměpis II: 4.2. Regionální geografie Evropy, 4.3. Regionální geografie Střední Evropy
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie
6. ročník	Cizí jazyk II: B1-B2
	Další cizí jazyk II: B1

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (zkratka EV)

Nižší stupeň gymnázia

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojímání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko - ekonomická i estetická.

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. V oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. V oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty

(inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. V oblasti Člověk a společnost téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko - ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. V oblasti Člověk a zdraví se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s globálními jevy a problémy současného světa vede k péči o základní podmínky života. V oblasti Informační a komunikační technologie umožňuje průřezové téma aktivně využívat výpočetní techniku (internet) při zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, rozlišovat závažnost ekologických problémů a poznávat jejich propojenost. Komunikační technologie podněcují zájem o způsoby řešení ekologických problémů možností navazovat kontakty v této oblasti a vyměňovat si informace v rámci kraje, republiky i EU a světa. Oblast Umění a kultura poskytuje Environmetální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu s oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.

Vyšší stupeň gymnázia

V době, kdy jsme svědky rychlého zhoršování stavu globálních životodárných systémů z hlediska podmínek udržitelného rozvoje, stala se environmentální výchova důležitým tématem.

Problémy, jež z větší části způsobil člověk (úbytek stratosférického ozónu, znečištění životního prostředí, nastupující změna klimatu, vyčerpání přírodních zdrojů, destrukce přírodních ekosystémů, rychle rostoucí lidská populace, vznik nových epidemií a onemocnění), vyžadují k řešení a prevenci „environmentálně“ vzdělaného občana.

Environmentální výchova představuje nezastupitelný významný předpoklad udržitelného rozvoje, jenž patří i mezi prvořadé zájmy Evropské unie. Základním předpokladem nastoupení cesty k udržitelnému rozvoji je zvýšení ekologického vědomí lidí a jejich odborná připravenost pro kvalitativně nové přístupy v celé technicko - ekonomické a sociální oblasti. Z těchto důvodu se stává environmentální výchova průřezovým tématem vzdělávání na gymnáziu a jedním ze základních pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

Environmentální problémy, jež se v reálném světě vyskytují, se jen málokdy dají vysvětlit pouze v kontextu poznatků jedné disciplíny. Základ pro toto průřezové téma je tedy v celé řadě vzdělávacích oborů, a to jak přírodovědných – Biologie, Chemie, Fyzika, Geografie a Geologie, tak v oborech společenskovědních – Občanský a společenskovědní základ, Dějepis, Člověk a svět práce, Výchova ke zdraví. V pojetí environmentální výuky je tedy nutný posun od tradiční oborové výuky k výuce oborově integrované. Dochází k propojování poznatků a zkušeností z různých oborů a tyto zkušenosti a poznatky jsou potom využívány pro konkrétní řešení environmentálních problémů v praxi (Proč mám třídit odpad? Jak budu vytápět svůj dům a proč? Apod.).

Také proto není obsah průřezového tématu zpracován tradičně – pouhým výčtem učiva, ale v podobě problémových otázek, přičemž každá otázka v sobě zahrnuje řadu dílčích problémů.

Důležitým aspektem je nejen vlastní obsah výuky, ale i používané prostředky a působení prostředí. Významnou součástí realizace průřezového tématu může proto být např. ekologizace provozu a prostředí školy, zaměření na řešení problémů v obci a okolí a na spolupráci s různými partnery mimo školu.

Ekosystémy
- pokrytí předmětem Biologie II, Biologie I

Ekosystémy - integrace ve výuce

2. ročník	Biologie I: 2.10. Ekologie
3. ročník	Zeměpis II: 3.3. Přírodní sféra Země

Základní podmínky života
- pokrytí předmětem: Chemie II, Biologie II, Biologie I

Základní podmínky života - integrace ve výuce

1. ročník	Chemie I: 1.3. Směsi
2. ročník	Biologie I: 2.10. Ekologie
5. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů
6. ročník	Základy společenských věd: Využití aktuální nabídky vzdělávacích pořadů

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- pokrytí předmětem Chemie II, Biologie II, Biologie I

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Chemie I: 1.6. Dvouprvkové sloučeniny, 1.7. Tříprvkové sloučeniny
	Zeměpis I: 1.1. Krajina a životní prostředí
2. ročník	Chemie I: 2.1. Redoxní reakce, 2.3. Paliva a další zdroje energie, 2.4. Uhlovodíky jejich zpracování, 2.5. Plasty a syntetická vlákna
	Biologie I: 2.10. Ekologie

Vztah člověka k prostředí
- pokrytí předmětem Chemie II, Biologie II, Biologie I, Filosofie
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Zeměpis I: 1.1. Krajina a životní prostředí
	Výtvarná výchova I: 1.12. Krajina – tvůrčí práce v plenéru
2. ročník	Chemie I: 2.6. Přírodní látky
	Biologie I: 2.10. Ekologie
	Výtvarná výchova I: 2.10. Krajina – tvůrčí práce v plenéru
3. ročník	Cizí jazyk II: A2
	Výtvarná výchova II: 3.9. Perspektiva

4. ročník	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie
	Výtvarná výchova II: 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií
5. ročník	Základy společenských věd: 5.6. Základy sociologie
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Základy společenských věd: 6.2. Úvod do filozofie, 4.13. Problémy současnosti

Problematika vztahů organismů a prostředí
- pokrytí předmětem Biologie II, Biologie I
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Problematika vztahů organismů a prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Zeměpis I: 1.1. Krajina a životní prostředí
2. ročník	Biologie I: 2.10. Ekologie
3. ročník	Biologie II: 3.5. Biologie vyšších rostlin
4. ročník	Biologie II: 4.3. Zoologie bezobratlých, 4.4. Zoologie obratlovců

Člověk a životní prostředí
- pokrytí předmětem Chemie II, Biologie II, Biologie I
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Člověk a životní prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis I: 1.1. 17. - 19. století
	Chemie I: 1.3. Směsi
	Zeměpis I: 1.1. Krajina a životní prostředí
2. ročník	Biologie I: 2.10. Ekologie
	Výtvarná výchova I: 2.1. Příroda kolem nás, člověk a komunikace, já a moje identita, 2.9. Architektura, prostorová práce, člověk a prostředí
3. ročník	Cizí jazyk II: A2
	Biologie II: 3.5. Biologie vyšších rostlin
	Zeměpis II: 3.3. Přírodní sféra Země, 3.4. Obyvatelstvo
4. ročník	Dějepis II: 4.2. Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti
	Chemie II: 4.1. Prvky d, 4.2. Prvky f
	Biologie II: 4.1. Geologicko- ekologický kurz
5. ročník	Chemie II: 5.4. Chemie ve společnosti
	Zeměpis II: 5.1. Geografie životního prostředí
	Další cizí jazyk II: A2-B1
6. ročník	Základy společenských věd: 4.13. Problémy současnosti

Životní prostředí regionu a České republiky

- pokrytí předmětem Biologie II, Biologie I
- pokrytí projektem Škola v přírodě - určen pro: 2. ročník

Životní prostředí regionu a České republiky - integrace ve výuce

2. ročník	Fyzika I: 2.4. Jaderná fyzika
	Biologie I: 2.10. Ekologie
	Zeměpis I: 2.2. Přírodní podmínky
3. ročník	Biologie II: 3.6. Biologie hub
4. ročník	Biologie II: 4.1. Geologicko- ekologický kurz, 4.3. Zoologie bezobratlých, 4.4. Zoologie obratlovců
5. ročník	Další cizí jazyk II: A2-B1

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (zkratka MEV)

Nižší stupeň gymnázia

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení s oblastí Jazyk a

jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Přiblížení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci Informační a komunikační technologie se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdroje informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utváření návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah k oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči" znakových kódů, jež média využívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Umožňuje seznámení se základními pravidly „filmové" a „televizní" řeči, a tím přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit i filmové a televizní artefakty.

Vyšší stupeň gymnázia

Zařazení průřezového tématu Mediální výchova do RVP G vychází z toho, jakou povahu má současná společnost. Klíčovým jevem současnosti je obohacení života o proces „medializace", tedy o skutečnost, že velká většina informací je zprostředkována masovými médii, jejichž produkce má svou vlastní logiku, své zákonitosti – a ty je třeba znát a rozeznávat. V úhrnu všech komunikačních aktivit neustále vzrůstá podíl těch, jež jsou stimulovány, vynucovány a zajišťovány moderními zprostředkujícími technologiemi – jinými slovy, že neustále stoupá účast jednotlivců i skupin na mediální komunikaci. Poznávání světa i rozhodování v rozmanitých životních situacích od intimního života až po volební chování se děje – mimo jiné – pod jistým vlivem sdělení, která nabízejí tzv. masová média. Tato média jsou ale zároveň součástí globalizující se ekonomiky, jejímž podstatným rysem je masový důraz na spotřebu, prožitek a přítomnost – rysy příznačné pro tzv. masovou společnost. To je trend, který s sebou přináší řadu výhod a obohacení, leč i velké množství rizik (od možné ztráty orientace ve společnosti a v jejích normách a hodnotách až po izolaci a možnost sociopatologického chování). Současná společnost proto vyžaduje, aby se její členové dokázali co nejsamostatněji orientovat v mediální nabídce (od produktů „tradičních" masových médií po možnosti „nových" síťových médií). Tento požadavek je natolik silný a významný, že zvládnutí mediální nabídky se stává kompetencí svého druhu.

Postavení masových médií a mediální komunikace v životě člověka je zcela zřetelně jedním z faktorů kvality jeho života, faktorem natolik významným, že s médii není možné nakládat toliko intuitivně, nýbrž především poučeně – je třeba dosáhnout „mediální gramotnosti". Proto se soustavná příprava pro „život s médii" – tedy mediální výchova – stává samozřejmou a běžnou součástí vzdělávání ve všech vyspělých společnostech. Současný člověk musí být vybaven poznatky a dovednostmi, které mu umožní orientovat se v masově mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí.

Mediální gramotnost představuje soubor poznatků a dovedností, které člověku umožňují nakládat s mediální produkcí, jež se mu nabízí, účelně a poučeně, dovoluje mu média využívat k/ke svému prospěchu a dává mu nástroje, aby dokázal ty oblasti mediální produkce, které se jím snaží skrytě manipulovat, odhalit.

Mediální výchova se zaměřuje na to, aby v žácích – pomocí rozborů reálné mediální produkce a prostřednictvím vlastní tvorby mediálních produktů a osvojování poznatků o fungování médií ve společnosti – soustavně rozvíjela jejich schopnost kriticky a tvořivě nakládat s médii a jejich produkcí, využívat mediální nabídku a udržovat si od ní odstup. Koncepce mediální výchovy se tedy opírá o představu mediální gramotnosti jako souboru dovedností a vědomostí nutných pro orientaci v nepřehledné a neprůhledně strukturované nabídce mediálních produktů, které vytvářejí (znakové, resp. symbolické) prostředí, v němž se současný člověk pohybuje. Mediální výchova by měla vést na jedné straně k obohacení života výchovou k racionálnímu a hodnotnému využívání mediální produkce, na druhé straně ke

snížení rizik, jež mediální produkce představuje. Měla by pedagogickými prostředky navozovat směr osobnostního a sociálního vývoje, který by v žácích založil následující předpoklady:

- posílení vědomí vlastní jedinečnosti;
- udržování kritického odstupu od modelů životního stylu, nabízejících se v masových médiích;
- včlenění masových médií do souboru využívaných zdrojů informace, vzdělávání a zábavy;
- kritické prověřování mediálních sdělení ostatními zdroji.

Mediální výchova zahrnuje oblasti:

- vědomostní
- společenskovědní – nabízí základní poznatky o roli médií ve společnosti a jejích dějinách – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí význam médií pro život společnosti, zjistí, jakou roli média sehrávají v každodenním životě (organizují rytmus dne, nabízejí vzory chování, odrážejí vztahy nadřazenosti a podřazenosti apod.) i v historicky vypjatých okamžicích (není náhodou, že zlomové okamžiky nejmodernějších českých dějin se vztahují k „bojům o rozhlas“, vždyť rozhlas je rychle reagující, obecně dostupné médium);
- mediovědní – nabízí základní poznatky o médiích samotných a jejich chování, poskytuje postupy pro kritický přístup k mediální produkci – jejím přínosem má být to, že si žáci uvědomí „mediální logiku“ promítající se do mediálních produktů (pravidelnost a předvídatelnost zpravodajství, stereotypní vnímání menšin, orientaci na spotřební chování, podporu ekonomického úspěchu apod.);
- dovednostní – umožňuje vlastní mediální produkci – jejím přínosem je to, že žáci vlastní prací poznají, za jakých okolností mediální produkce vzniká, čím je podmiňována a omezována, jakou roli hraje orientace na vzbuzení zájmu, jakou roli hraje potřeba fungujícího týmu apod.

Průřezové téma svým věcným obsahem souvisí především s těmi vzdělávacími obory, které mají humanitní, sociálněvědní nebo psychologickou povahu, tedy především se vzdělávacími obory: Občanský a společenskovědní základ, Český jazyk a literatura, Dějepis.

Občanský a společenskovědní základ

Mediální výchova přináší žákům především doplnění představy o fungování rozhodovacích procesů v politické komunikaci (význam médií a „medializace“, funkce veřejného prostoru, rizika mediální manipulace), o moci a její demokratické kontrole (představy o společenské úloze žurnalistiky – „čtvrtý stav“, „hlídací pes demokracie“ apod.), o veřejnosti a veřejném mínění (zvláště postavení výzkumů veřejného mínění v mediální produkci). Dále jim nabízí představu o současných trendech v mediální produkci podmíněných masovostí mediální produkce a její orientací na zisk a spotřebu (depolitizace politických témat, zezábavňování, zestejňování).

Český jazyk a literatura

Mediální výchova nabízí žákům aplikaci představ o konstrukci významu předváděného (je třeba ukázat, že když se nějaký charakteristický rys něčemu přisuzuje, například osobě ve zpravodajství, postavě v seriálu či účastníkovi reality show, nemusí to být jeho skutečná vlastnost, nýbrž „uměle“ přisouzený rys), o hře s doprovodnými (konotovanými) významy (použití slov „podnikatel“, „tunelování“ či „technoparty“ rozehrává jisté představy a média s těmito představami pracují, jako by byly obecně platné), o stereotypech a mýtech, o kultuře, o

roli uměleckého projevu, o realističnosti – mediální výchova umožňuje využít poznatky o jazykových a dalších znakových kódech při rozvoji kritického čtení textů.

Dějepis

Mediální výchova poskytuje žákům poznatky o souvislostech mezi vývojem médií a vývojem moderních společností, o institucích, na nichž tyto společnosti stojí, o vzniku a vývoji veřejné sféry. Poukaz na vnímání prostředků veřejné komunikace (obavy i naděje, které vyvolávalo každé „nové“ médium v dějinách lidské komunikace) umožňuje strukturovat a obohatit uvažování o současné situaci. Zvláštní téma představuje role médií ve vypjatých dějinných okamžicích (noviny v roce 1848, rozhlas v květnu 1945 a srpnu 1968 apod.). Samostatnou část představují dějiny technických prostředků rozšiřujících možnosti komunikace.

Tematické okruhy Mediální výchovy zahrnují složku vědomostní a dovednostní. Tyto složky se vzájemně doplňují a prolínají a tvoří fakticky jeden celek.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pokrytí předmětem Literární seminář

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Občanská výchova: 1.3. Komunikace
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.4. Internet
	Občanská výchova: 2.7. Mediální výchova
3. ročník	Základy společenských věd
4. ročník	Základy společenských věd
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh, Literatura
	Mediální výchova
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh, Literatura
	Základy společenských věd

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- pokrytí předmětem Literární seminář

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.4. Internet
	Občanská výchova: 2.7. Mediální výchova
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.6. Neživá a živá příroda, 4.11. Dějiny umění a návštěvy galerií

5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh, Literatura
	Mediální výchova
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh, Literatura
	Základy společenských věd

Stavba mediálních sdělení
- pokrytí předmětem Literární seminář, Mediální výchova

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh Mediální výchova
6. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh

Vnímání autora mediálních sdělení
- pokrytí předmětem Literární seminář, Mediální výchova
- pokrytí projektem ECDL zkouška - určen pro: 4. ročník

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Občanská výchova: 1.3. Komunikace
	Výtvarná výchova I: 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.4. Internet
	Občanská výchova
3. ročník	Základy společenských věd
4. ročník	Základy společenských věd
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Mediální výchova
6. ročník	Základy společenských věd

Fungování a vliv médií ve společnosti
- pokrytí předmětem Mediální výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Literatura, Sloh
	Občanská výchova: 2.7. Mediální výchova

4. ročník	Základy společenských věd: 4.3. Lidská práva a styk s úřady
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh Mediální výchova
6. ročník	Základy společenských věd

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce

1. ročník	Výtvarná výchova I: 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.3. Prezentační manažer Microsoft Powerpoint 2010
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh Mediální výchova

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce

1. ročník	Výtvarná výchova I: 1.9. Prostorová kompozice, 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Výtvarná výchova I: 2.11. Vybrané kapitoly z dějin umění
3. ročník	Výtvarná výchova II: 3.1. Portrét, 3.3. Písmo, 3.4. Vánoční tradice, 3.8. Grafika
4. ročník	Výtvarná výchova II: 4.6. Neživá a živá příroda, 4.10. Komplexní kompoziční práce
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh Mediální výchova

Média a mediální produkce - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.3. Prezentační manažer Microsoft Powerpoint 2010, 2.5. Počítačová grafika
4. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh Mediální výchova

Mediální produkty a jejich význam

- pokrytí předmětem Mediální výchova

Mediální produkty a jejich význam - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.3. Prezentační manažer Microsoft Powerpoint 2010

4. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Mediální výchova
6. ročník	Základy společenských věd
	Další cizí jazyk II: B1

Uživatelé - integrace ve výuce

1. ročník	Občanská výchova
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
	Informatika I: 2.4. Internet
	Občanská výchova
4. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Mediální výchova
6. ročník	Základy společenských věd

Účinky mediální produkce a vliv médií

- pokrytí předmětem Mediální výchova

Účinky mediální produkce a vliv médií - integrace ve výuce

1. ročník	Výtvarná výchova I: 1.7. Malba (radost, hudba, mezilidské vztahy), 1.10. Písmo, reklama, knižní obálka, pozvánka na výstavu
2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
4. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, 4.3. Lidská práva a styk s úřady
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Mediální výchova
6. ročník	Další cizí jazyk II: B1

Role médií v moderních dějinách

- pokrytí předmětem Literární seminář, Mediální výchova

Role médií v moderních dějinách - integrace ve výuce

2. ročník	Český jazyk a literatura I: Sloh
3. ročník	Dějepis II: 3.2. Úvod do studia dějepisu
4. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh
	Základy společenských věd: 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie
5. ročník	Český jazyk a literatura II: Český jazyk a sloh Mediální výchova
6. ročník	Další cizí jazyk II: B1

4. Učební plány

4.1. Šestileté vzdělávání – nižší gymnázium

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník		Celkem
		1.	2.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	8
	Anglický jazyk	4	4	8
	Další cizí jazyk	3	3	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	8
Člověk a příroda	Fyzika	2+1/2	2+1/2	5
	Chemie	2+1/2	2+1/2	5
	Biologie	2	2	4
	Zeměpis	2	1	3
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	4
Člověk a svět práce 5)	Občanská výchova	1	1	2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1,5	2,5
	Výtvarná výchova	1	1,5	2,5
Člověk a zdraví 6)	Tělesná výchova	2	2	4
Informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika	1	1	2
Celková povinná časová dotace		32	32	64
Minimální časová dotace		32	32	64
Maximální časová dotace		32	32	64
Naše dotace		32	32	64

4.2. Šestileté vzdělávání – vyšší gymnázium

Dotace v RVP G	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem	Rozdělení disponibilní časové dotace
			3.	4.	5.	6.		
12	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	5	17	5
12		Anglický jazyk 1)	4	3	4	4	15	3
12		Další cizí jazyk 2)	3	3	3	3	12	0
10	Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	3+1	4	4	16	6
36	Člověk a příroda	Fyzika	2+1	2+1/2	2+1/2	–	8	2
		Chemie	2+1/2	2+1/2	2	–	7	1
		Biologie	2+1/2	2+1/2	2	–	7	
		Zeměpis	2	2	1	–	5	
	Člověk a společnost Člověk a svět práce 5)	Základy společenských věd	1	2	2	2	7	1
		Dějepis	2	2	2	2	8	2
4	Umění a kultura	Hudební výchova 3)	2	2	-	-	4	
		Výtvarná výchova 3)			-	-		
8	Člověk a zdraví 6)	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
4	Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika a výpočetní technika	2	2	–	–	4	
8	Volitelné vzdělávací aktivity 4)							
		1. volitelný předmět	-	-	2	2	4	
		2. volitelný předmět	-	-	2	2	4	
		3. volitelný předmět	-	-	2	2	4	4
		4. volitelný předmět	-	-	-	2	2	2
26	Disponibilní hodiny							26
132	Celková povinná časová dotace						132	
Minimální časová dotace			27	27	27	27		
Maximální časová dotace			35	35	35	35		
Naše dotace			34	33,5	34,5	30	132	

Poznámky k učebnímu plánu

Obsah a výstupy všech předmětů v učebním plánu vycházejí ze vzdělávacích oblastí a oborů RVP ZV a RVP GV.

1) Anglický jazyk – povinný pro všechny žáky.
2) Další cizí jazyk si žáci volí z nabídky německý jazyk, francouzský jazyk a španělský jazyk.
3) Žák si volí pro oba ročníky 1 předmět (Hudební výchova nebo Výtvarná výchova.)
4) Nabídka volitelných seminářů pro 5. ročník:
   - Konverzace v cizím jazyce – anglický jazyk
   - Konverzace v dalším cizím jazyce – německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk
   - Kulturní antropologie
   - Dějepisný seminář
   - Dějiny umění
   - Seminář z matematiky
   - Seminář z fyziky
   - Seminář z chemie
   - Seminář z biologie
   - Deskriptivní geometrie
   - Seminář z informatiky
   - Seminář z finanční gramotnosti
   - Mediální výchova
   - Cvičení z matematiky
4) Nabídka volitelných seminářů pro 6. ročník:
   - Konverzace v cizím jazyce – anglický jazyk
   - Konverzace v dalším cizím jazyce – německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk
   - Seminář z informatiky
   - Sociologie
   - Psychologie
   - Politologie
   - Ekonomie
   - Dějepisný seminář
   - Dějiny umění
   - Latina
   - Literární seminář
   - Seminář z matematiky
   - Seminář z fyziky
   - Seminář z chemie
   - Seminář z biologie
   - Zeměpisný seminář
   - Deskriptivní geometrie
   - Společenskovědní seminář
   - Pravděpodobnost a statistika
   - Seminář z hudební výchovy
5) Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je integrována do vyučovacího předmětu Občanská výchova a Základy společenských věd.
6) Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je integrován do vyučovacího předmětu Tělesná výchova a Biologie.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti pro nižší stupeň studia

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Charakteristika vzdělávací oblasti pro vyšší stupeň studia

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládání mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické). Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola dle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání
- zvládání základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování

- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama

5.1.1. Český jazyk a literatura I+II

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura (ČJL)** vychází ze vzdělávacího oboru ČJL vymezeného v RVP ZV a GV.

Částečně se dotýká průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MV), Mediální výchova (MEV).

Předmět rozvíjí klíčové kompetence základního a gymnaziálního vzdělávání, především kompetence komunikativní, ale i kompetence k učení, k řešení problémů, sociální a personální, občanské, kompetence k podnikavosti.

Předmět vede studenta k chápání jazyka jako prostředku k vyjadřování myšlenek a pocitů, k poznání, že jazyk nemusí být jen nástrojem porozumění, ale i dezinterpretace a manipulace, k vnímání jazyka a k jeho vhodnému užití v rozmanitých komunikačních situacích, k využití znalostí jazyka v psaných a mluvených projevech, veřejných i soukromých.

V rámci výuky se klade důraz na výchovu ke „čtení“, při kterém studenti získají osobní prožitky z četby, na formulování vlastního názoru a tvoření vlastních textů. Dále předmět přikládá velký význam analýze textu, kritickému čtení, vytváření souvislostí a respektování možných interpretací.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Předmět ČJL rozvíjí klíčové kompetence, které byly zmíněny výše. K tomu slouží rozmanitost metod- frontální výuka, skupinová a samostatná práce (dle probíraného učiva, konkrétní situace ve třídě, dle jednotlivých učitelů). Při výuce se využívají nejrůznější materiály, jak učebnice, odborná literatura, vlastní materiály učitelů. Konkrétní učebnice a případné seznamy doporučené literatury viz tematické plány jednotlivých vyučujících. Klade se důraz na samostatnou práci studentů s dostupnými prameny. Nemalý díl ve výuce mají kulturní aktivity (návštěvy divadel, kina, knihoven, výstav.).

Při výuce je možné využít technického vybavení školy- PC, projektory, audio a video nahrávky.

Předmět předpokládá propojenost s ostatními předměty- cizími jazyky, dějepisem a základy společenských věd, estetickou výchovou.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Učitel: • zadává otevřené otázky, problémové úlohy, referáty • trvá na dokončování práce v dohodnutých termínech • vede žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů • vhodně zařazuje práci s odbornými texty • vede žáky k tomu, aby našli své chyby, poučili se z nich a příště se jich vyvarovali
Kompetence k řešení problémů	• používá metody, při kterých nalézají žáci sami řešení a závěry • učí žáky formulovat vlastní názor a obhájit si ho, ale také uznat názor ostatních • sleduje úspěšnost žáků, oceňuje jejich pokrok

Kompetence komunikativní	• vede žáky ke kultivovanému vyjadřování • ke zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace a k rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku • učí je vést diskusi, vhodně argumentovat, přijímat různé pohledy a názory lišící se od jejich vlastních
Kompetence sociální a personální	• zadává úkoly, při kterých žáci musí spolupracovat • vede žáky k reflexi úspěšnosti a rozvíjení sebekritiky a smyslu pro spravedlnost • povzbuzuje sebevědomí žáků • rozvíjí vztah žáků k uměleckému dílu
Kompetence občanské	• rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku, k našemu kulturnímu dědictví a tradicím • zohledňuje ve výuce aktuální společenské dění • vysvětluje žákům nutnost dodržovat zákony a společenské normy
Kompetence k podnikavosti	• umožňuje žákům pracovat s různými materiály, kde si mohou ověřit své tvrzení • vyžaduje od žáků soustavnost, systematičnost při práci ve škole i doma • podporuje jejich kreativitu a aktivitu • vede je k sebekritickému hodnocení • pomáhá jim orientovat se v profesních oblastech • při společné práci žáků zdůrazňuje odpovědnost jednotlivce za celý tým • vede žáky k prezentování vlastních prací • dbá na dodržování norem českého jazyka

Práce s nadanými žáky:

Nadaným studentům je v rámci výuky českého jazyka možné nabídnout individuální přístup - konzultace, výběrové texty nad rámec výuky, mají možnost účastnit se Olympiády v českém jazyce, spolupracovat s novinami, být členem Klubu mladého diváka. Těmto studentům je rovněž umožněno prohlubovat svůj zájem o obor a znalosti ve volitelných seminářích v maturitním ročníku. Nejčastěji se semináře zabývají literární teorií a současnou literaturou.

Práce se žáky s SPÚ:

Žákům s SPÚ se rovněž v hodinách českého jazyka věnuje maximální pozornost- je možné pro tyto žáky na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny vytvořit individuální studijní plán, doporučují se konzultace s vyučujícím, upřednostňují se doplňující cvičení před diktáty, ústní zkoušení před písemným, poskytuje se delší časový úsek na napsání písemné práce, především slohové. Rovněž se umožňuje využití technického zázemí školy- psaní slohových prací na PC.

Časové vymezení předmětu

Předmět Český jazyk a literatura je povinným předmětem ve všech ročnících. Předmět je rozdělen do dvou tematických oblastí: literární části a jazykově slohové části.

Prima- jazyk a sloh		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Má přehled o slovanských a světových jazycích • Má přehled o útvarech českého jazyka • Vhodně využívá útvary českého jazyka v komunikační situaci • Student zná způsoby obohacování slovní zásoby • Student používá přiměřeně slova přejatá, ovládá jejich psaní a výslovnost, umí najít význam slova ve slovníku • Student rozlišuje vid dokonavý a nedokonavý, umí vytvořit vidové dvojice • Student umí rozlišit větu jednoduchou a souvětí, určuje druhy vedlejších vět • Rozpozná poměry mezi hl. v. a mezi několikanásobnými větnými členy • Student rozlišuje podřadné a souřadné souvětí • Student ovládá pravopisné jevy spojené se syntaxí v souvětí	Indoevropské jazyky, rozdělení slovanských jazyků Útvary českého jazyka Jazyková kultura Způsoby obohacování slovní zásoby Pravopis a výslovnost přejatých slov, jejich skloňování Slovesný vid Syntax – věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry, interpunkce v souvětí	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Používá jazykové prostředky adekvátní pro daný slohový útvar • Rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • Ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu • Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • Dokáže formulovat své myšlenky a názory na základě vlastních poznatků • Dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby	Výklad a výtah Subjektivně zabarvený popis Charakteristika literární postavy Úvaha	**Multikulturní výchova -** vztah k multilingvní situaci **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-**Žijeme v Evropě **Zeměpis** **Dějepis** **Základy spol. věd** **Estetická v.**

Prima- literatura		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Student dokáže uceleně reprodukovat přečtený text, dovede jednoduše popsat strukturu literárního díla, dokáže vlastními slovy interpretovat smysl díla	Úvod do literatury Základy literární teorie	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

• Dokáže rozlišit literaturu hodnotnou a oddechovou, svůj názor dokáže obhájit argumenty		**Multikulturní výchova**
• Student zná základní znaky literárních druhů a žánrů, podle nich dokáže přiřadit lit. text k příslušnému druhu a žánru • Student dokáže rozpoznat rysy individuálního stylu autora a porovnat je s jinými ukázkami • Student dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v různých zpracováních • Student je schopen formulovat vlastní názor na přečtený text • Student dokáže vytvořit jednodušší lit. text na základě osvojených znalostí	Základní literární druhy a žánry	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-**Žijeme v Evropě, **Dějepis** **Estetická v. – Výtvarná v., Hudební v.**

Sekunda- jazyk a sloh		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Zná základní pojmy z nauky o slovní zásobě • Chápe význam slov, možnosti jejich využití v textu. • Umí vysvětlit způsob obohacování slovní zásoby. • Umí využít správně jazykové prostředky podle jejich funkce, dané situace, adresáta. • Zná základní druhy slovníků, umí se v nich orientovat • Zná základní části slova podle morfematického rozboru	Nauka o slovní zásobě • Základní pojmy oboru • Významové vztahy mezi slovy • Slovní zásoba-její obohacování, změna významu slova • Rozvrstvení slovní zásoby • Slovníky a práce s nimi • Stavba slova	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace **Multikulturní výchova-** Vztah k multilingvní situaci **Cizí jazyky**

• Orientuje se ve slovních druzích a pozná je v textu • U ohebných slovních druhů ovládá gramatické kategorie, rozlišuje druhy jmen a číslovek • Zná mluvnické významy sloves, dokáže poznat v textu přechodník, umí slovesa zařadit k slovesné třídě a vzoru	Tvarosloví • Slovní druhy • Podstatná a přídavná jména • Zájmena a číslovky • Slovesa	
• Student rozlišuje věty podle postoje mluvčího	Skladba • Druhy vět podle postoje mluvčího	

• Rozlišuje větu a větný ekvivalent, umí rozpoznat větu jednočlennou a dvojčlennou, rozpozná větu jednoduchou a souvětí • Zná základní syntaktické vztahy ve větě jednoduché a v souvětí • Zná zásady slovosledu v české větě a umí pojmenovat nepravidelnosti ve větné stavbě	• Druhy vět podle členitosti • Větné členy • Souvětí souřadné a podřadné • Druhy vedlejších vět a významové poměry • Pořádek slov v české větě • Nepravidelnosti ve větné stavbě	
• Student zná soustavu českých hlásek a hlavní zásady spisovné výslovnosti • Student chápe roli mluvčího a posluchače • Student dodržuje komunikační normy • Dokáže využít prostředků spisovného jazyka k veřejnému projevu • Zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění • Dokáže rozpoznat styl textu ve vztahu k jeho účelu	Zvuková stránka jazyka • Hlásky a hláskové skupiny • Spisovná výslovnost • Spodoba znělosti • Přízvuk • • Výklad • Popis a charakteristika • Vypravování • Úvaha • Proslov a diskuse Funkční styly	**Mediální výchova**

Sekunda- literatura		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Student dokáže uceleně reprodukovat přečtený text, dovede jednoduše popsat strukturu literárního díla, dokáže vlastními slovy interpretovat smysl díla • Student je schopen formulovat vlastní názor na přečtený text • Student dokáže rozpoznat rysy individuálního stylu autora a porovnat je s jinými ukázkami • Student dovede porovnat různá ztvárnění téhož námětu v různých zpracováních • Student se dokáže orientovat v české a světové literatuře 20. století • Student zná hlavní představitele jednotlivých směrů a období literatury 20. století	I. světová válka v literatuře Meziválečná literatura, avantgarda II. světová válka v literatuře Literatura v 2. polovině 20. století	**Osobnostní a sociální výchova -** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **Multikulturní výchova** **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – Žijeme v Evropě **Dějepis** **Estetická v. – Výtvarná v.** **Občanská v.**

Tercie- jazyk a sloh		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Dovede vysvětlit základní jazykovědné pojmy. • Umí rozlišit jednotlivé útvary jazyka. • Prokáže znalost příbuznosti slovanských jazyků. • Umí samostatně najít, využít a zpracovat informace.	Obecné poučení o jazyku a řeči: • Základní pojmy jazykovědy • Národní jazyk • Čeština a jazyky příbuzné • Knihovna	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Žijeme v Evropě **Mediální výchova**- Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam **Multikulturní výchova** - Vztah k multilingvní situaci **Cizí jazyky**
• Dovede objasnit základní pojmy nauky. • Správně využívá zásad spisovné výslovnosti a zvukových prostředků věty	Nauka o zvukové stránce • Předmět oboru • Systém českých hlásek • Spodoba znělosti • Přízvuk • Zvuková stránka věty	**Osobnostní a sociální výchova**- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace
• Prokáže znalosti českého pravopisu v písemných projevech.	Nauka o písemné stránce jazyka • Písmo-jeho vznik, vývoj, druhy • Pravopis	**Osobnostní a sociální výchova**- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace **Informatika** - úprava textů
• Umí ukázat spojitost stylistiky s ostatními jazykovědnými disciplínami. • Ovládá základní pojmy stylistiky. • Umí vhodně využít jazykové prostředky v různých komunikačních situacích. • Dovede použít základní útvary prostě sdělovacího stylu.	Nauka o slohu • Základní pojmy stylistiky • Jazykové prostředky a slohoví činitelé • Funkční styly • Styl prostě sdělovací-mluvené a psané útvary	**Osobnostní a sociální výchova** - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace **Mediální výchova** - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé **Základy spol. věd** -psychologie **Informatika**- úprava textů

Tercie- literatura		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Zná funkci uměleckého textu, umí ho poznat • Ovládá základní pojmy literární teorie a historie • Samostatně využívá zdroje informací, umí je kriticky vyhodnocovat a třídit je	Úvod do studia literatury	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **Mediální výchova-** Média a mediální produkce **Estetická v. -** nejstarší umění
• Umí vystihnout podstatné rysy jednotlivých etap, zná znaky literatury té doby • Zná představitele daných směrů, charakterizuje a interpretuje jejich význam pro vývoj literatury • Dokáže reprodukovat přečtený nebo slyšený text • Umí se zamyslet nad myšlenkami aktuálními pro dnešek • Dovede pracovat s textem- rozpoznávat rysy směru, básnické ozdoby, charakterizovat jazykovou stránku textu	Vývoj literatury od počátků do přelomu 18. a 19. století • Starověk (staroorientální státy, antika, Bible) • Středověk (evropský a český) • Renesance a humanismus v Evropě a v Čechách • Barokní literatura • Klasicismus a osvícenství	**Osobnostní a sociální výchova-**Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-**Žijeme v Evropě, - Média a mediální produkce, Role médií v moderních dějinách **Dějepis** **Estetická v. – Výtvarná v., Hudební v.** **Základy spol. věd -** Psychologie

Kvarta- jazyk a sloh		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Ovládá základní pojmy. • Prokáže chápání významu slov, možnosti jejich využití v textu. • Umí vysvětlit způsob obohacování slovní zásoby. • Umí využít správně jazykové prostředky podle jejich funkce, dané situace, adresáta.	Nauka o slovní zásobě • Základní pojmy oboru • Významové vztahy mezi slovy • Slovní zásoba-její obohacování, změna významu slova • Slovotvorný a morfematický rozbor slova • Slovníky a práce s nimi	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace **Multikulturní výchova-** Vztah k multilingvní situaci **Cizí jazyky**

• Umí charakterizovat zvláštnosti publicistického stylu. • Umí najít hlavní informace v textu. • Je schopen kriticky číst publicistický útvar. • Dokáže napsat zprávu, fejeton	Publicistický styl • Zpravodajské žánry • Reklama • Kompozice a jazykové prostředky	**Mediální výchova -**Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé, role médií v moderních dějinách, Účinky mediální produkce a vliv médií
• Prokáže znalosti českého pravopisu v písemných projevech.	Grafická stránka jazyka • Pravopis	**Osobnostní a sociální výchova-** Sociální komunikace **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-** Žijeme v Evropě
• Prokáže orientaci ve slovních druzích, umí je správně určit, vytvoří jejich spisovné tvary • Dokáže provést slovotvorný a morfematický rozbor slova	Tvarosloví • Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace

Kvarta- literatura		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Dokáže vystihnout podstatné rysy jednotlivých etap, zná znaky literatury té doby • Zná představitele daných směrů, charakterizuje a interpretuje jejich význam pro vývoj literatury • Umí volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text • Dokáže se zamyslet nad myšlenkami aktuálními pro dnešek • Prokáže schopnost pracovat s textem - rozpoznávat rysy směru, básnické ozdoby, charakterizovat jazykovou stránku textu • Dokáže zpracovávat informace z různých zdrojů	Vývoj literatury od počátku 19. stol. do přelomu 19. a 20. století: • Preromantismus a romantismus v české a světové literatuře • Národní obrození a jeho fáze • Generace českých spisovatelů 2. pol. 19. st. (májovci, ruchovci, lumírovci) • Realismus a naturalismus v české a světové literatuře • Moderní básnické směry- impresionismus, symbolismus, dekadence (prokletí básníci)	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech-** Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne **Mediální výchova-** Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách **Dějepis** **Estetická v. – Výtvarná v., Hudební v.** **Cizí jazyky**

Kvinta – jazyk a sloh		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Prokáže znalosti o větné stavbě, aktuálním členění výpovědi. • Umí používat různé prostředky k výstavbě textu. • Prokáže orientaci ve valenční teorii.	Skladba • Větné členy • Souvětí podřadné • Souvětí souřadné • Nepravidelnosti větné stavby-odchylky od větné stavby; samostatný větný člen, vsuvka, věta neúplná • Přímá a nepřímá řeč • Valence	**Osobnostní a sociální výchova**-Sociální komunikace **Mediální výchova**-Mediální produkty, jejich významy, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií **Cizí jazyky**
• Umí vhodně využívat a kombinovat jednotlivé funkční styly, postupy, jazykové prostředky. • Dokáže pracovat s textem - pořizuje výpisky, výtah, osnovu. • Umí použít různé informační zdroje.	Odborný styl • Kompozice a jazykové prostředky odborného stylu • Vědecký styl a popularizační • Popis • Úvaha • Výklad • Recenze	**Mediální výchova**-Mediální produkty a jejich významy, Role médií v moderních dějinách, Uživatelé **Multikulturní výchova**-Vztah k multilingvní situaci **Osobnostní a sociální výchova**-Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, efektivní řešení problémů **Ostatní předměty**
• Umí využít znalostí českého pravopisu	Grafická stránka jazyka • Pravopis	**Osobnostní a sociální výchova** - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace

Kvinta- literatura		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Umí vystihnout podstatné rysy jednotlivých etap, zná znaky literatury té doby • Zná představitele daných směrů, umí charakterizovat a interpretovat jejich význam pro vývoj literatury • Umí volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text • Dokáže se zamyslet nad myšlenkami aktuálními pro dnešek • Prokáže schopnost pracovat s textem- rozpoznávat rysy směru, básnické ozdoby, charakterizovat jazykovou stránku textu	Vývoj literatury od přelomu 19. a 20. století do 2. světové války: • Moderní básnické směry (opak. prokletých básníků, česká moderna) • Generace buřičů • Reakce české a světové literatury na 1. sv. v. • Avantgarda ve světové literatuře • Česká meziválečná poezie • Světová literatura meziválečného období	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**- Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova**- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne **Mediální výchova**- Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách

• Dokáže zpracovávat informace z různých zdrojů	• Česká próza a drama v meziválečném období	**Multikulturní výchova-** Základní problémy sociokulturních rozdílů **Dějepis** **Zeměpis** **Cizí jazyky** **Základy spol. věd**

Sexta - jazyk a sloh		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Student na textech umí vyložit základní rysy českého jazyka	Úvod do obecné jazykovědy, Jazyková kultura	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -** Žijeme v Evropě **Mediální výchova -** Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Role a účinky médií **Dějepis**
• Student je schopen jasného, přesného a srozumitelného vyjadřování • Zná základní útvary administrativního stylu a umí je použít (např. strukturovaný životopis)	Administrativní styl • Obecné poučení • Psané útvary • Jednání s úřady	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Sociální komunikace, Morálka všedního dne **Multikulturní výchova-** Vztah k multilingvní situaci
• Student umí interpretovat umělecký text, v psaném projevu rozvíjí schopnost volit vhodné výrazové prostředky. • V rámci možností vytvoří vlastní umělecký text	Umělecký styl • Základní znaky • Vybrané útvary uměleckého stylu-umělecký popis a vypravování	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **Mediální výchova -** Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií **Dějepis** **Základy spol. věd** **Dějiny umění**
• Prokáže schopnost přesného a srozumitelného verbálního vyjádření. • V mluvených projevech využívá základních principů rétoriky, ale i zásad slušného chování.	Řečnický styl • Základní znaky rétoriky • Samostatná řečnická vystoupení • Komunikace	**Osobnostní a sociální výchova-** Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž **Mediální výchova -** Účinky mediální produkce a vliv médií

Sexta- literatura		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Umí vystihnout podstatné rysy jednotlivých etap, zná znaky literatury té doby • Dokáže uvést představitele daných směrů, charakterizuje a interpretuje jejich význam pro vývoj literatury • Umí volně reprodukovat přečtený nebo slyšený text • Dokáže se zamýšlet nad myšlenkami aktuálními pro dnešek • Umí pracovat s textem- rozpoznávat rysy směru, básnické ozdoby, charakterizovat jazykovou stránku textu • Dokáže zpracovávat informace z různých zdrojů	Vývoj literatury od 2. sv. v. do současnosti: • Odraz druhé světové války v české a světové literatuře • Česká poezie v poválečném období • Česká próza a drama v poválečném období (50. - 60. léta, doba normalizace, současnost; literatura oficiální, samizdatová, exilová) • Světová literatura po 2. sv. v. (existencialismus, nový román, absurdní divadlo, generace beatniků, magický realismus, postmoderna, sci-fi, skupina 47 ad.) • Shrnující opakování k maturitě	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**- Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova**- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne **Mediální výchova-** Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách **Multikulturní výchova-** Základní problémy sociokulturních rozdílů **Dějepis** **Zeměpis** **Cizí jazyky** **Základy spol. věd** **Dějiny umění**

5.1.2. Cizí jazyk

5.1.2.1. Anglický jazyk

Anglický jazyk odpovídá předmětu Cizí jazyk dle RVP ZV pro nižší stupeň šestiletého studia a RVP GV pro vyšší stupeň šestiletého studia. Tento jazyk je povinný pro všechny studenty školy, dle hodinové dotace specifikované v učebním plánu.

V posledních dvou ročnících studia na předmět navazuje volitelný seminář zaměřený na konverzaci a reálie.

Obsahové a organizační vymezení:

Standardní vstupní úrovní do nižšího stupně studia je úroveň A1, počítá se ovšem s různými znalostmi nastupujících žáků. Proto se Prima zaměřuje na konsolidaci jednotlivých skupin žáků a doladění úrovně A1, Sekunda pak rozvíjí jazykové kompetence žáků do úrovně A2.

Standardní vstupní úroveň do vyššího stupně šestiletého studia je A2.

Standardní cílovou úrovní je úroveň B2 dle konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Minimální výstupní úrovní pro žáky, kteří jsou výrazně zaměřeni na jiný cizí jazyk, kde dosahují úrovně B2, je úroveň B1.Ve výjimečných případech, kdy se jedná o žáky s vývojovou poruchou učení, bude k této okolnosti individuálně přihlédnuto a minimální výstupní úroveň (B1) bude dosažena s podporou individuálních konzultací a další domácí přípravy.

Pro výjimečně pokročilé skupiny žáků, které již v průběhu studia dosáhly úrovně B2, volí vyučující materiály tak, aby byla tato úroveň upevněna a zároveň otevřena cesta k certifikovaným jazykovým zkouškám (např. FCE, CAE). Výjimečně nadaní žáci jsou podporováni vyučujícími individuálně a je jim doplňován výukový materiál tak, aby úspěšně směřovali k dosažení úrovně C1.

Výběr učebnic a doplňkových materiálů je podřízen tomu, aby bylo podle charakteru konkrétní skupiny žáků co nejefektivněji dosaženo požadovaných cílových výstupů vyučovacího procesu v jednotlivých jazykových oblastech, jak jsou specifikovány níže v tabulce. Témata učiva proto nejsou specifikována pro jednotlivé ročníky. Průřezová témata vyučující zařazují v návaznosti na použitý materiál, a prováděné výukové činnosti.

Jednotlivé skupiny se liší znalostmi, a proto uvádíme plány podle úrovní. Žáci potom studují podle příslušné úrovně v různých ročnících.

Pro zájemce je výuka doplněna týdenní návštěvou Velké Británie.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitelé ve výuce aktivně vyžadují po studentech použití různých strategií učení.

Žáci jsou vedeni k reflexi vlastního učení, schopnosti seberegulace a hledání efektivního časového rozložení domácí přípravy. Tam, kde je to možné, využívají učitelé srovnání s jinými cizími jazyky, které žáci znají, i s mateřštinou. Pochopení různého pojetí vztahů člověka k okolí pomáhá žákům hledat paralely k toleranci odlišností v mezilidských vztazích i v multikulturní společnosti.

Žáci dostávají úkoly, v jejichž rámci:

- samostatně pomocí cvičení ověřují své nově nabyté dovednosti v gramatice a morfologii
- samostatně i ve vzájemné spolupráci vyhledávají a zpracovávají informace z přiměřených cizojazyčných textů.

Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, počítačem a internetem.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci jsou konfrontováni s texty a poslechem, ve výuce se uplatňuje i film. Učitelé tak konfrontují žáky s nutností domýšlet z kontextu významy neznámých výrazů.

Ve výuce jsou simulovány modelové situace z reálného života (ústní i písemnou formou). Žáci se tak učí orientaci v situaci a rozhodují o zpětné vazbě, učí se pohybovat v kontextu jazyka i situace a domýšlet důsledky svého chování i rozhodování.

Kompetence komunikativní:

Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka. Výuka je až na nutné výjimky vedena v cílovém jazyce.

Ke komunikaci s rodilými mluvčími dostávají žáci příležitost v rámci poslechových cvičení a poznávacích zájezdů.

V rámci konverzace učitelé kultivují schopnost žáků vyjádřit vlastní názor a obhájit jej, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti.

Při práci s jazykovým materiálem vedou učitelé žáky k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjejí jejich interpretační schopnosti.

Kompetence sociální a personální:

Párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat. Členění do skupin dle prováděných aktivit, které probíhá dle klíče daného vyučujícím, poskytuje žákům možnost setkávání a spolupráce i soutěže s různými lidmi.

Žáci jsou vyučujícími vedeni k hodnocení vlastní práce a zlepšení odhadu v sebehodnocení. K rozvoji sebereflexe vedou psychologicky laděná témata obsažená ve výukových materiálech. Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli.

Nižší stupeň studia (prima, sekunda)

Oblasti jazykových kompetencí a cílové úrovně

Cílové úrovně Společného evropského rámce	A1 - Prima	A2 - Sekunda
POSLECH	• Rozumí základním instrukcím ve třídě, číselným a časovým údajům. Sleduje pomalu a pečlivě vyslovované jednotlivé věty. Potřebuje delší pauzy k pochopení významu.	• Pokud mluvčí vyslovuje pomalu a zřetelně a je ochoten některé věty zopakovat či přeformulovat, rozumí promluvě na témata, která se ho bezprostředně dotýkají. • Dokáže porozumět natolik, aby vyhověl konkrétním potřebám, za předpokladu, že jde o jasně formulovanou, pomalou řeč.

Cílové úrovně Společného evropského rámce	A1 - Prima	A2 - Sekunda
	• Rozumí jednoduchým, pečlivě vyslovovaným pokynům, např. jak se dostat pěšky či prostředky hromadné dopravy z místa na místo.	• Z nahrávky s krátkou a jednoduchou promluvou pochopí základní informace. • Zaznamená jednoduchý telefonický vzkaz a identifikuje téma rozhovoru mezi rodilými mluvčími.
ČTENÍ	• Rozumí jednotlivým větám s nejzákladnější slovní zásobou a krátkým jednoduchým sdělením typu pohlednice z dovolené. • Pochopí instrukce na nejběžnějších formulářích, základní příkazy na počítači a běžné nápisy na veřejných místech. Rozumí velmi jednoduchým textům obsahujícím známou slovní zásobu a fráze (např. osobní vzkazy v běžných situacích). V textech se pohybuje po jednotlivých větách, z nichž některé si potřebuje přečíst opakovaně.	• Rozumí krátkým nekomplikovaným textům (např. osobním dopisům, jednoduchým inzerátům a návodům) na konkrétní a blízká témata, pokud obsahují vysoce frekventovanou slovní zásobu a odvoditelné internacionalismy. • Najde informace v jednoduchých materiálech typu jízdních řádů, turistických prospektů, jídelních lístků či Zlatých stránek. Získá představu o tématu a některých detailech jednoduchých novinových článků, sleduje nekomplikovaný příběh. Na počítači rozumí základním instrukcím nápovědy a hlášení systému.
MLUVENÍ A PSANÍ	• Komunikuje jednoduchým způsobem v rámci jemu blízkých témat, reaguje na jednoduché otázky a sám je tvoří, ač komunikaci zatím neumí udržet. • Používá základní společenské fráze, reaguje na nové zprávy, požádá o to, co potřebuje. Komunikace probíhá v pomalém tempu a k porozumění je zapotřebí častého opakování a opisu neznámých slov. V jednoduchých, třebaže nespojitých formulacích popíše osoby a místa.	• Komunikuje bez většího úsilí v rámci předvídatelných a blízkých témat, i když sám není ještě schopen rozhovor udržet. Vyjadřuje se o událostech v přítomnosti, budoucnosti i minulosti. Používá základní komunikační funkce. Popíše osoby a jednoduché skutečnosti a porovnává na rovině jemu vlastních témat jako je rodina, denní program, bydlení, záliby, zvyklosti a zkušenosti. • Vede konverzaci na praktická témata spojená s cestováním, nakupováním, orientací ve městě. Vyjádří jednoduše své pocity, domluví se na společném programu, vyjádří souhlas či nesouhlas. Vlastními slovy shrne obsah jednoduchého

Cílové úrovně Společného evropského rámce	A1 - Prima	A2 - Sekunda
		textu a přednese krátkou jednoduchou prezentaci na známé téma.
	• V jednoduchých větných konstrukcích sdělí a vyžádá si osobní údaje, vyplní jednoduchý formulář a dotazník. Popíše své rodinné vztahy a okolí. • Zformuluje krátký a výstižný neformální dopis nebo pohlednici. • Sestaví jednoduché sdělení nebo vzkaz související se životem v rodině a škole. • Popíše konkrétní či smyšlenou osobu.	• Sestaví jednoduchý souvislý text typu sdělení, popisu události nebo osoby bez důrazu na konkrétní styl. Představí se formou neformálního dopisu a jednoduše popíše skutečnosti ze svého života. • V souvislém textu se vyjádří o každodenních aspektech svého života, jednoduše popíše činnosti, minulé události a osobní zkušenosti • Zformuluje jednoduchý dopis, ve kterém vyjádří poděkování a omluvu. Napíše jednoduchý krátký pravdivý nebo vymyšlený životopis.
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	• Používá naprosto základní slovní zásobu a gramatické struktury, osvojuje si pravidla anglické fonetiky.	• V jednoduchých situacích používá odpovídající, i když velmi omezenou a často nepřesnou slovní zásobu a základní gramatiku. • Používá krátké věty, jednoduchou slovní zásobu a základní gramatiku, v obojím se dopouští občasných chyb.
	• Používá referenční aparát učebnice (slovníček a přehled gramatiky) • Používá překladový slovník.	• Vyhledá význam neznámého slova ve výkladovém slovníku.

Učivo

Fonetika samohlásky a dvojhlásky, přízvuk hlavní a vedlejší, fonetická transkripce, redukce, vázání, výslovnost znělých souhlásek na konci slov, stoupavá a klesavá intonace
Gramatika **Slovesa** Časový systém – základy přítomný čas prostý a průběhový minulý čas prostý a průběhový předpřítomný čas prostý předminulý čas prostý (výběrově) základní způsoby vyjádření budoucnosti (*will, going to* přítomný čas průběhový)

tvorba otázek a odpovědí, tázací zájmena, podmětná otázka, nepřímá otázka
sloveso *to have* ve statickém i dynamickém významu
Podmiňovací způsob
podmiňovací způsob přítomný
podmínkové věty prvního a druhého stupně
věty časové
Modální slovesa
základní modální slovesa a jejich opisy
pravděpodobnostní modalita (přítomný a budoucí čas)
základy použití modálních sloves v minulosti a ve formách budoucnosti
Nepřímá řeč
základní posun v souslednosti časů (přítomný čas do minulého) (výběrově)
Trpný rod
přítomný, minulý, budoucí, předpřítomný (výběrově)
Gerundium a infinitiv
základní pravidla
větné vzorce: základní výběr sloves s vazbou na infinitiv a gerundium, vazba podmětu s infinitivem a předmětu s infinitivem
účelový infinitiv
Podstatná jména
rod
množné číslo se základními nepravidelnými tvary
počitatelnost a nepočitatelnost v základních případech
přivlastňovací pád
Členy
základní pravidla
skupiny podstatných jmen bez členů
užití členů v některých zeměpisných názvech a vlastních jmen (základy), základní idiomatické vazby bez užití členu
Zájmena
osobní, přivlastňovací, tázací, vztažná, neurčitá
zástupné one
- *much, many, a lot (of), lots (of), few, little, a few, a little*
- *all, every, each*
Přídavná jména a příslovce
stupňování – pravidelné (krátké, dlouhé), nepravidelné
přídavná jména po sponových slovesech
Číslovky
základní i řadové
čtení čísel (letopočet, datum, telefonní čísla)
určování času
Syntax
slovosled - oznamovací věta, otázka, zápor, postavení frekvenčních příslovcí
tázací dovětky – základy

Funkce
oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, pozvání a reakce na pozvání, slušné odmítnutí, jednoduchá instrukce, přivítání, představování, rozloučení, omluva, reakce na omluvu, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, přání, blahopřání, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas a nesouhlas

vyjádření základních existenciálních, prostorových, časových, kvantitativních a kvalitativních vztahů v otázce a odpovědi za použití tázacích zájmen

Slovní zásoba a tvoření slov obsáhnutí základní slovní zásoby v rozsahu pre-intermediate až intermediate podle úrovně skupiny, jednoduchá synonyma a antonyma, základní odvozování slovních druhů tematické okruhy**:** domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a zájmová činnost, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, kulturní život, svátky, cestování, problémy dospívající mládeže, životní styl mladé generace
Pravopis základní pravidla, spelling

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova • sociální rozvoj – komunikace
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají • objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova • kulturní diference • multikulturalita

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou realizovány průběžně v obou ročnících, ve vztahu k jednotlivým probíraným tématům. Jedná se zejména o následující přesahy:

Informační a výpočetní t. • orientace v cizojazyčných doménách na webu • formální úprava dokumentu • plagiátorství
Základy spol. věd • Sociální komunikace • Média • Občanské právo v běžném životě
Český jazyk a lit. • Poučení o komunikačních strategiích • Osobnosti anglicky psané literatury
Zeměpis • Geografie anglicky mluvících zemí
Výtvarná a Hudební v. • Výtvarné a hudební umění a jeho reflexe
Biologie • Lidské tělo a zdravý životní styl • Výživa • Flóra a fauna
Tělesná v. • Sportovní aktivity, sportoviště, vybavení a pravidla

Vyšší stupeň studia (tercie, kvarta, kvinta, sexta)

Oblasti jazykových kompetencí a cílové úrovně

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
POSLECH	Z dobře srozumitelného projevu rodilého mluvčího pochopí hlavní myšlenky, identifikuje event. citové zabarvení promluvy. Takto rozumí i jednoduché konverzaci dvou mluvčích, kteří mluví zřetelně.	V jednoduchém a dobře srozumitelném projevu rozeznává ty detailnější informace, k jejichž pochopení mu stačí slovní zásoba. Sleduje děj filmů s jednoduchými dialogy a nekomplikovanou zápletkou.	V dobře srozumitelném projevu se orientuje i při složitějším tématu. Tam, kde není omezen rozsahem své slovní zásoby nebo složitým či neznámým tématem rozumí i detailům.	Dobře rozumí autentickým projevům typu rozhlasových a televizních dokumentárních a zpravodajských pořadů i standardní živé řeči. Rozumí některým hraným filmům.	Rozumí delším promluvám i na abstraktní a složitá témata, pokud odpovídají stupni jeho odborných znalostí. V rozhlasu i TV/filmu rozumí velké části dialogů, které nejsou zabarvené dialektem nebo velkým množstvím slangu.
ČTENÍ	V jednoduchém textu porozumí hlavním	Jednoduchému textu rozumí bez problémů, orientuje se v jeho	Orientuje se ve středně náročných textech,	Středně náročným všeobecným textům rozumí	Autentickým textům rozumí bez problémů, k

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
	myšlenkám a s pomocí slovníku pracuje i s detaily.	struktuře a chápe jeho hlavní myšlenky. Najde požadované informace v takovém textu obsažené a rozliší informace hlavní od vedlejších.	pochopí hlavní myšlenky a najde požadované informace.	bez problémů, odborným se slovníkem. Krátkodobě si zapamatuje nejen hlavní myšlenky, ale i podstatné detaily.	detailnímu porozumění občas využije slovníku.
	Rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje.	Spontánně přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení.	S porozuměním přečte neupravenou povídku nebo delší autentický článek. Kombinuje informace z různých textů.	S porozuměním přečte neupravenou knihu středního rozsahu v angličtině. Vyhledá informace z různých textů na všeobecné téma a pracuje s nimi.	Z několika náročnějších textů všeobecného i odborného charakteru kompiluje podstatné informace vhodné k ústní prezentaci.
MLUVENÍ A PSANÍ	U jednoduchých textů a vyslechnutých ústních	Na všeobecné téma se vyjadřuje stručně a srozumitelně písemně i ústně.	Zřetelně formuluje svůj názor.	Svá sdělení vyjadřuje plynule, aniž by byl nucen obsahově	

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
	projevů srozumitelně sdělí hlavní myšlenky.	Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.	Volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícím i náročnějšímu textu. Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. Vyjadřuje se srozumitelně a spontánně.	redukovat to, co chce sdělit.	
	V komunikaci sdělí a pochopí základní informace	Při komunikaci zahájí, vede a ukončí rozhovor o jednoduchých tématech. Rozumí	Zapojí se do diskuse i na obtížnější témata.	Vede diskusi prakticky o všech tématech, která je	Diskutuje o odborných tématech v míře odpovídající

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
		natolik, že adekvátně reaguje na partnera, ač si některá slova či věty musí nechat vysvětlit či zopakovat.		schopen rozebírat v mateřštině. Reaguje adekvátně i ve složitějších a méně obvyklých situacích. Mluví spontánně, plynule a bez výraznějších zaváhání.	jeho odborným znalostem.
	Píše srozumitelné a logicky vystavěné jednoduché texty na běžná témata. Shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace.	Sestaví souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek nebo příběh. Vysvětlí své názory a stanoviska.	Píše formální i neformální texty na různá témata. Předává obsahově správně i složité informace.	Logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů. Sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své	Píše texty na témata odborného charakteru.

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
				stanovisko. Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou	
			Přednese krátký souvislý projev na zadané téma	Ústně prezentuje výsledky své obsáhlejší práce s informacemi na všeobecné téma.	Ústně prezentuje výsledky své obsáhlejší práce s informacemi na odborné téma.
JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY	V jednodušších textech odhadne význam některých neznámých slov na základě kontextu nebo	Všímá si souvislostí v rámci jazyka i mezi jazyky a snaží se jich využít pro porozumění.	Při setkání s neznámými slovy aplikuje veškeré své jazykové znalosti (příbuzná slova a slovotvorné vzorce, další	Bez problémů odhaduje význam těch slov, která při rozsahu jeho slovní zásoby odhadnout lze.	Slovníku využívá jen pro málo frekventovaná slova, jejichž význam nejde odvodit z kontextu, a

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
	podobností s češtinou.		cizí jazyky, slova cizího původu používaná v češtině atd.)		na odborné termíny.
	Dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel anglické fonetiky.	Všímá si rozdílů mezi formálním a neformálním jazykem a snaží se je respektovat ve svém projevu.	Jednoduché gramatické struktury používá bez chyb, náročnější s chybami. Bez problémů používá základní typy vedlejších vět. Volí vhodné výrazy i na úrovni náročnější slovní zásoby, ač se dopouští občasných nepřesností ve významu i výslovnosti.	Gramaticky správně mluví i v delším projevu a ve složitějších situacích. Volí vhodnou slovní zásobu, používá idiomy a frázová slovesa. Pracuje se stylistickými posuny danými použitím formálních nebo hovorových výrazů a frází.	Spontánně používá i složitější gramatické struktury, ve kterých se dopouští minima chyb. Bohatou slovní zásobu používá až na výjimky přesně a foneticky správně.
	Využívá překladové i		Používá výkladové a	Vybírá vhodné tištěné	

Cílové úrovně Společného evropského rámce	***B1***		***B2***		***C1***
Žáci orientovaní na jiný cizí jazyk, kde dosahují cílové úrovně B2	**kvinta**	**sexta**			
Standardní cílová úroveň (B2)	tercie	kvarta	**kvinta**	**sexta**	
Pokročilá úroveň (výjimečně nadaní žáci)	tercie	kvarta	**kvinta**		**sexta**
	výkladové slovníky tištěné i multimediální podle vlastních preferencí.		překladové slovníky středního rozsahu způsobem odpovídajícím účelu.	i multimediální zdroje jazykových informací, používá překladové i výkladové slovníky a referenční příručky jak k samostudiu, tak k práci s texty.	

Učivo

Fonetika
samohlásky a dvojhlásky, přízvuk hlavní a vedlejší, fonetická transkripce, redukce, vázání, výslovnost znělých souhlásek na konci slov, otevřené a zavřené slabiky, stoupavá a klesavá intonace, hlavní fonetické rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou

Gramatika
Slovesa
Časový systém
Prosté a průběhové časy
Perfektivní časy
Způsoby vyjadřování přítomnosti
Způsoby vyjadřování minulosti
Způsoby vyjadřování budoucnosti
Podmiňovací způsob
Podmiňovací způsob přítomný
Podmiňovací způsob minulý
Podmínkové věty, typy 0-3 a jejich kombinace ("mixed conditionals"), „in case“, věty časové, věty předmětné, inverze
Přací věty
Další konstrukce (as if, high time)
Modální slovesa
Základní modální slovesa a jejich opisy
Pravděpodobnostní modalita
Další významy will/would/should
Další modální slovesa a významově podobné konstrukce: dare, had better, would rather, to be to, to be supposed to, ought to
Nepřímá řeč
Základní pravidla
Nepřímá otázka
Podmínkové věty v nepřímé řeči
Trpný rod
Fráze „to have something done“
Gerundium a infinitiv
Základní pravidla
Minulý infinitiv
Účelové věty
Infinitivní konstrukce po seem a po pasivech typu "he is said"
Infinitiv po too, enough
Průběhový infinitiv
Fráze se slovesem „let“
Konjunktiv „used to“ a „would“
Podstatná jména
Počitatelnost a číslo
Rod
Přivlastňovací pád
Členy
Základní pravidla
Členy u vlastních jmen
Členy v idiomech

Zájmena Osobní, přivlastňovací, zvratná, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá zájmena Kvantifikátory (much, many, little, few, no, none, all, every) Vztažná zájmena (who/what, which) Vazby s „both“ a „(n)either“ Zástupné one a všeobecný podmět Přídavná jména a příslovce Stupňování Zvláštnosti a nepravidelnosti Číslovky Čtení čísel (letopočty, telefonní čísla, zlomky, matematické výrazy) Určování času Řadové číslovky Slovosled – pravidla (oznamovací věta, otázka, postavení krátkých příslovcí) a zvláštnosti (inverze, nepravidelnosti v neformální mluvené angličtině) Tázací dovětky Věty zvolací Vyjadřování záporu Vedlejší věty vztažné Vedlejší věty přípustkové
Funkce oslovení, představení, přivítání, rozloučení, omluva, prosba, odmítnutí, rada, stížnost, prezentace názoru, hypotéza, zmírnění a důraz, varování, nabídnutí pomoci, žádost, srovnávání, preference.
Slovní zásoba Všeobecná i tematická slovní zásoba Kolokace Běžná frázová slovesa a idiomy
Pravopis Základní pravidla Psaní velkých písmen Hranice slov Interpunkce
Britská a americká angličtina Rozdíly v gramatice Rozdíly ve slovní zásobě Rozdíly ve výslovnosti
Reálie Kultura v širokém slova smyslu (umění, zvyky, svátky atd.), sociální a politická situace, historie a geografie, věda a technika, sport

Průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Vzdělávání v Evropě a ve světě
- Podmínky a možnosti studia v zahraničí
- Významné zahraniční univerzity
- Stipendia na zahraničních univerzitách
- Srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly

Multikulturní výchova
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí:
- Jak se mohu naučit využívat jazykové a kulturní plurality pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti
- Jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů
- Jak mluvit o jiných lidech jako o bytostech, které se odlišují rasovou či etnickou příslušností, aniž by se znevažovala jejich rovnoprávnost
- Jak se naučit respektovat, že každý jazyk má své specifické rysy, žádný není nadřazen jiným jazykům.

Osobnostní a sociální výchova
Sociální komunikace
- Přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)
- Pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost, komunikace partnerů jako inspirace)
- Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace)
- Účelová efektivní komunikace (otevřenost, asertivita, komunikační taktiky, účelné způsoby komunikace při spolupráci, vyjednávání a při řešení problémových, resp. konfliktních situací)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Žijeme v Evropě
- Významní Evropané: výběrová mozaika světově významných představitelů evropské politiky, vědy a kultury
- Shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou realizovány průběžně ve všech ročnících, ve vztahu k jednotlivým probíraným tématům. Jedná se zejména o následující přesahy:

Informační a výpočetní t. • orientace v cizojazyčných doménách na webu • formální úprava dokumentu • plagiátorství • využití elektronických zařízení k překladu
Základy spol. věd • Sociální komunikace • Média • Politické systémy • Trestněprávní problematika • Občanské právo v běžném životě • Mezinárodní vztahy a globální problémy • Trh práce
Český jazyk a literatura • Poučení o komunikačních strategiích • Osobnosti anglicky psané literatury
Zeměpis • Geografie anglicky mluvících zemí • Ekologická problematika
VV a HV • Výtvarné a hudební umění a jeho reflexe
Dějepis • Starší a moderní dějiny anglicky mluvících zemí
Biologie • Lidské tělo a zdravý životní styl • Výživa • Flóra a fauna
TV • Sportovní aktivity, sportoviště, vybavení a pravidla • Olympijské ideály, tradice a současnost

Anglický jazyk (úroveň elementary)

Prima, 1. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • Rozumí základním instrukcím ve třídě, číselným a časovým údajům. Sleduje pomalu a pečlivě vyslovované jednotlivé věty. Potřebuje delší pauzy k pochopení významu. • V dobře srozumitelném projevu rodilého mluvčího najde požadované informace. ***Receptivní řečové dovednosti (čtení)*** • Rozumí jednotlivým větám s nejzákladnější slovní zásobou a krátkým jednoduchým sdělením typu pohlednice z dovolené. • Pochopí instrukce na nejběžnějších formulářích, základní příkazy na počítači a běžné nápisy na veřejných místech. • Rozumí velmi jednoduchým textům obsahujícím známou slovní zásobu a fráze (např. osobní vzkazy v běžných situacích). V textech se pohybuje po jednotlivých větách, z nichž některé si potřebuje přečíst opakovaně. • V jednoduchém textu najde požadované informace, porozumí hlavním myšlenkám. • Rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje. ***Produktivní dovednosti (mluvení a psaní)*** • Komunikuje jednoduchým způsobem v rámci jemu blízkých témat, reaguje na	***Fonetika*** • základní pravidla • výslovnost samohlásek a určitého členu the • výslovnost nepřízvučných slov • výslovnost znělých souhlásek na konci slova • výslovnost going to ***Gramatika*** **Slovesa** **Systém časů** – přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý • předpřítomný čas prostý • základní způsoby vyjádření budoucnosti going to • tvorba otázek a odpovědí, zápor, tázací zájmena • stavová slovesa **Modální slovesa** • modální sloveso can (otázka, zápor) • have to **Gerundium a infinitiv** • základní pravidla • větné vzorce: základní výběr sloves s vazbou na infinitiv a gerundium, vazba podmětu s infinitivem a předmětu s infinitivem **Frázová slovesa** **Podstatná jména** • abstraktní/konkrétní • množné číslo se základními nepravidelnými tvary • počitatelnost a nepočitatelnost v základních případech	***Multikulturní výchova,*** ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • informace o prostředí, tradicích a zvycích v anglicky mluvících zemích • způsoby trávení volného času v různých zemích • kulturní rozdíly, multikulturalita ***Osobnostní a sociální výchova*** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, kooperace **Základy spol. věd** sociální komunikace • občanské právo v běžném životě • média ***Informační a výpočetní t.*** • formální úprava dokumentu • plagiátorství ***Český jazyk a lit*** • poučení o komunikačních strategiích ***Zeměpis*** • obecná geografie • geografie anglicky mluvících zemí ***Dějepis***

jednoduché otázky a sám je tvoří, ač komunikaci zatím neumí udržet. • Používá základní společenské fráze, reaguje na nové zprávy, požádá o to, co potřebuje. Komunikace probíhá v pomalém tempu a k porozumění je zapotřebí častého opakování a opisu neznámých slov. V jednoduchých, třebaže nespojitých formulacích popíše osoby a místa. • U jednoduchých textů a vyslechnutých ústních projevů srozumitelně sdělí hlavní myšlenky. • Píše srozumitelné a logicky vystavěné jednoduché texty na běžná témata. • Shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace. • V jednoduchých větných konstrukcích sdělí a vyžádá si osobní údaje, vyplní jednoduchý formulář a dotazník. • Popíše své rodinné vztahy a okolí. • Zformuluje krátký a výstižný neformální dopis nebo pohlednici. • Napíše formální dopis. • Sestaví jednoduché sdělení nebo vzkaz související se životem v rodině a škole. • Popíše jednoduchými slovy konkrétní či smyšlenou osobu. • Využívá překladové slovníky.	**Členy** • základní pravidla • skupiny podstatných jmen bez členů • užití členů v některých zeměpisných názvech a u vlastních jmen (základy), základní idiomatické vazby bez užití členu **Zájmena** • osobní, přivlastňovací, tázací, neurčitá • zástupné one • much, many, a lot (of), lots (of), few, little, a few, a little **Přídavná jména a příslovce** • stupňování – pravidelné (krátké, dlouhé), nepravidelné **Číslovky** • základní i řadové • čtení čísel (letopočet, datum, telefonní čísla) **Syntax** • slovosled - oznamovací věta, otázka, zápor, postavení frekvenčních příslovcí ***Konverzační okruhy*** • popis osoby • oblečení • rodina • sport • krajina, město, vesnice • doprava, cestování • škola • IT • jídlo • příroda • volný čas, koníčky • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (formální a	• významné osobnosti dějin ***Biologie*** • fauna, • flóra ***Tělesná v.*** • sportovní aktivity

	neformální dopis, pohlednice, aj.) ***Reálie*** • země, ve kterých se mluví anglicky • zajímavá místa • významné osobnosti • anglická literatura • svátky	

Anglický jazyk (úroveň pre-intermediate)

Prima, 1. ročník, 2. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • Rozumí základním instrukcím ve třídě, číselným a časovým údajům. Sleduje pomalu a pečlivě vyslovované jednotlivé věty. Potřebuje delší pauzy k pochopení významu. • Rozumí jednoduchým, pečlivě vyslovovaným pokynům, např. jak se dostat pěšky či prostředky hromadné dopravy z místa na místo. ***Receptivní řečové dovednosti (čtení)*** • Rozumí jednotlivým větám s nejzákladnější slovní zásobou a krátkým jednoduchým sdělením typu pohlednice z dovolené. • Pochopí instrukce na nejběžnějších formulářích, základní příkazy na počítači a běžné nápisy na veřejných místech. • Rozumí velmi jednoduchým textům obsahujícím známou slovní zásobu a fráze	***Fonetika*** • Základní pravidla • Výslovnost samohlásek a určitého členu the • Výslovnost nepřízvučných slov • Výslovnost will a won't • Výslovnost going to ***Gramatika*** **Slovesa** **Systém časů** – přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý a průběhový • předpřítomný čas prostý • základní způsoby vyjádření budoucnosti (will, going to, přítomný čas průběhový) • tvorba otázek a odpovědí, tázací zájmena • stavová slovesa **Podmiňovací způsob** • podmiňovací způsob přítomný • podmínkové věty prvního a druhého stupně **Modální slovesa** • základní modální slovesa a jejich opisy • pravděpodobnostní modalita (přítomný a budoucí čas)	***Multikulturní výchova*** ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • Informace o prostředí, tradicích a zvycích v anglicky mluvících zemích • Způsoby trávení volného času v různých zemích • Kulturní rozdíly, multikulturalita ***Osobnostní a sociální výchova*** • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, kooperace

(např. osobní vzkazy v běžných situacích). V textech se pohybuje po jednotlivých větách, z nichž některé si potřebuje přečíst opakovaně. ***Produktivní dovednosti (mluvení a psaní)*** • Komunikuje jednoduchým způsobem v rámci jemu blízkých témat, reaguje na jednoduché otázky a sám je tvoří, ač komunikaci zatím neumí udržet. • Používá základní společenské fráze, reaguje na nové zprávy, požádá o to, co potřebuje. Komunikace probíhá v pomalém tempu a k porozumění je zapotřebí častého opakování a opisu neznámých slov. V jednoduchých, třebaže nespojitých formulacích popíše osoby a místa. • V jednoduchých větných konstrukcích sdělí a vyžádá si osobní údaje, vyplní jednoduchý formulář a dotazník. • Popíše své rodinné vztahy a okolí. • Zformuluje krátký a výstižný neformální dopis nebo pohlednici. • Napíše formální dopis • Sestaví jednoduché sdělení nebo vzkaz související se životem v rodině a škole. • Popíše konkrétní či smyšlenou osobu.	**Gerundium a infinitiv** • základní pravidla • větné vzorce: základní výběr sloves s vazbou na infinitiv a gerundium, vazba podmětu s infinitivem a předmětu s infinitivem • účelový infinitiv **Frázová slovesa** **Podstatná jména** • rod • množné číslo se základními nepravidelnými tvary • počitatelnost a nepočitatelnost v základních případech **Členy** • základní pravidla • skupiny podstatných jmen bez členů • užití členů v některých zeměpisných názvech a u vlastních jmen (základy), základní idiomatické vazby bez užití členu **Zájmena** • osobní, přivlastňovací, tázací, vztažná, neurčitá • zástupné one - *much, many, a lot (of), lots (of), few, little, a few, a little* - *all, every, each* **Přídavná jména a příslovce** • stupňování – pravidelné (krátké, dlouhé), nepravidelné • přídavná jména po sponových slovesech **Číslovky** • základní i řadové • čtení čísel (letopočet, datum, telefonní čísla) **Syntax**	

	• slovosled - oznamovací věta, otázka, zápor, postavení frekvenčních příslovcí ***Konverzační okruhy*** • popis osoby • sport • krajina • film • nakupování • technika • lidské tělo • příroda, přírodní katastrofy • volný čas • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (formální a neformální dopis, recenze, esej, popis, aj.) ***Reálie*** • země, ve kterých se mluví anglicky • zajímavá místa • vybraní umělci • anglická literatura • svátky	

Anglický jazyk (úroveň intermediate)

Sekunda, Tercie, 1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech, čtení) • Z dobře srozumitelného projevu rodilého mluvčího pochopí hlavní myšlenky, identifikuje event. citové zabarvení promluvy. Takto rozumí i jednoduché konverzaci dvou mluvčích, kteří mluví zřetelně. • V jednoduchém a dobře srozumitelném projevu rozeznává ty detailnější informace, k jejichž pochopení mu stačí slovní zásoba.	***Fonetika*** • Dbá na správnou výslovnost jednotlivých slov a dodržování základních pravidel anglické fonetiky. ***Gramatika*** **Slovesa** **Systém časů** – přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý a průběhový, vazba used to • předpřítomný čas prostý a průběhový	***Multikulturní výchova,*** ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • Informace o prostředí, tradicích a zvycích v anglicky mluvících zemích • Způsoby trávení volného času v různých zemích • Kulturní rozdíly, stereotypy

• Sleduje děj filmů s jednoduchými dialogy a nekomplikovanou zápletkou. • V jednoduchém textu porozumí hlavním myšlenkám a s pomocí slovníku pracuje i s detaily. • Jednoduchému textu rozumí bez problémů, orientuje se v jeho struktuře a chápe jeho hlavní myšlenky. Najde požadované informace v takovém textu obsažené a rozliší informace hlavní od vedlejších. • Rozlišuje různé techniky čtení a podle zadání je aplikuje. • Spontánně přizpůsobuje techniku čtení typu textu a účelu čtení. • U jednoduchých textů a vyslechnutých ústních projevů srozumitelně sdělí hlavní myšlenky. ***Produktivní dovednosti (mluvení a psaní)*** • Na všeobecné téma se vyjadřuje stručně a srozumitelně písemně i ústně. • Jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související. • V komunikaci sdělí a pochopí základní informace • Při komunikaci zahájí, vede a ukončí rozhovor o jednoduchých tématech. Rozumí natolik, že adekvátně reaguje na partnera, ač si některá slova či věty musí nechat vysvětlit či zopakovat. • Píše srozumitelné a logicky vystavěné jednoduché texty na běžná témata. • Shrne a sdělí běžné, obsahově jednoduché informace.	• základní způsoby vyjádření budoucnosti (will, going to, přítomný čas průběhový, modální slovesa, future perfect, future continuous) • Předminulý čas **Podmiňovací způsob** • Podmínkové věty druhého a třetího stupně **Gerundium a infinitiv** • základní pravidla • větné vzorce: základní výběr sloves s vazbou na infinitiv a gerundium, vazba podmětu s infinitivem a předmětu s infinitivem • účelový infinitiv **Frázová slovesa** • Nepřímá řeč, nepřímé otázky • Trpný rod • Vazba have something done **Podstatná jména** • rod • množné číslo s nepravidelnými tvary • počitatelnost a nepočitatelnost **Členy** • základní pravidla • skupiny podstatných jmen bez členů • užití členů v některých zeměpisných názvech a u vlastních jmen, základní idiomatické vazby bez užití členu **Zájmena** • osobní, přivlastňovací, tázací, vztažná, neurčitá – some, any, no … • zástupné one	***Osobnostní a sociální výchova:*** • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, kooperace ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • Podmínky a možnosti studia a práce v zahraničí

• Sestaví souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek nebo příběh. • Vysvětlí své názory a stanoviska. • V jednodušších textech odhadne význam některých neznámých slov na základě kontextu nebo podobností s češtinou. • Všímá si souvislostí v rámci jazyka i mezi jazyky a snaží se jich využít pro porozumění. • Všímá si rozdílů mezi formálním a neformálním jazykem a snaží se je respektovat ve svém projevu. • Využívá překladové i výkladové slovníky tištěné i multimediální podle vlastních preferencí.	- *much, many, a lot (of), lots (of), few, little, a few, a little* - *all, every, each* **Číslovky** • základní i řadové **Předložkové vazby** **Přídavná jména a příslovce** • stupňování – pravidelné (krátké, dlouhé), nepravidelné • přídavná jména po sponových slovesech **Syntax** • slovosled - oznamovací věta, otázka, zápor, postavení frekvenčních příslovcí • vztažné věty – vypustitelné a nevypustitelné ***Konverzační okruhy*** • Móda • Pocity • Práce, kariéra • Lidské tělo • Počítače, technika • Zločin • Mezilidské vztahy • Cestování • Finance • Umění • Historie • Stravování • Životní prostředí • Literatura • Škola • V souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (formální a neformální dopis, vypravování, esej, motivační dopis aj.)	

Anglický jazyk (úroveň upper-intermediate)

Kvarta, Kvinta, Sexta, 4. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • Rozumí autentickým projevům, orientuje se ve složitějším tématu. Tam, kde není omezen rozsahem své slovní zásoby nebo složitým či neznámým tématem, rozumí i detailům. • Rozumí i autentickým projevům v médiích, některým hraným filmům. ***Receptivní řečové dovednosti (čtení)*** • Orientuje se ve středně náročných textech, pochopí a krátkodobě si zapamatuje nejen hlavní myšlenky, ale i podstatné detaily. • S porozuměním přečte neupravenou povídku středního rozsahu, autentický článek. • Vyhledá a kombinuje informace z různých textů na všeobecné téma a pracuje s nimi. ***Produktivní dovednosti (mluvení a psaní)*** • Zřetelně formuluje svůj názor. • Svá sdělení vyjadřuje plynule, aniž by byl nucen redukovat obsahově to, co chce sdělit. • Volně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu. • Podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.	***Fonetika*** • samohlásky a dvojhlásky • přízvuk hlavní a vedlejší • fonetická transkripce • redukce • vázání • výslovnost znělých souhlásek na konci slov • otevřené a zavřené slabiky • stoupavá a klesavá intonace • hlavní fonetické rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou ***Gramatika*** **Slovesa** **Systém časů** – přítomný čas prostý a průběhový • minulý čas prostý a průběhový, předminulý čas prostý a průběhový • předpřítomný čas prostý a průběhový • used to, would • všechny způsoby vyjádření budoucnosti (will, going to, přítomný čas průběhový, budoucí čas průběhový, předbudoucí čas • tvorba otázek a odpovědí, tázací zájmena • stavová slovesa • trpný rod **Podmiňovací způsob** • Podmínkové věty 1., 2., 3. typu, smíšené podmiňovací věty **Modální slovesa** • modální slovesa a jejich opisy	***Multikulturní výchova*** ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • informace o prostředí, tradicích a zvycích v anglicky mluvících zemích • způsoby trávení volného času v různých zemích • kulturní rozdíly, multikulturalita ***Osobnostní a sociální výchova*** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, kooperace ***Informační a výpočetní t.*** • orientace v cizojazyčných doménách na webu • formální úprava dokumentu • plagiátorství • využití elektronických zařízení k překladu **Základy spol. věd** • sociální komunikace • média • politické systémy • trestněprávní problematika • občanské právo v běžném životě • mezinárodní vztahy a globální problémy • trh práce ***Český jazyk a literatura***

• Vyjadřuje se srozumitelně a spontánně, jeho projev je plynulý. • Vede diskusi i o obtížnějších tématech. • Reaguje adekvátně i ve složitějších a méně obvyklých situacích. • Píše formální i neformální texty na různá témata, logicky je strukturuje. • Předává obsahově správně i složité informace. • Vyjádří a obhájí své názory vhodnou písemnou či ústní formou. • Přednese souvislý projev na zadané téma. • Při setkání s neznámými slovy aplikuje veškeré jazykové znalosti (slovotvorné vzorce, příbuzná slova atd.). • Gramaticky správně mluví i v delším projevu, volí vhodnou slovní zásobu, používá idiomy, frázová slovesa, volí vhodné výrazy i na úrovni náročnější slovní zásoby. • Používá výkladové i překladové slovníky, referenční příručky jak k samostudiu, tak k práci s texty.	• pravděpodobnostní modalita (přítomný, budoucí a minulý čas) **Gerundium a infinitiv** • větné vzorce: slovesa s vazbou na infinitiv a gerundium, vazba podmětu s infinitivem a předmětu s infinitivem • účelový infinitiv **Frázová slovesa** **Podstatná jména** • rod • množné číslo s nepravidelnými tvary • počitatelnost a nepočitatelnost **Členy** • běžná pravidla • skupiny podstatných jmen bez členů • užití členů v některých zeměpisných názvech a u vlastních jmen, idiomatické vazby bez užití členu **Zájmena** • běžné druhy zájmen • vztažná zájmena who, which, that,… • zástupné one - *much, many, a lot (of), lots (of), few, little, a few, a little* - *all, every, each* **Přídavná jména a příslovce** • stupňování – pravidelné (krátké, dlouhé), nepravidelné • přídavná jména po sponových slovesech **Číslovky** • základní i řadové	• poučení o komunikačních strategiích • osobnosti anglicky psané literatury ***Zeměpis*** • geografie anglicky mluvících zemí • ekologická problematika ***Výtvarná výchova a Hudební výchova*** • výtvarné a hudební umění a jeho reflexe ***Dějepis*** • starší a moderní dějiny anglicky mluvících zemí ***Biologie*** • lidské tělo a zdravý životní styl • výživa • flóra a fauna ***TV*** • sportovní aktivity, sportoviště, vybavení, pravidla • olympijské ideály, tradice a současnost

	• čtení čísel (letopočet, datum, telefonní čísla, zlomky, desetinná čísla) • určení času **Syntax** • slovosled - oznamovací věta, otázka nepřímá a přívěsná otázka, zápor, postavení frekvenčních příslovcí • nominální věty • vytčený větný člen • souslednost časová • vztažné věty ***Konverzační okruhy*** • popis osoby, charakteristické vlastnosti • peníze, hodnota, služby • rodina, vztahy • živá příroda • ekologie • věda a technika, IT • média • vesmírná problematika • vzdělání, kariéra • kultura, umění, zábava • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (formální a neformální dopis, recenze, eseje, popis, aj.) ***Reálie*** • země, ve kterých se mluví anglicky • Praha, Česká republika • umění, umělecké směry • významné světové osobnosti • literatura anglicky mluvících zemí • svátky, tradice anglicky mluvících zemí • historie anglicky mluvících zemí, zejména Spoj.království a USA	

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1. Německý jazyk

Základní vymezení

Předmět německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Výuka cizích jazyků na našem gymnáziu odpovídá evropskému pojetí, tj. je zaměřena na rozvoj všech čtyř základních dovedností: porozumění slyšenému textu, porozumění čtenému textu, aktivní komunikace, jazykové správnosti. Cílem je nejen dosáhnout v souladu s požadavky RVP úrovně B1 referenčního rámce jazykového vzdělávání.

Obsahové vymezení

Výuka je vždy orientována na žáka a texty a úkoly mají charakter impulzu, motivují žáka k samostatnému řešení problémů. Vycházíme z předpokladu, že žák, jehož vlastní výsledky a příspěvky se dostanou do centra pozornosti, se stává partnerem učitele i spolužáků a díky této zkušenosti bude v budoucnu připraven přijímat podobné výzvy.

Probíraná témata odpovídají jednak požadavkům RVP, jednak vycházejí z dlouholetých zkušeností výuky CJ na škole. Cyklicky se opakují, ale nároky se zvyšují, tj. progresivně se vyvíjí jak slovní zásoba, ovládání gramatických jevů, tak i schopnost aktivní komunikace žáků. Vzhledem k tomuto pojetí jsou v následující tabulce rozděleny očekávané výstupy do dvou úrovní, základní a rozvinuté.

Velká pozornost je věnována metodické práci. Výuka cizích jazyků není omezena jen na osvojení jazykových prvků, současně jde o získání receptivních, produktivních a interaktivních dovedností. Vyžaduje řadu metod, které se využívají trvale, a jejich výběr vždy odpovídá úrovni žáka jak z hlediska jazykového, tak i z hlediska sociálních kompetencí, očekávaných výstupů a naplnění záměrů ŠVP.

Využíváme všech dostupných podnětů k organizaci komunikace žaků s rodilými mluvčími, případně jejich pobytu v cizojazyčném prostředí – výměnné pobyty, poznávací zájezdy.

Organizační vymezení

Prvním cizím jazykem ve všeobecném oboru je anglický jazyk. Třídy jsou děleny do skupin podle předchozích znalostí jazyka. Podle možností nabízíme jako volitelný předmět konverzaci, pro kterou se snažíme rodilé mluvčí získat.

Druhým cizím jazykem je podle volby žáků jazyk německý, španělský nebo francouzský. Výuka probíhá v dělených, z hlediska předchozích znalostí různorodých skupinách. V posledních dvou ročnících je rovněž zpravidla nabízena konverzace.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Studenti jsou vedeni k samostatnému a systematickému plánování a organizování svých studijních povinností a k volbě efektivních učebních strategií. V hodinách NJ i v domácích úkolech z nich vyplývajících pracují samostatně s informacemi (vyhledávání, porovnávání, vyhodnocování), s různými typy slovníků, s věcnými, odbornými i uměleckými texty, médii.

Učitelé jim poskytují prostor k prezentování jejich práce i k následné diskuzi (přijímání a využití pochvaly, rady, kritiky).

Kompetence k řešení problémů

Učitel zadává problémové úkoly (např. formou projektů), vede studenty k hledání různých řešení, jejich porovnání. Studenti pracují samostatně, ve dvojicích, ve skupině, a to při řešení dílčích úkolů, na projektech, při různých prezentacích apod., mají prostor pro kultivovanou argumentaci, obhajování závěrů. Spolupodílejí se na aktuálním výběru a zpracování témat.

Kompetence komunikativní

Je vlastní a zásadní náplní práce v tomto předmětu:

Studenti jsou motivováni a vedeni ke kultivované komunikaci – ústní i písemné, k věcné a korektní argumentaci, používají zdvořilostní a jiné fráze, reagují na podněty, formulují neutrální i emotivní výroky, tvoří dialogy, vedou diskuze, argumentují, srovnávají, hodnotí, formulují ústně i písemně jednoduché i složitější útvary (žádost, stížnost, reklamaci, osobní a oficiální dopis, životopis, popis, vypravování, úvahu, referát, interview, reportáž). Podílejí se na mezinárodních projektech, podílejí se na přípravě poznávacích zájezdů i jiných školních akcí s potřebou znalosti cizího jazyka.

Kompetence sociální a personální

Studenti se učí evaluaci a sebeevaluaci (hodnocení práce své i svých spolužáků), jsou vedeni k tomu, aby uměli naslouchat druhým, neskákat do řeči, kultivovaně vznést námitku, přednést svůj názor. V cizojazyčném prostředí nebo v kontaktu s příslušníky jiných kultur jsou vedeni k tomu, aby se chovali na odpovídající úrovni, tolerantně, současně nepodléhali slepě mediálním nebo jiným tlakům. Právě akce umožňující takové kontakty vedou studenty k utváření vlastních názorů na základě osobních zkušeností.

Kompetence občanská

Studenti si uvědomují důležitost znalosti cizího jazyka a chápou, že jeho kvalitní ovládnutí jim umožňuje setkávání s jinou kulturou a tím i obohacení kultury vlastní. V rámci probíraných témat získávají informace z různých oblastí života v cizích zemích a učí se srovnávat s životem v České republice, umí ocenit hodnoty jiných kultur, aniž by ztratili vlastní národní sebevědomí.

Kompetence pracovní a k podnikavosti

Studenti se aktivně spolupodílejí na tvorbě vyučovacího procesu. Jejich aktivní přístup je vždy vítán a podporován. Učitel pomáhá rozvíjet jejich schopnosti využíváním různých metod práce jako např. projektového vyučování, zadáváním dlouhodobých úkolů a jejich kritickým vyhodnocováním jakož i vedením diskuzí v rámci odpovídajících témat (studium, volba povolání, životní priority apod.).

1. ročník – 2. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • Žák rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a dialogům, rozpozná téma diskuze. Rozumí hlavním informacím, které zazní v jednoduchých a jasných sděleních, základním informacím, které se týkají	**1. ročník** **Tematické okruhy** • Rodina • Volný čas • Nakupování • Stravovací návyky • Bydlení	**1. ročník** **Multikulturní výchova:** • Informace o prostředí, tradicích a zvycích v německy mluvících zemích

každodenních záležitostí, rozpozná hlavní myšlenku v televizních zprávách (s pomocí obrazu). • Ve čteném textu vyrozumí nejdůležitější informace z písemných zpráv a novinových článků, rozumí nejdůležitějším pokynům užívaným v běžném životě, jednoduchým návodům, počítačovým příkazům • V informačních textech porozumí informacím k tématům každodenního života, v osobní sféře porozumí jednoduchému dopisu. **Produktivní řečové dovednosti** **Ústní projev** • Žák dokáže podat informace o sobě, své rodině, svých zájmech, umí popsat své záliby a zájmy, kde bydlí, krátce • Jednoduchým způsobem dokáže popsat události a své aktivity a zážitky v současnosti i minulosti.	**Gramatika** • slovesa: časování v přítomném čase • (včetně nepravidelných, modálních) • imperativ, podstatná jména: • skloňování, plurál • složená podstatná jména • přídavná jména v přísudku, • zájmena osobní, tázací, ukazovací - skloňování, • přivlastňovací a zvratná, číslovky základní • předložky s D, A, D a A • zápor nicht / kein, záporná předpona, vazba es gibt • základní časové údaje, označení míry, hmotnosti množství • věta oznamovací, přímý a nepřímý slovosled, otázky doplňovací, doch po záporné otázce a zjišťovací, výslovnost, větný • slovní přízvuk, intonace	• Způsoby trávení volného času v různých zemích • Stravovací návyky v německé jazykové oblasti • Tradice a kultura bydlení v německé oblasti **Výchova demokratického občana:** • Ideální rodina – vztahy mezi členy rodiny **Výchova k sociálním dovednostem:** • Poznávání a rozvoj vlastni osobnosti, sociální komunikace.
Písemný projev • Ve formulářích vyplní žák základní údaje o sobě, • Umí napsat krátké, jednoduché poznámky a vzkazy, inzerát • Popsat aspekty svého každodenního života, napsat krátký dopis s použitím jednoduchých souvětí tak, aby byla správně vyjádřena časová posloupnost. **Interakce** • Žák umí používat fráze při setkání a loučení, položit a zodpovědět otázky, dorozumět se v obchodě, při vyřizování jednoduchých záležitostí, přepravit se v prostředcích hromadné dopravy, objednat jídlo a pití, zeptat se na cestu a	**2. ročník** **Tematické okruhy** • Vztahy mezi lidmi – život mladých lidí, trávení volného času • Volba povolání • Škola • Cestování, orientace ve městě • Návštěva lékaře, zdraví, nemoci **Gramatika** • vazby substantiv • slovesa pravidelná a nepravidelná: préteritum, perfektum, futurum, sloveso werden, tun, zvratná slovesa, slovesná rekce	**2. ročník** **Multikulturní výchova:** • Jazyk jako nezbytný nástroj k poznání jiné • kultury • Informace o vyučovacích předmětech • Cestování, poznávání cizích zemí - Rakousko **Člověk a zdraví:** • Zdravý způsob života • Člověk a zdraví **Výchova demokratického občana** • Ideální škola – vztahy mezi učitelem a žákem

s pomocí mapy nebo plánu také cestu vysvětlit • Reaguje na pozvání, omluvu, vyjadřuje emoce (pochvala, kritika), novinky, které během rozhovoru uslyší, je schopen domluvit se na schůzce (čas, místo, činnosti).	• přídavná jména: stupňování, význam wie - als, vazby • zájmena neurčitá, allein - selbst • příslovce: stupňování, zájmenná příslovce, • časové údaje s předložkami, vedlejší věty s dass, weil, wenn, als, obwohl • souřadicí spojky, bezespojkové věty • vlastní jména osob • zeměpisné názvy • podmět man, es	

3. ročník - 6. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • Žák rozumí delším projevům ve spisovném jazyce, v televizi reportážím, přímým rozhovorům a diskuzi. • Umí používat vhodnou strategii poslechu (soustředit se na hlavní body nebo využít kontextu). • Pochopí stěžejní myšlenky i složitějšího slyšeného textu, pokud se týká jemu blízkému oboru. • Při čtení rychle chápe obsah a význam zpráv ke známým (probíraným) tématům, porozumí písemně formulovaným stanoviskům a postojům. Umí pracovat se slovníkem – s jeho pomocí porozumí i odborným textům. • U umělecké literatury umí identifikovat různé styly a citové zabarvení textu a odvodit význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby. **Produktivní řečové dovednosti** **Ústní projev**	**3. ročník** **Tematické okruhy**: • Svět mladých lidi, jejich vztah • ke kultuře • Literatura • Nákupy • Móda, vzhled • Orientace ve městě, Praha • Bydlení - město, venkov • Mezilidské vztahy • Německá jazyková oblast – bydlení v Německu **Gramatika:** • Přídavná jména - skloňování • zájmena neurčitá, ukazovací, tázací vespolná • závislý infinitiv • synonymní slovesa, substantiva • vedlejší věty • řadové číslovky, datum • směrová příslovce • es jako korelát • předložky s G, D • větný rámec	**3. ročník** **Výchova k sociálním dovednostem:** • rozvoj sociální komunikace • poznávání a rozvoj osobnosti **Multikulturní výchova** • hlubší seznámení se systémem řeči a jazyka • mladí lidé v německy mluvících zemích a jejich zájmy **Environmentální výchova:** • člověk a životní prostředí

• Žák umí podat jasné a podrobné popisy a zprávy o probraných tématech. Rozumí sledu událostí a umí je převyprávět. Umí formulovat svá stanoviska, diskutovat, srovnávat klady a zápory. V běžných situacích je schopen sám korigovat své případné chyby. • Má dostatečnou slovní zásobu, správně vyslovuje a intonuje. • Je schopen zpracovat a přednést referát.		
Písemný projev • Žák umí psát jasné a podrobné texty (slohové práce) na probraná témata. Dokáže napsat článek, úvahu, čtivé (emocionálně zabarvené) vypravování, referát, popis. • V písemném projevu používá složitější syntax, běžné ustálené fráze, opisné prostředky, běžné prostředky textové návaznosti, umí vhodně organizovat text. **Interakce** • Žák umí přirozeně zahájit, udržovat a ukončit konverzaci, vyjádřit své pocity, obhájit názory, vysvětlit stanoviska, reagovat na jiné názory, klást doplňující otázky. • Komunikuje přirozeně a spontánně. • Je schopen komunikovat s institucemi, organizovat skupinu (vyvinout iniciativu), využívat služeb, orientovat se v předpisech, vyhodnocovat situaci a poznatky a reagovat na ně.	**4. ročník** **Tematické okruhy**: • Rakousko – geografie + významné osobnosti • Německo – geografie, politika • Cestování • Sport • Zdraví – nemoci, úrazy • Školský systém v Čechách a Německu • Gastronomie • Literatura **Gramatika** • přídavná jména z příčestí I, II • stupňování adjektiv a adverbií, elativ • slovesa: rekce, konjunktiv préterita, würde+ inf., synonymní slovesa, werden - užití • zájmenná příslovce • vztažné věty • konstrukce zu + infinitiv • další vedlejší věty, nepřímá otázka • modální částice • zeměpisné názvy – rozšíření • zpodstatnělá adjektiva a příčestí • nulový člen • zlomky, desetinná čísla, procenta	**4. ročník** **Multikulturní výchova:** • vybrané kapitoly německých a rakouských reálií **Člověk a zdraví:** • uplatňování zdravého způsobu života • udržování čistoty v domě a bytě **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:** • ohlas cizích autorů v naší literatuře • životni styl v evropských velkoměstech • národní a evropská identita • životní styl v evropských zemích **Člověk a svět práce:** • příprava na výběr povolání

Písemný projev • Žák umí psát jasné a podrobné texty (slohové práce) na probraná témata. Dokáže napsat článek, úvahu, čtivé (emocionálně zabarvené) vypravování, referát, popis. • V písemném projevu používá složitější syntax, běžné ustálené fráze, opisné prostředky, běžné prostředky textové návaznosti, umí vhodně organizovat text. **Interakce** • Žák umí přirozeně zahájit, udržovat a ukončit konverzaci, vyjádřit své pocity, obhájit názory, vysvětlit stanoviska, reagovat na jiné názory, klást doplňující otázky. • Komunikuje přirozeně a spontánně. • Je schopen komunikovat s institucemi, organizovat skupinu (vyvinout iniciativu), využívat služeb, orientovat se v předpisech, vyhodnocovat situaci a poznatky a reagovat na ně.	**5. ročník** **Tematické okruhy:** • Životní styl – stravovací návyky, využívání služeb • Příroda a její ochrana – klima, počasí, problematika životního prostředí, doprava • Literatura německé jazykové oblasti – Goethe, Schiller • Česká republika – reálie, život v ČR a evropské souvislosti **Gramatika** • slovesa – trpný rod, plusquamperfektum, konjunktiv plusquamperfekta, synonymní slovesa, (in)tranzitivní slovesa, • kolísání pomocného slovesa • ukazovací zájmena • rozvitá příčestí • párové spojky • adjektiva – další typy skloňování • několikanásobný zápor • vztažné věty – další typy • časové, přípustkové, příčinné, účinkové a podmínkové věty • vazby sloves a substantiv	**5. ročník** **Environmentální výchova:** • vliv dopravy na životní prostředí • vliv našich požadavků na životní prostředí **Výchova k sociálním dovednostem:** • sociální komunikace • řešení problémů • zodpovědnost vůči sobě • poznáváni a rozvoj vlastní osobnosti

	6. ročník **Tematické okruhy:** • Berlín – historie, politika, památky • Svátky a zvyky – ČR, Německo • Trh práce – možnosti uplatnění • Švýcarsko – historie, geografie, politika, památky • Média • Literatura německé jazykové oblasti – výběrově **Gramatika:** • Adjektiva – skloňování stupňovaných adjektiv, vyjádření jeden z … • Zpodstatnělé číslovky a další druhy číslovek • Skloňování zájmen • Slovesa - náhradní infinitiv, haben, sein + zu inf., synonymní slovesa, předponová slovesa • Vazby sloves, adjektiv a substantiv • Nahrazování vedlejších vět infinitivní konstrukcí • Způsobové věty je – desto, časové věty • Předložky s genitivem • Přístavek	

5.1.3.2. Francouzský jazyk

Obsahová charakteristika

FJ je vyučovaným druhým cizím jazykem v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G, a zároveň se podílí na integraci dalších průřezových témat. Základním obsahem výuky jazyka je komunikace a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. Výuka jazyka souvisí rovněž s reáliemi země, jejíž jazyk se žák učí. Proto si postupně rozšiřuje své obzory v oblasti kulturní, historické i občanské.

Cílem předmětu je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně a písemně v běžných životních situacích, při vyřizování každodenních záležitostí, zejména však aktivní formou systematicky rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace ze života. Dalším úkolem předmětu je vybavit žáka schopnostmi komunikovat přímo s občany uvedené země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhými osobami. Tyto schopnosti přispívají k utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí jeho vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním rámcem.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií frankofonního světa, a to různou formou (práce s tiskem, internetem, filmy, hudba, možnost účastnit se zájezdů do Francie). Do předmětu jsou zakomponovány tematické okruhy průřezových témat, jako jsou: Žijeme v Evropě, Člověk a životní prostředí, Vzdělávání v Evropě a ve světě atd.

Rozšiřující studium francouzštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo jsou uvedeny v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Organizační a časová charakteristika

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, specializované jazykové učebny či počítačové učebny. Všechny učebny jsou plně vybaveny PC technikou, reproduktory a dataprojektorem s promítacím plátnem.

Výuka předmětu bývá zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších nadstavbových programů a projektů.

Rozsah výuky:

prima: 3 vyučovací hodiny týdně
sekunda: 3 vyučovací hodiny týdně
tercie: 3 vyučovací hodiny týdně
kvarta: 3 vyučovací hodiny týdně
kvinta: 3 vyučovací hodiny týdně
sexta: 3 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	• Učitel: • klade otevřené otázky k řešení odpovídajících problémů, zadává úlohy rozvíjející tvořivost, objektivně hodnotí a oceňuje tvůrčí principy při řešení problémů žáky, usiluje o společné řešení problémů formou diskuze • žákův omyl či chyba je chápán jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému a korektnímu řešení • vyžaduje, aby zadaná práce byla ukončena v předem stanovených termínech • projevuje vůči žákovi pedagogický optimismus, předem očekává jeho úspěch • zadává úkoly, které vyžadují kombinaci informací z různých zdrojů • učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost • zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich • specifické vzdělávací potřeby a pracuje s nimi • rozvíjí samostatnou práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů • učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů • vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí • rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci • učí žáka pracovat s informacemi z různých zdrojů v originální verzi, kriticky je třídit a posuzovat formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti, k logickému myšlení

	• individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejvhodnější metodu ke studiu cizích jazyků • přibližováním kultury a reálií cizích zemí, variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky
Kompetence k řešení problémů	• dokáže zavčas rozpoznat a analyzovat stávající problémovou situaci • pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu • učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy • soustavně povzbuzuje a pozitivně motivuje žáky při řešení problémových situací • pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly • učí žáky přijímat a nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky zhodnotit dosažené výsledky
Kompetence komunikativní	• zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikace mezi ním a žákem • podporuje a rozvíjí schopnosti žáka komunikovat, argumentovat a formulovat myšlenky • vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede jej ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých • podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích pořádaných fr. institucemi v ČR) a kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• vybírá takové úkoly, které motivují žáka ke skupinové práci a spolupráci vůbec • vede žáky k umění pozitivní sebekritiky a sebe posouzení, usiluje o navození objektivního postoje při posuzování ostatních

	• dokáže objektivně diferencovat výkony žáků podle jejich individuálních schopností a předpokladů a zájmu o předmět • stanoví pravidla a trvá na jejich dodržování • usiluje o vytvoření vztahu žáků k cizím jazykům, k pochopení jejich důležitosti a znalosti pro další život a vzdělávání, k pochopení významu komunikace mezi lidmi a produktivní spolupráce mezi národy
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů • snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problému ostatních národů • upevňuje u žáků vědomí významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Druhý cizí jazyk je předmětem poměrně náročným pro všechny žáky. Proto je třeba věnovat mimořádnou individuální pozornost a péči žákům se specifickými poruchami učení, aby se mohli integrovat bez závažných problémů. Ve spolupráci se školní psycholožkou se snažíme najít nejvhodnější přístup k žákovi, respektujeme postupy doporučené pedagogicko-psychologickou poradnou. Vzhledem k tomu, že nejčastějším problémem je dysgrafie, při hodnocení žáka je prioritní ústní projev. Při písemném projevu má žák mnohem více času na práci a je hodnocen především obsah a přínosnost sdělení. Žák má možnost individuálních konzultací, aby vyplnil eventuální mezery ve vědomostech způsobené jeho handicapem. Spolupracujeme s rodiči a hledáme vzájemně řešení a podporu žáka, aby se vyhnul pocitům méněcennosti. Snažíme se jej motivovat vyzdvihováním jeho předností, zapojujeme jej do spolupráce s ostatními, do specifických úkolů a postupně i do samostatných prací, které odpovídají jeho schopnostem. Důraz klademe na individuální přístup k žákovi.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Individuální přístup je prioritní i u žáků mimořádně nadaných, kteří dostávají samostatné, specifické a náročnější úkoly, aby se jejich schopnosti mohly dále vyvíjet. Žák může pracovat na individuálních projektech. Je rovněž zapojován do mimoškolních aktivit, které souvisejí s prezentací školy (konverzační soutěže, reprezentace školy na aktivitách Francouzského institutu v Praze, zapojení do projektů výměnných pobytů s partnerskou školou v St. Étienne).

Je mu doporučován a ve spolupráci s vyučujícím se může připravovat na složení mezinárodně platných jazykových zkoušek DELF.

Francouzský jazyk I

Prima - Sekunda (SERR A1 - A2)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a dialogům, rozpozná téma diskuse, je schopen účastnit se jednoduché konverzace • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu i mluveného projevu, vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku, dokáže je stručně zaznamenat • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály – rádio, televize) • je schopen se účastnit jednoduchého telefonického hovoru • porozumí jednoduchému dopisu • rozumí jednoduchým informačním sdělením a návodům, inzerátům • používá dvojjazyčný slovník ***Produktivní řečové dovednosti*** • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře • je schopen napsat jednoduchý dopis • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	**PRIMA** **Gramatika** • pravidelná slovesa 1. a 2. slovesné třídy (-er, -ir) • základní nepravidelná slovesa • zápor • mužský a ženský rod podstatných a přídavných jmen • člen určitý a neurčitý, kontrakce určitého členu a dělivý člen • množné číslo • přídavná jména • tvoření otázky • tázací zájmena (quel) • osobní zájmena samostatná a nesamostatná • přivlastňovací zájmena, ukazovací zájmena • rozkaz • il y a **Konverzační okruhy a reálie – témata z běžného života a reálie frankofonních zemí (**začleňováno dle používané učebnice) Např.: • představování, zdvořilostní fráze, základní údaje o sobě • základní popis osoby a předmětu, jejich umístění a barvy • rodina • státy a národnosti • bydlení • čas	**PRIMA** **Český jazyk** • jednotlivé slohové postupy, popis, vypravování **VDT** • textový editor a prezentace **Osobnostní a sociální výchova** • sociální rozvoj (komunikace, kooperace, zdravý životní styl, duševní hygiena) • osvojení zdvořilostních zvyklostí a obratů u nás a ve Francii • jak se učit **Multikulturní výchova** • informace o tradicích a zvycích a pravidlech mezilidské komunikace frankofonních zemí • životní styl Francouzů • jazyk jako nezbytný nástroj k poznávání jiné kultury **Mediální výchova** • stavba mediálních sdělení

• obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • aktivně se zapojí do konverzace, poskytne informaci ***Interaktivní řečové dovednosti*** • jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích (viz konverzační okruhy sekundy a primy) • je schopen formulovat dotaz, na otázky a pokyny přiměřeně reaguje, když nerozumí, dokáže požádat o zopakování • umí zahájit, udržovat i ukončit rozhovor • používá adekvátní zdvořilostní obraty a gesta, zná pravidla mezilidské komunikace daného jazykového prostředí (odpověď na pozvání, omluva, aj.) • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, požádat, odmítnout, dát návrh aj. • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, požádat, odmítnout, dát návrh aj.	• profese a volný čas • francouzský kalendář • francouzské osobnosti • mapa Francie • svátky ve Francii	**Osobnostní a sociální výchova** • sociální rozvoj (poznávání lidí, • mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice) ***Přínos:*** • učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací

Francouzský jazyk I

Prima - Sekunda (SERR A1 - A2)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu i mluveného projevu, vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku, dokáže je stručně zaznamenat • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály – rádio, televize) • je schopen se účastnit jednoduchého telefonického hovoru • porozumí jednoduchému dopisu • rozumí jednoduchým informačním sdělením a návodům, inzerátům • používá dvojjazyčný slovník ***Produktivní řečové dovednosti*** • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře • je schopen napsat jednoduchý dopis • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • aktivně se zapojí do konverzace, poskytne informaci	**SEKUNDA** **Gramatika** • přítomný čas pravidelných a nepravidelných sloves • zvratná slovesa • předmět přímý a nepřímý • vyjádření minulosti - passé composé, passé récent • vyjádření budoucnosti – futur proche • výrazy množství • dělivý člen • přídavná jména • předložky místa • tvoření otázky **Konverzační okruhy a reálie – témata z běžného života a reálie frankofonních zemí** (začleňováno dle používané učebnice) např.: • dopravní prostředky • nakupování • jídlo • oblečení • zájmy, koníčky, sporty • volný čas, cestování • zaměstnání • denní aktivity • vyprávění v minulosti • plány a budoucnost • vyjádření času • symboly a svátky ve Francii • osobnosti francouzské kultury • životní styl Francouzů • francouzská kuchyně	**SEKUNDA** **Český jazyk** • jednotlivé slohové postupy, popis, vypravování, dopis **VDT** • textový editor a prezentace **Multikulturní výchova** • informace o tradicích a zvycích a pravidlech mezilidské komunikace • frankofonních zemí • životní styl Francouzů • jazyk jako nezbytný nástroj k poznávání jiné kultury **Mediální výchova** • stavba mediálních sdělení **Osobnostní a sociální výchova** • sociální rozvoj (poznávání lidí, • mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice)

Interaktivní řečové dovednosti • jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích (viz konverzační okruhy sekundy a primy) • je schopen formulovat dotaz, na otázky a pokyny přiměřeně reaguje, když nerozumí, dokáže požádat o zopakování • umí zahájit, udržovat i ukončit rozhovor • používá adekvátní zdvořilostní obraty a gesta, zná pravidla mezilidské komunikace daného jazykového prostředí (odpověď na pozvání, omluva, aj.) • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, požádat, odmítnout, dát návrh aj.		

Francouzský jazyk II

Tercie – Sexta (SERR B1 - B2)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • vyslovuje a čte foneticky správně • rozumí zřetelně vyslovovaným sdělením, pokynům a dialogům v běžné komunikaci s rodilým mluvčím, rozpozná téma diskuze a rozumí i dílčím informacím • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory, stanoviska a záměr • je schopen se účastnit telefonického hovoru • rozumí obsahu a smyslu textu z učebnice a autentickým materiálům složitějšího obsahu (časopisy, obrazové a poslechové materiály – rádio, televize), vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku, dokáže je stručně zaznamenat, z	**TERCIE** **Gramatika** • pravidelná a nepravidelná slovesa • zájmena • postavení přídavného jména ve větě • vyjádření minulosti-imparfait • použití passé composé x imparfait • vyjádření budoucnosti – futur simple • zájmena předmětná (COI, COD) • zájmenné příslovce „en“a „y“ • vyjádření podmínky	**TERCIE** **VDT** • formální úprava dokumentů **Multikulturní výchova** • základní problémy sociokulturních rozdílů • psychosociální aspekty multikulturality • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí • přínosy • pochopení, že všichni lidé jsou

kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov • vyhledá a shromáždí informace z různých textů a se získanými informacemi pracuje, posoudí, zda jsou texty vzhledem k tématu relevantní • rozumí podrobným informačním sdělením, návodům, inzerátům, stížnostem, popisům pracovního postupu, aj. • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce (zjednodušená četba na přiměřené úrovni) • postihne zápletku a sled událostí ve filmu či hře • používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník ***Produktivní řečové dovednosti*** • vyslovuje a čte foneticky správně • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • hovoří plynule, gramaticky správně a spontánně, s přiměřeně rozvinutou slovní zásobou • správně se vyjadřuje v časových souvislostech • aktivně se zapojí do konverzace, poskytne informaci • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • diskutuje o knize, filmu, divadelní hře aj. • sestaví ústní i písemné sdělení související s probranými tematickými okruhy a přednese ho, vyjádří myšlenky sdělení a vztahy mezi nimi • logicky a jasně strukturuje formální i neformální projev různých slohových stylů • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace	**Konverzační okruhy a reálie – témata z běžného života a reálie frankofonních zemí** (začleňováno dle používané učebnice) např.: • vypravování v minulosti (vzpomínky) • rodinné vztahy • bydlení – město x venkov • zdraví a životní styl • volný čas a koníčky, dovolená • plánování budoucnosti • předpověď počasí • příroda • horoskop • Francie – geografie, regiony, symboly, zvyky • bydlení ve Francii • trávení volného času ve Francii **KVARTA** **Gramatika** • podmiňovací způsob přítomný • vyjádření podmínky • pravidelná a nepravidelná slovesa • vztažná zájmena • samostatná ukazovací zájmena • samostatná přivlastňovací zájmena • samostatná tázací zájmena • stupňování přídavných jmen • opakování probraných časů (vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti, podmínky) • pozice dvojího předmětu • příslovce • zápor	odlišné osobnosti s individuálními zvláštnostmi, bez ohledů na svůj původ a odlišné projevy sociokulturních vzorců • respektování důstojnosti a neopakovatelnosti života, chápání lidské bytosti jako nedílné jednoty tělesné a duševní stránky osobnosti a jako součásti etnika • respektování skutečnost, že všichni lidé mají právo společně žít a spolupracovat **Mediální výchova** • média a mediální produkce mediální produkty a jejich význam • uživatelé • účinky mediální produkce a vliv médií • role médií v moderních dějinách **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • sociální komunikace **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

• obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • sestaví gramaticky a formálně správně kratší písemné sdělení i delší text, dokáže zformulovat odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře ***Interaktivní řečové dovednosti*** • domluví se v každodenních běžných i výjimečných situacích (viz konverzační okruhy tercie až sexta), hovoří i o vybraných tématech abstraktních a odborných • umí zahájit, udržovat i ukončit rozhovor • je schopen položit dotaz, na otázky a pokyny přiměřeně reaguje, když nerozumí, dokáže požádat o zopakování • používá adekvátní zdvořilostní obraty a gesta, zná pravidla mezilidské komunikace daného jazykového prostředí (odpověď na pozvání, omluva, aj.) • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, obhájit názor, nařídit, odmítnout, diskutovat, argumentovat, volí formu přiměřenou situaci • shrne, kam dospěla diskuse • navrhne řešení běžných problémů, posoudí příčiny a následky řešení • okomentuje přečtený text	**Konverzační okruhy a reálie – témata z běžného života a reálie frankofonních zemí (**začleňováno dle používané učebnice) např.: • móda • problémy dneška • portrét osoby • cestování • bydlení • studium a školství • předsevzetí • lidské tělo a zdraví • internet • vzdělávací systém ve Francii • problémy ve Francii a Evropě • významné osobnosti francouzské kultury a politiky • turistické destinace ve Francii • francouzské regiony **KVINTA** **Gramatika** • využití slovesných časů ve vypravování • participe présent, gérondif • vyjádření příčiny a důsledku • konjunktiv • použití konjunktivu a indikativu • časové předložky • přímá a nepřímá řeč • opakování předmětu přímého a nepřímého • slohové obraty (indicateurs logiques) **Konverzační okruhy a reálie – témata z běžného života a reálie**	• vzdělávání v Evropě a ve světě • srovnání odlišnosti a shodnosti kultury a životního stylu v Evropě a ve světě **KVARTA** **Biologie** • zdravý životní styl **Český jazyk** • publicistické styly **Zeměpis** • Západní Evropa **Estetická výchova** • problematika vztahů organismů a prostředí • člověk a životní prostředí • přínosy • pochopení příčin vlivu lidské populace na životní prostředí • pochopení příčin a důsledků globálních ekologických problémů • uvědomění si nutnosti hledání nástrojů a možností řešení globálních ekologických problémů **Mediální výchova** • uživatelé **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globální problémy, jejich příčiny a důsledky

	frankofonních zemí (začleňováno dle používané učebnice) např.: • imigrace, národní identita • volby • současné problémy – ekologie, nezaměstnanost, politika • média • práce, pracovní prostředí koníčky, sporty a odpočinek • profesní životopis • imigrace ve Francii • svátky ve Francii • média ve Francii • Česká republika • sociální problémy současné společnosti a světa **SEXTA** **Gramatika** • opakování všech probraných slovesných časů • souslednost časová • trpný rod • příslovce • vyjádření budoucnosti a minulosti (shrnutí) • rozpoznání passé simple v textu • umístění události v čase • vyjádření důsledku a účelu **Konverzační okruhy a reálie – témata z běžného života a reálie frankofonních zemí** (začleňováno dle používané učebnice) např.: • opakování konverzačních témat a reálií k maturitě (viz maturitní otázky) • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s	• humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce **KVINTA** **Český jazyk** • publicistické styly **Základy spol. věd** • formy státního zřízení a mezinárodní vztahy **VFK** • životní styl, frankofonie, školský systém, Paříž, současná Francie **Multikulturní výchova** • psychosociální aspekty interkulturality • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Environmentální výchova** • člověk a životní prostředí přínosy **Mediální výchova** • uživatelé **Osobnostní a sociální výchova** • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • sociální komunikace

	odpovídajícími slohovými útvary (email, vypravování, popis, úvaha, žádost, písemný dotaz, životopis aj.) • frankofonie • kulturní dědictví Francie	• morálka všedního dne • spolupráce a soutěž **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce • žijeme v Evropě **SEXTA** **Biologie** • ekologie, ochrana životního prostředí **Základy spol. věd** • globalizace **VFK** • Francie, fr. literatura a historie, současný svět a jeho problémy, globalizace **Multikulturní výchova** • základní problémy sociokulturních rozdílů • psychosociální aspekty interkulturality • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Mediální výchova** • média a mediální produkce • uživatel • účinky mediální produkce a vliv médií

		Osobnostní a sociální výchova • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • sociální komunikace **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globalizační a rozvojové procesy • globální problémy, jejich příčiny a důsledky • žijeme v Evropě

5.1.3.3. Španělský jazyk

Obsahová charakteristika

ŠJ je vyučovaným druhým cizím jazykem v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP G, a zároveň se podílí na integraci dalších průřezových témat. Základním obsahem výuky jazyka je komunikace a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. Výuka jazyka souvisí rovněž s reáliemi země, jejíž jazyk se žák učí. Proto si postupně rozšiřuje své obzory v oblasti kulturní, historické i občanské.

Cílem předmětu je dosáhnout schopnosti dorozumět se ústně a písemně v běžných životních situacích, při vyřizování každodenních záležitostí, zejména však aktivní formou systematicky rozvíjet znalosti mluveného, živého jazyka. Důležité je, aby žák poznal a osvojil si novou slovní zásobu a jazykové prostředky empiricky, na základě jazykové analýzy konkrétní situace ze života. Dalším úkolem předmětu je vybavit žáka schopnostmi komunikovat přímo s občany uvedené země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhých osob. Tyto schopnosti přispívají k utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí jeho vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním rámcem.

Přirozenou součástí výuky tohoto předmětu je studium reálií španělsky mluvících zemí, a to různou formou (práce s tiskem, internetem, filmy, hudba, možnost účastnit se zájezdů do Španělska). Do předmětu jsou zakomponovány tematické okruhy průřezových témat, jako jsou: Žijeme v Evropě, Člověk a životní prostředí, Vzdělávání v Evropě a ve světě atd.

Rozšiřující studium španělštiny je možné v předmaturitním a maturitním ročníku prostřednictvím volitelných předmětů (seminářů). Jejich název, vzdělávací obsah a učivo jsou uvedeny v příloze ŠVP, která se může měnit každým rokem podle zájmu žáků.

Organizační a časová charakteristika

Výuka probíhá ve skupinách (cca 15 studentů) s využitím kmenových tříd, specializované jazykové učebny či počítačové učebny. Všechny učebny jsou plně vybaveny PC technikou, reproduktory a dataprojektorem s promítacím plátnem.

Výuka předmětu bývá zpestřena aktivním zapojením žáků do nejrůznějších nadstavbových programů a projektů.

Rozsah výuky:

prima: 3 vyučovací hodiny týdně
sekunda: 3 vyučovací hodiny týdně
tercie: 3 vyučovací hodiny týdně
kvarta: 3 vyučovací hodiny týdně
kvinta: 3 vyučovací hodiny týdně
sexta: 3 vyučovací hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	**Učitel:** • klade otevřené otázky k řešení odpovídajících problémů, zadává úlohy rozvíjející tvořivost, objektivně hodnotí a oceňuje tvůrčí principy při řešení problémů žáky, usiluje o společné řešení problémů formou diskuze • žákův omyl či chyba je chápán jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému a korektnímu řešení • vyžaduje, aby zadaná práce byla ukončena v předem stanovených termínech • projevuje vůči žákovi pedagogický optimismus, předem očekává jeho úspěch • zadává úkoly, které vyžadují kombinaci informací z různých zdrojů • učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost • zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich • specifické vzdělávací potřeby a pracuje s nimi • rozvíjí samostatnou práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů • učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a

	dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů • vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí • rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci • učí žáka pracovat s informacemi z různých zdrojů v originální verzi, kriticky je třídit a posuzovat formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti, k logickému myšlení • individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejvhodnější metodu ke studiu cizích jazyků • přibližováním kultury a reálií cizích zemí, variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky
Kompetence k řešení problémů	• dokáže zavčas rozpoznat a analyzovat stávající problémovou situaci • pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu • učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy • soustavně povzbuzuje a pozitivně motivuje žáky při řešení problémových situací • pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly • učí žáky přijímat a nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky zhodnotit dosažené výsledky
Kompetence komunikativní	• zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikace mezi ním a žákem • podporuje a rozvíjí schopnosti žáka komunikovat, argumentovat a formulovat myšlenky • vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede

	jej ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých • podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích pořádaných šp. institucemi v ČR) a kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• vybírá takové úkoly, které motivují žáka ke skupinové práci a spolupráci vůbec • vede žáky k umění pozitivní sebekritiky a sebe posouzení, usiluje o navození objektivního postoje při posuzování ostatních • dokáže objektivně diferencovat výkony žáků podle jejich individuálních schopností a předpokladů a zájmu o předmět • stanoví pravidla a trvá na jejich dodržování • usiluje o vytvoření vztahu žáků k cizím jazykům, k pochopení jejich důležitosti a znalosti pro další život a vzdělávání, k pochopení významu komunikace mezi lidmi a produktivní spolupráce mezi národy
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů • snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problému ostatních národů • upevňuje u žáků vědomí významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Druhý cizí jazyk je předmětem poměrně náročným pro všechny žáky. Proto je třeba věnovat mimořádnou individuální pozornost a péči žákům se specifickými poruchami učení, aby se mohli integrovat bez závažných problémů. Ve spolupráci se školní psycholožkou se snažíme najít nejvhodnější přístup k žákovi, respektujeme postupy doporučené pedagogicko-psychologickou poradnou. Vzhledem k tomu, že nejčastějším problémem je dysgrafie, při hodnocení žáka je prioritní ústní projev. Při písemném projevu má žák mnohem více času na práci a je hodnocen především obsah a přínosnost sdělení. Žák má možnost individuálních konzultací, aby vyplnil eventuální mezery ve vědomostech způsobené jeho handicapem. Spolupracujeme s rodiči a hledáme vzájemně řešení a podporu žáka, aby se vyhnul pocitům méněcennosti. Snažíme se jej motivovat vyzdvihováním jeho předností, zapojujeme jej do spolupráce s ostatními, do specifických úkolů a postupně i do samostatných prací, které odpovídají jeho schopnostem. Důraz klademe na individuální přístup k žákovi.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Individuální přístup je prioritní i u žáků mimořádně nadaných, kteří dostávají samostatné, specifické a náročnější úkoly, aby se jeho schopnosti mohly dále vyvíjet. Žák může pracovat na individuálních projektech. Je rovněž zapojován do mimoškolních aktivit, které souvisejí s prezentací školy (konverzační soutěže, reprezentace školy na aktivitách španělského institutu Cervantes v Praze, možnost účasti na zájezdech do Španělska s výukou jazyka v místní jazykové škole). Je mu doporučován a ve spolupráci s vyučujícím se může připravovat na složení mezinárodně platných jazykových zkoušek DELE.

Španělský jazyk I

Prima - Sekunda (SERR A1 - A2)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • rozumí jednoduchým sdělením, pokynům a dialogům, rozpozná téma diskuse, je schopen účastnit se jednoduché konverzace • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu i mluveného projevu, vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku, dokáže je stručně zaznamenat • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály – rádio, televize) • je schopen se účastnit jednoduchého telefonického hovoru • porozumí jednoduchému dopisu	**PRIMA** ***Fonetika*** • fonetická transkripce, hláskování, intonace oznamovacích, tázacích a zvolacích vět, výslovnost (vzorová slova) přízvuk ***Pravopis*** • porovnání zvukové a písemné podoby jazyka, psaní číslovek do 100, dnů a měsíců, problematika velkých písmen ***Gramatika*** • pravidelná slovesa 1., 2. a 3. slovesné třídy (ar, -er, -ir) • základní nepravidelná slovesa (ser, estar, haber, venir, volver, empezar,	**PRIMA** **ČJ** • jednotlivé slohové postupy, popis, vypravování **VDT** • textový editor a prezentace **Osobnostní a sociální výchova** • sociální rozvoj (komunikace, kooperace, zdravý životní styl, duševní hygiena) • osvojení zdvořilostních zvyklostí a obratů u nás a ve Španělsku • jak se učit

• rozumí jednoduchým informačním sdělením a návodům, inzerátům • používá dvojjazyčný slovník ***Produktivní řečové dovednosti*** • vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře • je schopen napsat jednoduchý dopis • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • aktivně se zapojí do konverzace, poskytne informaci ***Interaktivní řečové dovednosti*** • jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích (viz konverzační okruhy sekundy a primy) • je schopen formulovat dotaz, na otázky a pokyny přiměřeně reaguje, když nerozumí, dokáže požádat o zopakování • umí zahájit, udržovat i ukončit rozhovor • používá adekvátní zdvořilostní obraty a gesta, zná pravidla mezilidské komunikace daného jazykového prostředí (odpověď na pozvání, omluva, aj.) • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, požádat, odmítnout, dát návrh aj.	tener, querer, hacer, poder, aj.) • zvratná slovesa • zápor • mužský a ženský rod podstatných a přídavných jmen • člen určitý a neurčitý, kontrakce určitého členu • předložky množné číslo • místa a času, způsobu (en, de, a, desde, hasta, por, atd.) • tvoření otázky • tázací zájmena (qué) • osobní zájmena samostatná a nesamostatná • přivlastňovací zájmena, ukazovací zájmena • rozkaz (imperativo afirmativo y negativo) • zvratná zájmena • futuro cercano (blízká budoucnost) • pretérito perfecto compuesto (min. čas složený s pomocným slovesem „haber“ ***Konverzační okruhy*** • představování, zdvořilostní fráze, základní údaje o sobě • základní popis osoby a předmětu, jejich umístění a barvy • státy a národnosti • zvířata • oblečení • bydlení, popis místnosti a její zařízení • jídlo a pití • denní činnosti • hodiny • pracovní život • koníčky • sporty • cestování • nakupování	**MV** • informace o tradicích a zvycích a pravidlech mezilidské komunikace hispánských zemí • životní styl Španělů • jazyk jako nezbytný nástroj k poznávání jiné kultury **Mediální výchova** • stavba mediálních sdělení **Osobnostní a sociální výchova** • sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice) ***Přínos:*** • učí se využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času • rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu • přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci • přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

	• škola • rodina • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (dopis, vypravování, popis aj.) ***Reálie*** • kde se mluví španělsky • vybraní španělští umělci (malíři, básníci) • móda • jak se bydlí a jí ve Španělsku • svátky ve Španělsku	

Španělský jazyk I

Prima - Sekunda (SERR A1 - A2)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti (poslech) • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu i mluveného projevu, vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku, dokáže je stručně zaznamenat • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály – rádio, televize) • je schopen se účastnit jednoduchého telefonického hovoru • porozumí jednoduchému dopisu • rozumí jednoduchým informačním sdělením a návodům, inzerátům • používá dvojjazyčný slovník ***Produktivní řečové dovednosti***	**SEKUNDA** ***Fonetika*** • prohlubování konkrétních znalostí výslovnosti, fonémy v češtině a ve španělštině, distinkce podobných fonémů, výslovnost číslovek nad 100 ***Pravopis*** • problematika přízvuků (acentuación: agudas, graves, esdrújulas, sobreesdrújulas) • zdvojené souhlásky (ll) ***Gramatika*** • vyjádření zákazu • předmět přímý v rozkazu • předmět přímý a nepřímý • nepravidelná slovesa • Pretérito perfecto compuesto (minulý čas složený) • acabar de + infinitivo (bezprostřední minulost) • Pretérito perfecto simple (minulý čas jednoduchý)	**SEKUNDA** **ČJ** • jednotlivé slohové postupy, popis, vypravování, dopis **VDT** • textový editor a prezentace **Multikulturní výchova** • informace o tradicích a zvycích a pravidlech mezilidské komunikace frankofonních zemí • životní styl Španělů • jazyk jako nezbytný nástroj k poznávání jiné kultury **Mediální výchova** • stavba mediálních sdělení **Osobnostní a sociální výchova**

• vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře • je schopen napsat jednoduchý dopis • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • aktivně se zapojí do konverzace, poskytne informaci ***Interaktivní řečové dovednosti*** • jednoduchým způsobem se domluví v každodenních situacích (viz konverzační okruhy sekundy a primy) • je schopen formulovat dotaz, na otázky a pokyny přiměřeně reaguje, když nerozumí, dokáže požádat o zopakování • umí zahájit, udržovat i ukončit rozhovor • používá adekvátní zdvořilostní obraty a gesta, zná pravidla mezilidské komunikace daného jazykového prostředí (odpověď na pozvání, omluva, aj.) • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, požádat, odmítnout, dát návrh aj.	• srovnání pretérito perfecto compuesto a Pretérito perfecto simple • vyjádření účelu, podmínky • futuro simple • výrazy množství • komparativ a superlativ přídavných jmen ***Konverzační okruhy*** • zdvořilostní obraty v každodenní komunikaci (dovolit, nařídit, zakázat, navrhnout, přijmout nabídku, odmítnout nabídku, zeptat se) • lidské tělo • hromadná doprava, doprava • hotel, kino, divadlo, výstavy, nákupy • zájmy, koníčky, sporty • volný čas, cestování • denní aktivity o prázdninách • vyprávění v minulosti • (vzpomínky, zvyky, popis události, dramatické události) • plány a budoucnost • počasí • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (dopis, vypravování, • popis, aj.) ***Reálie*** • symboly a svátky ve Španělsku • osobnosti španělské kultury • životní styl Španělů • španělské kuchyně a speciality	• sociální rozvoj (poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice)

Španělský jazyk II

Tercie – Sexta (SERR B1)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • vyslovuje a čte foneticky správně • rozumí zřetelně vyslovovaným sdělením, pokynům a dialogům v běžné komunikaci s rodilým mluvčím, rozpozná téma diskuze a rozumí i dílčím informacím • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory, stanoviska a záměr • je schopen se účastnit telefonického hovoru • rozumí obsahu a smyslu textu z učebnice a autentickým materiálům složitějšího obsahu (časopisy, obrazové a poslechové materiály – rádio, televize), vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku, dokáže je stručně zaznamenat, z kontextu odvodí pravděpodobný význam nových slov • vyhledá a shromáždí informace z různých textů a se získanými informacemi pracuje, posoudí, zda jsou texty vzhledem k tématu relevantní • rozumí podrobným informačním sdělením, návodům, inzerátům, stížnostem, popisům pracovního postupu, aj. • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce (zjednodušená četba na přiměřené úrovni) • postihne zápletku a sled událostí ve filmu či hře • používá dvojjazyčný slovník a výkladový slovník ***Produktivní řečové dovednosti*** • vyslovuje a čte foneticky správně	**TERCIE** ***Fonetika*** • výslovnost některých fonémů v Latinské Americe ***Pravopis*** • pravidla interpunkce ***Gramatika*** • zájmena (vztažná, tázací, neurčitá, ukazovací, přivlastňovací) • imperfektum (pretérito imperfecto) • srovnání pretérito perfecto compuesto a pretérito perfecto simple/ pretérito imperfecto • postavení přídavného jména ve větě • kondicionál přítomný • adverbia, komparativ a superlativ adverbií • podmínková věta • zájmena předmětná (objeto directo/indirecto) • konjunktiv přítomný (subjuntivo) • opakování slovesných časů • a způsobů (přítomný, minulý a budoucí) • vyjádření příčiny • gerundio ***Konverzační okruhy*** • sociokulturní prostředí, do kterého patřím, společenské vztahy • problémy náctiletých, rodinné vztahy • problémy s bydlením • zdraví a životní styl • škola, vzdělání, jazykové kurzy a profesní život	**TERCIE** **VDT** • formální úprava dokumentů **MV** • základní problémy sociokulturních rozdílů • psychosociální aspekty multikulturality • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí • přínosy • pochopení, že všichni lidé jsou odlišné osobnosti s individuálními zvláštnostmi, bez ohledů na svůj původ a odlišné projevy sociokulturních vzorců • respektování důstojnosti a neopakovatelnosti života, chápání lidské bytosti jako nedílné jednoty tělesné a duševní stránky osobnosti a jako součásti etnika • respektování skutečnost, že všichni lidé mají právo společně žít a spolupracovat **Mediální výchova** • média a mediální produkce mediální

• rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • hovoří plynule, gramaticky správně a spontánně, s přiměřeně rozvinutou slovní zásobou • správně se vyjadřuje v časových souvislostech • aktivně se zapojí do konverzace, poskytne informaci • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • diskutuje o knize, filmu, divadelní hře aj. • sestaví ústní i písemné sdělení související s probranými tematickými okruhy a přednese ho, vyjádří myšlenky sdělení a vztahy mezi nimi • logicky a jasně strukturuje formální i neformální projev různých slohových stylů • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace • obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu • sestaví gramaticky a formálně správně kratší písemné sdělení i delší text, dokáže zformulovat odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře ***Interaktivní řečové dovednosti*** • domluví se v každodenních běžných i výjimečných situacích (viz konverzační okruhy tercie až sexta), hovoří i o vybraných tématech abstraktních a odborných • umí zahájit, udržovat i ukončit rozhovor • je schopen položit dotaz, na otázky a pokyny přiměřeně reaguje, když nerozumí, dokáže požádat o zopakování • používá adekvátní zdvořilostní obraty a gesta, zná pravidla mezilidské komunikace daného	• volný čas a koníčky, dovolená • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (dopis, vypravování, popis, aj.) • aktuality ***Reálie*** • život mládeže ve Španělsku • školský systém ve Španělsku • každodenní starosti Španělů **KVARTA** ***Gramatika*** • shoda participio pasado (příčestí minulé) • pretérito pluscuamperfecto (předminulý čas) • srovnání pretérito perfecto compuesto a pretérito perfecto simple/ pretérito imperfecto/pretérito pluscuamperfecto • • přímá a nepřímá řeč • trpný rod • indikativ a konjunktiv • infinitiv přítomný a minulý • vyjádření důsledku • nominalizace pomocí přípon • časové spojky a výrazy • pozice dvojího předmětu ***Konverzační okruhy*** • cestování, doprava, využívání služeb • literatura a písně spojené s cestováním • hodnotový žebříček • občanská angažovanost • jazyková kultura v různých sociálních prostředích	produkty a jejich význam • uživatelé • účinky mediální produkce a vliv médií • role médií v moderních dějinách **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • sociální komunikace **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • vzdělávání v Evropě a ve světě • srovnání odlišnosti a shodnosti kultury a životního stylu v Evropě a ve světě **KVARTA** **BIO** • zdravý životní styl **ČJ** • publicistické styly **Z** • Západní Evropa **Environmentální výchova** • problematika vztahů organismů a prostředí • člověk a životní prostředí přínosy

jazykového prostředí (odpověď na pozvání, omluva, aj.) • při komunikaci je schopen používat autentické materiály (mapy, formuláře, aj.) • je schopen vyjádřit emoce, posoudit, obhájit názor, nařídit, odmítnout, diskutovat, argumentovat, volí formu přiměřenou situaci • shrne, kam dospěla diskuse • navrhne řešení běžných problémů, posoudí příčiny a následky řešení • okomentuje přečtený text	• společenská pravidla chování • média • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (dopis, vypravování, popis, úvaha, žádost, písemný dotaz, objednávka, stížnost aj.) • aktuality ***Reálie*** • média ve Španělsku • sociální problémy ve Španělsku a Evropě • významné osobnosti španělské kultury a politiky • politický systém ve Španělsku • vzdělávací systém ve Španělsku • Madrid, španělské regiony **KVINTA** ***Gramatika*** • využití slovesných časů ve vypravování • vyjádření příčiny • slovesné vazby (s předložkou a, de, bezpředložkové vazby) • předmět přímý a nepřímý, postavení obou zájmen ve větě • kondicionál přítomný a minulý, užití kondicionálu • konjunktiv přítomný a minulý (subjuntivo) • příčinné, důvodové a důsledkové spojky • předložky (shrnutí a doplnění) • časování (shrnutí) • členy (shrnutí) • slohové obraty (conectores discursivos) • otázka (shrnutí)	• pochopení příčin vlivu lidské populace na životní prostředí • pochopení příčin a důsledků globálních ekologických problémů • uvědomění si nutnosti hledání nástrojů a možností řešení globálních ekologických problémů **Mediální výchova** • uživatelé **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globální problémy, jejich příčiny a důsledky • humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce **KVINTA** **Český jazyk a lit.** • publicistické styly **Základy spol. věd** • formy státního zřízení a mezinárodní vztahy **VFK** • životní styl, školský systém, Madrid, současné Španělsko **Multikulturní výchova** • psychosociální aspekty interkulturality

	• porovnávání příslovcí a přídavných jmen • nepřímá řeč v minulosti, souslednost časů ***Konverzační okruhy*** • u lékaře • imigrace, národní identita, úřady • krize tradiční rodiny • generační problémy • práce, pracovní prostředí x koníčky, sporty a odpočinek • firmy, pracovní smlouva • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (dopis, vypravování, popis, úvaha, žádost, písemný dotaz, objednávka, stížnost, aj.) • aktuality ***Reálie*** • imigrace ve Španělsku • portrét současných Španělů, šp. společnost • tradiční a importované svátky ve Španělsku • školský a politický systém v ČR • Česká republika • sociální problémy současné společnosti a světa • španělská média • národní stereotypy **SEXTA** ***Gramatika*** • futuro perfecto (předbudoucí čas) • pretérito perfecto de subjuntivo • pretérito imperfecto de subjuntivo • pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo	• vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Environmentální výchova** • člověk a životní prostředí přínosy **Mediální výchova** • uživatelé **Osobnostní a sociální výchova** • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • sociální komunikace • morálka všedního dne • spolupráce a soutěž **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce • žijeme v Evropě **SEXTA** **Biologie** • ekologie, ochrana životního prostředí **Základy pol. věd** • globalizace **VFK** • Španělsko, Latinská Amerika španělská a latinskoamerická

	• condicional compuesto • podmínkové věty • srovnání presente de subjuntivo/ pretérito perfecto de subjuntivo • srovnání presente de subjuntivo/pretérito perfecto de subjuntivo/pretérito imperfecto de subjuntivo/pretérito pluscuamperfecto de subjuntivo • trpný rod • příslovce • souslednosti časů • vyjádření budoucnosti a minulosti (shrnutí) • umístění události v čase • vyjádření důsledku a účelu • zájmena neurčitá, zájmena (shrnutí) • spojky (shrnutí) ***Konverzační okruhy*** • životní prostředí, život ve městě a na venkově • věda a technika v každodenním životě • náboženství, rituály a problematika sekt, etické problémy • v souvislosti s probíraným tématem se žák seznámí s odpovídajícími slohovými útvary (dopis, vypravování, popis, úvaha, žádost, písemný dotaz, objednávka, stížnost, životopis aj.) ***Reálie*** • Španělsko v současném světě • dějiny Španělsko • přehled španělské literatury • charakteristika literárních postav • kulturní dědictví Španělska • náboženství ve Španělsku	literatura a historie, současný svět a jeho problémy, globalizace **Multikulturní výchova** • základní problémy sociokulturních rozdílů • psychosociální aspekty interkulturality • vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Mediální výchova** • média a mediální produkce • uživatel • účinky mediální produkce a vliv médií **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • sociální komunikace **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globalizační a rozvojové procesy • globální problémy, jejich příčiny a důsledky • žijeme v Evropě

5.2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti pro nižší stupeň studia

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Geometrie v rovině* a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Charakteristika vzdělávací oblasti pro vyšší stupeň studia

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely)

- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa

5.2.1. Matematika I

Obsahové a organizační vymezení:

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova RVP ZV. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené didaktickou technikou.

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit.

Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- podporuje studenty v matematických soutěžích (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu
- kompetentně používá odbornou terminologii
- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace

Kompetence sociální a personální
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence k učení
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie

Kompetence k řešení problémů
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- kriticky myslí, činí uvážená rozhodnutí
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- rozpozná a pochopí problém
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ - ČÍSELNÉ VÝRAZY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• číslo a číslice • základní množinová symbolika • přirozená čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině všech přirozených čísel • celá čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel • desetinná čísla na číselné ose • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině desetinných čísel • přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka	**přesahy do:** F I (1. ročník): 1.1. Mechanika tekutin, F I (1. ročník): 1.2. Práce, energie, F I (1. ročník): 1.3. Termika **přesahy z:** ***Informační a výpočetní t.*** I (1. ročník): 1.2. Hardware

	• převádění jednotek, aritmetický průměr • zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose • rozšiřování a krácení zlomků • sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou periodických čísel • procento, základ, procentová část, počet procent, úrok • promile, procenta ve sdělovacích prostředcích • pravidla pro počítání s číselnými výrazy	

OPAKOVÁNÍ - ÚMĚRNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • porovnává soubory dat • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• poměr, úměra, postupný poměr • přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka • měřítko • diagramy	zopakujeme před probíráním tohoto učiva na vyšší úrovni

OPAKOVÁNÍ - ÚHEL, SOUMĚRNOSTI, TROJÚHELNÍK, ČTYŘÚHELNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení	• bod, přímka, polopřímka, úsečka	zopakujeme před probíráním tohoto učiva na vyšší úrovni

úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• úhel, jeho velikost, sestrojení, přenášení, osa úhlu, druhy úhlů • vzájemná poloha dvou přímek, vzdálenosti bodů a přímek • dvojice úhlů • osová souměrnost, středová souměrnost • samodružný bod, vzor a obraz • konvexní čtyřúhelníky, lichoběžníky, rovnoběžníky, jejich obvod, obsah, sestrojení	

OPAKOVÁNÍ - HRANOLY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles	• hranol, pravidelný n-boký hranol, kvádr, krychle, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání, jejich síť, povrch a objem	zopakujeme před probíráním tohoto učiva na vyšší úrovni

1.1. MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM, PYTHAGOROVA VĚTA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny a počítání s nimi • Pythagorova věta • iracionální čísla, reálná čísla a číselná osa	• **Osobnostní a sociální výchova** • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Spolupráce a soutěž

1.2. KRUŽNICE, KRUH

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• poloměr, průměr, tětiva • středový úhel • kruhová úseč, výseč, mezikruží • vzájemná poloha kružnice (kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů • Thaletova kružnice i věta • délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží	

1.3. VÁLCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• válec, jeho síť, povrch, objem	• **Osobnostní a sociální výchova** • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **přesahy do:** F I (1. ročník): 1.1. Mechanika tekutin, F I (1. ročník): 1.2. Práce, energie

1.4. MNOHOČLENY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• výrazy s proměnnými, dosazování do nich • sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem • počítání s mocninami, umocňování mnohočlenu, rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců	

1.5. ROVNICE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• rovnost, rovnice • ekvivalentní úpravy rovnic • počet řešení rovnice • lineární rovnice • výpočet neznámé ze vzorce • slovní úlohy řešené rovnicemi	

1.6. KONSTRUKČNÍ ÚLOHY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	• množiny bodů dané vlastnosti, polohové i nepolohové úlohy • konstrukce rovinných útvarů	• **Osobnostní a sociální výchova** • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

2.1. SHODNOST

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru pomocí posunutí a rotace • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	• středová a osová souměrnost • posunutí • rotace	• **Osobnostní a sociální výchova** • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Spolupráce a soutěž

2.2. PODOBNOST

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• podobnost útvarů, podobnost trojúhelníků, užití podobnosti	• **Osobnostní a sociální výchova** • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2.3. ALGEBRAICKÉ VÝRAZY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• počítání s mnohočleny, úpravy mnohočlenů na součin • lomený výraz • krácení a rozšiřování lomených výrazů • sčítání a odčítání lomených výrazů • násobení lomených výrazů • dělení lomených výrazů • složené lomené výrazy a jejich úpravy	• **Osobnostní a sociální výchova** • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2.4. ROVNICE A JEJICH SOUSTAVY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• rovnice s více neznámými • slovní úlohy o směsích, o pohybu i jiné řešené rovnicemi	

2.5. ROVINNÉ ÚTVARY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• obvody n - úhelníků, kruhu a jeho částí, • obsahy n - úhelníků, kruhu a jeho částí, • přibližné určování obvodu a obsahu rovinného útvaru	

2.6. TĚLESA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• přímky a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin • vzdálenosti a odchylky • jehlany, kužely, komolé kužely, komolé jehlany, koule	

2.7. FUNKCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• závislosti veličin, přímá a nepřímá úměrnost • lineární funkce, konstantní funkce • grafické řešení problémů, spojnicové diagramy, základy statistiky	

2.8. GONIOMETRIE OSTRÉHO ÚHLU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje pojmy protilehlá a přilehlá odvěsna k úhlu v pravoúhlém trojúhelníku, definice funkcí sinus, kosinus, tangens a kotangens	• délky stran a velikosti úhlů pravoúhlých trojúhelníků • funkce sinus • funkce kosinus • funkce tangens a kotangens	

• využívá vlastností a grafu funkce sinus, kosinus jejích hodnost pro význačné úhly • řeší příklady na využití funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens • určuje pomocí kalkulačky k dané velikosti úhlu určit hodnotu příslušné funkce a k dané hodnotě funkce určit odpovídající velikost úhlu	• určování hodnot goniometrických funkcí na kalkulačce	

2.9. ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá některé matematické pojmy a postupy, které se ve finančnictví běžně požívají při řešení konkrétních situací	• počítání s procenty (procentová část, základ, počet procent) • užití funkcí: přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce • úročení, jednoduché úročení, složené úročení • řešení úloh z praxe • malý ekonomický slovník	

5.2.2. Matematika II

Obsahové a organizační vymezení:

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP GV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova RVP GV. Pro výuku jsou k dispozici učebny vybavené didaktickou technikou.

Na povinné hodiny matematiky navazují volitelné semináře z matematiky (v kvintě a sextě), které dávají prostor pro opakování a prohlubování učiva. Dále se věnují nadstandardní látce i metodám práce. Cíle i obsah seminářů jsou aktuálně obměňovány dle zaměření a požadavků studentů.

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii. Znalosti a dovednosti absolventa jsou na dobré evropské úrovni.

Výchovné a vzdělávací strategie:
Učitel:

- klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, vede tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- podporuje studenty v matematických soutěžích (Matematická olympiáda, Matematický klokan, korespondenční semináře) – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- kompetentně používá odbornou terminologii
- s porozuměním užívá různé symbolické a grafické prostředky odborné komunikace

Kompetence k učení

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá své učení jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj

Kompetence k řešení problémů

- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém

3. ROČNÍK - DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

3.1. OPAKOVÁNÍ UČIVA ZŠ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• aplikuje poznatky o úměrách a procentovém počtu ve slovních úlohách • umí formulovat a použít Pythagorovu větu • zná definici goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku, určuje hodnoty GF i velikost úhlu pomocí kalkulačky	• shrnutí poznatků o poměrech a úměrách, trojčlenka • procentový a úrokový počet • pravoúhlý trojúhelník, Pythagorova věta, goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku	**Přesahy do:** Fyzika – 1. ročník (operace s vektory, rozklad a skládání sil)

• řeší planimetrické úlohy motivované praxí		

3.2. Číselné obory a elementární teorie čísel

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí aritmetické operace s čísly ve všech číselných oborech • umí pracovat s racionálními čísly ve tvaru zlomku i ve tvaru čísel desetinných, umí je znázornit na číselné ose • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • provádí operace s odmocninami, upravuje číselné výrazy s odmocninami • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • zapisuje a znázorňuje intervaly • aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	• číslo, proměnná • číselné obory N, Z, Q, R • přirozená čísla, dělitelnost (a dělí b, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená) • celá čísla a operace s nimi • racionální čísla a operace s nimi • reálná čísla, znázornění čísel na číselné ose • druhá a třetí odmocnina • absolutní hodnota reálného čísla a její vlastnosti • intervaly	

3.3. Teorie množin, výroková logika

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná základní množinové pojmy – podmnožina, doplněk, průnik, sjednocení a rozdíl množin • dovede pracovat s Vennovými diagramy • umí na číselné ose znázorňovat intervaly a určovat jejich sjednocení, průnik a další operace • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky • zná pojem výroku a jeho negaci, umí vytvořit negaci složených a kvantifikovaných výroků • užívá správně logické spojky a kvantifikátory	• množiny, operace s množinami, inkluze a rovnost množin • Vennovy diagramy • výroky, operace s výroky, logické spojky, • definice, věta, důkaz	Osobnostní a sociální výchova (přispívá k řešení problémů a rozhodovacím dovednostem) **přesahy do:** **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.1. Logika formální a neformální **přesahy z:** **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.1. Logika formální a neformální

• rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty • rozliší správný a nesprávný úsudek • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému		

3.4. ALGEBRAICKÉ VÝRAZY (MOCNINY, MNOHOČLENY, LOMENÉ VÝRAZY)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí operace s mocninami, upravuje číselné výrazy i výrazy s proměnnými • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • upravuje efektivně mnohočleny a výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, později aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic • ovládá vyjádření neznámé z daného vzorce	• mocniny s přirozeným a celým exponentem • výrazy s mocninami • mnohočleny a operace s nimi, rozklad na součin pomocí vzorců a vytýkáním před závorku • lomené výrazy a operace s nimi, vyjádření neznámé ze vzorce	Osobnostní a sociální výchova (rozvoj sebedůvěry ve vlastní síly a schopnosti) **Přesahy do:** Fyzika (řešení fyzikálních úloh)

3.5. ROVNICE A NEROVNICE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic • využije k řešení rovnic a nerovnic kromě algebraické metody i metodu grafickou • graficky znázorňuje a zapisuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení	• lineární rovnice a nerovnice (i grafické řešení) • kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu) • kvadratická nerovnice • rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou pod odmocninou • soustavy lineárních rovnic a nerovnic (i grafické řešení)	Osobnostní a sociální výchova (rozvoj sebedůvěry, uvědomování svých kvalit, schopnost nastavit si své osobní cíle, podpora obhájení vlastních myšlenek a souvislostí, schopnost respektovat názory ostatních, rozvoj komunikace mezi lidmi) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	• soustavy lineárních a kvadratických rovnic • lineární a kvadratická rovnice s parametrem	(hledání souvislostí mezi jevy a procesy, ochrana světového dědictví pomocí matematizace reálných situací, uvědomování si matematiky jako součást světové kultury) **Mediální výchova** (výchova k vyhodnocování kvality a významu získaných informací)

3.6. PLANIMETRIE 1

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastností geometrických útvarů v rovině, • na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení rovinného problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů • pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • řeší planimetrické úlohy motivované praxí	• klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar, úhel, dvojice úhlů; trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) • polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, kolmost přímek) • metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou přímek; odchylka přímek) • trojúhelníky (shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta) • mnohoúhelníky • čtyřúhelníky • kružnice, kruh a jejich části (středový a obvodový úhel; Thaletova věta) • obvody a obsahy rovinných útvarů	Osobnostní a sociální výchova (v oblasti osobnostní rozvíjí sebedůvěru a zodpovědnost, uvědomování si svých kvalit, schopnost nastavit si své osobní cíle, v oblasti komunikace vede ke srozumitelnosti, jasnosti, přesnosti sdělení, pohotovosti, nápaditosti, estetičnosti, přesvědčování a argumentaci) **přesahy do:** **Výtvarná výchova** (1. ročník): 1.2. Živá a neživá příroda **přesahy z:** **Výtvarná výchova** (1. ročník):1.2. Živá a neživá příroda

4. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

4.1. PLANIMETRIE 2 - KONSTRUKČNÍ ÚLOHY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných a podobných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	• množiny bodů dané vlastnosti; Thaletova kružnice, úsekový úhel úsečky; kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku • konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností • konstrukční úlohy řešené na základě výpočtu • shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení • podobná zobrazení: stejnolehlost • konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení	Osobnostní a sociální výchova (přispívá k řešení problémů a rozhodovacím dovednostem) **přesahy z:** **Zeměpis** (1. ročník): 1.2. Kartografie

4.2. FUNKCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • provádí úpravy výrazů s mocninami a odmocninami • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	• obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí • lineární funkce, konstantní funkce • kvadratická funkce • funkce s absolutními hodnotami • lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost • mocninné funkce (s přirozeným a celým exponentem); funkce druhá a n-tá odmocnina • počítání s odmocninami a mocninami s racionálním exponentem • exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů • exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	Osobnostní a sociální výchova (rozvíjí sebedůvěru žáka, vede žáky k tomu, aby uměl přijímat kritiku, úspěch a neúspěch a uměl se poučit ze zkušeností, napomáhá rozvíjení komunikace) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (vede žáka k systémovému řešení a hledání souvislostí mezi jevy a procesy, pomáhá žákovi vytvořit si vlastní názor, umět ho vyjádřit a obhájit, v oblasti postojů a

	• velikost úhlu ve stupňové a obloukové míře, orientovaný úhel • goniometrické funkce; definice, grafy, vztahy mezi goniometrickými funkcemi • goniometrické rovnice a nerovnice • trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku; sinová a kosinová věta	hodnot vede žáka k vnímání, respektování a ochraně hodnot světového a evropského kulturního dědictví) **Mediální výchova** (učí žáka vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů)

5. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

5.1. STEREOMETRIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe základní geometrické pojmy (bod, přímka, rovina) • umí ve volném rovnoběžném promítání zobrazit jednoduchá tělesa • umí popsat všechny možnosti pro vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin • umí rozhodnout o rovnoběžnosti přímek a rovin užitím kritérií pro rovnoběžnost • umí konstruovat rovinné řezy na hranolu a jehlanu, průsečík přímky s hranolem a jehlanem, průsečnici rovin a průsečík přímky s rovinou • chápe pojmy odchylka dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin a umí tyto odchylky určit • umí rozhodnout o kolmosti přímek a rovin užitím kritérií pro kolmost • chápe pojmy vzdálenost bodů, bodu od přímky, bodu od roviny, dvou přímek, přímky a roviny rovnoběžné s přímkou, dvou rovnoběžných rovin a umí tyto vzdálenosti určit	• základní vztahy mezi body, přímkami a rovinami (vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin) • kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny • volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou • metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky • tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule; povrchy a objemy těles a jejich částí	Osobnostní a sociální výchova (v oblasti osobnostní rozvíjí sebedůvěru a zodpovědnost, uvědomování si svých kvalit, schopnost nastavit si svoje osobní cíle, v oblasti sociální komunikace vede ke srozumitelnosti, jasnosti, přesnosti sdělení, plynulosti, pohotovosti, nápaditosti, efektivnosti a estetičnosti, přesvědčování a argumentaci) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (v oblasti postojů a hodnot vede ke vnímání, respektování a ochraně hodnot světového a evropského kulturního dědictví)

• charakterizuje základní mnohostěny (krychli, kvádr, hranol, čtyřstěn, jehlan, komolý jehlan), užívá vzorce pro objem a povrch těchto těles • charakterizuje základní rotační tělesa (rotační válec, rotační kužel, rotační komolý kužel, kouli a kulovou plochu a její části, užívá vzorce pro objem a povrch těchto těles • aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách		

5.2. KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST, PRÁCE S DATY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • ovládá základní vlastnosti kombinačních čísel a jejich uspořádání do Pascalova trojúhelníku • dovede použít binomickou větu • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	• kombinatorika – základní kombinatorická pravidla, elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, Pascalův trojúhelník • pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů • práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky	**Osobnostní a sociální výchova** (rozvíjí komunikativní schopnosti ústní i písemné, podporuje sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (přispívá k tomu, aby studenti aktivně vnímali a chránili kulturní hodnoty, vede studenty k tomu, aby názory ostatních posuzovali objektivně a bez předsudků) **Mediální výchova** (přispívá k tomu, aby studenti uměli rozpoznat kvalitu různých informačních zdrojů, zejména po stránce pravdivosti a hodnověrnosti)

5.3. VEKTOROVÁ ALGEBRA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině	• kartézská soustava souřadnic, posunutí v soustavě souřadnic • souřadnice bodu a vektoru • vektory a operace s nimi (velikost vektoru, sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru skalárem, lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost, odchylka dvou vektorů, kolmost a rovnoběžnost vektorů) • skalární, vektorový a smíšený součin vektorů	

5.4. ANALYTICKÁ GEOMETRIE LINEÁRNÍCH ÚTVARŮ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru	• parametrické vyjádření přímky v E2 i E3, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar • parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny • polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky • metrické vztahy prostorových útvarů řešené analyticky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v E2 i E3, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin	Osobnostní a sociální výchova (přispívá k řešení problémů a rozhodovacím dovednostem)

5.5. KUŽELOSEČKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky • využívá metody analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	• kružnice, elipsa, parabola a hyperbola, definice a rovnice kuželoseček • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky a její rovnice	Osobnostní a sociální výchova (přispívá k řešení problémů a rozhodovacím dovednostem)

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

6.1. POSLOUPNOSTI A ŘADY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • užívá vzorce pro a_n a s_n při řešení úloh s důrazem na oblast finanční matematiky • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • chápe pojem limita posloupnosti • užívá nekonečnou geometrickou řadu při převodu nekonečného desetinného periodického čísla na zlomek	• definice a určení posloupností (vzorcem pro n-tý člen a rekurentně) • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost, vzorce pro n-tý člen a součet n členů • finanční matematika • limita posloupnosti, konvergentní a divergentní posloupnost • nekonečná geometrická řada a její součet	**Osobnostní a sociální výchova** (rozvíjí sebedůvěru a zodpovědnost žáka, vede žáka k tomu, aby uměl přijímat kritiku, úspěch a neúspěch a uměl se poučit ze zkušeností, napomáhá rozvoji komunikace) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (vede žáka k systémovému myšlení a hledání souvislostí mezi jevy, pomáhá žákovi vytvořit si vlastní názor, umět ho vyjádřit a obhájit, v oblasti postojů a hodnot vede žáka k vnímání, respektování a ochraně hodnot světového a

		evropského kulturního dědictví) **Mediální výchova** (učí žáka vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů)

6.2. KOMPLEXNÍ ČÍSLA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná pojmy komplexní číslo, imaginární jednotka, algebraický tvar komplexního čísla, absolutní hodnota komplexního čísla a její geometrický význam, imaginární číslo, ryze imaginární číslo, komplexně sdružená čísla, komplexní jednotka, ovládá operace s komplexními čísly v algebraickém tvaru • chápe vzájemné přiřazení komplexních čísel a bodů Gaussovy roviny, umí sčítat, odčítat a dělit komplexní čísla v goniometrickém tvaru, umí převést algebraický tvar komplexního čísla na goniometrický a naopak, umí použít Moivreovu větu • umí řešit kvadratickou rovnici s reálnými koeficienty • umí řešit binomickou rovnici a chápe rozdíl mezi pojmem odmocnina v R a pojmem odmocnina v C	• množina komplexních čísel, Gaussova rovina, algebraický tvar komplexního čísla, operace s komplexními čísly, lineární rovnice v C • goniometrický tvar komplexního čísla, Moivreova věta • řešení kvadratické rovnice v C • Binomická rovnice	**Osobnostní a sociální výchova** (učí překonávat vžité představy a vynaložit v tomto směru potřebné úsilí, rozvíjí důvěru studentů ve vlastní schopnosti) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (vede studenty k pochopení matematiky jako neoddělitelné součásti světové kultury, přispívá k tomu, aby studenti uměli přistupovat ke stanoviskům ostatních objektivně a bez předsudků) **Mediální výchova (**vede k tomu, aby studenti uměli posoudit pravdivost a důležitost získaných informací a rozpoznat jejich význam)

6.3. OPAKOVÁNÍ A SYSTEMATIZACE UČIVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• umí na základě již získaných matematických znalostí a dovedností efektivně řešit jednoduché i složitější úlohy • získané výsledky umí analyzovat a správně interpretovat • své zkušenosti aplikuje na příklady a úlohy v jiných vyučovacích předmětech (chemie, fyzika apod.) a na úlohy z praxe • pracuje samostatně, ale problémové úlohy je schopen řešit v týmu. • umí se orientovat a používat odbornou literaturu • perfektně ovládá práci s kalkulačkou.	Řešení komplexních úloh a propojování probraného učiva: • Aritmetika a algebra • Elementární geometrie • Analytická geometrie • Elementární funkce • Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika	

5.3. Informační a komunikační technologie

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou
- porozumění zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh
- porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích
- uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh

- využívání prostředků ICT k modelování a simulaci přírodních, technických a společenských procesů a k jejich implementaci v různých oborech
- tvořivému využívání spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací k rychlé a efektivní komunikaci;
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní
- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti
- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu
- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka
- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních
- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd
- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak k transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

V rámci oblasti Informatika a ICT se žák seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

V souvislosti s pronikáním poznatků informačních a počítačových věd do různých oblastí lidské činnosti a se specifickým využitím ICT v různých oborech je vhodné zapojit do výuky i inteligentní, interaktivní výukové prostředky, modelování přírodních, technických a sociálních

procesů a situací posilujících motivaci k učení. Tím se zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů gymnázia v dalším vzdělávání a na trhu práce.

Vzdělávací oblast Informatika a ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

5.3.1. Informatika I

Obsahové a organizační vymezení

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici 3 odborné učebny plně vybavené výpočetní a projekční technikou. Studenti aktivně používají veškeré dostupné hardwarové vybavení.

Žáci se zdokonalují v ovládání operačního systému počítače, učí se systematicky používat základní kancelářské, grafické a komunikační programy a vybírat vhodný program pro řešení konkrétní úlohy. Získávají povědomí o právních aspektech používání různých licencí softwaru a sdílení souborů. Učí se aktivně používat internet při řešení různých úloh běžných v každodenním životě (vyhledávání informací a jejich ověřování, komunikace, stahování a sdílení souborů, aktualizace softwaru apod.) Učí se základům práce s bitmapovými a vektorovými editory s důrazem na kompletní zpracování fotografií (vhodné nastavení fotografického aparátu, pořízení fotografií, úprava a různé typy jejich publikování). Při tvorbě dokumentů se řídí základními typografickými a estetickými pravidly. Učí se pečlivě vyhodnocovat nutnost tisku konkrétního dokumentu a tiskovou úlohu následně pečlivě nastavovat mimo jiné s ohledem na ekonomičnost tisku a ohleduplnost vůči životnímu prostředí. Učí se základům publikování na webových stránkách a zpracování videa.

Žák je veden k tomu, aby zejména: sbíral a třídil informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu, uměl vyhodnocovat věrohodnost a společenskou nebezpečnost takto získaných informací, uměl takto získané informace používat nejenom v ostatních předmětech, ale i v běžném životě, uměl na základě takto získaných informací řešit běžné životní situace, dokázal prezentovat názor, ucelenou myšlenku, nebo nějaké uzavřené téma s využitím běžně dostupné prezentační techniky, dokázal prezentovat názor, ucelenou myšlenku, nebo nějaké uzavřené téma pomocí vhodné aplikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Sběr informací a orientace ve zdrojích informací: kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Používání výpočetní techniky ve všech oblastech života: kompetence komunikativní, kompetence pracovní.
- Jasná, stručná a srozumitelná prezentace názoru nebo problému:
- Zpracování prezentací (projekt v terciích): kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Výpočetní technika a digitálních technologie ve všech oblastech života: kompetence k učení, kompetence sociální a personální.
- Dlouhodobé projekty: kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní
- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- efektivně pracuje s textem, včetně publikace a grafické úpravy
- zpracovává data za použití ICT
- efektivně využívá ICT ke komunikaci
- efektivně pracuje s ICT při práci s obrazovým materiálem, včetně fotografie
- v ústním projevu se vyjadřuje jasně a využívá přiměřený jazykový kód
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem

Kompetence sociální a personální
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- koriguje své jednání a chování podle jeho odhadovaných důsledků
- účinně pracuje ve skupině
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence k učení
- vyvozuje z výsledků své práce závěry pro využití v budoucnosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení

Kompetence k řešení problémů
- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení problému
- domýšlí možná rizika a důsledky jednotlivých variant řešení problému
- využívá analytické a kritické myšlení
- ověřuje získané poznatky
- pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá jejich řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- rozpozná a pochopí problém
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- uvědomuje si výlučnou zodpovědnost za své rozhodnutí
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení dalších problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při řešení problémů

Kompetence k podnikavosti
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál
- rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj osobní i profesní růst
- uplatňuje proaktivní přístup
- vítá a podporuje inovace

Kompetence občanské
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska hospodárnosti, funkčnosti a kvality
- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska společenského významu
- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci
- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1.1. ÚVOD DO INFORMATIKY A VÝPOČETNÍ TECHNIKY

výstupy	učivo
Je seznámen s učebnou IVT a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně IVT a tematickým plánem na školní rok.	• úvod do informatiky a výpočetní techniky • historie výpočetní techniky • základní pojmy

1.2. PREZENTAČNÍ MANAŽER MICROSOFT POWERPOINT 2016

výstupy	učivo
Ovládá práci na základní úrovni s prezentačním manažerem. Zpracovává a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	• prezentační manažer

1.3. HARDWARE

výstupy	učivo
Rozumí základnímu ustavení součástí počítače.	• počítač • vstupní zařízení • výstupní zařízení • možnosti využití mobilních technologií

1.4. OPERAČNÍ SYSTÉM MICROSOFT WINDOWS 10

výstupy	učivo
Chápe operační systém jako základní pracovní prostředí počítače a orientuje se v něm.	• operační systém • start operačního systému • pracovní plocha • okno a práce s oknem • hlavní panel • základní operace se složkami a soubory

1.5. EDITACE A STŘIH VIDEA

výstupy	učivo
Zvládnutí základní úrovně pro práci s editorem videa.	• editace a střih video souborů • editace / přidání zvukové stopy • editace / přidání textové stopy • export souboru do různých videoformátů

1.6. TEXTOVÝ EDITOR MICROSOFT WORD 2016

výstupy	učivo
Ovládá na základní úrovni práci s textovým editorem. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem.	• textový editor • pracovní plocha • základní editace textu • práce se soubory – dokumenty

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

2.1. ÚVOD DO INFORMATIKY A VÝPOČETNÍ TECHNIKY

výstupy	učivo
Je seznámen s učebnou IVT a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně IVT a tematickým plánem na školní rok.	• úvod do informatiky a výpočetní techniky

2.2. TABULKOVÝ PROCESOR MICROSOFT EXCEL 2016

výstupy	učivo
Ovládá práci na základní úrovni s tabulkovým procesorem.	• základní operace s buňkami • formát buňky • základní vzorce • základní grafy • příprava tisku, tisk

2.3. - ZÁKLADY HTML

Výstupy	Učivo
Připraví webové stránky pro publikování na webovém serveru. Rozumí principům a základním pojmům spojeným s webovými stránkami. Zná základní principy jazyka HTML a používá základní HTML značky (tagy) pro úpravu rozložení webové stránky. Používá aplikace pro návrh a formátování webových stránek a formátování textu. Zná a umí používat vhodné formáty obrázků.	• Zobrazení zdrojového kódu – struktura HTML • Základní tagy • Vzhled • Pozadí • Obrázky

2.4. INTERNET

výstupy	učivo
Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost. Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	• internet • internetový prohlížeč • vyhledávání v internetu • e-mailový klient • další služby a možnosti internetu

5.3.2. Informatika II

Obsahové a organizační vymezení

Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici 2 odborné učebny plně vybavené výpočetní a projekční technikou. Studenti aktivně používají veškeré dostupné hardwarové vybavení.

Na předmět navazuje volitelný seminář z informatiky (pro třetí ročníky a kvinty) a seminář z informatiky (pro maturitní ročník).

Maturitní zkoušku z předmětu informatika lze skládat bez omezení.

Žáci se zdokonalují v ovládání operačního systému počítače, učí se systematicky používat základní kancelářské, grafické a komunikační programy a vybírat vhodný program pro řešení konkrétní úlohy. Získávají povědomí o právních aspektech používání různých licencí softwaru a sdílení souborů. Učí se aktivně používat internet při řešení různých úloh běžných v každodenním životě (vyhledávání informací a jejich ověřování, komunikace, stahování a sdílení souborů, aktualizace softwaru apod.) Učí se základům práce s bitmapovými a vektorovými editory s důrazem na kompletní zpracování fotografií (vhodné nastavení fotografického aparátu, pořízení fotografií, úprava a různé typy jejich publikování). Při tvorbě dokumentů se řídí základními typografickými a estetickými pravidly. Učí se pečlivě vyhodnocovat nutnost tisku konkrétního dokumentu a tiskovou úlohu následně pečlivě nastavovat mimo jiné s ohledem na ekonomičnost tisku a ohleduplnost vůči životnímu prostředí. Učí se základům publikování na webových stránkách a zpracování videa. V některých ročnících studia studenti samostatně zpracovávají dlouhodobější projekty:

Tercie, první ročník – projekt – prezentace

Kvarta, druhý ročník – projekt – grafika

Žák je veden k tomu, aby zejména sbíral a třídil informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu, uměl vyhodnocovat věrohodnost a společenskou nebezpečnost takto získaných informací, uměl takto získané informace používat nejenom v ostatních předmětech, ale i v běžném životě, uměl na základě takto získaných informací řešit běžné životní situace, dokázal prezentovat názor, ucelenou myšlenku, nebo nějaké uzavřené téma s využitím běžně dostupné prezentační techniky, dokázal prezentovat názor, ucelenou myšlenku, nebo nějaké uzavřené téma pomocí vhodné aplikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Sběr informací a orientace ve zdrojích informací: kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Používání výpočetní techniky ve všech oblastech života: kompetence komunikativní, kompetence pracovní.
- Jasná, stručná a srozumitelná prezentace názoru nebo problému:
- Zpracování prezentací (projekt v terciích): kompetence pracovní, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Zpracování grafického materiálu (projekt v kvartách):
- Výpočetní technika a digitálních technologie ve všech oblastech života: kompetence k učení, kompetence sociální a personální.
- Dlouhodobé projekty: kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- aktivně využívá informační technologie
- účinně komunikuje s okolním světem za pomocí všech běžně dostupných prostředků
- kompetentně používá odbornou terminologii

- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- efektivně pracuje s textem, včetně publikace a grafické úpravy
- zpracovává data za použití ICT
- efektivně využívá ICT ke komunikaci
- efektivně pracuje s ICT při práci s obrazovým materiálem, včetně fotografie
- efektivně využívá dostupné komunikační prostředky, zohledňuje situaci a ostatní účastníky komunikace
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před neznámým publikem

Kompetence sociální a personální
- účinně pracuje ve skupině

Kompetence k učení
- samostatně pozoruje a experimentuje
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- vyvozuje z výsledků své práce závěry pro využití v budoucnosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci

Kompetence k řešení problémů
- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení problému
- domýšlí možná rizika a důsledky jednotlivých variant řešení problému

- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- využívá analytické a kritické myšlení
- využívá tvořivé myšlení, představivost a intuici
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá jejich řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- kriticky myslí, činí uvážená rozhodnutí
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- uvědomuje si výlučnou zodpovědnost za své rozhodnutí
- je schopen zhodnotit výsledek svého rozhodování a svých činů

Kompetence k podnikavosti
- usiluje o dosažení stanovených cílů
- průběžně kontroluje a kriticky hodnotí dosažené výsledky a koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl
- dokončuje zahájené aktivity a motivuje se k dosahování úspěchu

Kompetence občanské
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

3.1. - ÚVOD DO PŘEDMĚTU INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Výstupy	Učivo
• Je seznámen s učebnou IVT a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně IVT, tematickým plánem na školní rok a s IT technologiemi na škole.	• Úvod do předmětu informatika a výpočetní technika • ECDL - seznámení s konceptem

3.2. - ECDL - MODUL 2 - POUŽÍVÁNÍ POČÍTAČE A SPRÁVA SOUBORŮ

Výstupy	Učivo
• Zná základní pojmy z oblasti správy souborů a je schopen efektivně organizovat soubory a složky tak, že budou snadno rozpoznatelné a snadno k nalezení. • Používá pomocné programy ke komprimování a extrahování velkých souborů a používá antivirové programy k ochraně proti počítačovým virům. • Prokazuje schopnost používat programové nástroje pro jednoduché úpravy textu a nástroje pro tisk dostupné v rámci operačního systému. • Využívá hlavní možnosti operačního systému včetně úprav základních nastavitelných vlastností a použití funkcí programové nápovědy. • Efektivně ovládá pracovní plochu počítače a pracuje v grafickém uživatelském prostředí.	• Operační systém • Správa souborů • Pomocné programy • Správa tisku

3.3. - ECDL - MODUL 3 - ZPRACOVÁNÍ TEXTU

Výstupy	Učivo
• Vytváří a upravuje textové dokumenty malého rozsahu a je připraven je sdílet a poskytovat. • Přizpůsobí nastavení stránky dokumentu a před závěrečným tiskem dokumentů prověří správnost pravopisu. • Využívá vestavěných možností textového editoru pro zlepšení efektivity práce, například programovou nápovědu. • Vkládá tabulky, obrázky a kreslené objekty do dokumentů. • Připravuje dokumenty pro hromadnou korespondenci. • Pracuje s dokumenty a ukládá je v souborech různého typu. • Pro zlepšení vzhledu dokumentů používá různé formátování a zná související užitečné návyky.	• Použití textového editoru • Tvorba textového dokumentu • Formátování textu • Objekty • Hromadná korespondence • Příprava tiskových výstupů

3.4. - ECDL - MODUL 6 - PREZENTACE

Výstupy	Učivo
• Vybírá, vytváří a formátuje grafy pro přehlednější zobrazení informací. • Vkládá a upravuje obrázky, kliparty, symboly a kreslené objekty. • V prezentacích používá animace a přechodové efekty a ověřuje správnost obsahu prezentace před závěrečným tiskem nebo vlastní prezentací. • Pracuje s prezentacemi a ukládá je v souborových formátech různého typu. • Využívá vestavěných možností aplikací pro prezentace pro zlepšení efektivity práce, například programovou nápovědu. • Chápe odlišná zobrazení prezentace, volí různá rozvržení snímků a jejich vzhled. • Vkládá, upravuje a formátuje text v prezentacích, zná užitečné návyky pro pojmenovávání snímků.	• Použití aplikace pro prezentaci • Příprava prezentace • Text • Grafy • Grafické objekty • Příprava výstupů

3.5. - ECDL - MODUL 7 - PRÁCE S INTERNETEM A KOMUNIKACE

Výstupy	Učivo
• Uvědomuje si možnosti zlepšení efektivity práce při používání aplikací pro komunikaci elektronickou poštou. • Spravuje a třídí zprávy elektronické pošty. • Vytváří a posílá zprávy elektronické pošty a kontroluje jejich pravopis. • Odpovídá na zprávy elektronické pošty a přeposílá je dále, pracuje s přílohami a tiskne zprávy. • Řeší každodenní úkoly spojené s vyhledáváním na Internetu včetně změn nastavení internetového prohlížeče. • Hledá informace na Internetu, vyplňuje a odesílá internetové formuláře. • Ukládá internetové stránky a stahuje soubory z Internetu. Kopíruje obsah internetových stránek do dokumentů. • Chápe, co je elektronická pošta a zná některé výhody a nevýhody jejího používání. Uvědomuje si, že existují další možnosti komunikace. • Uvědomuje si etická a bezpečnostní hlediska při používání elektronické pošty na Internetu. • Chápe, co je Internet a zná běžné výrazy související s Internetem. • Uvědomuje si některá bezpečnostní hlediska při používání Internetu.	• Internet • Použití internetového prohlížeče • Práce s Internetem • Výstupy z Internetu • Elektronická komunikace • Použití elektronické pošty • Správa zpráv elektronické pošty

3.6. - ECDL - MODUL 12 - BEZPEČNOST PŘI VYUŽÍVÁNÍ INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Výstupy	Učivo
• Zná druhy počítačových sítí, druhy připojení k těmto sítím a základní problematiku sítí, zejména firewallů. • Chápe základní pojmy týkající se důležitosti zabezpečení informací a dat, fyzické bezpečnosti, ochrany osobních údajů a krádeží identity. • Zabezpečí počítač, datová média nebo počítačovou síť před účinky škodlivých programů a před neoprávněným přístupem. • Bezpečně se pohybuje a komunikuje na síti Internet. • Správně a bezpečně zálohuje data, obnovuje data ze zálohy, bezpečně odstraňuje data a maže datová média. • Chápe bezpečnostní rizika týkající se zejména komunikace prostřednictvím elektronické pošty a komunikace na síti v reálném čase.	• Koncepce bezpečnosti • Škodlivý software • Bezpečnost počítačových sítí • Bezpečné používání internetu • Komunikace • Bezpečná správa dat

3.7. - ECDL - TESTOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
• Skládá mezinárodní zkoušku ECDL	• Testování ECDL z 5 modulů – Modul 2, 3, 6, 7 a 12.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

4.1. - ÚVOD DO PŘEDMĚTU INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

Výstupy	Učivo
• Je seznámen s učebnou IVT a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně IVT, tematickým plánem na školní rok a s IT technologiemi na škole	• Úvod do předmětu informatika a výpočetní technika

4.2. - ECDL - MODUL 4 - TABULKOVÝ PROCESOR

Výstupy	Učivo
• Formátuje čísla a textový obsah tabulek. • Vybírá, vytváří a formátuje grafy pro přehlednější zobrazení informací. • Přizpůsobuje nastavení listu s tabulkou a prověřuje a opravuje obsah listu před závěrečným tiskem. • Pracuje s tabulkami a ukládá je v souborech různých typů. • Zadává data do buněk a používá užitečné návyky pro vytváření tabulek. Vybírá, řadí a kopíruje, přesouvá a maže data.	• Použití tabulkového procesoru • Buňky • Správa tabulek • Vzorce a funkce • Formátování buněk • Grafy • Příprava tiskových výstupů

• Upravuje řádky a sloupce v tabulce. Kopíruje, přesouvá, odstraňuje a vhodně přejmenovává listy s tabulkami. • Vytváří matematické a logické vzorce využívající standardní funkce tabulkového procesoru. Používá užitečné návyky pro vytváření vzorců a rozpoznává chyby ve vzorcích. • Využívá vestavěných možností tabulkového procesoru pro zlepšení efektivity práce, například programovou nápovědu.	

4.3. - ECDL - MODUL 5 - POUŽITÍ DATABÁZÍ

Výstupy	Učivo
• Chápe, co je formulář, a vytváří formuláře pro zadávání, úpravy a odstraňování záznamů a dat v záznamech. • Chápe, co je databáze, jaká je struktura databáze a jak se s ní pracuje. • Vytvoří jednoduchou databázi a prohlíží obsah databáze v různých režimech zobrazení. • Vytvoří tabulku, definuje a upravuje pole tabulky a jejich vlastnosti, zadává a mění data v tabulce. • Vytváří běžné sestavy a upravuje výstupy pro další distribuci. • Řadí a filtruje data tabulky a formuláře, vytváří, upravuje a spouští databázové dotazy za účelem získání požadovaných informací z databáze.	• Pochopení databází • Použití databázové aplikace • Tabulky • Získávání informací • Objekty • Výstupy

4.4. - ECDL - TESTOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
• Skládá mezinárodní zkoušku ECDL	• Testování ECDL z 2 modulů – Modul 4 a 5.

4.5. - ECDL - MODUL 9 - ÚPRAVY DIGITÁLNÍCH OBRÁZKŮ A ZÁKLADY POČÍTAČOVÉ GRAFIKY

Výstupy	Učivo
• Zná hlavní principy práce s digitálními obrázky, zná typické vlastnosti grafických formátů a rozumí pojetí barev. • Otevírá existující obrázky, ukládá obrázky v různých formátech a nastavuje parametry grafických formátů. • Používá možnosti grafického editoru pro zvýšení produktivity, jako je zobrazení panelů nástrojů, palet a podobně.	• Koncepce digitálních obrázků • Pořizování obrázků • Použití grafického editoru • Práce s obrázky • Kreslení a malování • Příprava výstupu

• Pořizuje a ukládá obrázky, používá různé nástroje pro výběr částí obrázků a manipulaci s tímto výběrem. • Vytváří a používá vrstvy, pracuje s textem, používá efekty, filtry a nástroje pro kreslení a malování. • Připravuje obrázky pro tisk nebo publikování.	

4.6. - ECDL - MODUL 15 - VYHLEDÁVÁNÍ, VYHODNOCOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ INFORMACÍ Z INTERNETU

Výstupy	Učivo
• Správné vyhodnocení, jaké informace jsou potřebné pro řešení problému. • Bezpečně vyhledávání informace na internetu s využitím běžných vyhledávacích nástrojů. • Vyhodnocení nalezené informace ze všech úhlů pohledu. • Schopnost třídit a uspořádat získané informace s využitím široké škály běžných nástrojů. • Schopnost připravovat, revidovat a předávat získané informace.	• Informace • Vyhledávání informací • Vyhodnocování a třídění informací • Sdělování informací

4.7. - ECDL - TESTOVÁNÍ

Výstupy	Učivo
• Skládá mezinárodní zkoušku ECDL	• Testování ECDL z 2 modulů – Modul 9 a 15.

5.4. Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti pro nižší stupeň studia

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů v současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Charakteristika vzdělávací oblasti pro vyšší stupeň studia

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovědní poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvorům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ, Dějepis a Geografie. Vzdělávací obsah oboru Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku
- zvládání základů společenskovědní analýzy a historické kritiky, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou i současnou zkušenost lidstva; chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti
- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti
- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci
- osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovědním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity

5.4.1. Občanská výchova

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Občanská výchova byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství (kapitola Člověk a společnost), stanovený RVP ZV. Zahrnuje také průřezová témata Osobnostní a sociální výchova (RVP ZV), Výchova demokratického občana (RVP ZV), Mediální výchova (RVP ZV), Multikulturní výchova (RVP ZV). Tematický okruh "Stát a hospodářství" z RVP ZV se považuje za již probraný ze základní školy a je předmětem úvodního opakování za pomoci pracovních listů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a k rozvoji následujících klíčových kompetencí:

(1) kompetence k učení
(2) kompetence k řešení problémů
(3) komunikativní kompetence
(4) sociální a osobnostní kompetence
(5) občanské kompetence

- Učitel žákům představuje škálu možných přístupů k dané problematice a vede je tak k porozumění, že jakýkoli další názor může být v určitém ohledu platný, přičemž žádný není jediným absolutně platným návodem. (4,5)
- Učitel pravidelně opakuje učivo, aby podporoval studenty v práci s organizací učiva a času vymezeného k učení, otevřeně o tom s nimi hovoří a pomáhá jim hledat příčiny obtíží při učení. (1,2,3,4)
- Učitel vede výuku tak, aby preferoval učení prožitkem a propojoval ji s aktuálním životem studentů. Výuka je doplňována exkurzemi a besedami přímo ve škole (např. „soudci do škol“) tak, aby student, pokud je to možné, nepociťoval odtrženost některých témat od své bezprostřední reality. Následně je ve vybraných případech po studentech vyžadována vlastní reflexe tématu písemnou formou, jindy alespoň ústně. (1,2,3,4,5)
- Učitel rozděluje zodpovědnost za zvládnutí daného tématu mezi studenty (skupiny či páry) a nechává je samostatně vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, skládat je dohromady a efektivně prezentovat výsledek své práce. Studenti jsou vedeni ke zpětnému hodnocení výsledku i k reflexi průběhu své pracovní činnosti, pocitů i jejich možných příčin. (1,2,3,4)
- Učitel žákům představuje eticky sporné situace a staví je před nutnost konfrontovat svůj názor s názory spolužáků i názory prezentovanými v médiích, literatuře a filmu. Přitom jsou studenti nuceni syntetizovat poznatky z ostatních předmětů a aktivně argumentovat a obhajovat svůj postoj. (1,3,4,5)

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před neznámým publikem
- rozumí různým typům záznamů a komunikačních prostředků, včetně gest a zvuků
- dokáže rozvážně a adekvátně reagovat na sdělení
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí

- vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu

Kompetence sociální a personální
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- stanovuje si cíle s ohledem na své zájmy a životní podmínky
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- koriguje své jednání a chování podle jeho odhadovaných důsledků
- vytváří si pozitivní sebeobraz, podporuje svou sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- posuzuje reálně výsledky své práce a svého rozhodování
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů
- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek
- odolává společenským a mediálním tlakům

Kompetence k učení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- tvořivě zpracovává informace
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení

- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- rozpozná a pochopí problém
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách

Kompetence občanské
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
- hájí svá práva i práva jiných
- vystupuje proti potlačování práv a spoluvytváří podmínky k jejich naplňování
- sleduje dění v okolí a ve veřejném životě a na základě posouzení zaujímá a obhajuje vlastní stanoviska
- podle svého nejlepšího svědomí jedná k obecnému prospěchu
- respektuje různorodost hodnot, postojů a názorů ostatních lidí
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je schopen vcítit se do situace druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé násilí
- uvědomuje si povinnost postavit se otevřeně fyzickému i psychickému násilí

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1.1. ČLOVĚK JAKO OSOBNOST

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společenských cílů • objasní, jak sebepoznání může ovlivnit kvalitu jeho	• schopnosti, inteligence, charakter, temperament • sebepoznání a sebehodnocení • vůle	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí

života, vztahy s druhými lidmi • rozpozná kladné i záporné projevy charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí • vysvětlí význam vůle při překonávání překážek		• Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** B1 (1. ročník): 1.1. Původ a vývoj člověka, B1 (1. ročník): 1.12. Nervová soustava **přesahy z:** B1 (1. ročník): 1.1. Původ a vývoj člověka, B1 (1. ročník): 1.12. Nervová soustava

1.2. ASERTIVITA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• osvojí si různé techniky asertivního chování v modelových situacích • rozpozná charakteristické rysy manipulativních typů	• asertivní desatero • techniky asertivního chování • manipulativní typy	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Morálka všedního dne **přesahy do:** ČJL I (1. ročník): Sloh, ČJL I (2. ročník): Sloh **přesahy z:** ČJL I (1. ročník): Sloh

1.3. NÁROČNÉ ŽIVOTNÍ SITUACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná možné reakce člověka na náročné životní situace • má přehled o možnostech, jak řešit konflikty a krize • rozumí a umí aplikovat principy diskuse	• stres a frustrace • konflikty a krize	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Mezilidské vztahy • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Sociální komunikace

1.4. KOMUNIKACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozpozná různé projevy neverbální komunikace v chování člověka • pochopí výhody a nevýhody individualismu a týmové spolupráce	• způsoby verbální a neverbální komunikace	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Lidské vztahy OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Sociální komunikace • Morálka všedního dne • Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Vnímání autora mediálních sdělení **přesahy do:** ČJL I (1. ročník): Český jazyk, ČJL I (1. ročník): Sloh, ČJL I (2. ročník): Český jazyk, ČJL I (2. ročník): Sloh **přesahy z:** ČJL I (1. ročník): Sloh, ČJL I (1. ročník): Český jazyk, DCJ 1 (1. ročník): A1

1.5. STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v právním řádu, pochopí jeho podstatu i ve srovnání s jinými systémy práva • orientuje se v Ústavě ČR • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• právní řád • Ústava ČR	VDO • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **přesahy do:** D1 (2. ročník): 2.1. 20. století, Z1 (2. ročník): 2.1. Česká republika **přesahy z:** Z1 (2. ročník): 2.1. Česká republika, Z2 (3. ročník): 3.7. Politická geografie

• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		

1.6. LIDSKÁ PRÁVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• seznámí se se základními druhy lidských práv • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení • vysvětlí role členů komunity a důležitost sociálního klimatu v ní • chápe význam průhledných pravidel pro soužití mezi lidmi a pozitivním přístupem přispívá k budování kvalitních mezilidských vztahů	• základní lidská práva • soužití s partnerem, rodinou a širší komunitou a jeho pravidla omezující absolutní svobodu jednotlivce	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Lidské vztahy VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA • Občan, občanská společnost a stát • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	• systemizace učiva	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

2.1. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se ve světě médií, rozumí pojmu mediální manipulace	• masová média, jejich význam, funkce a vliv • plánování a realizace školního zpravodajského vysílání	MEV • Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Fungování a vliv médií ve společnosti **přesahy do:** ČJL I (1. ročník): Český jazyk, ČJL I (1. ročník): Sloh, ČJL I (2.

		ročník): Český jazyk, ČJL I (2. ročník): Sloh **přesahy z:** ČJL I (2. ročník): Sloh

2.2. OBČANSKÉ A TRESTNÍ PRÁVO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	• smlouva • kupní smlouva • reklamace zboží • přestupek a trestný čin • sankce	

2.3. SVĚT PRÁCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• dokáže prezentovat svou osobu při vstupu do zaměstnání • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti na trhu práce	• vstup do zaměstnání a pracovní činnosti	

2.4. PRACOVNÍ PRÁVO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• umí zodpovědně uzavřít smlouvu o pracovním poměru • je si vědom práv a povinností zaměstnance i zaměstnavatele • dokáže rozvázat pracovní poměr	• vznik, změna a zánik pracovního poměru • formy odměňování • pracovní doba	**přesahy do:** ČJL I (2. ročník): Sloh

2.5. RODINNÉ PRÁVO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se základním způsobem v jednotlivých oblastech našeho práva	• vznik a zánik manželství, vzájemné povinnosti manželů vůči sobě i vůči potomkům • náhradní péče o děti	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Lidské vztahy • Princip sociálního smíru a solidarity VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA • Občan, občanská společnost a stát

2.6. GLOBÁLNÍ PROBLÉMY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v základních problémech současného světa • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i	• globální problémy	VMEGS • Evropa a svět nás zajímá • Objevujeme Evropu a svět • Žijeme v Evropě **přesahy do:** CH1 (2. ročník): 2.3. Paliva a další zdroje energie, B1 (2. ročník): 2.10. Ekologie, Z1 (1. ročník): 1.1. Krajina a životní prostředí **přesahy z:** B1 (2. ročník): 2.10. Ekologie, Z2 (3. ročník): 3.4. Obyvatelstvo

odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		

2.7.MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• seznámí se s nebezpečím rasismu • porozumí principielním rozdílům mezi jednotlivými velkými náboženstvími	• národnostní menšiny, rasismus a diskriminace • setkání se zástupci menšin • základní náboženské směry • sekty	MUV • Kulturní diference • Lidské vztahy • Etnický původ • Multikulturalita • Princip sociálního smíru a solidarity • Základní problémy sociokulturních rozdílů • Psychosociální aspekty interkulturality • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS • Evropa a svět nás zajímá • Jsme Evropané • Žijeme v Evropě VDO • Občan, občanská společnost a stát **přesahy do:** ČJL I (2. ročník): Literatura, D 1 (2. ročník): 2.1. 20. století, B1 (1. ročník): 1.2. Lidská plemena **přesahy z:** B1 (1. ročník): 1.2. Lidská plemena, ČJL I (2. ročník): Literatura

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	• systemizace učiva	

5.4.2. Základy společenských věd

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Základy společenských věd byl vytvořen z obsahu vzdělávací oblasti Občanský a společenskovědní základ (z kapitoly Člověk a společnost), stanoveného RVP pro gymnázia. Zahrnuje některé okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Mediální výchova (MV), Multikulturní výchova (MKV).

První pololetí kvinty je vyhrazeno oblasti ekonomie. Oblast ekonomie se vztahuje k vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, tak jak je vymezena v RVP GV, v tématu Pracovněprávní vztahy. Student se v rámci této oblasti seznámí se základními znaky mikroekonomických a makroekonomických vztahů, měl by jim porozumět a současně by měl být s to získané znalosti prakticky využít. Ekonomie orientuje studenta v současné ekonomické situaci, vede ho k využití aktuálních mediálních informací při analýze české i světové ekonomiky, umožňuje mu orientovat se trhu práce.

V posledních dvou ročnících je předmět doplněn profilujícími výběrovými semináři z kulturní antropologie (předposlední ročník) a sociologie, psychologie, politologie, ekonomie a filozofie (poslední ročník), které se každoročně otevírají podle poptávky studentů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení k rozvoji následujících klíčových kompetencí:

(1) kompetence k učení
(2) kompetence k řešení problémů
(3) komunikativní kompetence
(4) sociální a osobnostní kompetence
(5) občanské kompetence

- Učitel žákům představuje škálu možných přístupů k dané problematice a vede je tak k porozumění, že jakýkoli další názor může být v určitém ohledu platný, přičemž žádný není jediným absolutně platným návodem. (4,5)
- Učitel pravidelně opakuje učivo, aby podporoval studenty v práci s organizací učiva a času vymezenému k učení, otevřeně o tom s nimi hovoří a pomáhá jim hledat příčiny obtíží při učení. (1,2,3,4)
- Učitel vede výuku tak, aby preferoval učení prožitkem a propojoval ji s aktuálním životem studentů. Výuka je doplňována exkurzemi a besedami přímo ve škole (např. „soudci do škol“) tak, aby student, pokud je to možné, nepociťoval odtrženost některých témat od své bezprostřední reality. Následně je ve vybraných případech po studentech vyžadována vlastní reflexe tématu písemnou formou, jindy alespoň ústně. (1,2,3,4,5)
- Učitel rozděluje zodpovědnost za zvládnutí daného tématu mezi studenty (skupiny či páry) a nechává je samostatně vyhledávat, vyhodnocovat a využívat informace, skládat je dohromady a efektivně prezentovat výsledek své práce. Studenti jsou vedeni ke zpětnému hodnocení výsledku i k reflexi průběhu své pracovní činnosti, pocitů i jejich možných příčin. (1,2,3,4)
- Učitel žákům představuje eticky sporné situace a staví je před nutnost konfrontovat svůj názor s názory spolužáků i názory prezentovanými v médiích, literatuře a filmu. Přitom jsou studenti nuceni syntetizovat poznatky z ostatních předmětů a aktivně argumentovat a obhajovat svůj postoj. (1,3,4,5)

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění
- v písemném projevu se vyjadřuje jasně a používá přiměřený jazykový kód
- v ústním projevu se vyjadřuje jasně a využívá přiměřený jazykový kód
- je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před neznámým publikem
- kompetentně používá odbornou terminologii
- efektivně pracuje s textem, včetně publikace a grafické úpravy
- zpracovává data za použití ICT
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných pro plnohodnotné soužití
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci při řešení pracovních úkolů
- efektivně využívá dostupné komunikační prostředky, zohledňuje situaci a ostatní účastníky komunikace
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- aktivně využívá informační technologie
- účinně komunikuje s okolním světem za pomocí všech běžně dostupných prostředků
- rozumí různým typům záznamů a komunikačních prostředků, včetně gest a zvuků
- dokáže rozvážně a adekvátně reagovat na sdělení
- tvořivě využívá různé typy komunikačních prostředků ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí
- vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- přizpůsobuje se měnícím se pracovním a životním podmínkám
- podle svých možností aktivně ovlivňuje a spoluvytváří své pracovní a životní podmínky
- spolupodílí se na stanovování společných cílů
- aktivně spolupracuje na plnění společných cílů
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- stanovuje si cíle s ohledem na své zájmy a životní podmínky
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- koriguje své jednání a chování podle jeho odhadovaných důsledků
- vytváří si pozitivní sebeobraz, podporuje svou sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- posuzuje reálně své duševní možnosti
- posuzuje reálně výsledky své práce a svého rozhodování

- posuzuje reálně své fyzické možnosti
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů
- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek
- odolává společenským a mediálním tlakům

Kompetence k učení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- vyvozuje z výsledků své práce závěry pro využití v budoucnosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění
- pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy
- formuluje a obhajuje podložené závěry
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- využívá analytické a kritické myšlení
- využívá tvořivé myšlení, představivost a intuici
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- kriticky myslí, činí uvážená rozhodnutí
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- uvědomuje si výlučnou zodpovědnost za své rozhodnutí
- je schopen zhodnotit výsledek svého rozhodování a svých činů
- sleduje vlastní pokrok při řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá jejich řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence k podnikavosti

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích
- v případě nezbytnosti je připraven nést rizika
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál
- uplatňuje proaktivní přístup
- usiluje o dosažení stanovených cílů
- dokončuje zahájené aktivity a motivuje se k dosahování úspěchu
- cílevědomě rozhoduje o svém dalším vzdělávání a chápe je ve vztahu k další pracovní činnosti

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- poskytne ostatním pomoc
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
- hájí svá práva i práva jiných
- vystupuje proti potlačování práv a spoluvytváří podmínky k jejich naplňování

- sleduje dění v okolí a ve veřejném životě a na základě posouzení zaujímá a obhajuje vlastní stanoviska
- podle svého nejlepšího svědomí jedná k obecnému prospěchu
- o chodu společnosti uvažuje z hlediska udržitelnosti života
- rozhoduje a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí ani kulturu
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými osobními zájmy, zájmy širších skupin, do nichž patří, a zájmy veřejnými
- rozhoduje a jedná s vyváženým respektem k vlastním zájmům i zájmům ostatních
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- spoluvytváří a chrání kulturní a duchovní hodnoty
- respektuje různorodost hodnot, postojů a názorů ostatních lidí
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- projevuje pozitivní postoj k umění a smysl pro tvořivost
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je schopen vcítit se do situace druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé násilí
- uvědomuje si povinnost postavit se otevřeně fyzickému i psychickému násilí

Kompetence pracovní
- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska společenského významu
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1.1. ÚVOD DO STUDIA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní vztahy mezi jednotlivými společenskovědními disciplínami	• podstata jednotlivých společenskovědních oborů a vztahy mezi nimi	

1.2. OBECNÁ PSYCHOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• umí vysvětlit základní termíny - psychické jevy, vnímání	• podstata lidské psychiky • psychické jevy • vnímání	**Osobnostní a sociální výchova** Poznávání lidí **přesahy do:**

• seznámí se i prakticky s podstatou fungování lidských smyslů a jejich omezeními		B2 (3. ročník): 3.1. Biologie člověka Komunikace

1.3. UČENÍ A POZNÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• naučí se organizovat si učivo a účelně nakládat s časem • prožije test inteligence a několik pokusů s pamětí • dozví se, jak je na tom s výkonovou motivací	• paměť • pozornost • inteligence • motivace • styl učení a okolní prostředí jako determinanty lidského poznání	**Osobnostní a sociální výchova** • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Morálka všedního dne **přesahy do:** **Biologie 2** (3. ročník): 3.1. Biologie člověka

1.4. PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v základních pojetích osobnosti a rozumějí jejich paradigmatům • osvědčí v praxi nabyté znalosti o paměti a učení • porozumí přístupům užívaným v praxi klinickými psychology • objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	POJETÍ OSOBNOSTI • Freud a psychoanalýza • Jung • Adler • Horneyová a Sullivan • behaviorální přístupy • tvarová psychologie • teorie pole • humanistická psychologie • rogersovská psychologie • logoterapie TEMPERAMENT A CHARAKTER • Erich Fromm	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí • Hodnoty, postoje, praktická etika

• orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách		

1.5. PSYCHOLOGIE ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• je schopen dodržovat základní principy duševní hygieny • je obeznámen s tím, kam se obrátit v případě, že nebude sám schopen zvládnout náročnou situaci • dokáže rozpoznat nezdravé strategie zvládání stresu • naučí se využívat několik základních relaxačních technik • chápe hranice možností psychologů při stanovení diagnózy či definování problému • na příkladech ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • zařazuje do svého denního režimu osvojené způsoby relaxace a regenerace • odolává výzvám k sebepoškozujícímu jednání	• psychohygiena • psychosomatika • náročné životní situace • poradenství • metody získávání informací v psychologii	**Osobnostní a sociální výchova** • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Morálka všedního dne • Spolupráce a soutěž **přesahy do:** **Tělesná výchova II** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.6. VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• seznámí se s jednotlivými etapami ve vývoji jedince a jejich specifickými vlastnostmi • dokáže popsat biologický, sociální, emocionální, kognitivní vývoj člověka • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co	• dětství • mládí a dospělost • stáří a smrt	**Osobnostní a sociální výchova** • Poznávání lidí • Hodnoty, postoje, praktická etika

každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do jednotlivých oblastí života • projevuje morální postoje k ochraně matky a dítěte		

1.7. SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• seznámí se s procesem socializace, dokáží popsat jeho příčiny, průběh a význam pro život člověka • bude vystaven prožitku mj. formou sociálních a psychologických her • korektně a citlivě přistupuje k problémům v mezilidských vztazích	• socializace • skupiny, jejich dělení, význam skupiny pro život člověka • sociální role, člověk v náročných životních situacích	**Osobnostní a sociální výchova** • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Sociální komunikace • Morálka všedního dne **přesahy z:** **Druhý cizí jazyk** II (1. ročník): A1-A2

1.8. KOMUNIKACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• v praktických ukázkách si vyzkouší různé komunikační styly, jejich výhody a nevýhody • seznámí se s různými klasifikacemi konfliktu • seznámí se s projevy vztahového manipulátora a způsobem, jak se vztahové manipulaci bránit • dokáže rozhodovat v situaci ohrožení	• komunikace, komunikační styly, metody aktivního naslouchání • konflikt, typy konfliktu, příčiny • různá řešení konfliktů • manipulace a její úskalí, asertivní chování	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika **přesahy z:** **Druhý cizí jazyk** II (1. ročník): A1-A2

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

2.1. STÁT A PRÁVO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě	• vznik a vývoj státu, základní teorie vzniku státu • účel a funkce státu • typy a formy státu • demokracie - její podstata, formy	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Jsme Evropané • Globalizační a rozvojové procesy **Výchova demokratického občana** • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

2.2. POLITICKÝ SYSTÉM, POLITICKÉ STRANY, IDEOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů • uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí	• politický systém v ČR, jeho vývoj • politické systémy ve vyspělých zemích • politické strany – jejich význam a úloha v politickém systému • ideologické směry a jejich podstatné znaky (liberalismus, konzervatismus, socialismus, komunismus, anarchismus, nacismus, feminismus, environmentalismus…)	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané • Žijeme v Evropě **Výchova demokratického občana** • Občanská společnost a škola • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **Osobnostní a sociální výchova** • Mezilidské vztahy • Komunikace

týkajících se veřejného zájmu • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích		• Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Mediální výchova** • Mediální produkty a jejich význam • Účinky mediální produkce a vliv médií • Role médií v moderních dějinách **Environmentální výchova** • Vztah člověka k prostředí **přesahy do:** **Zeměpis 2** (1. ročník): 1.7. Politická geografie, Z 2 (2. ročník): 2.1. Mimoevropské regiony, **Zeměpis 2** (2. ročník): 2.2. Regionální geografie Evropy, **Zeměpis 2** (2. ročník): 2.3. Regionální geografie Střední Evropy

2.3. LIDSKÁ PRÁVA A STYK S ÚŘADY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování • uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	• základní přehled lidských práv a možností, jak se jich domáhat • styk s úřady	**Multikulturní výchova** • Kulturní diference **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímají • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané • Žijeme v Evropě **Výchova demokratického občana** • Občanská společnost a škola • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **Mediální výchova** • Fungování a vliv médií ve společnosti • Mediální produkty a jejich význam

		• Účinky mediální produkce a vliv médií **přesahy do:** **Zeměpis 2** (2. ročník): 2.1. Mimoevropské regiony, **Zeměpis 2** (2. ročník): 2.2. Regionální geografie Evropy, **Zeměpis 2** (2. ročník): 2.3. Regionální geografie Střední Evropy

2.4. PRÁVNÍ SYSTÉM V ČR

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • umí zodpovědně uzavřít a ukončit pracovní poměr • zná práva zaměstnance a zaměstnavatele • vysvětlí funkci odborů na pracovišti • na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí	• morálka a právo • právní řád • občanské právo (vlastnictví, spoluvlastnictví, smlouva) • pracovní právo • rodinné právo • správní právo • přestupkové řízení, trestní právo – průběh trestního řízení, druhy trestů, návštěva soudu, právní poradenství	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané • Globalizační a rozvojové procesy • Žijeme v Evropě **Výchova demokratického občana** • Občanská společnost a škola • Občan, občanská společnost a stát • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet • ve svém jednání respektuje platné právní normy • uplatňuje odpovědné přístupy k sexualitě • zná práva jednotlivce v oblasti sexuality a reprodukce • zná právní důsledky nakládání s nepovolenými návykovými látkami		

2.5. EU A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva • uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR • uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí	• stručná historie pokusů o sjednocení Evropy • historie vzniku EU • základní orgány EU a jejich smysl • důsledky členství v EU na život občanů • OSN a její podorganizace • jiné mezinárodní organizace • základní principy mezinárodní vzájemnosti a podpora občanů v zahraničí	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímají • Jsme Evropané • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce • Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova** • Mezilidské vztahy **přesahy do:** **Zeměpis 2** (1. ročník): 1.7. Politická geografie

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

3.1. TRŽNÍ EKONOMIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vysvětlí mechanismy fungování trhu • stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše mechanismy kolísání cen na trhu • rozpozná klamavé nabídky a běžné cenové triky prodejců • rozlišuje a porovná praktické využití jednotlivých forem podnikání • porovná výhody a nevýhody podnikání ve srovnání se zaměstnáním • dokáže založit vlastní podnikatelskou činnost a získat živnostenské oprávnění • vnímá skrytý obsah reklamy, posoudí vliv marketingu na úspěšnost výrobku na trhu	ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ POJMY • typy ekonomik • tržní mechanismus • nabídka, poptávka • tvorba ceny • konkurence EKONOMICKÉ SUBJEKTY • ekonomické a právní aspekty jednotlivých právních forem podnikání (živnost, obchodní společnosti, družstvo) MARKETING • marketing a public relations • reklama • reklamní agentury	**Osobnostní a sociální výchova** • Kreativita • Mezilidské vztahy • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Sociální komunikace • Morálka všedního dne **přesahy do:** **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.13. Problémy současnosti **přesahy z:** **Cizí jazyk** II (4. ročník): B1

3.2. NÁRODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ, STÁT A EKONOMIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• analyzuje aktuální data a posoudí současný vliv inflace, úrovně HDP a míry nezaměstnanosti na životní úroveň občanů • objasní základní principy fungování příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, ví, na které činnosti se daně vztahují • umí podat daňové přiznání a vypočítat sociální a zdravotní pojištění • vysvětlí podstatu inflace, zná její možná rizika pro příjmy občanů, vklady a	MAGICKÝ ČTYŘÚHELNÍK • inflace, obchodní a platební bilance, nezaměstnanost, růst HDP ve vzájemných vztazích /přesunuto/ • hospodářský cyklus • HDP • inflace FISKÁLNÍ POLITIKA • státní rozpočet • daňová soustava SOCIÁLNÍ POLITIKA STÁTU • důchodový systém	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímají • Objevujeme Evropu a svět • Globalizační a rozvojové procesy • Žijeme v Evropě **přesahy do:** **Zeměpis 2** (1. ročník): 1.6. Světové hospodářství **přesahy z:** **Zeměpis 2** (1. ročník): 1.6. Světové hospodářství

úvěry, dlouhodobé finanční plánování; uvede příklady, jak se inflaci bránit • umí vypočítat životní minimum své domácnosti a zažádat o sociální dávku • chápe funkci podpory v nezaměstnanosti, úřadů práce a personálních agentur, vyhledá v různých médiích informace o zaměstnání a rekvalifikaci	• systém sociálních dávek, životní minimum • nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti	

3.3. FINANCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• umí směnit peníze za použití kursovního lístku • uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet domácnosti a jak naložit s přebytkem • na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (včetně produktů finančního trhu) • navrhne způsoby investování volných finančních prostředků, vybere nejvhodnější a výběr zdůvodní • vybere nejvhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a příjmy, chápe riziko předlužení domácnosti • vysvětlí způsoby stanovení úrokových	PENÍZE • funkce peněz, formy platebního styku • cenné papíry, akcie, burza MONETÁRNÍ POLITIKA ČNB • inflace • kurs měny • zahraniční platební bilance KOMERČNÍ BANKY a jiné finanční instituce HOSPODAŘENÍ DOMÁCTNOSTI • rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti • spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele FINANČNÍ PRODUKTY • způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz	**Osobnostní a sociální výchova** • Kreativita

sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN • vybere nejvhodnější pojistný produkt • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • umí použít moderní formy bankovních služeb ve spojeních s informačními a telekomunikačními technologiemi, ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	• řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění	

3.4. PROFESNÍ VOLBA A TRH PRÁCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• kriticky zhodnotí své šance na trhu práce • dokáže zhodnotit nabídku na trhu práce • dokáže reagovat na profesní poptávku na trhu práce • umí vyhotovit dokumentaci k přijímacímu řízení ke studiu či na pracovní pozici • dokáže vhodně prezentovat svou práci a vhodně vystupovat při přijímacím pohovoru • dokáže udržet psychohygienické zásady a skloubit osobní a pracovní náplň života	• úřady práce • pracovní portály a orientace v nabídkách práce • praktické dovednosti – motivační dopis, životopis	

3.5. PROBLÉM GLOBALIZACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe funkci nadnárodních finančních a hospodářských organizací a jejich vliv na vývoj světové ekonomiky	• historický exkurz, příčiny, projevy, socio-ekonomické důsledky	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímají • Globalizační a rozvojové procesy • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

		přesahy do: **Zeměpis 2** (1. ročník): 1.6. Světové hospodářství **přesahy z:** **Zeměpis 2** (1. ročník): 1.6. Světové hospodářství, **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.6. Základy sociologie

3.6. ZÁKLADY SOCIOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• analyzuje jednoduché sociální situace a pracuje s předloženými daty • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • odmítá rizikové chování	• člověk jako individuum a společenská bytost • proces socializace a kultura • média a jejich vliv na společnost • společenský status a role, společenská mobilita • sociální struktura a problém rovnosti • společenské normy a deviantní chování • společenská změna, myšlenka pokroku • sociálně patologické jevy	**Multikulturní výchova** • Kulturní diference • Etnický původ • Multikulturalita • Základní problémy sociokulturních rozdílů • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Osobnostní a sociální výchova** • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Sociální komunikace • Spolupráce a soutěž **Environmentální výchova** • Vztah člověka k prostředí **přesahy do:** **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.5. Problém globalizace **přesahy z:** Cizí jazyk II (3. ročník): B1

3.7. HLAVNÍ NÁBOŽENSKÉ SMĚRY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák: • popíše základní znaky náboženství, úlohu	• Náboženství – vznik náboženských představ, společné znaky	MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA • Kulturní diference • Etnický původ

náboženství v životě společnosti • charakterizuje základní rysy jednotlivých náboženských směrů • objasní, jaké jsou příčiny náboženského radikalismu a jakou úlohu hraje ve světě náboženský fundamentalismus • analyzuje současnou náboženskou situaci v ČR • respektuje odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých náboženských skupin	náboženství, dělení náboženství • Křesťanství • Islám • Východní náboženské směry • Náboženský radikalismus, sekty • Náboženská situace v ČR	• Multikulturalita • Základní problémy sociokulturních rozdílů • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Sociální komunikace • Spolupráce a soutěž ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA • Vztah člověka k prostředí **přesahy do:** **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.5. Problém globalizace **přesahy z:** Český j., Dějepis

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

4.1. LOGIKA FORMÁLNÍ A NEFORMÁLNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• základním způsobem se orientuje v problematice logiky a umí užívat logické postupy jako nástroj k odhalování nedostatků v předložených materiálech i při vlastní formulaci tezí a názorů	• pojem, definice, soud, analýza a syntéza, úsudek, sylogismus a dedukce	**Osobnostní a sociální výchova** • Seberegulace a sebeorganizace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **přesahy do:** **Matematika 2** (1. ročník): 1.4. Teorie množin, výroková logika **přesahy z:** **Matematika 2** (1. ročník): 1.4. Teorie množin, výroková logika

4.2. ÚVOD DO FILOZOFIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v základních otázkách filozofie a chápe motivaci filozofování jako běžného projevu lidské existence • dokáže vysvětlit rozdíl mezi ideologií, náboženstvím, vírou a filozofií • dokáže vysvětlit, co vede člověka k víře • dokáže definovat limity vědeckého poznání a umělé inteligence	• základní otázka filozofie a zdroje filozofického myšlení (údiv, pochyba a strach) • praktický a teoretický postoj (přirozený svět, subjektivní a objektivní pohled) • celek světa (jeho význam pro jednotlivce) • jsoucno a bytí, vztah filozofie k vědě, náboženství, ideologii • základní filozofické disciplíny (etika, ontologie a gnozeologie)	**Osobnostní a sociální výchova** • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Mezilidské vztahy • Morálka všedního dne **Environmentální výchova** • Vztah člověka k prostředí

4.3. FILOZOFIE STARÉHO ŘECKA, HEBREJSKÉ MYŠLENÍ A FILOZOFIE VÝCHODU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se ve filozofii starého Řecka • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• Konfucius, Buddha a Lao ´C • Sedmero mudrců a myšlení starého Egypta PRESOKRATICI • milétská škola • Hérakleitos • Pythagorejci • elejská škola • atomisté VRCHOL ŘECKÉ FILOZOFIE • Athénská demokracie, sofisté a Sókratés • Malé sókratovské školy - kynikové, hédonisté a megarská škola • Platón - poznání, etika, ideje, krása, Ústava • Aristotelés - jsoucno, látka a forma, první hybatel, duše a poznání, kategorie, etika, politika • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.4. FILOZOFIE STALETÍ KOLEM PŘELOMU LETOPOČTU A VZNIK KŘESŤANSTVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se ve filozofii přelomu letopočtu a vzniku křesťanství, dokáže shrnout přístup římských stoiků • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• úpadek řeckých městských států, filozofie skeptiků, epikurejců a stoiků • vznik křesťanství a jeho filozoficko-náboženské okolnosti • gnóze • manicheismus • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.5. STŘEDOVĚKÁ KŘESŤANSKÁ FILOZOFIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se ve středověké křesťanské filozofii • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• Plotínos • patristika • scholastika • důkazy boží existence • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.6. RENESANCE A HUMANISMUS, EMPIRISMUS A RACIONALISMUS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v novověkém problému subjekt-objektového rozštěpu a dokáže vysvětlit, jak na něj reagovali kontinentální a britští myslitelé • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• renesanční myslitelé • empirismus (F. Bacon, T. Hobbes, G. Berkeley, J. Locke, D. Hume) • racionalismus (R. Déscartes, B. Spinoza, G. W. Leibniz) • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.7. IMMANUEL KANT A PROBLÉM POZNÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozumí lidskému poznání jako vztahu a chápe podstatu jeho subjektivity, pojmenuje důsledky tohoto pohledu pro mezilidské vztahy • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• struktura zkušenostního vztahu mezi subjektem a objektem • etika	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.8. FRANCOUZSKÉ OSVÍCENSTVÍ A MYŠLENKY J. A. KOMENSKÉHO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v tezích francouzských osvícenců a dokáže je porovnat s filozofickými východisky J. A. Komenského • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• encyklopedisté • kritický rozum, pokrok, poznání • vliv společnosti na jednotlivce (J. J. Rousseau) • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení) • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** **Český jazyk a literatura** II (4. ročník): Literatura **přesahy z:** Cizí jazyk II (1. ročník): A2

4.9. NĚMECKÁ KLASICKÁ FILOZOFIE A JEJÍ ÚPADEK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• základním způsobem se orientuje v německé klasické filozofii a dokáže zhodnotit příčiny její následné krize • zvládá základním způsobem číst a	• F. W. J. Schelling • G. W. F. Hegel	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance

interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů		k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.10. SMĚRY DRUHÉ POLOVINY DEVATENÁCTÉHO STOLETÍ A JEJICH VLIV NA DVACÁTÉ STOLETÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• dokáže vyjmenovat a popsat směry filozofie druhé poloviny devatenáctého století, naznačí jejich význam pro století dvacáté • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• voluntarismus (A. Schopenhauer, F. Nietzsche) • marxismus • pozitivismus (A. Comte, H. Spencer) • existencialismus (S. Kierkegaard) • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.11. SCIENTICMUS A ANTISCIENTISTICKÉ SMĚRY DVACÁTÉHO STOLETÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se ve scientistických a antiscientistických směrech dvacátého století • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• strukturalismus v jazykovědě • logický pozitivismus • filozofie života (H.Bergson) • fenomenologie (E. Husserl) • M. Heidegger a J. Patočka • K. Jaspers • existencialismus ve Francii • K. R. Popper • analýza úryvků z děl filozofů tohoto období	**Osobnostní a sociální výchova** • Rozvoj schopností poznávání (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení) • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení)

4.12. POSTMODERNA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe podstatu postmoderního uvažování o světě • zvládá základním způsobem číst a interpretovat filozofický text • umí srovnat pohledy různých myslitelů	• Lyotardova "Postmoderní situace" • J. Darrida	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí (integrace a konzistentnost názoru) • Hodnoty, postoje, praktická etika (tolerance k jinému názoru, porozumění nebezpečí totality v myšlení) **přesahy do:** **Český jazyk a literatura** II (4. ročník): Literatura

4.13. ETIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• seznámí se s různými nábožensky i kulturně determinovanými pohledy na pokoru, úctu k druhému člověku a svobodu • ovládá základní terminologii v etice, orientuje se v jednotlivých etických koncepcích, zkouší zaujmout vlastní postoj k jednotlivým otázkám • orientuje se ve vlastním svědomí a rozumí jeho neostrostem, rozumí kontinuální proměně společenského étosu a jeho významu pro sociální smír mezi jednotlivými generacemi • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do jednotlivých oblastí života	• základní etické kategorie - mravnost, morálka, etika • mravní konflikt a mravní hodnoty • etické kodexy	**Osobnostní a sociální výchova** • Hodnoty, postoje, praktická etika (konsolidace názoru, řešení neostrostí svědomí) • Morálka všedního dne (konsolidace názoru, řešení neostrostí svědomí)

5.4.3. Dějepis

5.4.3.1. Dějepis I

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět dějepis tvoří část vzdělávací oblasti Člověk a společnost, konkrétně vzdělávací obor Dějepis. Dějepis se podílí na integraci celé řady průřezových témat, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, např. Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a další (výčet průřezových témat je uveden v komparaci s rozvržením látky v jednotlivých ročnících). Návaznost na Švp základních škol je zajištěna rozsáhlým opakováním na začátku prvního ročníku studia. Opakování se provádí pomocí předem připravených pracovních listů, pokud vyučující nestanoví jinou formu.

V rámci výuky tohoto předmětu získává žák povědomí o základní periodizaci dějin a významných epochách. V duchu moderních směrů v historiografii a didaktice dějepisu výuka zmenšuje důraz kladený na politické dějiny, naopak akcentuje důraz na chápání struktur, obraz každodenního života, hospodářský a kulturní vývoj.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Prolínání výuky světových a českých dějin vede studenty k tomu, aby si uvědomili specifika českého historického vývoje, ale zároveň si uvědomili, že naše země byly vždy součástí širšího socio-kulturního celku. Toto poznání by mělo usnadnit studentům orientaci v dnešním pluralitním světě.

Zvláště na vyšším stupni jsou studenti vedeni k tomu, aby si uvědomili, že pozitivistický a novopozitivistický obraz historické vědy, spočívající v hromadění faktů, z kterých se máme konečně dozvědět „jak to vlastně bylo“, je neudržitelný. Historik nepodává nic jiného než interpretaci určitých historických faktů. Studenti jsou ve výuce vedeni k tomu, aby pochopili, že tento fakt otevírá prostor pro různé ideologicky podbarvené manipulace. Výuka dějepisu by jim měla umožnit se s těmito manipulacemi vyrovnat a kriticky k nim přistoupit.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných pro plnohodnotné soužití
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci při řešení pracovních úkolů
- efektivně využívá dostupné komunikační prostředky, zohledňuje situaci a ostatní účastníky komunikace
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- aktivně využívá informační technologie
- účinně komunikuje s okolním světem za pomocí všech běžně dostupných prostředků
- rozumí různým typům záznamů a komunikačních prostředků, včetně gest a zvuků
- dokáže rozvážně a adekvátně reagovat na sdělení
- tvořivě využívá různé typy komunikačních prostředků ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí
- vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- účinně se zapojuje do diskuse

- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu

Kompetence sociální a personální
- vytváří si pozitivní sebeobraz, podporuje svou sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí své jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence k učení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- samostatně pozoruje a experimentuje
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- vyvozuje z výsledků své práce závěry pro využití v budoucnosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení problému
- domýšlí možná rizika a důsledky jednotlivých variant řešení problému
- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění
- ověřuje získané poznatky
- pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy
- formuluje a obhajuje podložené závěry
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- využívá analytické a kritické myšlení
- využívá tvořivé myšlení představivost a intuici
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- kriticky myslí, činí uvážená rozhodnutí
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- uvědomuje si výlučnou zodpovědnost za své rozhodnutí
- je schopen zhodnotit výsledek svého rozhodování a svých činů
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení dalších problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá jejich řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- rozpozná a pochopí problém
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- je schopen vcítit se do situace druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé násilí
- uvědomuje si povinnost postavit se otevřeně fyzickému i psychickému násilí

Dějepis I

Prima		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	**Opakování** • učivo probrané v rámci šestého a sedmého ročníku ZŠ	
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	**17. – 19. století** • opakování 16. st. • Anglie-revoluce v 17. st., Francie za Ludvíka XIV. • Rusko za prvních Romanovců • Německé státy-vývoj a rozmach Pruska • věda a technika, baroko, osvícenství • Habsburská monarchie po 30. leté válce • Marie Terezie a Josef II. • kolonialismus • Americké osady, vznik USA • Francouzská revoluce, Napoleon Bonaparte • Průmyslová revoluce • Evropa v 1. pol. 19. st., Vídeňský kongres • revoluce v 1. pol. 19. st. • klasicismus a romantismus	**Multikulturní výchova** • Multikulturalita **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Globalizační a rozvojové procesy **Výchova demokratického občana** • Formy participace občanů v politickém životě • Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **Environmentální výchova** • Člověk a životní prostředí

	• Habsburská monarchie v 1. pol. 19. st., národní obrození • revoluce 1848/49 v Evropě. • 2. pol. 19. st. - průmysl, umění, společnost, revoluce ve Francii • sjednocení Itálie a Německa • carské Rusko • občanská válka v USA • rozklad osmanské říše • Rakousko-Uhersko	
• dokáže objasnit příčiny soupeření evropských mocností • charakterizuje předválečnou situaci • zhodnotí význam války pro podobu dnešního světa • porozumí principům poválečného uspořádání světa • chápe roli jednotlivých mocností • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve válce a jeho důsledky	**Evropa před 1. světovou válkou, První světová válka** • rozdělení sfér vlivu, vznik koalic, jednotné Německo a Itálie • příčiny a průběh války, strategie a taktika, použité zbraně, důsledky války) • Versailleský mírový systém • ruské revoluce • vznik ČSR	

Sekunda

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná základní znaky technickovědecké revoluce • vyloží průběh první světové války a zhodnotí její politické, sociální a kulturní důsledky • dokáže charakterizovat základní rysy totalitních režimů v jednotlivých zemích • objasní důsledky celosvětové krize - politické, hospodářské, sociální	**Opakování 19. století a První světové války** **20. století** • zánik habsburské monarchie, vznik ČSR • Versailleský systém - meziválečná Evropa • nástup totalitních režimů - fašismus, bolševismus, nacismus • meziválečné Československo • světová hospodářská krize • kultura meziválečného období	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímají • Objevujeme Evropu a svět • Jsme Evropané • Žijeme v Evropě • Vzdělávání v Evropě a ve světě **Občanská výchova** • Stát a právo

• uvede základní kulturní směry a následné zneužívání kultury totalitními režimy • vysvětlí politiku agresivních států, především Německa, dovedou vyložit pojem appeasement • objasní důvody antagonismu mezi východem a západem • vysvětlí pojmem a uvede základní projevy studené války • zná základní etapy vývoje poválečného Československa • rozpozná důvody rozpadu komunistického bloku • zhodnotí způsob rozpadu čs. federace	• rozpad versailleského systému • II. světová válka • Protektorát Čechy a Morava, čs. odboj, obnovení čs. samostatnosti • cesta k bipolárnímu rozdělení světa • studená válka • integrace Evropy • poválečné Československo • rozpad komunistického bloku • rozdělení Československa • orientace v problémech současného světa	**Výchova demokratického občana** • Občan, občanská společnost a stát • vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod **Multikulturní výchova** • Etnický původ - rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti **Environmentální výchova** • Vztah člověka k prostředí – seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti

5.4.3.2. Dějepis II

Obsahová charakteristika

Vyučovací předmět Dějepis je součástí vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Hlavním posláním oboru je vytvoření a kultivace historického vědomí žáků, které je základním předpokladem uchování národní identity a kontinuity historické paměti. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které nejvíce ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Významně je uplatněn zřetel k základním hodnotám evropské křesťanské civilizace, jejich uchování a rozvíjení. Vytvoření časových a prostorových představ, které umožní žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů, je nutným předpokladem k pochopení nejnovějších dějin 19. a 20. století. V tomto období leží kořeny většiny současných společenských jevů. Proto klademe důraz na pochopení historických fakt a především na jejich kvalifikovanou interpretaci. Žáci se v průběhu studia seznamují také se základy pomocných věd historických, typy pramenů, archivy. V semináři bude navíc kladen důraz na dějiny historiografie, na seznámení s nejdůležitější odbornou literaturou. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Cílem předmětu je vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života moderní demokratické společnosti. Schopnost poznat a interpretovat historická fakta přispívá k utváření pozitivních občanských postojů a rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu. Zároveň podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná Evropa budována.

Organizační a časová charakteristika

Vyučovací předmět Dějepis je vyučován ve všech ročnících s hodinovou dotací 2 hodiny týdně ve standardních učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k řešení problémů	Učitel: • projevuje zájem o názory, náměty a zkušenosti žáka • metodicky vede žáka k samostatnému řešení nastolených historických problémů • volí postupy, které nutí žáka přemýšlet nad zadáním z různých úhlů pohledu • zajímá se o úspěšnost jednotlivých žáků, hodnotí jejich pokrok a vůli
Kompetence k učení	• nabízí otevřené otázky, problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, diskutuje o možnostech řešení • chyba je chápána jako příležitost nalézt cestu ke správnému řešení • práce je zadávána v přesně vymezených termínech (zadání i odevzdání)

	• každý žák je přijímán jako partner, je očekáván jeho úspěch • rozlišuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků • podněcuje samostatnost a veřejnou angažovanost žáků • doporučuje žákům základní historické prameny a zdroje informací, vede žáky k práci s prameny, učí je kritickému hodnocení zdrojů a pramenů
Kompetence komunikativní	• rozvíjí formulační a argumentační dovednosti žáků • vede žáky k prezentaci a obhajování výsledků společné práce, hodnocení práce ostatních a k tolerování odlišností v myšlení a projevu druhých • žáci jsou podporováni při vystupování na veřejnosti • učitel kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• preferuje úkoly, které předpokládají týmovou spolupráci • vede žáky k pozitivní sebekritice a objektivnímu hodnocení ostatních • diferencuje výkony žáků dle jejich individuálních schopností a zájmu o historii • vyžaduje dodržování stanovených pravidel • snaží se u žáků vytvořit vztah k historii • podporuje žáky ve snaze zkoumat dějiny místa, regionu, školy …
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví, vztah k národním dějinám • vede k aktivnímu přístupu, oceňuje snahu žáků o osobní přístup k problematice (dějiny rodu, místa, regionu…) • snaží se o propojení výkladu a aktuálních výročí, událostí… • vytváří u žáků povědomí o významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastní historické identity

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními potřebami věnujeme zvláštní pozornost, jejíž konkrétní forma vychází z odborných doporučení tak, aby se minimalizoval vliv dílčí indispozice na celkový výsledek, jenž by měl být především úměrný obecným schopnostem žáka, k čemuž by měla přispívat i pozitivní zpětná vazba, oceňující jak obecné úspěchy žáka, tak především jeho případné zlepšení v problémových oblastech.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je v rámci výuky vytvořen patřičný prostor, spočívající v plnění samostatných úkolů, úměrných nadání a zájmu žáka, přičemž výstupem může být i zapojení mimořádně nadaného žáka do řízení vzdělávacího procesu. Žákům je doporučována účast na soutěžích (např. dějepisná olympiáda), mohou se zúčastnit výběrových přednášek s odborníkem.

Dějepis II

3. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého • rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace	**Úvod do studia dějepisu** • historické prameny, PVH • problémy historické periodizace	**Multikulturní výchova -** role médií v moderních dějinách
• objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura • vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti • zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	**Pravěk** • doba kamenná, bronzová, železná, římská • vývoj člověka	**Environmentální výchova** - Problematika vztahů organismů a prostředí – umožňuje žákům uvědomovat si specifické postavení člověka v přírodním systému **VK -** Pravěké umění **Hudební výchova -** Počátky hudby
• zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace • objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a	**Starověk** • staroorientální státy • antické Řecko a Řím	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -** Žijeme v Evropě – umožňuje žákům vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví

křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy • popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin		**Multikulturní výchova -** Základní problémy sociokulturních rozdílů – umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **Environmentální výchova -** Problematika vztahů organismů a prostředí – umožňuje žákům uvědomovat si specifické postavení člověka v přírodním systému **Český jazyk a literatura -** Nejstarší literární památky; Antika; Bible **VK -** Antické umění; Křesťanské umění **ZÁKLADY SPOL. VĚD -** Světová náboženství; Antická filozofie
• objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území • vymezí specifika islámské oblasti • vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	**Raný a vrcholný středověk** • stěhování národů • státy raného středověku (arabská říše, francká říše, byzantská říše) • první státní útvary na našem území • počátky českého státu • vznik islámu a arabská expanze • kultura raného středověku • společnost vrcholného středověku • velmoci vrcholného středověku • křížové výpravy • gotická kultura • české země za vlády posledních Přemyslovců	**Český jazyk a literatura -** Církevní literatura; Literatura doby Karlovy **Výtvarná výchova -** Křesťanské umění; Románská kultura; Gotika **Španělský jazyk -** La Conquista **Hudební výchova -** Středověká hudba **Základy spol. věd -** Myšlení středověku; Světová náboženství

Dějepis II

4. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• vymezí hlavní důvody, vedoucí ke krizi pozdního středověku, včetně specifik českých zemí, souvisejících se vznikem husitství • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 14. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	• české země za vlády Lucemburků, husitské hnutí **Pozdní středověk** • krize pozdního středověku • husitství • české země za Jiřího z Poděbrad a vlády Jagellonců • osmanská expanze	**Multikulturní výchova** - Základní problémy sociokulturních rozdílů - umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **Český jazyk a literatura** - Literatura doby husitské
• rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady • porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám • popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	**Počátky novověku** • renesance a humanismus • evropská reformace • zámořské objevy • vývoj evropských mocností v raném novověku • Habsburská monarchie a české země 1526-1618 • třicetiletá válka • stavovský a absolutistický stát • barokní kultura a svět barokního člověka	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globalizační a rozvojové procesy - umožňuje žákům být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, učit se porozumět odlišnostem **Český jazyk a literatura** - Renesance; Zobrazení třicetileté války v evropské literatuře **Výtvarná výchova –** Renesance **Anglický jazyk** - W. Shakespeare **Hudební výchova** - Hudba renesance **Základy spol. věd** - Renesanční filozofie; Světová náboženství
• určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století • na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný	**Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti** • Evropa 1648-1740 • osvícenství, osvícenský absolutismus • vznik USA	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globalizační a rozvojové procesy - umožňuje žákům vnímat a hodnotit lokální a regionální jevy a problémy

rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení po třicetileté válce • vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů	• velké revoluce – francouzská revoluce, revoluce 1848 • Evropa za napoleonských válek • koncert velmocí po Vídeňském kongresu • industrializace společnosti • vytváření moderních evropských národů	v širších evropských a globálních souvislostech **Multikulturní výchova** - Základní problémy sociokulturních rozdílů - umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **Výtvarná výchova** - Baroko, rokoko, klasicismus, empír **Anglický jazyk** - Válka za nezávislost USA; Viktoriánská Anglie **Hudební výchova** - Barokní hudba **Základy spol. věd** - Občan a demokracie; filozofie novověku

Dějepis II

5. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů • charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace • vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období	**Druhá polovina dlouhého 19. století, počátek 20. století** • projevy imperiální politiky velmocí • sjednocovací procesy v Evropě • Rusko evropskou velmocí • USA ve druhé polovině 19. století • vývoj české politiky, diferenciace českého politického života • Habsburská monarchie a české země 1849-1914	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globalizační a rozvojové procesy - umožňuje žákům vnímat a hodnotit lokální a regionální jevy a problémy v širších evropských a globálních souvislostech **Environmentální výchova** - Člověk a životní prostředí - umožňuje žákům hledat příčiny neuspokojivého stavu životního prostředí v minulosti i současnosti **Český jazyk a literatura** - Kritický realismus **Výtvarná výchova** - Umění 19. a 20. století **Anglický jazyk** - Viktoriánská Anglie; Občanská válka v USA **Základy spol. věd** - Občan a demokracie

• charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky • uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit • vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	**Moderní dějiny I (1914-1945)** • první světová válka • ruské revoluce • versailleský systém a jeho postupný rozpad • svět mezi válkami • První republika • totalitní režimy 20. let • krize 30. let • druhá světová válka • druhá světová válka a české země	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globalizační a rozvojové procesy - umožňuje žákům vnímat a hodnotit lokální a regionální jevy a problémy v širších evropských a globálních souvislostech **Multikulturní výchova** - Psychosociální aspekty interkulturality - umožňuje žákům uvědomovat si neslučitelnost rasové, náboženské či jiné intolerance s demokracií; rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, umět vysvětlovat příčiny xenofobie v minulosti i současnosti; dokázat objasnit obsah pojmů majorita a minorita, mít představu o postavení národnostních a dalších menšin **Český jazyk a literatura** - Meziválečná světová literatura; Odraz 2. světové války **Výtvarná výchova** - Umění 20. století **Německý jazyk** - Der Zweite Weltkrieg **Hudební výchova** - Jazz **Základy spol. věd** - Občan a demokracie

Dějepis II

6. ročník		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí	**1. Studená válka** • vznik bipolárního světa • situace v Německu po roce 1945 • ideologické soupeření **2. Válka v Koreji**	**Osobnostní a sociální výchova** - Sociální komunikace - umožňuje žáku porozumět sociální skupině, v níž žije **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globální

západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích západního typu • popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování • objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí • objasní zásadní kroky směřující od komunisticky orientované společnosti v Československu k demokratickému státu, charakterizuje situaci v Československu po pádu komunismu a následný vývoj obnovené politické plurality • objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě • vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje	**3. Východní blok po roce 1945** • nástup komunistů k moci ve státech sovětského bloku • období do smrti Stalina **4. Počátky evropské integrace** • vznik Monetární unie, ESUO, ESVO, ES, EUROATOM • první kroky ke vzniku EU **5. Československo po 2. světové válce** • obnova ČSR, únor 1948 • 50. léta v ČSR, politické procesy, měnová reforma **6. Východní blok a studená válka po smrti Stalina** • revoluce v Maďarsku a Polsku v roce 1956 • karibská krize **7. ČSSR v 60. letech** • Pražské jaro, ekonomická reforma • okupace v srpnu 1968 a její důsledky **8. Dekolonizace a problémy třetího světa** • válka ve Vietnamu • arabsko-izraelský konflikt • dekolonizace Afriky • komunistická Čína, KLDR **9. Normalizace v ČSSR a konec komunistického režimu** • období normalizace, Charta 77 • 80. léta a cesta k sametové revoluci • rozpad ČSFR	problémy, jejich příčiny a důsledky - umožňuje žáku vnímat dopady a důsledky globalizačních a rozvojových procesů, rozlišovat mezi nimi příznivé i nepříznivé prvky a jevy **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Žijeme v Evropě – umožňuje žákům uvědomit si zodpovědnost a práva evropského občana **Multikulturní výchova** - Základní problémy sociokulturních rozdílů – umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **Environmentální výchova** - Člověk a životní prostředí - umožňuje žákům hledat příčiny neuspokojivého stavu životního prostředí v minulosti i současnosti **Mediální výchova** - Uživatelé – umožňuje žákům pochopit podstatu a projevy současných trendů ve vývoji světa **Český jazyk a literatura** - Literatura 2. pol. 20. století **VK** - Umění 20. století **Anglický jazyk** - Válka ve Vietnamu **VFK, VFL** - Francie ve 20. století **Hudební výchova** - Hippies, Punk **Základy spol. věd** - Občan a demokracie; Evropská integrace

	10. Svět na konci 20. století • válka o Falklandy • rozpad východního bloku • mezinárodní konference o jaderných zbraních, válka v Perském zálivu atd.	

5.5. Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti pro nižší stupeň studia

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činností na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky po průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Charakteristika vzdělávací oblasti pro vyšší stupeň studia

Základní prioritou každé oblasti přírodovědného poznávání je odkrývat metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Odkrývání přírodních zákonitostí je hodnotné jednak samo o sobě, neboť naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, a jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely.

Má-li být přírodovědné vzdělávání na gymnáziu kvalitní a pro žáky prakticky využitelné, je zapotřebí, aby je orientovalo v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí se má tudíž ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda na gymnáziu projevovat v mnohem větší míře, než tomu bylo ve stejnojmenné oblasti na základní škole. Takový přístup též v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy,

modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivity a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkreslovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkreslování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy též jako neoddělitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co nejintenzívnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblasti pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře využívají často právě poznatků a metod přírodních věd.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je členěna na vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie a Geologie. Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovědního charakteru oboru Geografie byl v zájmu zachování jeho celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi
- tvorbě modelu přírodního objektu či procesu umožňujícího pro daný poznávací účel vhodně reprezentovat jejich podstatné rysy či zákonitosti
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů

- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek;
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí
- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany

5.5.1. Fyzika I

Obsahové a organizační vymezení:

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP ZV, dále část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce RVP ZV - okruh Práce s laboratorní technikou. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV.

V 1. a 2. ročníku šestiletého studia (prima a sekunda) je jednou za 14 dní jedna hodina vyčleněna na cvičení.

Cílem vyučování fyzice je, aby studenti získali představu o zákonitostech a podstatě přírodních dějů, o souvislostech s ostatními přírodními obory a dále získali základy pro případné další studium přírodovědného zaměření. Důraz je kladen na poznání podstaty fyzikálních jevů a na odvozování zákonitostí, na užití matematického aparátu v co největší možné šíři.

Žák je veden k tomu, aby si uvědomil svou existenci coby součást přírody a tím i vesmíru, chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny, rozuměl různým typům fyzikálních dějů a uměl tyto znalosti aplikovat, využíval matematický aparát pro odvození fyzikálních vztahů, aplikoval své znalosti při provádění pozorování a praktických měření, uměl vyvodit, formulovat a obhájit svou hypotézu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede studenty k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- vede studenty, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- podněcuje a řídí diskuse při hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů a postojů – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- zadává úlohy formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetenci k učení, kompetence k řešení problémů.
- podporuje studenty v účasti na fyzikálních a přírodovědných soutěžích – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- v ústním projevu se vyjadřuje jasně a využívá přiměřený jazykový kód
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před neznámým publikem
- kompetentně používá odbornou terminologii
- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- efektivně pracuje s textem, včetně publikace a grafické úpravy
- zpracovává data za použití ICT
- efektivně využívá ICT ke komunikaci
- efektivně pracuje s ICT při práci s obrazovým materiálem, včetně fotografie

- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- aktivně využívá informační technologie
- účinně komunikuje s okolním světem za pomocí všech běžně dostupných prostředků
- účinně se zapojuje do diskuse
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu

Kompetence sociální a personální
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence k učení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- samostatně pozoruje a experimentuje
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- vyvozuje z výsledků své práce závěry pro využití v budoucnosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů
- zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení problému
- domýšlí možná rizika a důsledky jednotlivých variant řešení problému
- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění

- ověřuje získané poznatky
- pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy
- formuluje a obhajuje podložené závěry
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- využívá analytické a kritické myšlení
- využívá tvořivé myšlení, představivost a intuici
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení dalších problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá jejich řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence k podnikavosti
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál
- uplatňuje proaktivní přístup
- vítá a podporuje inovace
- dokončuje zahájené aktivity a motivuje se k dosahování úspěchu
- cílevědomě rozhoduje o svém dalším vzdělávání a chápe je ve vztahu k další pracovní činnosti
- při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním životě zodpovědně respektuje své zájmy, osobní předpoklady a možnosti

Kompetence občanské
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- poskytne ostatním pomoc
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
- respektuje různorodost hodnot, postojů a názorů ostatních lidí
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

1. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o experimentu • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • základy první pomoci při úrazu v laboratoři	**Osobnostní a sociální výchova**, Komunikace (průběžně)

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	• soustava SI, předpony • délka, plocha, objem, hmotnost, hustota, teplota, čas • značky a jednotky • převody jednotek • měření veličin	(začleněno do hodin LP)

OPAKOVÁNÍ – SJEDNOCENÍ ZNALOSTÍ UČIVA FYZIKY ZA 6. A 7. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu tělesa • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikost, směry a výslednici • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• kinematika • dráha, trajektorie • rychlost • grafy pohybů • relativní pohyby • dynamika • Newtonovy pohybové zákony • měření síly • základní typy sil • kladka, nakloněná rovina • otáčení • moment síly • páka • deformace • tlak • tlak vnějších sil • tlaková síla • Pascalův zákon • hydraulický lis • hydrostatický tlak • hydrostatický paradox • spojené nádoby • vztlaková síla • Archimedův zákon • plování těles	

1.1. PRÁCE, ENERGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosům při řešení konkrétních problémů a úloh • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z	• mechanická práce • výkon • energie • zákon zachování energie	

hlediska vlivu na životní prostředí		

1.2. TERMIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • aplikuje získané poznatky z termiky při vysvětlování jevů v přírodě a jejich využití v praxi	• teplo • vnitřní energie • výměna tepla • šíření tepla • teplota • teplotní roztažnost • změny skupenství	

1.3. ELEKTRICKÉ JEVY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	• elektrostatika • elektrický náboj a jeho detekce • struktura atomu • přenos náboje • elektrické pole • elektrické napětí • elektrické obvody • elektrický proud • účinky proudu • prvky obvodů • měření v obvodech • elektrický odpor • zapojení rezistorů • práce a výkon v obvodech • vedení proudu v kapalinách a plynech	

1.4. ELEKTŘINA A MAGNETISMUS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• elektromagnet • magnetické pole vodiče • využití elektromagnetu • elektromotory	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, ke kterým dospěl • vyhledá z dostupných informačních zdrojů všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o experimentu • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • základy první pomoci při úrazu v laboratoři	**Osobnostní a sociální výchova**, Komunikace (průběžně)

2.1. ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí	• elektromagnetická indukce • indukce el. napětí • generátory • střídavý proud • vznik střídavého proudu • výkon střídavého proudu • transformátor • stavba transformátoru • transformační koeficient • rozvodná síť • bezpečnost práce při používání elektrických spotřebičů, ochrana před úrazem elektrickým proudem	

2.2. POLOVODIČE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zapojí správně polovodičovou diodu	• vlastní polovodič • příměsové polovodiče • polovodičová dioda • usměrňovač • tranzistor	

2.3. JADERNÁ FYZIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	• děje v jádru • stavba atomu • α,β a γ přeměny • poločas rozpadu • radioaktivní záření • prostupnost materiály • detekce záření • účinky záření • využití záření • štěpení jádra • řetězová reakce • jaderná elektrárna • jaderné zbraně • jaderná syntéza • slučování jader • termojaderný reaktor	**Environmentální výchova**, Životní prostředí regionu a České republiky

2.4. KMITÁNÍ, VLNĚNÍ, AKUSTIKA, OPTIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	• kmitavé pohyby • graf kmitavého pohybu • amplituda, frekvence • hudební nástroje • struna • píšťala • šíření zvuku • vlnění a jeho rychlost • detekce zvuku • lidské ucho • záznam a reprodukce zvuku • lom světla • čočky • optické vlastnosti oka • lupa a mikroskop • dalekohledy	(únor, březen)

2.5. ZEMĚ, PLANETY, HVĚZDY, GALAXIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vysvětlí základní poznatky o Zemi, hvězdách, planetách a galaxiích	• gravitační pole hvězd a planet • vznik a vývoj hvězd • Základní poznatky o Zemi • Základní poznatky o Slunci • Základní poznatky o sluneční soustavě • Základní poznatky o planetách	

2.6. OPAKOVÁNÍ UČIVA FYZIKY ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• má přehled o základních dějích, jevech a zákonitostech fyziky	• Fyzikální veličiny a jejich jednotky • Popis jednotlivých typů pohybů • Síla a druhy sil, její měření a účinky • Druhy energie a její přeměny, zákon zachování energie	

5.5.2. Fyzika II

Obsahové a organizační vymezení:

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP GV, realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV a Environmentální výchova RVP GV.

Ve 3. ročníku šestiletého studia je hodina cvičení jedenkrát týdně, ve 4. a 5. ročníku je hodina cvičení jednou za dva týdny.

Na předmět navazuje volitelný seminář z fyziky v 5. a 6. ročníku šestiletého studia. Semináře dávají prostor pro hlubší zvládnutí probírané látky. Jejich učivo rozvíjí základní znalosti a dovednosti, věnuje se nadstandardnímu učivu i metodám práce. Obsahová náplň respektuje zájmy a požadavky studentů.

Cílem vyučování fyzice je, aby studenti získali představu o zákonitostech a podstatě přírodních dějů, o souvislostech s ostatními přírodními obory a dále získali základy pro případné další studium přírodovědného zaměření. Důraz je kladen na poznání podstaty fyzikálních jevů a na odvozování zákonitostí, na užití matematického aparátu v co největší možné šíři.

Žák je veden k tomu, aby si uvědomil svou existenci coby součást přírody a tím i vesmíru, chápal, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny, rozuměl různým typům fyzikálních dějů a uměl tyto znalosti aplikovat, využíval matematický aparát pro odvození fyzikálních vztahů, aplikoval své znalosti při provádění pozorování a praktických měření, uměl vyvodit, formulovat a obhájit svou hypotézu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní.
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede studenty k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- vede studenty, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů.
- podněcuje a řídí diskuse při hledání řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů a postojů – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- zadává úlohy formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetenci k učení, kompetence k řešení problémů.
- podporuje studenty v účasti na fyzikálních a přírodovědných soutěžích – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní. Studenti posledního ročníku navštěvující fyzikální seminář vypracovávají projekt s fyzikální tématikou jako završení studia přírodovědných předmětů. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- v ústním projevu se vyjadřuje jasně a využívá přiměřený jazykový kód
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před neznámým publikem
- kompetentně používá odbornou terminologii

- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- efektivně pracuje s textem, včetně publikace a grafické úpravy
- zpracovává data za použití ICT
- efektivně využívá ICT ke komunikaci
- efektivně pracuje s ICT při práci s obrazovým materiálem, včetně fotografie
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- aktivně využívá informační technologie
- účinně komunikuje s okolním světem za pomocí všech běžně dostupných prostředků
- účinně se zapojuje do diskuse
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu

Kompetence sociální a personální
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

Kompetence k učení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- samostatně pozoruje a experimentuje
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- vyvozuje z výsledků své práce závěry pro využití v budoucnosti
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení
- naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení problému
- domýšlí možná rizika a důsledky jednotlivých variant řešení problému
- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění
- ověřuje získané poznatky
- pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy
- formuluje a obhajuje podložené závěry
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- využívá analytické a kritické myšlení
- využívá tvořivé myšlení, představivost a intuici
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- dokáže analyzovat problém
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení dalších problémových situací
- sleduje vlastní pokrok při řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá jejich řešení
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál
- uplatňuje proaktivní přístup
- vítá a podporuje inovace
- dokončuje zahájené aktivity a motivuje se k dosahování úspěchu
- cílevědomě rozhoduje o svém dalším vzdělávání a chápe je ve vztahu k další pracovní činnosti
- při rozhodování o dalším vzdělávání a profesním životě zodpovědně respektuje své zájmy, osobní předpoklady a možnosti

Kompetence občanské

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- poskytne ostatním pomoc
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
- respektuje různorodost hodnot, postojů a názorů ostatních lidí
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

3. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1, POVINNÝ

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o experimentu • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • základy první pomoci při úrazu v laboratoři	

3.1. FYZIKÁLNÍ VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	• fyzikální veličiny a jejich měření • soustava fyzikálních veličin a jednotek – mezinárodní soustava jednotek SI, její struktura a účel • absolutní a relativní odchylka měření • skalární a vektorové veličiny a operace s nimi • významní světoví a evropští fyzici	

3.2. MECHANIKA HMOTNÉHO BODU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles	• kinematika pohybu – vztažná soustava, poloha změna polohy hmotného bodu, rychlost, zrychlení • dynamika pohybu – síla, setrvačná hmotnost, hybnost, změna hybnosti, Newtonovy pohybové zákony, inerciální a neinerciální soustava, druhy sil, tření	

3.3. PRÁCE, ENERGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	• mechanická práce, výkon • mechanické energie a jejich vzájemné přeměny	

3.4. GRAVITAČNÍ POLE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles	• Keplerovy zákony • Newtonův gravitační zákon • gravitační pole a jeho charakteristika • tíhové pole Země a pohyby v něm	

3.5. MECHANIKA TUHÉHO TĚLESA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil	• tuhé těleso a jeho pohyby • moment síly, momentová věta • těžiště tělesa a rovnovážné polohy	

3.6. KAPALINY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	• rovnice kontinuity • Bernoulliho rovnice	

3.7. ZÁKLADNÍ POZNATKY MOLEKULOVÉ FYZIKY A TERMIKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	• kinetická teorie látek • první věta termodynamiky • ideální plyn • vnitřní energie plynné soustavy, střední kvadratická rychlost • teplota z hlediska molekulové fyziky • tlak z hlediska molekulové fyziky • stavová rovnice a tepelné děje	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 0,5, POVINNÝ

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o experimentu • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • základy první pomoci při úrazu v laboratoři	(průběžně, v návaznosti na probírané učivo)

4.1. STRUKTURA A VLASTNOSTI PEVNÝCH A KAPALNÝCH LÁTEK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	• Struktura a vlastnosti pevných látek • Deformace pevného tělesa • Normálové napětí, Hookův zákon • Teplotní délková a objemová roztažnost • Povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti • Jevy na rozhraní pevná - kapalná látka	

4.2. ZMĚNY SKUPENSTVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou	• Tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění • Sytá pára, fázový diagram	

4.3. ELEKTROSTATICKÉ POLE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant	• Elektrický náboj a jeho zachování • Coulombův zákon • Intenzita a potenciál elektrického pole • Elektrické napětí • Kapacita vodiče, kondenzátor	

4.4. ELEKTRICKÝ PROUD V LÁTKÁCH

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	• Proud jako veličina • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • Elektrická energie • Výkon stejnosměrného proudu • Polovodiče • Elektrolyty • Plyny a vakuum	

4.5. MECHANICKÉ KMITÁNÍ A VLNĚNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	• Kinematika harmonického kmitání • Dynamika harmonického kmitání • Energie harmonického kmitání • Druhy vlnění a jejich charakteristika	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 0,5, POVINNÝ

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a měřící techniku pro konání pozorování, měření a experimentů • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o experimentu • základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky • základy první pomoci při úrazu v laboratoři	

5.1. STACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálů, popíše základní vlastnosti magnetického pole	• Magnetická síla • Magnetická indukce • Magnetické pole proudovodiče a cívky • Částice s nábojem v magnetickém poli • Magnetické vlastnosti látek • Magnetické materiály v praxi	

5.2. NESTACIONÁRNÍ MAGNETICKÉ POLE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	• Elektromagnetická indukce • Faradayův zákon • Lenzův zákon • Vlastní indukce, indukčnost • Přechodové jevy	

5.3. STŘÍDAVÝ PROUD

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení	• Vznik střídavého proudu • Výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty • Obvody střídavého proudu • Elektromagnetické kmity • Generátory • Třífázová soustava, využití • Transformátor, přenos energie • Točivé elektromagnetické pole, elektromotory	

5.4. OPTIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	• Světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy • Rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu • Základní zákony • Rozklad světla na spektrum • Interference • Difrakce a polarizace světla • Zrcadla, čočky a jejich vady • Oko a optické přístroje	

5.5. ELEKTROMAGNETICKÉ SPEKTRUM

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích	• Elektromagnetické vlnění • Druhy záření, vlastnosti a užití	

5.6. ÚVOD DO FYZIKY MIKROSVĚTA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek	• Kvanta a vlny – foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic • Atomy – kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor	

• navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření		

5.5.3. Chemie I

Obsahové a organizační vymezení

Výuka probíhá v učebně chemie, v níž jsou laboratorní stoly s přívodem vody a plynu, počítač, dataprojektor zpětný projektor, videorekorder a televizor.

V primě a v sekundě je povinná výuka doplněna o praktická cvičení z chemie (1 vyučovací hodina za 14 dnů). V těchto cvičeních se studenti učí zvládat dovednosti spojené s prováděním běžných experimentálních činností, bezpečně zacházet s vybranými chemickými látkami a studovat jejich vlastnosti a chování v průběhu školních chemických experimentů.

Vyučovací předmět Chemie vychází z Rámcových vzdělávacích programů (RVP ZV), konkrétně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a z tematického okruhu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Chemie pro nižší stupeň gymnázia (prima, sekunda) umožňuje žákům vytvořit základní představy o stavbě látek, jejich vlastnostech, přeměnách a využití v běžném životě. Při laboratorních pracích se žáci seznámí s nejběžnějšími látkami, učí se s nimi bezpečně zacházet a dodržovat při tom pravidla bezpečné manipulace s chemickými látkami.

Základní metody výuky chemie jsou výklad, řízený rozhovor a demonstrace pokusů, frontálně a skupinově prováděné pokusy žáků, dále pak prezentace informací a vhodných programů z Internetu, videoprojekce složitých, nebezpečných a časově a materiálově náročných experimentů, referáty s prezentacemi, projektové vyučování a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení - učitel:

- klade žákům jasně a logicky formulované otázky a úkoly
- vede žáky k používání správné terminologie chemické symboliky
- vede žáky k práci s literaturou, Internetem a dalšími zdroji informací
- vede žáky k vhodné prezentaci své práce
- rozvíjí schopnost žáků logicky vyvozovat závěry z empiricky získaných údajů
- vede žáky k používání empirických metod (pozorování, měření, experimentování) a k ověřování empirických údajů

kompetence k řešení problémů – učitel:

- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problémy a hledat různé varianty jejich řešení
- vede žáky k zobecňování a k aplikaci poznatků do různých oblastí života
- klade důraz na samostatné vyhledávání informací z různých pramenů, k jejich kritickému hodnocení s cílem nalézt řešení formulovaného problému

kompetence komunikativní – učitel:

- vede žáky k přesnému, logickému a jazykově správnému vyjadřování
- vede žáky k přesné, věcné a logické argumentaci v diskusi
- vede žáky k osvojení moderních metod prezentace své práce pomocí počítače

kompetence občanské – učitel:

- dbá na bezpečnost práce při provádění demonstračních a žákovských pokusů, seznamuje žáky se zásadami první pomoci při popálení, poleptání či pořezání sklem
- vede žáky k odpovědnosti za stav životního prostředí a k jeho ochraně
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- dbá na slušné chování žákům k dospělým i mezi sebou , a to jak při výuce, tak i mimo školu

- upozorňuje žáky na nebezpečné látky a vede je ke vhodnému chování při haváriích a únicích toxických látek v životě

kompetence sociální a personální – učitel:
- pracuje se skupinami žáků
- vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do řešení úkolů a problémů
- rozvíjí samostatnost žáků při plnění úkolů a problémů
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- vede žáky ke spolupráci při řešení úkolů a problémů

kompetence pracovní – učitel:
- dbá na dodržování pravidel a pokynů pro bezpečnou manipulaci s chemickými látkami
- vede žáky k využívání poznatků, osvojených dovedností a získaných postojů jak při přípravě na budoucí profesi, tak i v každodenním životě

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích
- v písemném projevu se vyjadřuje jasně a používá přiměřený jazykový kód
- v ústním projevu se vyjadřuje jasně a využívá přiměřený jazykový kód
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- kompetentně používá odbornou terminologii
- efektivně pracuje s textem, včetně publikace a grafické úpravy
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci při řešení pracovních úkolů
- aktivně využívá informační technologie
- účinně komunikuje s okolním světem za pomocí všech běžně dostupných prostředků
- rozumí různým typům záznamů a komunikačních prostředků, včetně gest a zvuků
- dokáže rozvážně a adekvátně reagovat na sdělení
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí
- účinně se zapojuje do diskuse
- formuluje své myšlenky v logickém sledu

Kompetence sociální a personální
- spolupodílí se na stanovování společných cílů
- aktivně spolupracuje na plnění společných cílů
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
-
- posuzuje reálně své fyzické možnosti
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- účinně pracuje ve skupině
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek

Kompetence k učení
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých

- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- samostatně pozoruje a experimentuje
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů
- ověřuje získané poznatky
- formuluje a obhajuje podložené závěry
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- rozpozná problém
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- rozpozná a pochopí problém
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence k podnikavosti
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál
- usiluje o dosažení stanovených cílů
- průběžně kontroluje a kriticky hodnotí dosažené výsledky a koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl

Kompetence občanské
- poskytne ostatním pomoc
- hájí svá práva i práva jiných
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
- sleduje dění v okolí a ve veřejném životě a na základě posouzení zaujímá a obhajuje vlastní stanoviska
- rozhoduje a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí ani kulturu
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví
- respektuje, oceňuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- odmítá útlak a hrubé násilí
- respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla

1. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

LABORATORNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe význam piktogramů na lahvích s chemikáliemi • vybere a v praxi využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své práce a zformuluje závěry, ke kterým dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést daný experiment • dodržuje pravidla pro bezpečnou manipulaci s látkami, laboratorními pomůckami a přístroji • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	• Bezpečnost práce v chemické laboratoři • Chemické nádobí I • Chemické nádobí II, piktogramy • Oddělování složek směsí - filtrace • Oddělování složek směsí - krystalizace • Oddělování složek směsí - chromatografie • Můžeme hasit plamen oxidem uhličitým? • Příprava a vlastnosti vodíku • Barvení plamene alkalickými kovy a kovy alkalických zemin • Vlastnosti aktivního uhlí • Co ovlivňuje průběh chemické reakce • Příprava mědi z modré skalice • Které plyny vydechujeme? • Měření kyselosti a zásaditosti látek • Důkaz některých solí • Reakce vápníku a jeho sloučenin	Laboratorní cvičení probíhají během celého školního roku v návaznosti na probíraná témata.

1.1. VZNIK A PŘEDMĚT CHEMIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své práce a zformuluje závěry, ke kterým dospěl • dodržuje pravidla pro bezpečnou manipulaci s	• vznik chemie • předmět chemie • protokol o pokusu	

látkami, laboratorními pomůckami a přístroji • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		

1.2. METODY V CHEMII

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe význam piktogramů na lahvích s chemikáliemi • vybere a v praxi využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své práce a zformuluje závěry, ke kterým dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést daný experiment • dodržuje pravidla pro bezpečnou manipulaci s látkami, laboratorními pomůckami a přístroji • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • určí společné a rozdílné vlastnosti látek	• empirické metody (pozorování, měření, pokus) • vlastnosti chemických látek	

1.3. SMĚSI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje směsi a chemické látky • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	• prvek, sloučenina, směs • směsi stejnorodé a různorodé • roztoky, rozpouštění látek • metody oddělování složek směsí • voda, čištění vody	Environmentální výchova • Základní podmínky života • Člověk a životní prostředí

• vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	• vzduch, znečištění ovzduší	

1.4. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	• atomy, prvky, molekuly, sloučeniny, kationy, aniony • atomové jádro-protony, neutrony • elektronový obal • izotopy, nuklidy • názvy a značky prvků • periodická soustava prvků (PSP) • periodický zákon • chemická vazba • chemické sloučeniny	

1.5. DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku	• oxidační číslo • halogenidy • oxidy • sulfidy • bezkyslíkaté kyseliny	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí

univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		

1.6. TŘÍPRVKOVÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• kyslíkaté kyseliny • hydroxidy • pH, indikátory pH • soli, hydrogensoli, hydráty solí	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí

1.7. UHLOVODÍKY A JEJICH ZPRACOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• alkany • cykloalkany • alkeny • alkyny • areny • zdroje uhlovodíků a jejich zpracování	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí

1.8. PALIVA A DALŠÍ ZDROJE ENERGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • fosilní paliva (ropa, uhlí, zemní plyn) • průmyslově vyráběná paliva • hoření a hašení plamene	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí

1.9. VODÁRNA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• mechanické, chemické a biologické čištění vody	exkurze do vodárny

2. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

LABORATORNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybere vhodný pracovní postup, pomůcky a zařízení pro laborování • zpracuje protokol o průběhu experimentu a vyvodí z pokusu závěr • vyhledá v informačních zdrojích všechny podklady pro provedení práce • dodržuje pravidla bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	• piktogramy • pravidla pro bezpečnou manipulaci s chemickými látkami • zásady první pomoci v chemické laboratoři • psaní laboratorního protokolu	LP budou prováděny v návaznosti na učivo jako jeho praktické využití: Elektrochemická řada napětí kovů Elektrolýza Důkaz uhlíku a vodíku v organické látce Modely molekul uhlovodíků Modely molekul derivátů uhlovodíků Výroba methanu Tollensova reakce Důkaz sacharidů – Molischova reakce, Thymolová reakce, Fehlingová reakce Důkaz laktosy v mléce Reakce škrobu s jodem Enzymová hydrolýza škrobu Příprava mýdla Biuretová reakce s močovinou Xantoproteinová reakce Izolace kofeinu Důkaz vitaminu A Plasty

2.1. OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	• opakování učiva z primy	•

2.2. PŘÍRODNÍ LÁTKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	• fotosyntéza • dýchání • sacharidy • tuky • bílkoviny • nukleové kyseliny • enzymy	**Environmentální výchova** Vztah člověka k prostředí

určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	• vitamíny • hormony • návykové látky • drogy	

2.3. CHEMICKÉ REAKCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• exotermické a endotermické reakce • katalyzátory • podmínky pro průběh reakcí • oxidace a redukce • redoxní reakce • hoření látek • hašení plamene • koroze a ochrana před korozí • elektrolyty • elektrolýza a její význam • řada napětí kovů • galvanické články a akumulátory • reakce slučovací, rozkladné, substituční, podvojná záměna	

2.4. CHEMICKÉ VÝPOČTY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• kompetentně užívá v praxi základní pojmy a vztahy pro výpočet hmotnostního zlomku a koncentrace • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	• relativní atomová a molekulová hmotnost • látkové množství, molární hmotnost • hmotnostní zlomek, koncentrace • výpočty ze vzorců a z rovnic (základy)	

2.5. VÝROBA PALIV A ENERGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • fosilní paliva (ropa, uhlí, zemní plyn) • průmyslově vyráběná paliva • palivové články • jaderná energie	Environmentální výchova • Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe		

2.7. CHEMIE VE SLUŽBÁCH ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• chemizace • průmyslová hnojiva • stavební hmoty • léčiva • pesticidy • detergenty • polymerace, makromolekuly • plasty • umělá vlákna • chemický průmysl v ČR	

5.5.4. Chemie II

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka probíhá v učebně chemie, v níž jsou laboratorní stoly s přívodem vody a plynu, počítač, dataprojektor, zpětný projektor, videorekorder a televizor.

V 3. a 4. ročníku šestiletého studia je výuka chemie doplněna o praktická cvičení z chemie - 1 vyučovací hodina za 2 týdny. V těchto cvičeních se studenti učí zvládat dovednosti spojené s prováděním běžných experimentálních činností, bezpečně zacházet s vybranými chemickými látkami a studovat jejich vlastnosti a chování v průběhu školních chemických experimentů.

V posledních dvou ročnících studia si studenti mohou prohloubit a rozšířit dovednosti a znalosti z chemie volbou povinně volitelných seminářů, což je vhodné zejména pro studenty, kteří chtějí z chemie maturovat a dovednosti a znalosti získané v hodinách volitelné chemie v posledním ročníku budou potřebovat při přijímacích zkouškách na vysoké školy a při dalším studiu na vysokých školách.

Vyučovací předmět chemie vychází z Rámcových vzdělávacích programů (RVP GV), konkrétně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a z tematického okruhu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Chemie pro vyšší stupeň šestiletého gymnázia (tercie až kvinta povinného studia), významně rozšiřuje okruh dovedností a poznatků osvojených v nižším stupni gymnázia, resp. na základní škole, a to z obecné, anorganické a organické chemie a především z biochemie a z chemie životního prostředí. Výuka klade důraz na chápání souvislostí mezi složením, stavbou, vlastnostmi a chováním látek s akcentem na vliv chemizace společnosti na přírodu a směřuje k aktivnímu uplatnění nabytých poznatků, dovedností a postojů v každodenním životě a při ochraně přírody a životního prostředí.

Základní metody výuky chemie jsou výklad, řízený rozhovor a demonstrace pokusů, frontálně a skupinově prováděné pokusy žáků, dále pak prezentace informací a vhodných programů z Internetu, videoprojekce složitých, nebezpečných a časově a materiálově náročných experimentů, referáty s prezentacemi, projektové vyučování a exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení- učitel:

- klade žákům jasně a logicky formulované otázky a úkoly
- vede žáky k používání správné terminologie chemické symboliky
- vede žáky k práci s literaturou, Internetem a dalšími zdroji informací
- vede žáky k vhodné prezentaci své práce
- rozvíjí schopnost žáků logicky vyvozovat závěry z empiricky získaných údajů
- vede žáky k používání empirických metod (pozorování, měření, experimentování) a k ověřování empirických údajů

Kompetence k řešení problémů – učitel:

- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problémy a hledat různé varianty jejich řešení
- vede žáky k zobecňování a k aplikaci poznatků do různých oblastí života
- klade důraz na samostatné vyhledávání informací z různých pramenů, k jejich kritickému hodnocení s cílem nalézt řešení formulovaného problému

Kompetence komunikativní – učitel:
- vede žáky k přesnému, logickému a jazykově správnému vyjadřování
- vede žáky k přesné, věcné a logické argumentaci v diskusi
- vede žáky k osvojení moderních metod prezentace své práce pomocí počítače

Kompetence občanské – učitel:
- dbá na bezpečnost práce při provádění demonstračních a žákovských pokusů, seznamuje žáky se zásadami první pomoci při popálení, poleptání či pořezání sklem
- vede žáky k odpovědnosti za stav životního prostředí a k jeho ochraně
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- dbá na slušné chování žákům k dospělým i mezi sebou , a to jak při výuce, tak i mimo školu
- upozorňuje žáky na nebezpečné látky a vede je ke vhodnému chování při haváriích a únicích toxických látek v životě

Kompetence sociální a personální – učitel:
- pracuje se skupinami žáků
- vytváří podmínky pro zapojení všech žáků do řešení úkolů a problémů
- rozvíjí samostatnost žáků při plnění úkolů a problémů
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- vede žáky ke spolupráci při řešení úkolů a problémů

Kompetence pracovní – učitel:
- dbá na dodržování pravidel a pokynů pro bezpečnou manipulaci s chemickými látkami
- vede žáky k využívání poznatků, osvojených dovedností a získaných postojů jak při přípravě na budoucí profesi, tak i v každodenním životě

Klíčové kompetence
Kompetence komunikativní
- aktivně využívá informační technologie
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- kompetentně používá odbornou terminologii
- efektivně pracuje s ICT při práci s obrazovým materiálem, včetně fotografie

Kompetence sociální a personální
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- posuzuje reálně své duševní možnosti
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek
- účinně pracuje ve skupině

Kompetence k učení
- samostatně pozoruje a experimentuje
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- reflektuje proces vlastního učení a myšlení
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- má pozitivní vztah k učení
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce

Kompetence k řešení problémů
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti
- ověřuje získané poznatky
- formuluje a obhajuje podložené závěry
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- rozpozná a pochopí problém
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vytváří hypotézy řešení problému a navrhuje postupné kroky
- zvažuje využití různých postupů při řešení problému či ověřování hypotézy
- rozpozná problém
- objasní podstatu problému
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů
- osvědčené postupy aplikuje při řešení dalších problémových situací

Kompetence k podnikavosti
- využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- usiluje o dosažení stanovených cílů
- průběžně kontroluje a kriticky hodnotí dosažené výsledky a koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl

Kompetence občanské
- rozhoduje a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí ani kulturu
- poskytne ostatním pomoc
- chápe základní ekologické souvislosti a problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska hospodárnosti, funkčnosti a kvality

- přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

3. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

LABORATORNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe význam piktogramů, pravidel pro manipulaci s chemickými látkami, dokáže předcházet úrazům • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	• bezpečnost práce v hodinách chemie • zásady první pomoci při úrazech v chemické laboratoři • psaní laboratorního protokolu • Témata jednotlivých laboratorních cvičení: • seznámení s laboratorním řádem a pravidly BOZP, s formou protokolu a s laboratorními pomůckami • metody dělení směsí • vliv typu chemické vazby na vlastnosti látek • základní typy chemických reakcí • vliv, teploty, koncentrace, velikosti povrchu pevných reaktantů a katalyzátoru na rychlost chemických reakcí • teplo při chemických reakcích • stanovení koncentrace roztoku titrací • tyčinkové modely anorganických sloučenin (2 hodiny) • vlastnosti a příprava kyslíku • redoxní vlastnosti peroxidu vodíku • příprava a vlastnosti chloru • příprava a vlastnosti amoniaku • příprava a reakce anorganických sloučenin uhlíku • vlastnosti hliníku a oxidu hlinitého • experimentální ověření Beketovovy řady kovů	průběžně, 2 hodiny měsíčně v návaznosti na probíraná témata

3.1. KLASIFIKACE A STRUKTURA LÁTEK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů	• atomy, ionty, molekuly, prvky, sloučeniny, směsi • soustavy látek	

3.2. NÁZVOSLOVÍ ANORGANICKÝCH SLOUČENIN

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin	• názvosloví anorganických sloučenin • vzorce sloučenin	

3.3. STAVBA ATOMU A JEHO STRUKTURA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	• atomové jádro, radioaktivita • elektronový obal • kvantová čísla • pravidla pro zaplňování orbitalu	

3.4. PERIODICKÁ SOUSTAVA LÁTEK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	• periodicita fyzikálních a chemických vlastností prvků a jejich sloučenin • klasifikace prvků (s,p,d,f)	

3.5. CHEMICKÁ VAZBA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	• vazba kovalentní, iontová a kovová • slabé vazebné interakce	

3.6. VELIČINY A VÝPOČTY V CHEMII

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	• látkové množství, molární hmotnost a objem • roztoky a jejich složení	

3.7. CHEMICKÝ DĚJ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	• typy chemických reakcí • základy reakční kinetiky • základy termochemie • chemická rovnováha • iontový součin vody, pH • teorie kyselin a zásad • chemické výpočty	

3.8. PRVKY P

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• p-prvky - chemie nepřechodných prvků	

3.9. PRVKY S

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• s-prvky	

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	Systemizace učiva	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

LABORATORNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu	• bezpečnost práce v hodinách chemie • zásady první pomoci při úrazech v chemické laboratoři • psaní laboratorního protokolu	

4.1. PRVKY D

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• vlastnosti d- prvků • koordinační sloučeniny • výskyt a výroba d – prvků • významné skupiny d- prvků • výroba železa a oceli	Environmentální výchova • Člověk a životní prostředí

4.2. PRVKY F

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• výskyt, vlastnosti a význam f-prvků	Environmentální výchova • Člověk a životní prostředí

4.3. ZÁKLADY CHEMICKÉ ANALÝZY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí různé typy titrací a zvládne provést důkaz přítomnosti kationtů a aniontů v roztoku	• důkazy kationtů a aniontů • princip, postup a význam gravimetrie • princip, postup a využití titrací • výpočty v kvantitativní analýze	

4.4. ÚVOD DO ORGANICKÉ CHEMIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro	• vlastnosti uhlíku a organických sloučenin • vzorce organických sloučenin • izomerie organických sloučenin • reakce organických sloučenin • vazby v organických sloučeninách	

strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	• činidla v organické chemii • názvosloví organických sloučenin	

4.5. UHLOVODÍKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• alkany, cykloalkany • alkeny, alkadieny • alkyny • areny • zdroje uhlovodíků	

4.6. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• halogenové deriváty uhlovodíků • indukční efekty • nitrosloučeniny, aminy • mezomerní efekty	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

5.1. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• karbonylové sloučeniny (aldehydy, ketony) • karboxylové kyseliny • funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin	jen ve školním roce 2014-15

5.2. HETEROCYKLICKÉ SLOUČENINY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zhodnotí složení, strukturu, vlastnosti a biologický význam důležitých heterocyklů obsahujících atom (y) dusíku, síry, kyslíku	• pětičlenné heterocykly • šestičlenné heterocykly • složitější heterocykly	

5.3. BIOLOGICKY VÝZNAMNÉ LÁTKY A JEJICH PŘEMĚNY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	• sacharidy • lipidy • bílkoviny • nukleové kyseliny • enzymy • vitaminy • hormony	

5.4. CHEMIE VE SPOLEČNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• plasty a umělá vlákna • detergenty • pesticidy • léčiva • návykové látky • základy potravinářské chemie • látky kontaminující ovzduší, vody a půdy	Environmentální výchova • Člověk a životní prostředí

5.5.5. Biologie I

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka se koná v učebnách, které jsou vybavené zpětným projektorem, dataprojektorem, počítačem, DVD a je tak možné vhodně využívat e-learning.

Vyučovací předmět biologie vychází z Rámcových vzdělávacích programů. V prvních dvou ročnících (prima, sekunda) se realizuje obsah vzdělávacího oboru Přírodopis RVP ZV (biologie člověka, neživá příroda), části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV, konkrétně část oboru Výchova ke zdraví RVP ZV. Dále se realizuje část vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět RVP ZV.

Biologie v prvním stupni gymnázia má umožnit studentům vytvořit si základní představu o lidském těle a dějích, které v něm probíhají. V roce dalším představu o složení Země, základních minerálech a horninách a základech ekologie a ochraně životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- učitel vede studenty k používání terminologie
- učitel vede studenty k užívání vhodné literatury a dalších pramenů pro získávání informací

Kompetence komunikativní:

- učitel vede studenty k vhodné prezentaci své práce

Kompetence občanské:

- učitel dbá na bezpečnost práce, vede studenty ke zdraví, zdůrazňuje zásady první laické pomoci
- učitel vede studenty k odpovědnosti za stav životního prostředí a podněcuje je k ochraně přírody

Kompetence sociální, personální a občanské:

- učitel zadává úkoly formou skupinové práce

Kompetence k učení a k řešení problémů:

- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy
- učitel rozvíjí schopnost žáků logicky vyvozovat závěry ze zákonů a pravidel

Kompetence komunikativní a kompetence řešení problémů:

- učitel zadává studentům témata s biologickou tématikou a ti je zpracovávají projektovou výukou

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Etnický původ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí
- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní
- v písemném a ústním projevu se vyjadřuje jasně a používá přiměřený jazykový kód
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- kompetentně používá odbornou terminologii
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci při řešení pracovních úkolů
- efektivně využívá dostupné komunikační prostředky, zohledňuje situaci a ostatní účastníky komunikace
- aktivně využívá informační technologie
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu

Kompetence sociální a personální
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- koriguje své jednání a chování podle jeho odhadovaných důsledků
- posuzuje reálně výsledky své práce a svého rozhodování
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých

Kompetence k učení
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- tvořivě zpracovává informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vytváří si komplexní pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslí, činí uvážená rozhodnutí
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- uvědomuje si výlučnou zodpovědnost za své rozhodnutí
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady	UČIVO PROBRANÉ V RÁMCI ŠESTÉHO A SEDMÉHO ROČNÍKU ZŠ • biologie hub • biologie rostlin • biologie živočichů	

jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		

1.1. PŮVOD A VÝVOJ ČLOVĚKA

Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• Australopithécus • Homo habilis • Homo erectus • Homo sapiens • Homo sapiens sapiens • polidšťování = sapientace	**přesahy do:** **Občanská výchova** (1. ročník): 1.1. Člověk jako osobnost **přesahy z:** **Občanská výchova** (1. ročník): 1.1. Člověk jako osobnost

1.2. LIDSKÁ PLEMENA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• europoidní • negroidní • mongoloidní • rasismus	**Multikulturní výchova** Etnický původ **přesahy do:** **Občanská výchova** (2. ročník): 2.6. Multikulturní výchova **přesahy z:** **Občanská výchova** (2. ročník): 2.6. **Multikulturní výchova, Zeměpis 2** (3. ročník): 3.4. Obyvatelstvo

1.3. BUŇKA, TKÁNĚ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	• buňka • tkáň • pojivo • epitel	

1.4. OPĚRNÁ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	• stavba kosti • spojení kostí • růst kostí • lebka • žebra • páteř • kostra končetin • zlomeniny, ochrana před úrazy	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví **přesahy z:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, **Tělesná výchova II** (3.

		ročník): 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (3. ročník): 3.2. Pohybové dovednosti, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.2. Pohybové dovednosti, **Tělesná výchova II** (6. ročník): 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.5. SVALOVÁ SOUSTAVA

Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
v případě potřeby poskytne první pomoc při poranění svalů, šlach a kloubů rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• hladká svalovina • srdeční svalovina • příčně-pruhovaná svalovina • stavba kosterního svalu • skupiny svalů a základní svaly lidského těla • ochrana před úrazy, první pomoc při poranění svalů	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví **přesahy z:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, **Tělesná výchova II** (3. ročník): 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (3. ročník): 3.2. Pohybové dovednosti, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.2. Pohybové dovednosti, **Tělesná výchova II** (6. ročník): 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.6. TĚLNÍ TEKUTINY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• krev • míza • tkáňový mok • srdce, cévy • slezina, brzlík • zástava krvácení, resuscitace • ochrana před úrazy CS	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.7. OBRANYSCHOPNOST, NAKAŽLIVÉ CHOROBY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• bakterie, viry • imunizace • přenos nakažlivých nemocí • ochrana proti infekci	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví **přesahy z:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (3. ročník): 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.8. DÝCHACÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• stavby dýchací trubice • části horních a dolních cest dýchacích • princip dýchání • onemocnění plic • umělé dýchání z úst do úst • první pomoc při pneumothoraxu • ochrana před úrazy DS	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví **přesahy z:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (3. ročník): 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (6. ročník): 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.9. TRÁVICÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• stavba trávicí soustavy • funkce trávicí soustavy • metabolismus • správná výživa, životospráva • onemocnění trávicí soustavy	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví **přesahy z:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (3. ročník): 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova II** (6. ročník): 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.10. VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• vylučování odpadních látek • nefron • orgány vylučovací soustavy a funkce • onemocnění • ochrana před úrazy VS	**přesahy do:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.11. KŮŽE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
předvede, jak dát první pomoc při popáleninách, omrzlinách a poleptání rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• pokožka • škára • podkožní vazivo • útvary a žlázy kůže • ochrana před úrazy kůže • první pomoc při poškození kůže	

1.12. NERVOVÁ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
vysvětlí rizika návykových látek na nervový systém a úzké spojitosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	• neuron • mícha • mozek • nervy • reflexy	**přesahy do:** **Občanská výchova** (1. ročník): 1.1. Člověk jako osobnost, **Tělesná výchova I**

předvede první pomoc při šoku a bezvědomí překonává únavu a stresové situace díky kompenzačním a relaxačním technikám rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• stres • drogy • šok • bezvědomí • ochrana před úrazy NS a případná první pomoc	(1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví **přesahy z:** **Tělesná výchova I** (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Občanská výchova** (1. ročník): 1.1. Člověk jako osobnost, Tělesná výchova I (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I** (2. ročník): 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, **Tělesná výchova I**I (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná výchova I**I (6. ročník): 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.13. SMYSLY ČLOVĚKA

Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• zrak • sluch • hmat • chuť • čich • vady smyslů	**přesahy do:** **Fyzika I** (1. ročník): 1.5. Optika **přesahy z:** **Tělesná v.** I (1. ročník): 1.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná v.** I (1. ročník): 1.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, F I (1. ročník): 1.5. Optika, HV (1. ročník): 1.3. Lidský hlas a sluch, hlasová hygiena, **Tělesná v.** I (2. ročník): 2.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná v.** I (2. ročník): 2.2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, **Tělesná v.** II (4. ročník): 4.1. Činnosti ovlivňující zdraví, **Tělesná v.** II (6. ročník): 6.1. Činnosti ovlivňující zdraví

1.14. SOUSTAVA ŽLÁZ S VNITŘNÍM VYMĚŠOVÁNÍM

Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a	• podvěsek mozkový • šišinka • štítná žláza	

uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• příštítná tělíska • brzlík • nadledvinky • slinivka břišní • pohlavní žlázy	

1.15. POHLAVNÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
chápe a přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• stavby • antikoncepce • pohlavní choroby, AIDS • vývoj jedince • pohlavní život	

1.16. OBECNÁ BIOLOGIE A ZÁKLADY DĚDIČNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
uplatňuje preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• dědičnost • křížení • Mendel • civilizační choroby • projevy života • buňka • znaky organismů • taxonomické jednotky • viry, bakterie	

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	systemizace učiva	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

2.1. ZEMĚ – NAŠE PLANETA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	• vznik Země • Země jako součást vesmíru • stavba Země	**přesahy z:** **Zeměpis 2** (3. ročník): 3.3. Přírodní sféra Země

2.2. OBECNÁ MINERALOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	• mineralogie, minerál • krystalografie, krystal • krystalové soustavy • prvky souměrnosti krystalu • vlastnosti minerálů	

2.3. MINERÁLY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• prvky • halogenidy • sulfidy • oxidy • uhličitany • fosforečnany • dusičnany • sírany • křemičitany • organoidy	

2.4. HORNINY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• vznik hornin • vyvřelé horniny • usazené horniny • přeměněné horniny	**přesahy z:** **Zeměpis** 2 (3. ročník): 3.3. Přírodní sféra Země

2.5. VNITŘNÍ GEOLOGICKÉ DĚJE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• vrásy a vrásnění • sopečná činnost • zemětřesení • pohyby litosférických desek • tsunami	**přesahy z:** **Zeměpis** 2 (3. ročník): 3.3. Přírodní sféra Země

2.6. VNĚJŠÍ GEOLOGICKÉ DĚJE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• zvětrávání • zemská tíže • činnost vody • činnost větru • činnost organismů • činnost ledovců • činnost člověka	**přesahy z:** **Zeměpis** 2 (3. ročník): 3.3. Přírodní sféra Země

2.7. PŮDY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	• vznik půd • typy půd • význam půd	**přesahy z:** **Zeměpis** 2 (3. ročník): 3.3. Přírodní sféra Země **komentář**

2.8. HISTORICKÁ GEOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	• chemický vývoj • biochemický vývoj • biologický vývoj • prahory • starohory • prvohory • druhohory • třetihory • čtvrtohory	**přesahy z:** **Zeměpis** 2 (3. ročník): 3.3. Přírodní sféra Země

2.9. STATIGRAFIE – ČESKÝ MASÍV A ZÁPADNÍ KARPATY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	• Český masív • Západní Karpaty	**přesahy do:** **Zeměpis** 1 (2. ročník): 2.2. Přírodní podmínky **přesahy z:** **Zeměpis** 1 (2. ročník): 2.2. Přírodní podmínky

2.10. EKOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi uvede příklady výskytu organismů v určitém	• základní ekologické pojmy • ekologická valence, areály • neživé podmínky života – sluneční záření, teplo, vzduch, voda, půda	**pokrytí průřezových témat** Environmentální výchova Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí

prostředí a vztahy mezi nimi rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• živé podmínky života – populace, biosféra, ekosystém, biomy, biosféra • ochrana a tvorba životního prostředí • CHKO, NP	Vztah člověka k prostředí Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a České republiky **přesahy do:** **Občanská v.** (2. ročník): 2.4. Globální problémy, **Zeměpis 1** (1. ročník): 1.1. Krajina a životní prostředí **přesahy z:** **Zeměpis** 1 (1. ročník): 1.1. Krajina a životní prostředí, **Občanská v.** (2. ročník): 2.4. Globální problémy, Z 2 (5. ročník): 5.1. Geografie životního prostředí

2.11. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	**učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	• metody poznávání přírody • bezpečnost práce a chování při pozorování přírody	

5.5.6. Biologie II

Obsahové a organizační vymezení předmětu:

Výuka se koná v učebnách, které jsou vybavené zpětným projektorem, dataprojektorem, počítačem, DVD a je tak možné vhodně využívat e-learning.

V třetím a čtvrtém ročníku šestiletého studia je výuka doplněna o praktická cvičení z biologie, při nichž se studenti učí provádět běžné laboratorní techniky, pracovat s klíči k určování přírodnin, poznávat faunu a flóru naší republiky.

Na předmět biologie v kvintě a sextě navazují volitelné semináře z biologie, v nichž si zájemci rozšiřují a prohlubují osvojené učivo. Zvolením seminářů se tak studenti profilují a mohou poté složit maturitní zkoušku.

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Biologie RVP GV, dále oboru Geologie RVP GV a část oboru Výchova ke zdraví RVP GV.

Biologie pro vyšší stupně gymnázia rozšiřuje poznatky z RVP ZV. Je kladen důraz na chápání souvislostí mezi živou a neživou přírodou, mezi evolučními rozdíly a podobnosti jednotlivých organismů. Dále je kladen důraz na ochranu přírody a životního prostředí, na možné důsledky lidské činnosti na všechny formy přírody a v neposlední řadě na molekulovou a biochemickou podstatu.

Realizují se i tematické okruhy průřezových témat Environmentální výchova i RVP GV, část průřezového témata Osobnostní a sociální výchova i RVP GV.

Výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení:

- učitel vede studenty k používání terminologie
- učitel vede studenty k užívání vhodné literatury a dalších pramenů pro získávání informací
- kompetence komunikativní:
- učitel vede studenty k vhodné prezentaci své práce
- kompetence občanské:
- učitel dbá na bezpečnost práce, vede studenty ke zdraví, zdůrazňuje zásady první laické pomoci
- učitel vede studenty k odpovědnosti za stav životního prostředí a podněcuje je k ochraně přírody
- kompetence sociální, personální a občanské:
- učitel zadává úkoly formou skupinové práce
- kompetence k učení a k řešení problémů:
- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy
- učitel rozvíjí schopnost žáků logicky vyvozovat závěry ze zákonů a pravidel
- kompetence komunikativní a kompetence řešení problémů:
- učitel zadává studentům témata s biologickou tématikou a ti je zpracovávají projektovou výukou

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- Etnický původ

Osobnostní a sociální výchova

- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- Seberegulace a sebeorganizace

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí
- Problematika vztahů organismů a prostředí
- Člověk a životní prostředí
- Životní prostředí regionu a České republiky

3. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

LABORATORNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o provedené úloze • laboratorní přístroje, pomůcky • úlohy jsou voleny v návaznosti na aktuálně probíraná témata	**pokrytí průřezových témat** Osobnostní a ociální v. • Seberegulace a sebeorganizace • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů průběžně, 2 hodiny měsíčně v návaznosti na probíraná témata

3.1. OBECNÁ BIOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk • vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	• hypotézy o vzniku života • biologie jako vědní disciplína • základní znaky živých organismů • buňka • prokaryota, eukaryota • buňka rostlin, živočichů a hub • rozmnožování a metabolismus buňky	

3.2. BIOLOGIE BAKTERIÍ, VIRŮ A PROTIST

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	• bakterie • viry • protista • sinice • virová onemocnění • bakteriální onemocnění • způsoby ochrany proti možným onemocněním	**přesahy do:** • **Tělesná v.** II (3. ročník): 3.1. Činnosti ovlivňující zdraví

3.3. ANATOMIE, MORFOLOGIE A FYZIOLOGIE ROSTLIN

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin	• anatomie rostlin • morfologie rostlin • fyziologie rostlin • růst a vývoj rostlin • pohyby rostlin • rozmnožování rostlin	

3.4. BIOLOGIE NIŽŠÍCH ROSTLIN

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky	• systém a evoluce rostlin • stélka • rozmnožování nižších rostlin • řasy	

3.5. BIOLOGIE VYŠŠÍCH ROSTLIN

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• mechorosty • kapraďorosty • nahosemenné rostliny • krytosemenné rostliny jednoděložné • krytosemenné rostliny dvouděložné • rostliny a prostředí	Environmentální výchova • Problematika vztahů organismů a prostředí • Člověk a životní prostředí

3.6. BIOLOGIE HUB

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	• stavba a funkce hub • stavba a funkce lišejníků • významní zástupci hub a lišejníků • ekologická funkce hub a lišejníků	Environmentální výchova • Životní prostředí regionu a České republiky

4. ROČNÍK - DOTACE: 2 + 1/2, POVINNÝ

LABORATORNÍ CVIČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje	• základní laboratorní postupy a metody • protokol o provedené úloze • laboratorní přístroje, pomůcky • úlohy jsou voleny v návaznosti na aktuálně probíraná témata	**pokrytí průřezových témat** Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů úlohy jsou voleny v návaznosti na aktuálně probíraná témata

4.1. GEOLOGICKO- EKOLOGICKÝ KURZ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje různé druhy poruch v litosféře • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • chápe rozdíly mezi horninami a minerály a dokáže rozeznat základní zástupce vyskytující se v ČR • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu • objasní geologický vývoj našeho území • efektivně a samostatně využívá různé informační zdroje • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy	Geologicko-ekologický kurz - učivo probíráno v rámci praktických cvičení • minerál, hornina • endogenní a exogenní děje • geologický vývoj ČR • biotické a abiotické vlivy na organismy • znečištění vody, vzduchu a půdy • globální problémy • trvale udržitelný rozvoj • růst lidské populace a jeho dopady • ochrana přírody	Environmentální výchova • Ekosystémy • Základní podmínky života • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka k prostředí • Problematika vztahů organismů a prostředí • Člověk a životní prostředí • Životní prostředí regionu a České republiky **přesahy do:** • **Zeměpis** 2 (5. ročník): 5.1. Geografie životního prostředí **přesahy z:** • **Druhý cizí jazyk** II (5. ročník): A2-B1, • **Zeměpis** 2 (5. ročník): 5.1. Geografie životního prostředí, • **Cizí jazyk II** (6. ročník): B1-B2

4.2. OBECNÁ ZOOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů	• obecné znaky organismů • živočišná buňka • vznik mnohobuněčnosti • tkáně • orgány a orgánové soustavy u živočichů • vznik a vývoj živých soustav	

4.3. ZOOLOGIE BEZOBRATLÝCH

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• prvoci • mnohobuněční • anatomie, morfologie, fyziologie, systematika bezobratlých • rozmnožování bezobratlých • systém a evoluce bezobratlých • bezobratlí a prostředí	Environmentální výchova • Problematika vztahů organismů a prostředí • Životní prostředí regionu a České republiky

4.4. ZOOLOGIE OBRATLOVCŮ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení	• strunatci • anatomie, morfologie, fyziologie, systematika strunatců • rozmnožování strunatců • etologie • strunatci a prostředí, zoogeografie	Environmentální výchova • Problematika vztahů organismů a prostředí • Životní prostředí regionu a České republiky

živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany		

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

5.1 PŮVOD A VÝVOJ ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	• vývoj člověka, lidská plemena	

5.2 OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	• opěrná a pohybová soustava	

5.3 OBĚHOVÁ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o pozitivní změny v životě, které vedou ke zdraví svému i druhých • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	• cévní soustava • tělní tekutiny • imunita	

5.4 TRÁVICÍ A VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o pozitivní změny v životě, které vedou ke zdraví svému i druhých • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	• soustavy látkové výměny • kůže	

5.5 ŘÍDÍCÍ SOUSTAVY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o pozitivní změny v životě, které vedou ke zdraví svému i druhých • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • orientuje se v problematice emočních stavů a potřebách • v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace a relaxace • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	• soustavy regulační • soustava nervová • receptory	

5.6 ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná práva každého jednotlivce v oblasti sexuality a reprodukce • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z	• soustavy rozmnožovací • ontogeneze člověka	

hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • usiluje o pozitivní změny v životě, které vedou ke zdraví svému i druhých • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • orientuje se v problematice emočních stavů a potřebách • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru		

5.7 ČLOVĚK A JEHO OKOLÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o pozitivní změny v životě, které vedou ke zdraví svému i druhých • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • orientuje se v problematice emočních stavů a potřebách • v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace a relaxace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• životní prostředí a člověk • životní styl a zdraví • základy první pomoci	

5.8 GENETIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• molekulární základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost	

5.9. EVOLUCE, VÝVOJ ORGANISMŮ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	• vznik a vývoj živých soustav • evoluce • evoluční teorie, darwinismus	

5.5.7. Zeměpis I

Obsahové vymezení

V předmětu je realizován obsah vymezený v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělání (dále jen RVP) ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět plně nepokrývá vzdělávací obor Zeměpis RVP ZV, neboť vycházíme z předpokladu, že výstupy z oblastí geografické informace, zdroje dat, kartografie, topografie, přírodní obraz Země, společenské a hospodářské prostředí byly realizovány v 5. až 7. ročníku základní školy a na toto učivo navazujeme, tato témata jsou předmětem úvodního opakování za pomoci pracovních listů.

Cílem předmětu je získání vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Zeměpis.

Obsah předmětu zeměpis leží na pomezí mezi vědami přírodními a sociálními, proto má velmi významný integrační potenciál. Vzájemně propojuje znalosti a dovednosti získané v jiných předmětech a integruje je v dimenzi prostoru Země. Proto významně přispívá k dosažení řady kompetencí žáka, které jsou vymezeny v průřezových tématech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV.

K realizaci výchovných a vzdělávacích cílů jsou k dispozici didaktické pomůcky, které jsou součástí předmětové sbírky zeměpisu. Každá učebna je vybavena počítačem a dataprojektorem, množství informací lze získat s internetu.

Cílem předmětu je vybavit žaky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožní plnohodnotné zapojení do života v rychle se proměňujícím přírodním a sociálním prostředí. Schopnost poznávat, zkoumat a interpretovat geografické skutečnosti přispívá k citlivému vztahu k životnímu prostředí a zaujímaní pozitivních občanských postojů.

Organizační a časová charakteristika

V primě šestiletého studia je časová dotaci dvě hodiny týdně, v sekundě jedna hodina týdně (celkem tedy 3 vyučovací hodiny na nižším stupni šestiletého gymnázia).

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel používá vhodné a přiměřené metody a formy výuky, zařazením zvolených vyučovacích prostředků pomáhá žákovi k dosažení očekávaných klíčových kompetencí. V některých případech je dané učivo pouze tematickým rámcem a cíle výchovného charakteru se dosahují skrz použité metody a formy, jindy mají funkci podpůrnou pro naplnění cílů vzdělávacích. Úkolem učitele je harmonizace výše uvedených dvou rovin ve vyučovací jednotce.

Kompetence k učení

Žák dovede lokalizovat, pojmenovat, rozlišit a reprodukovat základní jevy, události, procesy a objekty, určit a porovnat u geografických regionů znaky obecné a specifické, popsat nerovnoměrnost rozmístění a nerovnoměrný vývoj objektů geografické sféry, vyhodnotit jevy a procesy a vzájemně je porovnat.

Kompetence k řešení problémů

Žák dovede aplikovat geografické znalosti na neznámé situace, samostatně zhodnotit jevy, procesy a regiony podle zvolených kritérií a zasazovat je do širších souvislostí, zdůvodnit příčiny a důsledky jevů, identifikovat problém související s geografickou tematikou a zvážit jeho řešení (zejména ve vztahu k ČR a místu bydliště), zpracovat geografický projekt.

Kompetence komunikativní

Žák dovede použít přiměřeně náročné a obecně užívané pojmy, termíny, symboly, značky, statistické ukazatele a různé zdroje dat, získávat a zpracovat geografické informace z nejrůznějších médií, analyzovat a prezentovat data získaná z tabulek a grafů.

Kompetence pracovní

Žák si dovede vytvářet mentální mapy a myšlenková schémata, umí uplatnit základní geografické metody a pracovní techniky, pracovat s mapou a získat z ní potřebné údaje, samostatně využívat geografický software a aplikovat geografické informace.

Kompetence sociální, personální a občanské

Žák dovede pochopit důležitost angažovanosti jedince v problematice místního regionu a životního prostředí, umí se na základě svých geografických znalostí orientovat v sociální, hospodářské a politické problematice běžného života.

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ -

1.1. OBYVATELSTVO A SÍDLA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	UČIVO TÉMAT PROBRANÝCH V RÁMCI PÁTÉHO AŽ SEDMÉHO ROČNÍKU ZŠ • geografické informace • zdroje dat • společenské prostředí	

1.2. POLITICKÝ ZEMĚPIS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	• formování politické mapy současného světa • mezinárodní postavení států	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Evropa a svět nás zajímají

• lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů aktuální geopolitické změny a politické problémy konkrétních států	• mezinárodní politické a ekonomické integrace • krizové oblasti	**přesahy z:** OV (2. ročník): 2.5. Mezinárodní vztahy

1.3. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energrtické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	• světové hospodářství • zemědělství • průmysl • doprava a spoje • služby a cestovní ruch	**pokrytí průřezových témat** VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Evropa a svět nás zajímá **přesahy z:** OV (2. ročník): 2.5. Mezinárodní vztahy

1.4.KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry • na konkrétních případech rozlišuje specifické znaky a funkce krajiny • uvádí konkrétní případy krajinných složek a prvků, prostorové rozšíření jednotlivých ekosystémů (biomů) • rozeznává rizika poškození životního prostředí a vyvozuje společenské důsledky • konflikty přírodních a sociálních zájmů popisuje pojmy teorie trvale udržitelného rozvoje	• typy krajiny • funkce krajiny • přírodní a kulturní krajina • přírodní a civilizační rizika, globální problémy • trvale udržitelný rozvoj	**Environmentální výchova** • Lidské aktivity a problémy životního prostředí • Vztah člověka k prostředí • Problematika vztahů organismů a prostředí • Člověk a životní prostředí **Přesahy do:** Biologie 1 (2.ročník): 2.10. Ekologie **Přesahy z:** Občanská výchova (2.ročník): 2.4. Globální problémy, Biologie1 (2.ročník): 2.10. Ekologie

1.5.EVROPSKÉ EKONOMICKÉ CENTRUM

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává a hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry,	• Evropa – přírodní podmínky • Evropa – obyvatelstvo • Evropa - hospodářství • Evropská unie	**pokrytí průřezových témat** VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

zvláštnosti a podobnosti jednotlivých regionů • zvažuje změny, které ve vybraných regionech nastaly a jaké jsou jejich důsledky	• Evropa se sjednocuje	• Jsme Evropané

1.6.REGIONY EVROPY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává a hodnotí přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti jednotlivých regionů • zvažuje změny, které ve vybraných regionech nastaly a jaké jsou jejich důsledky	• východní Evropa • severní Evropa • jižní Evropa • jihovýchodní Evropa • západní Evropa • střední Evropa	**pokrytí průřezových témat** VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH • Evropa a svět nás zajímá • Jsme Evropané

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	Opakování, systemizace učiva	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

2.1. ČESKÁ REPUBLIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu	• poloha ČR • zapojení do euroatlantských struktur • vývoj státu • politický systém	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané **přesahy do:** • **Občanská v.** (2. ročník): 2.3. Stát a právo, • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie **přesahy z:** • **Občanská v.** (2. ročník): 2.3. Stát a právo

2.2. PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
	• geologický vývoj	Environmentální výchova

	• geomorfologické celky • charakteristiky jednotlivých částí krajinné sféry • přírodní zdroje	• Životní prostředí regionu a České republiky **přesahy do:** • **Biologie**1 (2. ročník): 2.9. Statigrafie – Český masív a Západní Karpaty **přesahy z:** • **Biologie** 1 (2. ročník): 2.9. Statigrafie – Český masív a Západní Karpaty

2.3. SOCIOEKONOMICKÉ PODMÍNKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státě	• obyvatelstvo ČR • sídelní systém • hospodářství • zahraničněobchodní vztahy • perspektivy cestovního ruchu	Osobnostní a sociální výchova • Sociální komunikace **přesahy do:** • **Základy spol. věd** (5. ročník): 5.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika

2.4. REGIONY ČR

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje české republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	• administrativní členění • nejbližší okolí školy • Praha • ostatní regiony ČR	

5.5.8. Zeměpis II

Obsahové a organizační vymezení

V předmětu je realizován obsah vymezený v Rámcovém vzdělávacím programu gymnaziálního vzdělání (dále jen RVP) ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Předmět plně pokrývá vzdělávací obor Geografie RVP GV a část vzdělávacího oboru Geologie RVP GV (další jeho části jsou naplňovány v předmětech biologie a chemie).

Cílem předmětu je získání vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie.

Obsah předmětu zeměpis leží na pomezí mezi vědami přírodními a sociálními, proto má velmi významný integrační potenciál. Vzájemně propojuje znalosti a dovednosti získané v jiných předmětech a integruje je v dimenzi prostoru Země, proto významně přispívá k dosažení řady kompetencí žáka, které jsou vymezeny v průřezových tématech Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GP, Environmentální výchova RVP GP a Multikulturní výchova RVP GP.

K realizaci výchovných a vzdělávacích cílů jsou k dispozici didaktické pomůcky, které jsou součástí předmětové sbírky zeměpisu. Každá učebna je vybavena počítačem a dataprojektorem, množství informací lze získat s internetu.

Vybavuje žaky nezbytnými znalostmi o vývoji Země jako vesmírného tělesa a její současné krajinné sféře na kontinentech a v oceánech. Učí metodám zkoumaní přírodních jevů a procesů a jejich zobrazování (mapy, plány a jiné techniky). Zeměpis vede k chápání závislosti forem života, tedy i podmínek pro lidskou existenci, na přírodním prostředí proměňujícím se s jednotlivými geografickými faktory (zeměpisná šířka, nadmořská výška atd.).

Obecné geografické poznatky jsou konkretizovány zeměpisem světadílů a oceánů a také sociálně-ekonomickým a politickým zeměpisem světa. Umožňuje žákům pochopit současné místo člověka na Zemi, jeho možnosti, ale i rizika plynoucí z jeho aktivit pro životni prostředí. Vede k uvažování a jednaní preferujícím efektivní využívaní přírodních zdrojů, zejména obnovitelných.

Zeměpis České republiky a jejich regionů žakům poskytuje všestranné znalosti o geografickém, hospodářském a sociálním prostředí, ve kterém žijí, o jeho vazbách na vývoj v Evropě a ve světě.

Celé pololetí geografie v 5. ročníku je věnováno využívání moderních ITC technik v tomto oboru.

Cílem předmětu je vybavit žaky takovými znalostmi a dovednostmi, které jim umožni plnohodnotné zapojení do života v rychle se proměňujícím přírodním a sociálním prostředí. Schopnost poznávat, zkoumat a interpretovat geografické skutečnosti přispívá k citlivému vztahu k životnímu prostředí a zaujímaní pozitivních občanských postojů.

Organizační a časová charakteristika

V 3. a 4. ročníku je časová dotaci dvě hodiny týdně, v 5. ročníku jedna hodina týdně. Na předmět navazuje volitelný předmět Zeměpisný seminář pro 6. ročník studia. Maturitní zkoušku lze vykonat v rámci profilové části.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel používá vhodné a přiměřené metody a formy výuky, zařazením zvolených vyučovacích prostředků pomáhá žákovi k dosažení očekávaných klíčových kompetencí. V některých případech je dané učivo pouze tematickým rámcem a cíle výchovného charakteru se dosahují skrz použité metody a formy, jindy mají funkci podpůrnou pro naplnění cílů vzdělávacích. Úkolem učitele je harmonizace výše uvedených dvou rovin ve vyučovací jednotce.

Kompetence k učení

Žák dovede lokalizovat, pojmenovat, rozlišit a reprodukovat základní jevy, události, procesy a objekty, určit a porovnat u geografických regionů znaky obecné a specifické, popsat nerovnoměrnost rozmístění a nerovnoměrný vývoj objektů geografické sféry, vyhodnotit jevy a procesy a vzájemně je porovnat.

Kompetence k řešení problémů

Žák dovede aplikovat geografické znalosti na neznámé situace, samostatně zhodnotit jevy, procesy a regiony podle zvolených kritérií a zasazovat je do širších souvislostí, zdůvodnit příčiny a důsledky jevů, identifikovat problém související s geografickou tematikou a zvážit jeho řešení (zejména ve vztahu k ČR a místu bydliště), zpracovat geografický projekt.

Kompetence komunikativní

Žák dovede použít přiměřeně náročné a obecně užívané pojmy, termíny, symboly, značky, statistické ukazatele a různé zdroje dat, získávat a zpracovat geografické informace z nejrůznějších médií, analyzovat a prezentovat data získaná z tabulek a grafů.

Kompetence pracovní

Žák si dovede vytvářet mentální mapy a myšlenková schémata, umí uplatnit základní geografické metody a pracovní techniky, pracovat s mapou a získat z ní potřebné údaje, samostatně využívat geografický software, zpracovávat data za použití ICT a aplikovat geografické informace.

Kompetence sociální, personální a občanské

Žák dovede pochopit důležitost angažovanosti jedince v problematice místního regionu a životního prostředí, umí se na základě svých geografických znalostí orientovat v sociální, hospodářské a politické problematice běžného života.

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

3.1. ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	• vesmír a sluneční soustava • vývoj poznatků o Zemi • pohyby Země a jejich důsledky • čas a kalendář	

3.2. KARTOGRAFIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů • orientuje se s pomocí map v krajině	• určování zeměpisné polohy • geografická podstata mapy • kartografická zobrazení • druhy map • kartografické vyjadřovací prostředky • obsah map	**přesahy do:** • Matematika 2 (3. ročník): 1.6. Shodná a podobná zobrazení

• používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území	• práce s mapou • geografické informační systémy • dálkový průzkum Země	

3.3. PŘÍRODNÍ SFÉRA ZEMĚ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti • rozliší hlavní biomy světa • rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi	• členění zemského povrchu • zonální a azonální jevy • litosféra • složení zemského tělesa • zemská kůra • teorie globální tektoniky • endogenní a exogenní pochody • druhy hornin • základní tvary zemského povrchu • atmosféra • složení a diferenciace atmosféry • všeobecná cirkulace atmosféry • počasí a podnebí • podnebné pásy • globální problémy atmosféry • hydrosféra • rozdělení zásoby vody na Zemi • světový oceán • voda pevnin • základní hydrologické pojmy a charakteristiky • vliv společnosti na hydrosféru • pedosféra • složení a vznik půd • druhy a typy půd • rozšíření půd na Zemi • biosféra • základy biogeografie • hlavní biomy světa	Environmentální výchova • Ekosystémy • Člověk a životní prostředí **přesahy do:** **Biologie**1 (2. ročník): 2.1. Země – naše planeta, **Biologie** 1 (2. ročník): 2.4. Horniny, **Biologie** 1 (2. ročník): 2.5. Vnitřní geologické děje, **Biologie** 1 (2. ročník): 2.6. Vnější geologické děje, **Biologie** 1 (2. ročník): 2.7. Půdy, **Biologie** 1 (2. ročník): 2.8. Historická geologie

	• vegetační pásma a ekosystémy • šířková páskovitost a vertikální stupňovitost	

3.4. OBYVATELSTVO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje • zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	• světová populace • demografické charakteristiky • rozmístění a struktura obyvatelstva • světový populační vývoj • migrace obyvatelstva • sociální problémy a kulturní rozdíly	Multikulturní výchova • Etnický původ • Základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Environmentální výchova • Člověk a životní prostředí **přesahy do:** **Občanská výchova** (2. ročník): 2.4. Globální problémy, B1 (1. ročník): 1.2. Lidská plemena

3.5. OSÍDLENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení	• venkovská sídla • města a proces urbanizace	Multikulturní výchova • Základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

3.6. SVĚTOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými	• vývoj světového hospodářství • hlavní trendy současné ekonomiky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy

složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezí jádrové a periferní oblasti světa • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů	• primární sektor • základní charakteristiky zemědělství • světová produkce potravin • sekundární sektor • průmyslová odvětví • hlavní průmyslové oblasti světa • doprava a spoje • terciární sektor • ekonomické zahraniční vztahy	• Globální problémy, jejich příčiny a důsledky **přesahy do:** • **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika, • **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.5. Problém globalizace **přesahy z:** • **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.2. Národní hospodářství, stát a ekonomika, • **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.5. Problém globalizace

3.7. POLITICKÁ GEOGRAFIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	• politické uspořádání státní moci • nadnárodní organizace • mezinárodní integrace • proces globalizace	Multikulturní výchova • Základní problémy sociokulturních rozdílů • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce **přesahy do:** • **Občanská výchova** (2. ročník): 2.3. Stát a právo **přesahy z:** • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.5. EU a mezinárodní organizace

3.8. MIMOEVROPSKÉ REGIONY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	• polární oblasti • Austrálie a Oceánie • Afrika	Multikulturní výchova • Základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy

3.9. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná postupy přípravy na mimořádné události a ví jak se zapojit do likvidace jejich následků	možnosti ochrany obyvatelstva v případě mimořádných událostí	

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

4.1. MIMOEVROPSKÉ REGIONY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	• Latinská Amerika • Severní Amerika • východní Asie • jihovýchodní Asie • jižní Asie • islámská Asie	Multikulturní výchova • Základní problémy sociokulturních rozdílů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy **přesahy z:** • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.3. Lidská práva a styk s úřady, • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, • **Druhý cizí jazyk** II (4. ročník): A2, • Cizí jazyk II (5. ročník): • B1, Cizí jazyk II (6. ročník): B1-B2, • **Druhý cizí jazyk** II (6. ročník): B1

4.2. REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	• přírodní podmínky • historický, politický a ekonomický vývoj • Evropská integrace • západní Evropa • severní Evropa • jižní Evropa • jihovýchodní Evropa • východní Evropa	Multikulturní výchova • Základní problémy sociokulturních rozdílů • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce • Žijeme v Evropě **přesahy z:** • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.3. Lidská práva a styk s úřady, • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, • **Druhý cizí jazyk** II (4. ročník): A2, Cizí jazyk II (5. ročník): B1, • **Cizí jazyk** II (6. ročník): B1-B2

4.3. REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE STŘEDNÍ EVROPY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	• společné přírodní, sociální a ekonomické znaky • Spolková republika Německo • Rakousko • Švýcarsko a Lichtenštejnsko • Slovinsko • Polsko • Slovensko • Maďarsko	• **Multikulturní výchova** Základní problémy sociokulturních rozdílů • Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Globalizační a rozvojové procesy • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky • Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

		• Žijeme v Evropě **přesahy z:** • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.3. Lidská práva a styk s úřady, • **Základy spol. věd** (4. ročník): 4.2. Politický systém, politické strany, ideologie, • CJ II (5. ročník): B1

4.4. REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky • lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika	• přírodní podmínky • politický vývoj • sociálně ekonomický vývoj • sektorová struktura hospodářství • územní členění a specifika oblastí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Žijeme v Evropě **přesahy z:** • **Druhý cizí jazyk** II (1. ročník): A1-A2, • **Druhý cizí jazyk** II (3. ročník): A2-B1

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

5.1. GEOGRAFIE CESTOVNÍHO RUCHU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• prokáže přehled o územním aspektu cestovního ruchu jako významné charakteristice a specifickém rysu tohoto odvětví	• Geografie cestovního ruchu, předmět studia, role cestovního ruchu ve světovém hospodářství • Lokalizační faktory a podmínky cestovního ruchu • Volný čas a cestovní ruch, chování ve volném čase, rekreologie • Mezinárodní cestovní ruch (mezinárodní	

	turistické proudy, nejvýznamnější oblasti a střediska mezinárodního cestovního ruchu) • Regionální geografie cestovního ruchu v Evropě • Regionální geografie cestovního ruchu v ČR	

5.2. GEOGRAFICKÉ INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• umí pracovat s geografickým informačním systémem při zpracování statistik a geografických předpokladů a dopadů na cestovní ruch • prokáže základní orientaci o atraktivitách a předpokladech cestovního ruchu v ČR, Evropě a ve světě	• Digitální mapa • Dálkový průzkum Země • Podstata a zdroje a funkce GIS • Příklady a využití GIS v praxi • Zdroje dat pro GIS na internetu • Google Earth	

5.3. APLIKOVANÁ GEOGRAFIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům • lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika	• geografické informační systémy • základy územního plánování • regionální politika a regionální rozvoj	

5.6. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti pro nižší stupeň studia

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém

doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobní jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobní jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Charakteristika vzdělávací oblasti pro vyšší stupeň studia

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, skulpturou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy

umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má interaktivní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazeno tak, aby každý žák dostal možnost se s ním seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu

5.6.1. Hudební výchova I

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Hudební výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV. V primě a sekundě se dělí třída na skupiny. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem a audiovizuální technikou.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život, v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu, našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení, chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny, na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím, chápal význam hudby v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).
- Postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se (kompetence k učení).
- Při rozboru hudebního díla a při osvojování si nových informací učitel směruje žáky k využívání obecně užívaných termínů (kompetence k učení).
- Při hudebně pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech dává učitel žákům příležitost tvořit, experimentovat, pozorovat i vyvozovat kritické závěry (kompetence k učení).
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci (kompetence k učení, kompetence komunikativní).
- Učitel vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů např. při poslechových činnostech a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance – (kompetence komunikativní).
- Učitel organizuje návštěvy koncertů podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- aktivně využívá informační technologie
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí
- vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- formuluje své myšlenky v logickém sledu
- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů
- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek
- odolává společenským a mediálním tlakům

Kompetence k učení

- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál

Kompetence občanské

- sleduje dění v okolí a ve veřejném životě a na základě posouzení zaujímá a obhajuje vlastní stanoviska
- rozhoduje a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí ani kulturu
- rozhoduje a jedná s vyváženým respektem k vlastním zájmům i zájmům ostatních
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- spoluvytváří a chrání kulturní a duchovní hodnoty
- respektuje různorodost hodnot, postojů a názorů ostatních lidí
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- projevuje pozitivní postoj k umění a smysl pro tvořivost

- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1.1. ÚVOD

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1) vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• seznámení studentů s učebnou a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně, tematickým plánem na školní rok.	

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• učivo probrané v rámci šestého a sedmého ročníku ZŠ	

1.2. AKUSTIKA A ZÁKLADY HUDEBNÍ NAUKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2) uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 3) reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 4) orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe	• akustika • základy hudební nauky • rozvoj správných pěveckých návyků • 2,3,4 dobý takt • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice • Spolupráce a soutěž **přesahy do:** • **Fyzika** I (1. ročník): 1.4. Akustika

jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 5) orientuje se v obsahu pojmu hudební nauka a chápe potřebu vzdělání v komunikaci hudebních uměleckých symbolů 6) zná základní principy akustiky a ví, na jakých principech jsou konstruovány akustické hudební nástroje		

1.3. LIDSKÝ HLAS A SLUCH, HLASOVÁ HYGIENA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2., 3., 4. 7) využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• lidský hlas a sluch, hlasová hygiena • rozvoj správných pěveckých návyků • 2,3,4 dobý takt • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář)	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice **přesahy do:** • **Biologie**1 (1. ročník): 1.13. Smysly člověka

1.4. ZPĚVNÍ HLASY – DRUHY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2., 3., 4., 7. 8) realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	• zpěvní hlasy - druhy • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • sluchová analýza základních intervalů a akordů	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Komunikace • Kooperace a kompetice

1.5. ÚLOHA A SMYSL HUDBY V LIDSKÉM ŽIVOTĚ, KULTIVACE A EMOCIONÁLNÍ ROZVOJ OSOBNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 4., 7. , 8. 9) rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ	• úloha a smysl hudby v lidském životě, kultivace a emocionální rozvoj osobnosti	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí

hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 10) zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	• rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • 2,3,4 doby takt, rytmický diktát • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • polka • sluchová analýza základních intervalů a akordů	• Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

1.6. HUDEBNĚ VYJADŘOVACÍ PROSTŘEDKY: RYTMUS, TEMPO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 4., 7. – 10.	• hudebně vyjadřovací prostředky: rytmus, tempo • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • 2,3,4 doby takt, rytmický diktát, taktování • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • polka, valčík • hudební rozbor skladeb obsahový i formální • sluchová analýza základních intervalů a akordů • poslech a zpěv vánočních písní	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

1.7. MELODIE, HOMOFONIE, POLYFONIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 4., 7. – 10.	• melodie, homofonie, polyfonie • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 doby takt, rytmický diktát, taktování	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

	• jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • mazurka • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	leden 2

1.8. HARMONIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2. – 4., 7. – 10.	• harmonie • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice leden 2

1.9. DYNAMIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2. – 4., 7. – 10.	• dynamika • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice • Spolupráce a soutěž

1.10. BARVA ZVUKU, INSTRUMENTACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2. – 4., 7. – 10.	• barva zvuku, instrumentace • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

	• jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	**přesahy do:** • **Fyzika** I (1. ročník): 1.4. Akustika

1.11. GRADACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2. – 4., 7. – 10.	• gradace • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

1.12. KONTRAST

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2. – 4., 7. – 10.	• kontrast • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

1.13. HUDEBNÍ NÁSTROJE A HUDEBNÍ TĚLESA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2. – 4., 6. – 10.	• hudební nástroje a hudební tělesa • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

	• jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	

1.14. VYBRANÉ KAPITOLY Z DĚJIN HUDBY VÁŽNÉ A POPULÁRNÍ – VÝZNAMNÍ AUTOŘI A JEJICH DÍLA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 4., 7. – 10.	• vybrané kapitoly z dějin hudby vážné a populární – významní autoři a jejich díla • rozvoj správných pěveckých návyků • lidová a umělá píseň - 1, 2hlas • kánon • melodický diktát • 2,3,4 dobý takt, rytmický diktát, taktování • jednoduché doprovody k vokálním projevům (Orffův instrumentář) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální • hudební video jako umělecký žánr	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

ZÁVĚR

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 10.	• opakování - shrnutí učiva	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1,5, POVINNÝ

2.1. HUDBA LIDOVÁ A UMĚLÁ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 4., 7., 8.	• hudba lidová a umělá (lidové hudební nástroje, skladby inspirované lidovou hudbou, umělá hudba, umělá píseň, zlidovělá píseň) • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace

2.2. VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ HUDBA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2., 3., 4., 7., 8., 10.	• vokální a instrumentální hudba • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • melodický diktát • improvizace předeher, meziher, doher • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace

2.3. PROGRAMNÍ A ABSOLUTNÍ HUDBA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 4., 7., 8., 10.	• programní a absolutní hudba • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • melodický diktát • složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, synkopy, trioly) • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace

2.4. HUDEBNÍ FORMA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
2., 3., 4., 7., 8., 10.	• hudební forma (malá a velká písňová forma, variace, sonáta, symfonie, fuga, koncert, symfonická báseň) • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • melodický diktát • složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, synkopy, trioly) • improvizace předeher, meziher, doher • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace

2.5. HUDBA NA JEVIŠTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 4., 7. – 10.	• hudba na jevišti (opera, opereta, melodram, muzikál, balet) • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • melodický diktát • složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, synkopy, trioly)	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace

	• hudební rozbor skladeb obsahový i formální • sluchová analýza základních intervalů a akordů	

2.6. HUMOR V HUDBĚ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 4., 7. – 10.	• humor v hudbě • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • složitější rytmické útvary (tečkovaný rytmus, synkopy, trioly) • improvizace předeher, meziher, doher • hudební rozbor skladeb obsahový i formální • sluchová analýza základních intervalů a akordů • moderní tance, country	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice

2.7. KÝČ V HUDBĚ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 4., 7. – 10.	• kýč v hudbě • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • moderní tance, country • hudební rozbor skladeb obsahový i formální • sluchová analýza základních intervalů a akordů	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace • Kooperace a kompetice • Sociální komunikace

2.8. HUDBA A TECHNIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 4., 7. – 9.	• hudba a technika (nahrávací studio, reprodukce, počítačový software, …) • 2 a 3hlasé lidové i umělé písně • moderní tance, country • hudební rozbor skladeb obsahový i formální	**Osobnostní a sociální výchova** • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Kreativita • Komunikace

5.6.2. Hudební výchova II

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Hudební výchova II realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební obor RVP GV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP GV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP GV.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem a audiovizuální technikou.

Z hudební výchovy lze skládat maturitní zkoušku.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život, v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu, našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení, chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny, na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím, chápal význam hudby v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).
- Postupným pronikáním do hudebního oboru vede učitel žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro jeho život a uvědomění si možnosti dalšího studia a celoživotního zdokonalování se (kompetence k učení).
- Při rozboru hudebního díla a při osvojování si nových informací učitel směruje žáky k využívání obecně užívaných termínů (kompetence k učení).
- Při hudebně pohybových, vokálních a instrumentálních činnostech dává učitel žákům příležitost tvořit, experimentovat, pozorovat i vyvozovat kritické závěry (kompetence k učení).
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci (kompetence k učení, kompetence komunikativní).
- Učitel vytváří prostor pro diskusi a obhajobu vlastních názorů např. při poslechových činnostech a upozorňuje na nutnost vzájemné tolerance – (kompetence komunikativní).
- Učitel organizuje návštěvy koncertů podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- aktivně využívá informační technologie
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí
- vhodně reaguje na promluvy druhých lidí
- účinně se zapojuje do diskuse
- obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- formuluje své myšlenky v logickém sledu

- výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje v písemném projevu
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu

Kompetence sociální a personální
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- projevuje zodpovědný vztah ke zdraví druhých
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů
- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek
- odolává společenským a mediálním tlakům

Kompetence k učení
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací
- tvořivě zpracovává informace
- využívá získané informace ke svému studiu a praxi
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení
- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k podnikavosti
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál

Kompetence občanské
- sleduje dění v okolí a ve veřejném životě a na základě posouzení zaujímá a obhajuje vlastní stanoviska
- rozhoduje a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí ani kulturu
- rozhoduje a jedná s vyváženým respektem k vlastním zájmům i zájmům ostatních
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- spoluvytváří a chrání kulturní a duchovní hodnoty
- respektuje různorodost hodnot, postojů a názorů ostatních lidí
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc

- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- projevuje pozitivní postoj k umění a smysl pro tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETIKA)

3.1. OPAKOVÁNÍ ZÁKLADŮ HUDEBNÍ NAUKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	• opakování základů hudební nauky (hudební akustika, lidský hlas a sluch, hlasová hygiena, hudebně výrazové prostředky, hudební nástroje)	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a sebepojetí • komunikace

3.2. PERIODIZACE DĚJIN HUDBY ARTIFICIÁLNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2. vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě 3. vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku 4. orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v	• periodizace dějin hudby artificiální • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a sebepojetí • kreativita

jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla		

3.3. ROZDÍLY MEZI HUDBOU ARTIFICIÁLNÍ A NONARTIFICIÁLNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 5. vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční 6. využívá jednoduché a podle vybavení školy i složitější hudební nástroje (keyboardy, keyboardy ve spojení s počítačem) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ 7. interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit 8. odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

9. uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout		

3.4. HUDEBNÍ PRAVĚK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 4., 7. 10. uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí 11. objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu 12. reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• hudební pravěk • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) improvizace • tanec jako způsob komunikace	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.5. STAROVĚK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9. 13. na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a	• starověk (nejstarší hudební kultury, antické Řecko a Řím) • kultivace hlasového a pěveckého projevu	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a

nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci 14. orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje 15. popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje	• intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • improvizace • tvorba jednoduchých doprovodů • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní	• sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.6. STŘEDOVĚK - GREGORIÁNSKÝ CHORÁL

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 4., 7., 14., 15.	• středověk - Gregoriánský chorál • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.7. STŘEDOVĚK - RYTÍŘSKÁ KULTURA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 4., 6., 7., 9., 12., 14., 15.	• středověk - rytířská kultura • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • tvorba jednoduchých doprovodů • dobové, lidové a umělé tance • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.8. STŘEDOVĚK - ARS ANTIQUA – VÍCEHLAS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 4., 7., 8., 9., 14., 15.	• středověk - Ars antiqua - vícehlas • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.9. RENESANCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 12., 14., 15.	• renesance - vokální polyfonie, Ars nova, skladatelé • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • improvizace • tvorba jednoduchých doprovodů • dobové, lidové a umělé tance • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.10. BAROKO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1., 2., 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 13., 15 16., vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	• baroko - Vivaldi, Händel, Bach • kultivace hlasového a pěveckého projevu • sólový a sborový zpěv • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.11. KLASICISMUS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. - 10., 13., 14., 15.	• klasicismus - Haydn, Mozart, Beethoven • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • tvorba jednoduchých melodií • deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • tvorba jednoduchých doprovodů • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.12. ROMANTISMUS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 10., 12. – 16.	• romantismus - významní světoví skladatelé, Smetana, Dvořák • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • tvorba jednoduchých melodií • deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

	• hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • improvizace • tvorba jednoduchých doprovodů • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	

3.13. IMPRESIONISMUS

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
10. – 11., 13. – 16.	• impresionismus - Debussy, Ravel • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • tvorba jednoduchých melodií • deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • improvizace • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.14. MODERNÍ SMĚRY 20.STOLETÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 11., 13. – 16.	• moderní směry 20.století • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • orientace v notopise • tvorba jednoduchých melodií • deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů • hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna, zvonkohry, klávesy, kytary) • improvizace • tvorba jednoduchých doprovodů • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice

3.15. JANÁČEK, MARTINŮ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 5., 7. – 11., 13., 15., 16	• Janáček, Martinů • kultivace hlasového a pěveckého projevu • intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • komentovaný poslech hud.děl • rozbor poslouchaných skladeb vedený žákem ve spolupráci s	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita

	učitelem, zaměřený na rozvoj schopnosti soustředěně a opakovaně poslouchat, analyzovat, dešifrovat, vyhledávat informace, vyjádřit svůj názor, argumentovat, uvědomovat si roli subjektu i roli společenských norem, hodnotit a být tolerantní • sluchová analýza základních intervalů, akordů	• komunikace • kooperace a kompetice

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETIKA)

4.1. VÝVOJOVÉ ETAPY NONARTIFICIÁLNÍ HUDBY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
1. – 11., 13. – 16. 17) objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku "obecného vkusu" a "etických norem" 18) dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu 19) uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání 20) upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• intonační a rytmický výcvik • sólový a sborový zpěv • improvizace • hra na hudební nástroje – tvorba jednoduchých partitur pro souborovou hru • komentovaný poslech hudebních děl a jejich rozbor	• osobnostní a sociální výchova • sebepoznání a • sebepojetí • seberegulace a sebeorganizace • kreativita • komunikace • kooperace a kompetice
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
1. – 11., 13. – 20.	4.2.Doba předjazzová 4.3. Jazzový věk 4.4. Swing 4.5. Evropská nonartificiální hudba	

	4.6. Country&Western, Rhythm&Blues, Rock&Roll 4.7. Britský rock 60.let 4.8. Folk, protest song, folkrock 4.9. Underground, acid music 4.10. Hard rock, heavy metal 4.11. Český bigbít 60.let 4.12. Art rock 4.13. Punk rock 4.14. Soul, funk, disko 4.15. Ska, reggae, pop music 4.16. 70. a 80. léta u nás 4.17. Hip hop, rap • a. prezentace tématu • b. intonační a rytmický výcvik • c. sólový a sborový zpěv • d. improvizace • e. hra na hudební nástroje • f. komentovaný poslech hudebních děl a jejich rozbor	

5.6.3. Výtvarná výchova I

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a Multikulturní výchova RVP ZV.

Na nižším stupni gymnázia se třída dělí na skupiny, výuka probíhá v dvouhodinových blocích. Pro výuku jsou k dispozici 2 odborné učebny (ateliér a keramická dílna).

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami a přehledem nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život, podílel se na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole, v rámci svých možností se snažil vyjádřit výtvarnými prostředky, chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny, na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím, chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).
- Učitel organizuje žákům práci formou společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní).
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci (kompetence k učení, kompetence komunikativní).

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před neznámým publikem
- zpracovává data za použití ICT
- účinně se zapojuje do diskuse
- výstižně, kultivovaně a souvisle se vyjadřuje v ústním projevu
- je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci při řešení pracovních úkolů
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- tvořivě využívá různé typy komunikačních prostředků ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- naslouchá a porozumí promluvám druhých lidí

Kompetence sociální a personální
- aktivně spolupracuje na plnění společných cílů
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- účinně pracuje ve skupině

Kompetence k učení
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- tvořivě zpracovává informace
- samostatně pozoruje a experimentuje
- získané výsledky porovnává a kriticky posuzuje
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vyhledává a třídí informace
- na základě pochopení propojuje a systematizuje informace
- efektivně využívá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj

Kompetence k řešení problémů
- je přístupný řešení problémů pomocí různých postupů
- nahlíží problém z různých stran
- využívá tvořivé myšlení, představivost a intuici
- je schopen obhájit své rozhodnutí
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Kompetence občanské
- spoluvytváří a chrání kulturní a duchovní hodnoty
- projevuje pozitivní postoj k umění a smysl pro tvořivost
- respektuje přesvědčení druhých lidí
- rozhoduje a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí ani kulturu
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- respektuje přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

1.1. ÚVOD

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• seznámení studentů s učebnou a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně, tematickým plánem na školní rok.	Osobnostní a sociální výchova • Seberegulace a sebeorganizace

OPAKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• shrnutí dosavadního učiva ZŠ	

1.2. KRESBA PŘÍRODNIN

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými	• kresba • kompozice studijní kresby • výtvarné prvky – bod, linie	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita

potřebami, barvami a dalšími pomůckami		

1.3. STYLIZACE PŘÍRODNIN

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• stylizace • využití stylizace v designu • kompozice výtvarných prvků – plocha, kontrast, opakování • barva • mikrostruktura a makrostruktura	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita

1.4. KOLÁŽ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• PF - koláž - papírová, textilní • vizuální a haptická struktura	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Spolupráce a soutěž

1.5. DEKORATIVNÍ PRÁCE, ADVENT, VÁNOCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• lidové tradice (Vánoce, symbolika adventu) • tradiční, netradiční materiály	Multikulturní výchova • Princip sociálního smíru a solidarity Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Mezilidské vztahy • Hodnoty, postoje, praktická etika

1.6. PORTRÉT, MEDIÁLNÍ FOTOGRAFIE, PORTRÉT- SYMBOL

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• teorie portrétování – proporce lidské tváře	Multikulturní výchova • Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy

1.7. MALBA (RADOST, HUDBA, MEZILIDSKÉ VZTAHY)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• malba • malba temperou • nauka o barvě • prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, pocitů, nálad • kompozice, kontrast, rytmus, plocha • inspirace v hudbě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita • Mezilidské vztahy • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • Sociální komunikace Mediální výchova • Účinky mediální produkce a vliv médií

1.8. BATIKOVÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• zvyky Velikonoc, druhy zdobení kraslic, netradiční techniky	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita

1.9. PROSTOROVÁ KOMPOZICE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• práce s netradičními materiály – kámen, sádra, drát	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Sociální komunikace Mediální výchova • Práce v realizačním týmu

1.10. PÍSMO, REKLAMA, KNIŽNÍ OBÁLKA, POZVÁNKA NA VÝSTAVU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně	• druhy písma, kompozice písma, práce s grafickým editorem	Osobnostní a sociální výchova • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika

užívaných vizuálně obrazných vyjádření • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami		Mediální výchova • Vnímání autora mediálních sdělení • Tvorba mediálního sdělení • Práce v realizačním týmu • Účinky mediální produkce a vliv médií květen 2

1.11. ZÁTIŠÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	• technika kresby uhlem, rudkou • perspektiva	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita

1.12. KRAJINA – TVŮRČÍ PRÁCE V PLENÉRU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• zahradní architektura	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí

1.13. VYBRANÉ KAPITOLY Z DĚJIN UMĚNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá prostředky pro zachycení jevě a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě	• vybrané kapitoly z dějin umění	Multikulturní výchova • Kulturní diference • Multikultura Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy z:** • **Český jazyk a lit.** I (1. ročník): Literatura průběžně v rámci jednotlivých tematických celků

2. ROČNÍK - DOTACE: 1,5, POVINNÝ

2.1. PŘÍRODA KOLEM NÁS, ČLOVĚK A KOMUNIKACE, JÁ A MOJE IDENTITA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• seznámení studentů s učebnou a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně, • tematickým plánem na školní rok • kresba • monotyp • opakování výtvarných prvků (bod, linie, plocha) • hra s formou • psychologické působení linií	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace Environmentální výchova • Člověk a životní prostředí **přesahy z:** • **Informační a výpočetní t.** I (2. ročník): 2.3. Prezentační manažer Microsoft Powerpoint 2010

	• vyjádření prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí	

2.2. GRAFICKÉ TECHNIKY - PAPÍROŘEZ – ZVÍŘE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• grafika – teorie (suchá jehla, linoryt, papírořez)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita

2.3. KALIGRAM – PF

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá prostředky pro zachycení jevě a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině	• avantgardní umění počátku 20. století	Multikulturní výchova • Multikultura Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Spolupráce a soutěž **přesahy do:** **Český jazyk a lit.** II (5. ročník): Literatura

subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami		

2.4. UŽITÉ UMĚNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• batika - trika, prostírání • lidové tradice • Advent • Vánoce • využití tradičních i netradičních prostředků	Multikulturní výchova • Princip sociálního smíru a solidarity Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Mezilidské vztahy • Komunikace

2.5. PORTRÉT, STUDIJNÍ KRESBA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• teorie portrétování – proporce lidské tváře	Multikulturní výchova • Multikultura Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace

2.6. RELIÉF, MASKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k	• práce s netradičními materiály (sádra, plech a další materiály)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace

zaznamenání podnětů z představ a fantazie • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• expresivní funkce barvy	

2.7. MONOTYP, PŘÍRODNÍ MOTIVY – JARO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• technika monotypu • grafický list • lidové tradice - Velikonoce	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Mezilidské vztahy

2.8. POSTAVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá prostředky pro zachycení jevě a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• proporce lidského těla	Multikulturní výchova • Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace **přesahy do:** • **Biologie** 2 (5. ročník): 5.1. Biologie člověka

2.9. ARCHITEKTURA, PROSTOROVÁ PRÁCE, ČLOVĚK A PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami	• prostorová práce • malba • týmová práce – od vysvětlení tvůrčího záměru přes vlastní práci po přípravu na prezentaci před třídou	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika Environmentální výchova • Člověk a životní prostředí

2.10. KRAJINA – TVŮRČÍ PRÁCE V PLENÉRU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro	• perspektiva • životní prostředí • urbanismus a zahradní architektura v okolí školy	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí

získání osobitých výsledků • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami		

2.11. VYBRANÉ KAPITOLY Z DĚJIN UMĚNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• užívá prostředky pro zachycení jevě a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudě • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v	• vybrané kapitoly z dějin umění	Multikulturní výchova • Kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Objevujeme Evropu a svět Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Komunikace Mediální výchova • Práce v realizačním týmu **přesahy z:** • **Český jazyk a lit.** I (2. ročník): Literatura průběžně v rámci jednotlivých tematických celků

sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci		

5.6.4. Výtvarná výchova II

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarný obor RVP GV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobností a sociální výchova RVP GV.

Výuka probíhá v dvouhodinových blocích. Pro výuku jsou k dispozici 2 odborné učebny (ateliér a keramická dílna). Na předmět VV navazuje volitelný předmět Dějiny umění. Z Výtvarné výchovy mohou studenti maturovat.

Předmět Výtvarná výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami a přehledem nejvýznamnějších výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život, podílel se na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole, v rámci svých možností se snažil vyjádřit výtvarnými prostředky, chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny, na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím, chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální).
- Učitel organizuje žákům práci formou společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo (kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní).
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci (kompetence k učení, kompetence komunikativní).

Klíčové kompetence

Kompetence občanská

- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot
- spoluvytváří a chrání kulturní a duchovní hodnoty
- respektuje různorodost schopností ostatních lidí
- rozhoduje se a jedná tak, aby nepoškozoval a neohrožoval životní prostředí a kulturu

Kompetence komunikativní

- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým publikem
- je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci
- s porozuměním užívá různé symbolické a grafické prostředky odborné komunikace

- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- zpracovává data za použití ICT

Kompetence sociální a personální
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek
- odolává společenským a mediálním tlakům
- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu

Kompetence k učení
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- tvořivě zpracovává informace
- využívá své učení jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj

Kompetence k řešení problémů
- využívá tvořivé myšlení, představivost a intuici

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETIKA)

3.1. PORTRÉT

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v	• seznámení studentů s učebnou a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně, • tematickým plánem na školní rok • kresba • karikatura • barevná stylizace	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita • Mezilidské vztahy • Komunikace Mediální výchova • Práce v realizačním týmu

něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí		

3.2. ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v	• kresba • malba • koláž • kompozice • zátiší	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita **přesahy do:** • **Matematika 2** (3. ročník): 3.5. Planimetrie **přesahy z:** • **Matematika 2** (3. ročník): 3.5. Planimetrie

procesu umělecké tvorby i v životě		

3.3. PÍSMO

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních	• PF • plakát • kalendář	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mediální výchova • Práce v realizačním týmu

aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu		

3.4. VÁNOČNÍ TRADICE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako	• dekorační práce • dárkové výrobky	Multikulturní výchova • Princip sociálního smíru a solidarity Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Mezilidské vztahy Mediální výchova • Práce v realizačním týmu

základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční		

3.5. SYMBOLIKA BAREV

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	• malba-abstrakce	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita

• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti		

3.6. PROSTOROVÉ PRÁCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	• reliéf • maska	

• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě		

3.7. KOMBINACE TECHNIK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených	• vitráž	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita

podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i související zkušenosti s uměním		

3.8. GRAFIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	• monotyp • linoryt • tisk z koláže	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace Mediální výchova • Práce v realizačním týmu

3.9. PERSPEKTIVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média	• kresba domu, ulice	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí

pro vyjádření své představy • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu		

3.10. TEMATICKÁ PRÁCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako	• práce na zadané téma, adjustace, obhajoba	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí		

3.11. DĚJINY UMĚNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do	• vybrané kapitoly z dějin umění	Multikulturní výchova • Kulturní diference Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti průběžně v rámci jednotlivých tematických celků

aktuální obrazové komunikace • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu		

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (ESTETIKA)

4.1. PORTRÉT-AUTOPORTRÉT-KARIKATURA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od	• seznámení studentů s učebnou a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně, tematickým plánem na školní rok • kresba • plošná a lineární stylizace	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Sebepoznání a sebepojetí • Kreativita • Mezilidské vztahy

objevných až po konvenční		

4.2. MALBA - SYMBOL JAKO SKRYTÁ ŘEČ VĚCÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	• nauka o barvě	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace

• uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí		

4.3. GRAFIKA-PF-ILUSTRACE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	• linoryt a suchá jehla	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace

4.4. VÁNOČNÍ TRADICE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	• dekorace a užité umění	Multikulturní výchova • Kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Mezilidské vztahy • Komunikace • Spolupráce a soutěž

4.5. KRESBA POSTAVY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými	• proporce lidské postavy v rozmanitých pozicích a činnostech - pohyb, gesto	Multikulturní výchova • Multikultura Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy

potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční		• Komunikace

4.6. NEŽIVÁ A ŽIVÁ PŘÍRODA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	• fotografie	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • Práce v realizačním týmu

• objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu		

4.7. PROSTOROVÉ PRÁCE-MODELOVÁNÍ-MASKA-KACHEL

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v	• prostorové zpracování hlavy - výrazy tváře	Multikulturní výchova • Kulturní diference Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace

procesu umělecké tvorby i v životě		

4.8. PERSPEKTIVA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční	• kresba-skupina domů (kresba v plenéru), zátiší (skupiny tvarově různorodých předmětů)	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

4.9. KOLÁŽ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	• kombinace technik, materiálů - plakát, pozvánka, volné téma	Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita

• charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční		

4.10. KOMPLEXNÍ KOMPOZIČNÍ PRÁCE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci s výtvarnými potřebami, barvami a dalšími pomůckami • Vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a	• práce na zadané téma s obhajobou	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Mediální výchova • Práce v realizačním týmu

nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí		

4.11. DĚJINY UMĚNÍ A NÁVŠTĚVY GALERIÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci	• vybrané kapitoly z dějin umění	Multikulturní výchova • Kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Evropa a svět nás zajímají Osobnostní a sociální výchova • Rozvoj schopností poznávání • Kreativita • Komunikace • Hodnoty, postoje, praktická etika • Sociální komunikace Mediální výchova • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Environmentální výchova • Vztah člověka k prostředí průběžně v rámci jednotlivých tematických celků

• uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku "obecného vkusu" a "etických norem" • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu		

5.7. Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti pro nižší stupeň studia

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými druhy nebezpečí, které ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké částí o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Charakteristika vzdělávací oblasti pro vyšší stupeň studia

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova navazuje ve svých výstupech i obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomělejším utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovědní vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

5.7.1. Tělesná výchova I

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z Rámcových vzdělávacích programů. Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV.

Tělesná výchova je klíčovým předmětem v podpoře a rozšiřovaní tělesné aktivity mládeže jako významného činitele primární zdravotní prevence. Umožňuje žákům optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti, rozviji pohybové schopnosti a dovednosti, koriguje jednostranné zatížení organismu, eventuálně i vyrovnává zdravotní oslabení. Upevňuje hygienické, pracovní, stravovací a jiné preventivní návyky. Žák si utváří jasný vztah ke zdraví a umí si ho preventivně chránit, dokáže si vytvořit na základě získaných informací názor na problematiku zdravého životního stylu. Předmět **Tělesná v.** rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku a o vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska životních potřeb. Vede žaky ke schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví.

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu **Tělesná v.** jsou rozdíly v některých tématech týkající se odlišností RVP ve výuce chlapců a dívek.

Cílem TV je získat žaky pro celoživotní pěstovaní pohybových aktivit a jejich zařazení do běžného života.

Časová a organizační charakteristika

Tělesná výchova se vyučuje v primě i sekundě s hodinovou dotací 2 hodiny.

Vyučovací předmět **Tělesná v.** je členěn na samostatné celky, které jsou rozpracovány a časově vymezeny. Celky tvoři navzájem propojený systém učiva, který se po ročnících cyklicky opakuje a směřuje od jednoduššího ke složitějšímu, od všestrannosti ke specializaci, od orientace na výkon k uspokojení a prožitku.

Pro výuku je každá třida rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví. Ve skupině je počet

žaků v rozmezí mezi 10 – 25. Časová posloupnost jednotlivých obsahových částí by měla ale být během školního roku pro všechny vyučující podobná.

Výuka TV je realizována ve vyučovacích hodinách, školních i mimoškolních soutěžích a na kurzech a při dalších aktivitách v přírodě. Pro pravidelnou povinnou výuku máme k dispozici tři prostory: velkou tělocvičnu (lze rozdělit), víceúčelové hřiště na kolektivní sporty a posilovnu. K výuce využíváme též pronajatá sportoviště v areálu Hamr – Záběhlice (squash, beachvolejbal). Materiální a prostorové podmínky školy neumožňují v dostatečném rozsahu výuku atletiky. Gymnázium se stalo pilotní školou kinballu.

Žáci se mohou zúčastnit otevřených kurzů: Lyžařský a snowboardový kurz prim a sekund (Rakousko) a cyklistického kurzu.

Během školního roku (dle organizačních potřeb školy) jsou pořádány také sportovní dny, kdy probíhají turnaje mezi třídami (volejbalový a softbalový den). Škola se též pravidelně účastní sportovních soutěží Poprask či Středoškolské florbalové ligy.

Předmět tělesná výchova u studentů usiluje o vybudování trvalého vztahu k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Tělesná výchova vede studenty k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Ve výuce je také kladen důraz na otázku bezpečnosti, na prevenci úrazů při pohybových činnostech a na význam správného životního stylu pro duševní zdraví. Součástí výuky je výchova k fair play chování, rozvoj morálně volních vlastností a myšlenek spojených s olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel přistupuje k žákům individuálně, vede je k rozvoji jejich osobních schopností a posouvá jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální
- Učitel hodnotí individuální zlepšení výkonů každého žáka a tím je motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel požaduje dodržování daných pravidel, vytváří u žáků respekt před pravidly a předpisy, rozvíjí se morálně volní vlastnosti žáků – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel ve výuce organizuje kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za svoji práci i práci ostatních, vede žáky ke spolupráci v týmu a ke konstruktivnímu řešení konfliktů – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel ve výuce organizuje soutěže jednotlivců, rozvíjí tak morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- kompetentně používá odbornou terminologii
- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- efektivně využívá dostupné komunikační prostředky, zohledňuje situaci a ostatní účastníky komunikace
- rozumí různým typům záznamů a komunikačních prostředků, včetně gest a zvuků

Kompetence sociální a personální

- spolupodílí se na stanovování společných cílů
- aktivně spolupracuje na plnění společných cílů
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- koriguje své jednání a chování podle jeho odhadovaných důsledků
- posuzuje reálně své fyzické možnosti
- posuzuje reálně výsledky své práce a svého rozhodování
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- účinně pracuje ve skupině
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů
- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek

Kompetence k učení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Kompetence občanské
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- poskytne ostatním pomoc
- rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- odmítá útlak a hrubé násilí

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

1.1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o rozvoj své tělesné zdatnosti • z nabídky zvolí a vhodně použije konkrétní kondiční programy či soubory cviků pro udržení a rozvoj úrovně tělesné zdatnosti • umí vhodně použít vyrovnávací cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v	• význam pohybu pro zdraví • zdravotně orientovaná zdatnost • svalová nerovnováha, testy svalové nerovnováhy • prevence a korekce oslabení • posilovací cvičení • tělesná a duševní hygiena • výživa a zdraví • pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny • rozcvičení • základy první pomoci	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.7. Obranyschopnost, nakažlivé choroby, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.8. Dýchací soustava,

neznámém prostředí, v přírodě • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazech • zná zásady správného stravování a zásady zdravého životního stylu • zná svoje případná zdravotní oslabení a pracuje na jejich odstranění		• **Biologie 1** (1. ročník): 1.9. Trávicí soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.12. Nervová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.13. Smysly člověka **přesahy z:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.6. Tělní tekutiny, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.8. Dýchací soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.9. Trávicí soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.10. Vylučovací soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.7. Obranyschopnost, nakažlivé choroby, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.12. Nervová soustava, • **Cizí jazyk** I (2. ročník): A2 Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

1.2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zvládá osvojované pohybové dovednosti podle individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností • posoudí kvalitu provedení pohybové činnosti a umí označit nedostatky a jejich možné příčiny • snaží se o co nejlepší provedení pohybových činností • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a	POHYBOVÉ HRY • různé zaměření GYMNASTIKA • názvosloví • posilovací a kompenzační cvičení • akrobacie • přeskoky • hrazda • šplh CVIČENÍ S HUDBOU • cvičení s náčiním (švihadla) • zařazováno podle podmínek a zájmu žáků	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **přesahy do:** • Biologie 1 (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava,

jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	ÚPOLY • přetahy, přetlaky, odpory, pády ATLETIKA • běhy (atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy) • skok vysoký • hody SPORTOVNÍ HRY • florbal, basketbal, fotbal, vybíjená, přehazovaná, volejbal, softbal, kinball	• **Biologie 1** (1. ročník): 1.13. Smysly člověka V průběhu celého roku probíhají různé sportovní soutěže: mezitřídní turnaje, meziškolní soutěže. Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu.

1.3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zná základní pravidla jednotlivých sportů • rozumí základní tělovýchovné a sportovní terminologii a správně ji používá • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • komunikuje a spolupracuje se spoluhráči a podílí se na tvorbě jednoduché taktiky družstva • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti různých sportovních rolí (hráč, rozhodčí, divák, organizátor) • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • podílí se na organizaci jednoduchých školních turnajů	KOMUNIKACE V TV • názvosloví • vzájemná komunikace a spolupráce, smluvené povely, signály, gesta SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU • olympismus • významní sportovci a soutěže • úspěchy našeho sportu PRAVIDLA OJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ • základní pravidla her, závodů, soutěží ZÁSADY JEDNÁNÍ A CHOVÁNÍ V RŮZNÝCH PROSTŘEDÍCH A PŘI RŮZNÝCH ČINNOSTECH	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Kooperace a kompetice • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

• umí měřit, sledovat a hodnotit svou pohybovou úroveň	MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • měření • evidence • vyhodnocování	

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

2.1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o rozvoj své tělesné zdatnosti • z nabídky zvolí a vhodně použije konkrétní kondiční programy či soubory cviků pro udržení a rozvoj úrovně tělesné zdatnosti • umí vhodně použít vyrovnávací cvičení zaměřená na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v neznámém prostředí, v přírodě • předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazech • zná zásady správného stravování a zásady zdravého životního stylu • zná svoje případná zdravotní oslabení a pracuje na jejich odstranění	• význam pohybu pro zdraví • zdravotně orientovaná zdatnost • svalová nerovnováha, testy svalové nerovnováhy • prevence a korekce oslabení • posilovací cvičení • tělesná a duševní hygiena • výživa a zdraví • pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny • rozcvičení • základy první pomoci • předcházení zátěžovým situacím a stresům • zvládání zátěžových situací	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Psychohygiena • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.7. Obranyschopnost, nakažlivé choroby, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.8. Dýchací soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.9. Trávicí soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.12. Nervová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.13. Smysly člověka **přesahy z:** • **Cizí jazyk** I (2. ročník): A2 Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované

• využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci		pohybové aktivity a ostatní učivo.

2.2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zvládá osvojované pohybové dovednosti podle individuálních předpokladů, tvořivě je aplikuje ve hře • zvládá základní postupy rozvoje pohybových dovedností • posoudí kvalitu provedení pohybové činnosti a umí označit nedostatky a jejich možné příčiny • snaží se o co nejlepší provedení pohybových činností • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	POHYBOVÉ HRY • různé zaměření GYMNASTIKA • názvosloví • posilovací a kompenzační cvičení • akrobacie • přeskoky • hrazda • šplh CVIČENÍ S HUDBOU • cvičení s náčiním (švihadla) • zařazováno podle podmínek a zájmu žáků ÚPOLY • přetahy, přetlaky, odpory, pády ATLETIKA • běhy (atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy) • skok vysoký • hody SPORTOVNÍ HRY • florbal, basketbal, fotbal, vybíjená, přehazovaná, volejbal, softbal, kinball TURISTIKA A POHYB V PŘÍRODĚ	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Poznávání lidí • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.12. Nervová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.13. Smysly člověka V průběhu celého roku probíhají různé sportovní soutěže: mezitřídní turnaje, meziškolní soutěže. Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. Učivo Turistika a pobyt v přírodě se realizuje v rámci kurzu, který probíhá ve 2. ročníku, a v rámci dalších školních akcí.

2.3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• upevňuje si znalost základních pravidla jednotlivých sportů a rozšiřuje je • rozumí základní tělovýchovné a sportovní terminologii a správně ji používá • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – fair play, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • komunikuje a spolupracuje se spoluhráči a podílí se na tvorbě jednoduché taktiky družstva • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti různých sportovních rolí (hráč, rozhodčí, divák, organizátor) • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • podílí se na organizaci jednoduchých školních turnajů • umí měřit, sledovat a hodnotit svou pohybovou úroveň	KOMUNIKACE V TV • názvosloví • vzájemná komunikace a spolupráce, smluvené povely, signály, gesta SPORTOVNÍ VÝSTROJ A VÝZBROJ HISTORIE A SOUČASNOST SPORTU • olympismus • významní sportovci a soutěže • úspěchy našeho sportu PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ • základní pravidla her, závodů, soutěží ZÁSADY JEDNÁNÍ A CHOVÁNÍ V RŮZNÝCH PROSTŘEDÍCH A PŘI RŮZNÝCH ČINNOSTECH MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ • měření • evidence • vyhodnocování	Osobnostní a sociální výchova • Komunikace • Kooperace a kompetice • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

5.7.2. Tělesná výchova II

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází z Rámcových vzdělávacích programů. Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP GV a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP GV.

Tělesná výchova je klíčovým předmětem v podpoře a rozšiřovaní tělesné aktivity mládeže jako významného činitele primární zdravotní prevence. Umožňuje žákům optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti, rozviji pohybové schopnosti a dovednosti, koriguje jednostranné zatížení organismu, eventuálně i vyrovnává zdravotní oslabení. Upevňuje hygienické, pracovní, stravovací a jiné preventivní návyky. Žák si utváří jasný vztah ke zdraví a umí si ho preventivně chránit, dokáže si vytvořit na základě získaných informací názor na problematiku zdravého životního stylu. Předmět TV rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku a o vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska životních potřeb. Vede žaky ke schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví.

Ve vzdělávacím obsahu vyučovacího předmětu **Tělesná v.** jsou rozdíly v některých tématech týkající se odlišností RVP ve výuce chlapců a dívek.

Cílem TV je získat žaky pro celoživotní pěstovaní pohybových aktivit a jejich zařazení do běžného života.

Časová a organizační charakteristika

Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících studia s hodinovou dotací 2 hodiny.

Vyučovací předmět TV je členěn na samostatné celky, které jsou rozpracovány a časově vymezeny. Celky tvoři navzájem propojený systém učiva, který se po ročnících cyklicky opakuje a směřuje od jednoduššího ke složitějšímu, od všestrannosti ke specializaci, od orientace na výkon k uspokojení a prožitku.

Pro výuku je každá třida rozdělena na dvě skupiny podle pohlaví. Ve skupině je počet žaků v rozmezí mezi 10 – 25.

Časová posloupnost jednotlivých obsahových částí by měla ale být během školního roku pro všechny vyučující podobná.

Výuka TV je realizována ve vyučovacích hodinách, školních i mimoškolních soutěžích a na kurzech a při dalších aktivitách v přírodě. Pro pravidelnou povinnou výuku máme k dispozici tři prostory: velkou tělocvičnu (lze rozdělit), víceúčelové hřiště na kolektivní sporty a posilovnu. K výuce využíváme též pronajatá sportoviště v areálu Hamr – Záběhlice (squash, beachvolejbal). Materiální a prostorové podmínky školy neumožňují v dostatečném rozsahu výuku atletiky.

V tercii žáci absolvují v rámci třídy LVVK (běžecké, sjezdové lyžovaní, snowboarding), v kvartě vodácký kurz (sjezd řeky, táboření ve volné přírodě) a v kvintě se zúčastní sportovního kurzu (sportovní hry, orientační běh). Dále se studenti mají možnost přihlásit na otevřené kurzy: lyžařský výběrový kurz (zdokonalování lyžařských dovedností, zážitková pedagogika – kvarta až sexta) a cyklistický kurz.

Během školního roku (dle organizačních potřeb školy) jsou pořádány také sportovní dny, kdy probíhají turnaje mezi třídami (volejbalový a softbalový den). Škola se též pravidelně účastní sportovních soutěží Poprask či Středoškolské florbalové ligy.

V rámci TV jsou realizována průřezová témata: osobnostní a sociální výchova, enviromentální, multikulturní výchova a výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Předmět tělesná výchova u studentů usiluje o vybudování trvalého vztahu k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Tělesná výchova vede

studenty k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Ve výuce je také kladen důraz na otázku bezpečnosti, na prevenci úrazů při pohybových činnostech a na význam správného životního stylu pro duševní zdraví. Součástí výuky je výchova k fair play chování, rozvoj morálně volních vlastností a myšlenek spojených s olympismem.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel přistupuje k žákům individuálně, vede je k rozvoji jejich osobních schopností a posouvá jejich limity – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální
- Učitel hodnotí individuální zlepšení výkonů každého žáka a tím je motivuje k práci na vlastním zdokonalení – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel požaduje dodržování daných pravidel, vytváří u žáků respekt před pravidly a předpisy, rozvíjí se morálně volní vlastnosti žáků – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel ve výuce organizuje kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za svoji práci i práci ostatních, vede žáky ke spolupráci v týmu a ke konstruktivnímu řešení konfliktů – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel ve výuce organizuje soutěže jednotlivců, rozvíjí tak morálně volní vlastnosti žáků a učí snášet neúspěchy – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Klíčové kompetence

Kompetence komunikativní

- kompetentně používá odbornou terminologii
- s porozuměním užívá různé grafické a symbolické prostředky odborné komunikace
- efektivně využívá dostupné komunikační prostředky, zohledňuje situaci a ostatní účastníky komunikace
- ke komunikaci v závislosti na situaci využívá i neverbální, symbolické a grafické vyjádření informací
- rozumí různým typům záznamů a komunikačních prostředků, včetně gest a zvuků

Kompetence sociální a personální

- spolupodílí se na stanovování společných cílů
- aktivně spolupracuje na plnění společných cílů
- stanovuje si cíle s ohledem na své schopnosti
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích
- koriguje své jednání a chování podle jeho odhadovaných důsledků
- posuzuje reálně své fyzické možnosti
- posuzuje reálně výsledky své práce a svého rozhodování
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě úcty a ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- účinně pracuje ve skupině
- podílí se na tvorbě pravidel práce v týmu
- na základě přijetí či rozpoznání své role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- projevuje zodpovědný vztah ke svému zdraví
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů

- projevuje tolerantní přístup k lidem, vyjadřuje svou empatii a úctu
- při rozhodování uplatňuje vlastní úsudek

Kompetence k učení
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce
- přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých
- z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení

Kompetence občanské
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících zdraví a život člověka
- poskytne ostatním pomoc
- rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- odmítá útlak a hrubé násilí

Kompetence pracovní
- při práci používá účinně a bezpečně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje bezpečnostní a jiná vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

3.1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • vhodně použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity (dle svých potřeb	• význam pohybu pro zdraví • rekreační a výkonnostní sport • zdravotně orientovaná zdatnost • správné držení těla • prevence a korekce oslabení, kompenzační cvičení • posilovací cvičení • pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech • rozcvičení • první pomoc při sportovních úrazech • tělesná a duševní hygiena	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.7. Obranyschopnost, nakažlivé choroby, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.8. Dýchací soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.9. Trávicí soustava **přesahy z:**

a pohybových předpokladů) • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, přírodě • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	• výživa a zdraví	• **Cizí jazyk** I (2. ročník): A2, • **Biologie 2** (3. ročník): 3.2. Biologie bakterií, virů a protist, • **Základy spol. věd** (3. ročník): 3.5. Psychologie zdraví Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

3.2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné pozitivní změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	POHYBOVÉ HRY • různé zaměření GYMNASTIKA • názvosloví • akrobacie • přeskoky • hrazda • kladina (náskoky, seskoky, chůze, poskoky, obraty, rovnovážné stoje s pohybem paží) • šplh (na laně, na tyči) CVIČENÍ S HUDBOU – dle podmínek a zájmu žáků ÚPOLY • přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika ATLETIKA • SBC, běh v terénu (starty, sprinty, vytrvalostní běh, štafety) • skok vysoký • vrh koulí, hody SPORTOVNÍ HRY • florbal, basketbal, volejbal, fotbal, softbal **LYŽAŘSKÝ KURZ**	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava Učivo je zařazováno s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. Formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem jsou voleny podle podmínek a zájmu žáků.

3.3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozumí tělocvičnému názvosloví a správně ho používá • volí a používá pro vybrané pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • podílí se na přípravě třídních či školních turnajů a soutěží • zná pravidla osvojovaných sportů a dokáže je aplikovat • dokáže komunikovat se spoluhráči, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • sleduje pohybové výkony, sportovní výsledky a hodnotí je • naplňuje základní olympijské myšlenky a jedná podle zásad fair play	KOMUNIKACE V TV • názvosloví • vzájemná komunikace a spolupráce, smluvené povely, signály, gesta SPORTOVNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ • účelnost, funkčnost • bezpečnost • příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště ORGANIZACE SPORTOVNÍCH A TURISTICKÝCH AKCÍ PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ OLYMPISMUS • zásady chování • jednání fair play ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU VÝZNAMNÍ SPORTOVCI A SOUTĚŽE	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

4.1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	• význam pohybu pro zdraví • zdravotně orientovaná zdatnost • správné držení těla	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

• dokáže přizpůsobit danou pohybovou aktivitu svému zdravotnímu stavu • vhodně použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity (dle svých potřeb a pohybových předpokladů) • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, přírodě • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	• prevence a korekce oslabení, kompenzační cvičení • posilovací cvičení • tělesná a duševní hygiena • pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech • rozcvičení a závěrečné protažení • první pomoc při sportovních úrazech • výživa a zdraví	• Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.7. Obranyschopnost, nakažlivé choroby, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.8. Dýchací soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.9. Trávicí soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.12. Nervová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.13. Smysly člověka **přesahy z:** • **Cizí jazyk** I (2. ročník): A2, **Druhý cizí jazyk** II (4. ročník): A2 Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

4.2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zdokonaluje dané pohybové dovednosti • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové sebezdokonalení • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí zjevné příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k potřebné pozitivní změně	POHYBOVÉ HRY • různé zaměření GYMNASTIKA • názvosloví • akrobacie • přeskoky • hrazda • kladina (náskoky, seskoky, chůze, poskoky, obraty, rovnovážné stoje s pohybem paží) • šplh (na laně, na tyči) CVIČENÍ S HUDBOU – dle podmínek a zájmu žáků ÚPOLY	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava,

• respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	• přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika ATLETIKA • SBC, běh v terénu (starty, sprinty, vytrvalostní běh, štafety) • skok vysoký • vrh koulí, hody SPORTOVNÍ HRY • florbal, basketbal, volejbal, fotbal, softbal VODÁCKÝ KURZ	• **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava Učivo je zařazováno s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. Formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem jsou voleny podle podmínek a zájmu žáků.

4.3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozumí základní a tělovýchovné terminologii a správně ji používá • volí a používá pro vybrané pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • podílí se na přípravě třídních či školních turnajů a soutěží • prohloubí si znalosti základních pravidel sportů a dokáže je aplikovat • dokáže komunikovat se spoluhráči, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • sleduje pohybové výkony, sportovní výsledky a hodnotí je • naplňuje základní olympijské myšlenky a jedná podle zásad fair play	KOMUNIKACE V TV • názvosloví • vzájemná komunikace a spolupráce, smluvené povely, signály, gesta SPORTOVNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ • účelnost, funkčnost • bezpečnost • příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště ORGANIZACE SPORTOVNÍCH A TURISTICKÝCH AKCÍ PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ OLYMPISMUS • zásady chování • jednání fair play ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

	VÝZNAMNÍ SPORTOVCI A SOUTĚŽE	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

5.1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • vhodně použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci • organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity (dle svých potřeb a pohybových předpokladů • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, v přírodě • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech	• význam pohybu pro zdraví • zdravotně orientovaná zdatnost • správné držení těla • prevence a korekce oslabení, kompenzační cvičení • posilovací cvičení • tělesná a duševní hygiena • pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech • rozcvičení a závěrečné protažení • první pomoc při sportovních úrazech • výživa a zdraví	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** • **Biologie 2** (5. ročník): 5.1. Biologie člověka **přesahy z:** • **Cizí jazyk** I (2. ročník): A2, • **Biologie 2** (5. ročník): 5.1. Biologie člověka Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

5.2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zdokonaluje dané pohybové dovednosti	POHYBOVÉ HRY • různé zaměření	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí

• provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové zdokonalení • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k pozitivní změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní pohybové rozdíly a přizpůsobí svou činnost dané skladbě sportujících	GYMNASTIKA • názvosloví • akrobacie • přeskoky • hrazda • kladina (náskoky, seskoky, chůze, poskoky, obraty, rovnovážné stoje s pohybem paží) • šplh (na laně, na tyči) CVIČENÍ S HUDBOU – dle podmínek a zájmu žáků ÚPOLY • přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika ATLETIKA • SBC, běh v terénu (starty, sprinty, vytrvalostní běh, štafety) • skok vysoký • vrh koulí, hody SPORTOVNÍ HRY • florbal, basketbal, volejbal, fotbal, softbal SPORTOVNÍ KURZ	• Seberegulace a sebeorganizace • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž **přesahy do:** • Biologie 2 (5. ročník): 5.1. Biologie člověka Učivo je zařazováno s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. Formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem jsou voleny podle podmínek a zájmu žáků.

5.3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozumí základní a tělovýchovné terminologii a správně ji používá • volí a používá pro vybrané pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • podílí se na přípravě třídních či školních turnajů a soutěží • prohloubí si znalosti základních pravidel sportů a dokáže je aplikovat • dokáže komunikovat se spoluhráči, dohodne se na	KOMUNIKACE V TV • názvosloví • vzájemná komunikace a spolupráce, smluvené povely, signály, gesta SPORTOVNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ • účelnost, funkčnost • bezpečnost • příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované

spolupráci i jednoduché taktice družstva • zná různé sportovní role a jedná na úrovni dané role • sleduje pohybové výkony, sportovní výsledky a hodnotí je • naplňuje základní olympijské myšlenky a jedná podle zásad fair play	ORGANIZACE SPORTOVNÍCH A TURISTICKÝCH AKCÍ PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ OLYMPISMUS • zásady chování • jednání fair play ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU VÝZNAMNÍ SPORTOVCI A SOUTĚŽE	pohybové aktivity a ostatní učivo.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

6.1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o optimální rozvoj pohybových schopností • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti a svalové nerovnováhy • vhodně použije vyrovnávací cvičení zaměřené na kompenzaci jednostranného zatížení, na prevenci a korekci svalové nerovnováhy • připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné převažující pohybové zatížení • využívá vhodné soubory cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci	• význam pohybu pro zdraví • zdravotně orientovaná zdatnost • správné držení těla • prevence a korekce oslabení, kompenzační cvičení • posilovací cvičení • tělesná a duševní hygiena • pravidla bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny při pohybových činnostech • rozcvičení a závěrečné protažení • individuální pohybový režim • první pomoc při sportovních úrazech	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti **přesahy do:** • **Biologie 1** (1. ročník): 1.4. Opěrná soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.5. Svalová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.8. Dýchací soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.9. Trávicí soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.12. Nervová soustava, • **Biologie 1** (1. ročník): 1.13. Smysly člověka

• organizuje svůj pohybový režim a využívá vhodné a dostupné pohybové aktivity (dle svých potřeb a pohybových předpokladů • zná zásady správného stravování, chápe význam pitného režimu • uplatňuje účelné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, v přírodě • poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech		**přesahy z:** • **Cizí jazyk** I (2. ročník): A2 Učivo je zařazováno průběžně a s přiměřenou gradací v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

6.2. POHYBOVÉ DOVEDNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• zdokonaluje dané pohybové dovednosti • provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů • zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o své pohybové zdokonalení • posoudí kvalitu pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků a uplatní konkrétní osvojované postupy vedoucí k pozitivní změně • respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní pohybové rozdíly a přizpůsobí svou činnost dané skladbě sportujících	POHYBOVÉ HRY • různé zaměření GYMNASTIKA • názvosloví • akrobacie • přeskoky • hrazda • kladina (náskoky, seskoky, chůze, poskoky, obraty, rovnovážné stoje s pohybem paží) • šplh (na laně, na tyči) CVIČENÍ S HUDBOU – dle podmínek a zájmu žáků ÚPOLY • přetahy, přetlaky, úchopy, pádová technika ATLETIKA • SBC, běh v terénu (starty, sprinty, vytrvalostní běh, štafety) • skok vysoký • vrh koulí, hody SPORTOVNÍ HRY • florbal, basketbal, volejbal, fotbal, softbal	Osobnostní a sociální výchova • Sebepoznání a sebepojetí • Seberegulace a sebeorganizace • Mezilidské vztahy • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž Učivo je zařazováno s přiměřenou gradací v závislosti na schopnostech, dovednostech a kondici skupiny. Hloubka a náplň učiva se liší podle toho, zda jde o chlapeckou či dívčí skupinu. Formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem jsou voleny podle podmínek a zájmu žáků.

6.3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozumí základní a tělovýchovné terminologii a správně ji používá • volí a používá pro vybrané pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj a správně ji ošetřuje • podílí se na přípravě třídních či školních turnajů a soutěží • prohloubí si znalosti základních pravidel sportů a dokáže je aplikovat • dokáže komunikovat se spoluhráči, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice družstva • zná různé sportovní role a jedná na úrovni dané role • sleduje pohybové výkony, sportovní výsledky a hodnotí je • naplňuje základní olympijské myšlenky a jedná podle zásad fair play	KOMUNIKACE V TV • názvosloví • vzájemná komunikace a spolupráce, smluvené povely, signály, gesta SPORTOVNÍ VÝZBROJ A VÝSTROJ • účelnost, funkčnost • bezpečnost • příprava a úklid nářadí, základní údržba cvičiště ORGANIZACE SPORTOVNÍCH A TURISTICKÝCH AKCÍ PRAVIDLA OSVOJOVANÝCH POHYBOVÝCH ČINNOSTÍ MĚŘENÍ VÝKONŮ A POSUZOVÁNÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ OLYMPISMUS • zásady chování • jednání fair play ÚSPĚCHY NAŠEHO SPORTU VÝZNAMNÍ SPORTOVCI A SOUTĚŽE	Osobnostní a sociální výchova • Mezilidské vztahy • Komunikace • Kooperace a kompetice • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů • Spolupráce a soutěž Učivo je zařazováno průběžně a v návaznosti na zařazované pohybové aktivity a ostatní učivo.

5.8. Semináře pro 5. ročník

5.8.1. Konverzace v CJ – anglický jazyk

Konverzace v CJ je předmět, který má v rámci jednotlivých témat především dát studentovi prostor k rozsáhlejším komunikačním aktivitám, jako jsou didaktické hry, rozhovor, komunikace v páru i ve skupině, soutěž, zkrátka co nejbohatší škálu komunikačních situací, kterou je možné ve škole nabídnout. Rámcově vychází z učebnice NewHeadway Talking Points. Počítá se s doplněním o další aktivity, video a poslech, které jsou ovšem opět směřovány jako podněty k další komunikaci v cílovém jazyce.

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Student ovládá širokou slovní zásobu týkající se zájmových aktivit a je schopen detailně hovořit o jedné z nich, včetně zdůvodnění důležitosti zájmových aktivit.	Hobby a volný čas • popis obrázků • užitečná slovní zásoba a fráze • hra rolí • prezentace	***Multikulturní výchova,*** ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • Informace o prostředí, tradicích a zvycích v anglicky mluvících zemích • Způsoby trávení volného času v různých zemích • Kulturní rozdíly, stereotypy ***Osobnostní a sociální výchova:*** • Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, kooperace ***Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*** • Podmínky a možnosti studia a práce v zahraničí
Díky široké pasivní slovní zásobě a jazykové pohotovosti rozumí čteným i psaným textům a najde v nich podstatné informace, umí popsat situaci na obrázku, vyjádřit svůj názor na moderní techniku.	Věda a technika • popis obrázků • užitečná slovní zásoba a fráze • vyjadřování názoru • rozhodování hlasováním	
Student umí použít slovní zásobu z oblasti sportu a volnočasových aktivit, popíše situaci na obrázku.	Sporty a hry • užitečná slovní zásoba a fráze • popis obrázků • hra rolí • účast v diskusi	

Student si osvojí slovní zásobu týkající se flory a fauny a případně formou prezentace je schopen hovořit o přírodních krásách naší země či jednotlivých regionů.	Příroda • užitečná slovní zásoba a fráze • popis obrázků • plánování akce • nabídky, jejich přijetí a odmítání	
Student je schopen v každodenním životě použít konverzační obraty potřebné při nakupování, osvojí si slovní zásobu daného tématu.	Nakupování • užitečná slovní zásoba a fráze • stížnosti, námitky, reklamace • popis • hra rolí	
Formou prezentace student informuje ostatní o svých plánech na letní prázdniny, spolu s ostatními řeší imaginární společnou dovolenou a je tedy schopen.	Turistika, dovolená, cestování • užitečná slovní zásoba a fráze • zdvořilé otázky • přerušení předřečníka	
student dokáže hovořit o návštěvách kulturních zařízení (kina, divadla, výstav, galerií…), o možnostech kulturního vyžití v místě bydliště, o vlivu kultury a popř. televize na náš život, dokáže napsat recenzi na vybraný film či knihu.	Kultura a zábava • užitečná slovní zásoba a fráze • otevřené otázky • žádost o vysvětlení • interview	
Student pohovoří o daných tématech plynule, užívá širokou	Anglicky mluvící svět • užitečná slovní zásoba a fráze • hovoření o minulosti se vztahem k přítomnosti	

slovní zásobu a složitější vazby.	• adjektiva označující národnosti • hra - kdo to uhodne?	
Student umí vysvětlit, jakému médiu dává přednost, jaký typ komunikace preferuje, umí použít příslušnou slovní zásobu.	Média a komunikace • užitečná slovní zásoba a fráze • plánování • návrhy • popis obrázků	
Studenti prezentují daná období, ostatní si upevní učivo formou samostatné práce. Orientují se v jednotlivých epochách v rámci století, znají výrazné osobnosti britské a americké historie.	Zvyky, tradice, historie • užitečná slovní zásoba a fráze • tvorba názoru • vyprávění příběhů • rady a instrukce	
Student si osvojí základní slovní zásobu a zároveň běžně používané idiomatické a metaforické výrazy. Student s přehledem vyčíslí fakta o angl. mluv. zemích, orientuje se v mapě, popíše zajímavá místa, má rámcový přehled o politice, hospodářství a kultuře zemí; dále se seznámí se zásadami pozitivního učení a principů ELM tree, Emotiona tanks a ROOTS.	Počasí, podnebí, geografie • užitečná slovní zásoba a fráze • kauzální vztahy • předpovědi a návrhy • popis obrázků	

5.8.2. Konverzace v CJ – německý jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Volitelný vyučovací předmět *Konverzace v německém jazyce* pokrývá vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*. Vychází přitom ze vzdělávacího obsahu oboru *Další cizí jazyk*.

Obsahem předmětu jsou výuka německého jazyka dle Společného evropského rámce respektující mezipředmětové vztahy a všechna průřezová témata. Cílem vzdělávání je navázat na vyučovací předmět Německý jazyk a Konverzace v německém jazyce vyučovaný v kvintě a sextě šestiletého gymnázia, a zvýšit tak úroveň ovládání německého jazyka dle požadavků Společného evropského rámce pro jazyky na úroveň B1 - B2: absolvent tedy bude disponovat dostačujícími vyjadřovacími prostředky a odpovídající slovní zásobou i gramatickými prostředky ke komunikaci na běžná témata ve známých kontextech a předvídatelných situacích (např. rodina, zájmy, práce, cestování a aktuální události) v rámci neutrálního funkčního stylu. Dokáže se tedy zpravidla vyhnout závažným chybám ve formulacích, umí se vyjadřovat sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v odpovídajících standardních situacích, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

Výuka tohoto předmětu je převážně určena nadaným žákům a žákům s hlubším zájmem o německý jazyk, aby si mohli zvýšit úroveň ovládání německého jazyka, případně se připravit na složení maturitní zkoušky nebo různých mezinárodně platných zkoušek podle Společného evropského rámce.

V průběhu výuky si žáci osvojí receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti. Součástí učiva jsou jazykové prostředky a funkce, dále komunikativní funkce německého jazyka a různé typy textů, rozmanité tematické okruhy a na běžný život zaměřené komunikační situace.

Učivo je doplňováno historickými i aktuálními reáliemi z oblasti německy mluvících zemí v porovnání s reáliemi České republiky.

Organizační a časová charakteristika

Výuka vychází z platného školského zákona a vyhlášky o středním vzdělávání. Je uskutečňována během studia na gymnáziu v 5. a 6. ročníku v celkové hodinové dotaci 4 vyučovací hodiny pro volitelný předmět *Konverzace v německém jazyce*, a to denní formou.

Výuka předmětu probíhá ve specializované učebně NJ vybavené příslušnou moderní multimediální technikou a dalšími pomůckami dle možností školy. V praxi je výuka doplňována jednodenními akcemi či výměnným pobytem v Německu dle zájmu žáků a aktuální situace v průběhu školního roku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k zájmu o německý jazyk formou pozitivní motivace
- k tvořivému přístupu
- k vyjádření vlastního názoru
- k vyhledávání informací
- k samostatnému zpracovávání informací
- k využívání mezipředmětových vztahů
- k zájmu o autentické materiály
- k práci s příručkami

Kompetence k řešení problémů
- k samostatnému řešení problému
- k plánování práce
- k sebezdokonalování
- ke kritickému hodnocení alternativních hledisek a názorů

Kompetence komunikativní
- ke komplexnímu rozvíjení všech jazykových dovedností
- k zájmu o různé varianty německého jazyka
- k vyhledávání příležitostí komunikovat v německém jazyce
- k aktivnímu zájmu o komunikaci s rodilým mluvčím
- k vyjádření a obhájení vlastního názoru
- k práci s multimediálními prostředky za účelem komunikace
- k zájmu prezentovat dosažené výsledky před spolužáky

Kompetence sociální a personální
- ke spolupráci mezi jednotlivci i v rámci skupiny
- k respektování individuálního výkonu
- k realistické kritice
- k samostatnému vystupování před kolektivem
- k poznávání kulturních i dalších zvyklostí německy mluvících zemí

Kompetence občanské
- k vyjádření vlastních názorů a pocitů
- k solidaritě a toleranci
- k občanské angažovanosti
- k zájmu o kulturu německy mluvících zemí
- k zájmu o aktuální dění

Kompetence k podnikavosti
- k využívání mezipředmětových vztahů
- k spoluzodpovědnosti za zadaný úkol
- k dodržování termínů
- k respektování autorských práv
- k adekvátnímu využívání moderní techniky
- k pozitivnímu ekologickému a ekonomickému chování
- k dodržování pravidel zdravého životního stylu
- k dodržování pravidel bezpečnosti při práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

5. ROČNÍK		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
PRODUKTIVNI ŘEČOVE DOVEDNOSTI		
• popíše předmět, místo i osobu, její vzhled, charakteristické • vlastnosti, zájmy	*V závislosti na používaných učebnicích*, např.: • rodina dnes a dříve, rodinné	**Osobnostní a sociální výchova** - hodnoty, vlastní sociální role současná i budoucí, rozvoj vlastní osobnosti, hodnotové žebříčky

• přednese zprávu, sdělení, referát na zvolené či určené téma • reaguje na pozvání, blahopřání, • sám pozve a blahopřeje • vyjádří dotaz, prosbu, žádost, • zájem, naději, nejistotu, lítost, překvapení • zaujme stanovisko k diskutovanému problému a odůvodní ho • používá ve svém sdělení přesně frekventované lexikální prostředky, • správně používá i běžné gramatické prostředky, při vyjádření složitějších myšlenek jeho občasné chyby neztěžují porozumění	• vztahy, role rodiny v dnešní • společnosti • charakteristika osob, vlastní, • zevnějšek, vlastnosti, koníčky, • volný čas • studium, život a tradice • kultura a sport, národní zvláštnosti • bydleni • cestování • stravování • péče o zdraví • uměni, věda - významné • osobnosti, četba zjednodušených i originálních textů, film	**Osobnostní a sociální výchova** - *spolupráce a soutěž* - ovládání se, spolupráce s ostatními **Osobnostní a sociální výchova** - *morálka všedního dne* - mezilidské vztahy ve škole a v rodině, mezi učiteli a žáky, i žáky navzájem, s rodiči a sourozenci **Biologie** - člověk a zdraví, zdravá výživa a správné životní návyky, sport a jeho kladné i záporné důsledky, umět správně odpočívat **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**, **Multikulturní výchova** - chápat význam studia cizího jazyka pro osobní poznávání, celoživotní vzděláni i mezinárodní spolupráci
RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
• díky široké pasivní slovní zásobě a jazykové pohotovosti rozumí čteným i psaným textům a najde v nich podstatné informace		**Osobnostní a sociální výchova** - hodnoty, vlastní sociální role současná i budoucí, rozvoj vlastní osobnosti, hodnotové žebříčky **Osobnostní a sociální výchova** - *spolupráce a soutěž* - ovládání se, spolupráce s ostatními **Osobnostní a sociální výchova** - *morálka všedního dne* - mezilidské vztahy ve škole a v rodině, mezi učiteli a žáky, i žáky navzájem, s rodiči a sourozenci **Biologie** - člověk a zdraví, zdravá výživa a správné životní návyky, sport a jeho kladné i záporné důsledky, umět správně odpočívat **Výchova k myšlení v evropských a globálních**

		souvislostech, **Multikulturní výchova** - chápat význam studia cizího jazyka pro osobní poznávání, celoživotní vzděláni i mezinárodní spolupráci
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
• dokáže vysvětlit svá stanoviska týkající se osobních zájmů a každodenního života • při reakci v běžných situacích užívá vhodných výrazů a frazeologických obratů		**Osobnostní a sociální výchova** - hodnoty, vlastni sociální role současná i budoucí, rozvoj vlastní osobnosti, hodnotové žebříčky **Osobnostní a sociální výchova** - *spolupráce a soutěž* -ovládání se, spolupráce s ostatními **Osobnostní a sociální výchova** - *morálka všedního dne* - mezilidské vztahy ve škole a v rodině, mezi učiteli a žáky, i žáky navzájem, s rodiči a sourozenci **Biologie** - člověk a zdraví, zdravá výživa a správné životní návyky, sport a jeho kladné i záporné důsledky, umět správně odpočívat **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**, **Multikulturní výchova** - chápat význam studia cizího jazyka pro osobní poznávání, celoživotní vzděláni i mezinárodní spolupráci

5.8.3. Konverzace v CJ – španělský jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Vyučovací předmět Španělská konverzace, který navazuje na předmět španělský jazyk, pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Podílí se rovněž na integraci průřezových témat (MV, MEV, VMEGS, OSV).

Základním obsahem výuky předmětu je komunikace a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. Výuka spočívá na osvojení poznatků z oblasti kultury, historie, literatury, politiky a všedního života ve Španělsku a španělsky mluvících zemích.

Cílem předmětu je vybavit žáka znalostmi španělských reálií a schopnostmi komunikovat přímo s občany odpovídající země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhými osobami. Tyto schopnosti přispívají k utváření pozitivních občanských postojů žáka a rozvíjejí jeho vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním rámcem.

Žákům šestiletého cyklu je tímto volitelným předmětem umožněno přesažení úrovní zkoušek DELE podle Evropského rámce jazykového vzdělávání.

Organizační a časová charakteristika

Výuka probíhá podle možností ve specializované učebně románských jazyků, která je vybavena multimediální technikou.

Výuka předmětu je v praxi realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů, tematických vycházek mimo školu a spolupráci se španělským institutem Cervantes. V 5. a 6. ročníku je rozsah výuky 2 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	• klade otevřené otázky k řešení odpovídajících problémů, zadává úlohy rozvíjející tvořivost, objektivně hodnotí a oceňuje tvůrčí principy při řešení problémů žáky, usiluje o společné řešení problémů formou diskuze • žákův omyl či chyba je chápán jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému a korektnímu řešení • vyžaduje, aby zadaná práce byla ukončena v předem stanovených termínech • projevuje vůči žákovi pedagogický optimismus, předem očekává jeho úspěch • zadává úkoly, které vyžadují kombinaci informací z různých zdrojů • učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost • zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich

	• specifické vzdělávací potřeby a pracuje s nimi • rozvíjí samostatnou práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů • učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů • vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí • rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci • učí žáka pracovat s informacemi z různých zdrojů v originální verzi, kriticky je třídit a posuzovat formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti, k logickému myšlení • individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejvhodnější metodu ke studiu cizích jazyků • přibližováním kultury a reálií cizích zemí, variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky
Kompetence k řešení problémů	• pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu • učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy • soustavně povzbuzuje a pozitivně motivuje žáky při řešením problémových situací • pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly • učí žáky přijímat a nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky zhodnotit dosažené výsledky

Kompetence komunikativní	• zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikaci mezi ním a žákem • podporuje a rozvíjí schopnosti žáka komunikovat, argumentovat a formulovat myšlenky • vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede jej ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých • podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích pořádaných španělskými institucemi v ČR) a kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• podporuje žáky při rozvoji jejich schopností a osobnosti • u žáků rozvíjí jejich schopnosti a dovednosti
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů • snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problému ostatních národů • upevňuje u žáků vědomí významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity

Předmaturitní ročník (5. ročník)- SERR B1/B2		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • zorientuje se v obtížnějším textu • vyhledá v textu důležité a méně důležité informace • se slovníkem se zorientuje v textech na zadané téma • pracuje s informacemi z několika zdrojů • rozumí některým filmům • čte ve studovaném jazyce ***Produktivní řečové dovednosti***	***Komunikační situace*** • krátký písemný projev (resumen, recensión) • delší písemný projev (úvahy) • interakce (diskuse na zadaná témata) • postoj, názor ***Konverzační okruhy*** • rodina • bydlení • lidské tělo, zdraví	**Český jazyk a lit.** - publicistický styl **Základy spol. věd -** formy státu **Výtvarná v.** - románské umění -empír **Španělský j.** • španělsky mluvící země, Španělsko, Madrid • instituce a politický systém

• s přípravou i bez přípravy, srozumitelně a uceleně hovoří na zadaná témata • shrne a sdělí v textech obsažené informace • reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený autentický text • vyjadřuje vlastní názor na zadané téma • shrne a sdělí v písemných textech, poslechových cvičeních důležité informace ***Interaktivní řečové dovednosti*** • komunikuje s rodilými mluvčími • reaguje vhodnými výrazy a obraty • reaguje na výpovědi svých spolužáků • komunikuje k zadaným tématům	• volný čas, cestování • lidé a vztahy • každodenní život • kultura • sport • oblečení, nákupy, služby • národní stereotypy • Madrid, Španělsko • média • španělsky mluvící země	• současné problémy španělské společnosti • životní styl • současný svět **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace **Multikulturní výchova** – základní problémy sociokulturních rozdílů **Mediální výchova** – média a mediální produkce **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globalizační procesy • život v Evropě

5.8.4. Konverzace v CJ – francouzský jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Vyučovací předmět Francouzská konverzace, který navazuje na předmět francouzský jazyk, pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Podílí se rovněž na integraci průřezových témat (MV, MEV, VMEGS, OSV).

Základním obsahem výuky předmětu je komunikace a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. Výuka spočívá na osvojení poznatků z oblasti kultury, historie, literatury, politiky a všedního života ve Francii a frankofonních zemích.

Cílem předmětu je vybavit žáka znalostmi francouzských reálií a schopnostmi komunikovat přímo s občany odpovídající země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhými osobami. Tyto schopnosti přispívají k utváření pozitivních občanských postojů žáka a rozvíjejí jeho vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním rámcem.

Žákům šestiletého cyklu je tímto volitelným předmětem umožněno přesažení úrovní zkoušek DELE podle Evropského rámce jazykového vzdělávání.

Organizační a časová charakteristika

Výuka probíhá podle možností ve specializované učebně románských jazyků, která je vybavena multimediální technikou.

Výuka předmětu je v praxi realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů, meziškolních výměn, tematických vycházek mimo školu a spolupráci s Francouzským institutem. V 5. a 6. ročníku je rozsah výuky 2 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	• Učitel: • klade otevřené otázky k řešení odpovídajících problémů, zadává úlohy rozvíjející tvořivost, objektivně hodnotí a oceňuje tvůrčí principy při řešení problémů žáky, usiluje o společné řešení problémů formou diskuze • žákův omyl či chyba je chápán jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému a korektnímu řešení • vyžaduje, aby zadaná práce byla ukončena v předem stanovených termínech • projevuje vůči žákovi pedagogický optimismus, předem očekává jeho úspěch • zadává úkoly, které vyžadují kombinaci informací z různých zdrojů • učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost

	• zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich • specifické vzdělávací potřeby a pracuje s nimi • rozvíjí samostatnou práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů • učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů • vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí • rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci • učí žáka pracovat s informacemi z různých zdrojů v originální verzi, kriticky je třídit a posuzovat formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti, k logickému myšlení • individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejvhodnější metodu ke studiu cizích jazyků • přibližováním kultury a reálií cizích zemí, variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky
Kompetence k řešení problémů	• pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu • učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy • soustavně povzbuzuje a pozitivně motivuje žáky při řešením problémových situací • pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly

	• učí žáky přijímat a nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky zhodnotit dosažené výsledky
Kompetence komunikativní	• zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikaci mezi ním a žákem • podporuje a rozvíjí schopnosti žáka komunikovat, argumentovat a formulovat myšlenky • vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede jej ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých • podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích pořádaných francouzskými institucemi v ČR) a kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• podporuje žáky při rozvoji jejich schopností a osobnosti • u žáků rozvíjí jejich schopnosti a dovednosti
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů • snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problému ostatních národů • upevňuje u žáků vědomí významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity

Předmaturitní ročník (5. ročník)- SERR B1/B2		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • zorientuje se v obtížnějším textu • vyhledá v textu důležité a méně důležité informace • se slovníkem se zorientuje v textech na zadané téma • pracuje s informacemi z několika zdrojů • rozumí některým filmům	***Komunikační situace*** • krátký písemný projev (résumé, compte rendu) • delší písemný projev (úvahy) • interakce (diskuse na zadaná témata) • postoj, názor ***Konverzační okruhy***	**Český jazyk a lit.** – publicistický styl **Základy spol. věd** - formy státu **Výtvarná v**. – románské umění -empír **Francouzský j.** • frankofonie, Francie, Paříž

• čte ve studovaném jazyce ***Produktivní řečové dovednosti*** • s přípravou i bez přípravy, srozumitelně a uceleně hovoří na zadaná témata • shrne a sdělí v textech obsažené informace • reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený autentický text • vyjadřuje vlastní názor na zadané téma • shrne a sdělí v písemných textech, poslechových cvičeních důležité informace • Interaktivní řečové dovednosti • komunikuje s rodilými mluvčími • reaguje vhodnými výrazy a obraty • reaguje na výpovědi svých spolužáků • komunikuje k zadaným tématům	• rodina • bydlení • lidské tělo, zdraví • volný čas, cestování • lidé a vztahy • každodenní život • kultura • sport • oblečení, nákupy, služby • národní stereotypy • Paříž, Francie • média • frankofonie	• instituce a politický systém • současné problémy francouzské společnosti • životní styl • současný svět **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace **Multikulturní výchova** – základní problémy sociokulturních rozdílů **Mediální výchova** – média a mediální produkce **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globalizační procesy • život v Evropě

5.8.5. Kulturní antropologie

Studenti by měli v rámci semináře pochopit vztah mezi jednotlivcem a kulturním prostředím, uvědomit si, jak prostředí jednotlivce formuje.

Cílem je orientovat studenty v jednotlivých pojetích vývoje společnosti, poskytnout jim základní poznatky o podstatě jednotlivých náboženských směrů a proudů.

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO TŘETÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Studenti jsou schopni popsat jednotlivé směry v pohledu na člověka, dokážou ukázat jejich přednosti i slabiny.	**Člověk a kultura** • antropologické pojetí kultury, jednotlivé proudy v sociální a kulturní antropologii	**Základy společenských věd, dějepis**
Studenti jsou schopni číst a analyzovat mýtické vyprávění…	**Mýtus, rituál, svátek** • **v představách archaických kultur, pojetí osobnosti v arch. kulturách**	**Základy společenských věd, dějepis**
Studenti jsou schopni hovořit o kultuře v souvislosti s jazykem, symboly a znaky. Zabývají se lidskou socializací a vědí co je přirozenost a výchova.	• **Kultura a jazyk**	**Základy společenských věd, dějepis**
Studenti jsou schopni operovat s pojmy výchova, primární, sekundární socializace. Rozumí významu a funkcím výchovy. Seznámí se s principem socializace.	**Socializace, přirozenost, výchova**	**Základy společenských věd, dějepis**
Studenti se základním způsobem orientují v problematice společenského statusu, rolí. Seznámí se s různými typy společenských systémů.	**Společenské systémy, status, role**	**Základy společenských věd, dějepis**
Rozumí pojmu socializace, primární, sekundární. Je schopen popsat stručně dějiny vzdělávání, výchovy.	**Příbuzenství, manželství, rodina**	**Základy společenských věd, dějepis, psychologie**

Studenti jsou schopni pochopit význam pojmů autorita přirozená, vynucená. Vědí, co znamená sociální kontrola a k čemu slouží. Orientují se v problematice moci.	**Řád, autorita, prestiž, moc, sociální kontrola**	**Základy společenských věd**
Studenti jsou schopni rozpoznat mediální manipulaci a nátlak. Orientují se v problematice typů médií a jejich vztahu k cílovým skupinám.	**Člověk a média**	
Student se orientuje v problematice náboženství. Rozlišuje pojmy jako monoteismus, šamanismus, magie, totemismus, ateismus a polyteismus. Má základní přehled.	**Náboženství**	

5.8.6. Dějepisný seminář

Charakteristika a cíle předmětu

V předmaturitním a maturitním ročníku je pro žáky s hlubším zájmem k dispozici dějepisný výběrový seminář, navazující na vyučovací předmět Dějepis. V něm se vyučující zaměří na vybraná témata z dějin lidstva, jejichž volba bude závislá na zájmu žáků. Kromě toho je úkolem semináře představit žákům historiografii jako vědu, její metody, možnosti a limity, hlavní směry a představitele.

Výběrový seminář v sobě integruje části průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Organizační a časová charakteristika

Vyučovací předmět je vyučován jako výběrový v předmaturitním a maturitním ročníku, s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, vyučované zpravidla blokově ve standardních učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k řešení problémů	• výuku vede nejen frontálně, ale i formou otevřených otázek, • případně řízené diskuse • úměrně možnostem žáků zařazuje práci s texty dobových • dokumentů či výkladovými, s jejichž pomocí mají žáci řešit • zadané problémy
Kompetence k učení	• zadává dle možností žáků takové úkoly, při jejichž řešení musejí žáci sami hledat cestu k řešení, kriticky hodnotit dostupné interpretace faktů a dospívat k samostatným závěrům
Kompetence komunikativní	• vede žáky k osvojení patřičné terminologie a jejímu užívání • trvá na tom, aby žáci svoje projevy přesně a srozumitelně formulovali, včetně logicky zdůvodněné argumentace
Kompetence sociální a personální	• volí také úkoly, vyžadující týmovou práci • při práci dbá na dodržování stanovených pravidel, včetně pravidel vzájemné komunikace žáků
Kompetence občanské	• vede žáky k promýšlení současných důsledků historických procesů a tím i k formování občanských postojů
Kompetence pracovní	• pomáhá žákům při formování jejich představy o vlastních schopnostech a možnostech budoucího profesního či studijního uplatnění • trvá na dodržování dohodnutých pravidel, termínů apod., čímž v žácích podporuje pozitivní pracovní návyky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními potřebami věnujeme zvláštní pozornost, jejíž konkrétní forma vychází z odborných doporučení tak, aby se minimalizoval vliv dílčí indispozice na celkový výsledek, jenž by měl být především úměrný obecným schopnostem žáka, k čemuž by měla přispívat i pozitivní zpětná vazba, oceňující jak obecné úspěchy žáka, tak především jeho případné zlepšení v problémových oblastech.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je v rámci výuky vytvořen patřičný prostor, spočívající v plnění samostatných úkolů, úměrných nadání a zájmu žáka, přičemž výstupem může být i zapojení mimořádně nadaného žáka do řízení vzdělávacího procesu.

Seminář z dějepisu (5. ročník)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Žák umí srovnat život a politický vývoj v antických civilizacích. • Je schopen definovat vývoj společnosti a vliv antické kultury na vývoj Evropy. • Žák umí popsat postup expanze starověkého Řecka a Říma a její vliv na utváření mapy Evropy. Žák umí popsat vliv náboženství a církve na utváření Evropy a světa. • Žák charakterizuje příčiny a důsledky reformních snah v církvi. • Žák je schopen definovat vznik a vývoj středověkých států ve 14. a 15. století. • Žák umí popsat český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků. • Zná politický a společenských vývoj českých zemí za husitského hnutí a Jiřího z Poděbrad. • Žák umí charakterizovat vliv renesance na evropskou expanzi a vytváření	**Antická politická zřízení** • starověké civilizace • starověké Řecko a Řím - polis a urbs • sociální a politické změny v antickém světě (příčiny a důsledky) **Antické říše a jejich expanze** • říše Řeků a Římanů, zahraniční politika • válečné konflikty v Řecku a makedonská nadvláda • ovládnutí Středomoří Římem - Mare nostrum **Náboženství, církev a jejich vliv na dějinný vývoj** • náboženství, církev a Evropa ve středověku a novověku • střet církevní a světské moci, schizma • husitské hnutí, reformace a katolická reformace **Středověká Evropa** • středověké státy, panovnické dynastie v Evropě • Evropa ve 14. a 15. století, centralizované monarchie **Doba českých králů**	**EGS** - Žijeme v Evropě – umožňuje žákům vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví **MV** - Základní problémy sociokulturních rozdílů – umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **EV** - Problematika vztahů organismů a prostředí – umožňuje žákům uvědomovat si specifické postavení člověka v přírodním systému **ČJL** - Nejstarší literární památky; Antika; Bible **VK** - Antické umění; Křesťanské umění **ZSV** - Světová náboženství; Antická filozofie **MV** - Základní problémy sociokulturních rozdílů - umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **ČJL** - Literatura doby husitské

koloniálních impérií v důsledku objevných plaveb. • Žák se orientuje ve vývoji Evropy za nadvlády Habsburků a zná příčiny náboženských sporů a jejich důsledky. Umí popsat průběh událostí v českých zemí po Bílé hoře. • Žák se orientuje v rozdílných pojetích vlády v 16. - 18. století. • Žák umí vysvětlit příčiny, popsat průběh a důsledky revolučních bouří v Evropě v průběhu 19. století. Zná souvislosti americké občanské války a umí charakterizovat průběh nacionálního hnutí v 19. století. • Žák umí pospat politickou, ekonomickou a společenskou situaci v meziválečném období. Dokáže charakterizovat politické postoje jednotlivých evropských států a USA vůči totalitním režimům. • Žák umí popsat vývoj vnitřní a zahraniční politiky ČSR v letech 1918 až 1939. Zná dějinný vývoj a příčiny vzniku Protektorátu. Umí popsat průběh domácího a zahraničního odboje vedoucího k osvobození.	• česká monarchie za posledních Přemyslovců • Lucemburkové a Země Koruny české • husitský král - evropská rarita • Jagellonci a stavovská monarchie **Nástup renesance, počátky kolonialismu** • Objevné plavby, reconquista, dobytí Ameriky • Počátky koloniálních impérií - Portugalsko, Španělsko, Nizozemí, Anglie, Francie **Habsburkové a Evropa - 16. - 18. století** • mnohonárodnostní monarchie Habsburků • náboženské války ve Francii, třicetiletá válka • baroko a rekatolizace, české země po Bílé hoře • absolutismus a parlamentarismus, osvícen. absolutismus **Bouřlivá Evropa a Amerika 19. a počátek 20. století** • vliv revolucí na politický a společenský vývoj • sjednocovací procesy • rakousko-uherský dualismus, cesta k 1. světové válce **Meziválečný svět** • politický a společenský vývoj v meziválečném období • totalitní režimy • hospodářská krize, politika appeasementu	**EGS** - Globalizační a rozvojové procesy - umožňuje žákům být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, učit se porozumět odlišnostem **ČJL** - Renesance; Zobrazení třicetileté války v evropské literatuře **VV –** Renesance **AJ** - W. Shakespeare **HV** - Hudba renesance **ZSV** - Renesanční filozofie; Světová náboženství **EGS** - Globalizační a rozvojové procesy - umožňuje žákům vnímat a hodnotit lokální a regionální jevy a problémy v širších evropských a globálních souvislostech **MV** - Základní problémy sociokulturních rozdílů - umožňuje žákům uvědomit si svou vlastní kulturní identitu **VV** - Baroko, rokoko, klasicismus, empír **AJ** - Válka za nezávislost USA; Viktoriánská Anglie **HV** - Barokní hudba **ZSV** - Občan a demokracie; filozofie novověku **ČJL** - Kritický realismus **VV** - Umění 19. a 20. století **AJ** - Viktoriánská Anglie; Občanská válka v USA **ZSV** - Občan a demokracie

	Vznik a vývoj ČSR na pozadí světové politiky • První republika - vyspělá demokracie uprostřed Evropy • Mnichov a druhá republik • Protektorát aneb Nedáme se!	**ČJL** - Meziválečná světová literatura; Odraz 2. světové války **VV** - Umění 20. století **NJ** - Der Zweite Weltkrieg **HV** - Jazz **ZSV** - Občan a demokracie

5.8.7. Dějiny umění

Předmětem jsou dějiny architektury, sochařství, malířství, grafiky a fotografie. Zabývá se také výtvarnými technikami a ikonografií s ikonologií. Toulky Prahou jsou zaměřeny na poznání hlubších souvislostí uměleckých dějin Prahy a Prahou jako dějištěm významných událostí, rozsáhlým souborem památek a místem inspirace mnoha umělců. Jde o kombinaci přednášek, seminářů, návštěv galerií a prohlídek nejrůznějších míst v Praze. Záměrem je nejenom faktické místopisné poznávání města, ale především upozornit na opomíjené památky, expozice, obyvatele a události.

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Ž. pochopí proměnu funkce umění se změnou obživy a organizace společnosti	**Umění pravěku** • Umění doby pravěku ve světě a na území ČR	**Dějepis, Základy společenských věd**
Ž. odůvodní rozdíly a společné znaky ve stavebních materiálech, výtvarných námětech	**Umění starověkého orientu** • Umění orientálních států - Mezopotámii, Egypt.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Fyzika**
Ž. analyzuje vklady řecké a římské civilizace kultuře současné	**Umění antického Řecka a Říma** • Předřecké a předřímské kultury, umění antického světa.	**Dějepis, Český jazyk a lit.**
Ž. pochopí souvislosti mezi křesťanskou vírou a antickou kulturou na znacích a projevech románského slohu	**Umění románské** • Umění předrománské a románské v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd**
Ž. porozumí výrazné specifičnosti gotiky na příkladech výtvarných, stavebních, literárních atd.	**Umění gotické** • Umění gotické v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd, Fyzika**
Ž. pochopí historické souvislosti zrodu renesance a umět popsat změny ve formě a obsahu uměleckých památek té doby	**Umění renesanční a manýrismu** • Umění renesance a manýrismu v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd, Fyzika**
Ž. je schopen popsat základní znaky, znát některé protichůdné pohledy na dobu barokní	**Umění baroka a rokoka ve světě a na území ČR.**	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd**
Ž. demonstruje rozdíly mezi racionálním a	**Umění klasicismu a romantismu** • Umění klasicismu a romantismu v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy**

emočním přístupem ke skutečnosti		**společenských věd**
Ž. pochopí význam Národního divadla v souvislosti s národním obrozením, definovat významné inspirativní zdroje umělců	**Umění generace Národního divadla a realismu** • Umění realismu v Evropě a na území ČR, umělci generace Národního divadla.	**Dějepis, Český jazyk a lit.**
Ž. pochopí oba směry jako vývojový mezník mezi starým a novým uměním a jako předobraz avantgardy, osvojit si teoretické poznatky o barvě	**Umění impresionismu a postimpresionismu** • Umění impresionismu a postimpresionismu ve světě a u nás.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd, Fyzika**
Ž. dokáže shrnout změny v obsahové a formální složce uměleckých děl té doby a porovnat oba umělecké proudy	**Umění symbolismu a secese** • Umění symbolismu a secese s důrazem na naše území.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd**
Ž. si uvědomí logiku doby (proměna v technice, vědě, myšlení…) na základě poznatků z historie, literatury a filozofie	**Umění od poč. 20. stol. do 1. světové války** • Umění počátku 20. století - fauvismus, kubismus atd.	**Dějepis, Český jazyk a lit, Základy společenských věd**
Ž. zná významné postavy českého uměleckého prostředí	**Umění doby meziválečné** • Umělecké proudy doby mezi světovými válkami ve světě a u nás.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd**
Ž. definuje jednotlivé umělecké proudy - především období návratu k závěsnému obrazu, k tradiční plastice, práce s krajinou	**Umění doby po 2. světové válce** • Umělecké proudy ve světě a u nás po 2. světové válce.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy společenských věd**
Ž. získá komplexní přehled stavebních slohů, orientaci v pojmech z architektury	**Architektura** • Historický vývoj a role architektury.	**Dějepis, Základy společenských věd, Fyzika, Matematika**
Ž. dokáže uvést přehled technik	**Techniky** • Výtvarné techniky - kresba, malba, grafika atd.	**Fyzika, Matematika, Chemie**
Ž. porozumí zapomenuté řeči obrazů, symbolice s využitím znalostí z	**Náměty ve výtvarném umění a atributy svatých** • Ikonografie a ikonologie ve výtvarném umění.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Základy**

literatury, historie, filozofie …		**společenských věd**

5.8.8. Seminář z matematiky

Cílem semináře je:

- prohloubit a upevnit již probrané učivo,
- seznámit studenty s tématy, která nejsou v základním učivu a která umožní zefektivnění jejich práce při řešení složitějších úloh
- správně analyzovat a interpretovat získané výsledky
- aplikovat matematické metody na řešení úloh z jiných nematematických oborů a praxe
- rozvíjet samostatnost i týmovou práci při řešení problémových úloh
- používat a orientovat se v odborné literatuře, využívat informační technologie a kalkulátor

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák umí na základě již získaných matematických znalostí a dovedností efektivně řešit složitější úlohy. Získané výsledky umí analyzovat a správně interpretovat. Své zkušenosti aplikuje na příklady a úlohy v jiných vyučovacích předmětech (chemie, fyzika, apod.) a na úlohy z praxe. Pracuje samostatně, ale problémové úlohy je schopen řešit v týmu. Umí se orientovat a používat odbornou literaturu. Perfektně ovládá práci s kalkulačkou.	**Systematizace a prohloubení – témata:** • geometrie v rovině a prostoru • algebraické a goniometrické výrazy • funkce • rovnice a nerovnice, rovnice s parametrem • analytická geometrie	**Osobnostní a sociální výchova** – umožňuje: − učit se nastavovat své osobní cíle a plánovat osobni rozvoj
Žák řeší rovnice vyšších stupňů (binomické, bikvadratické, reciproké rovnice 1. druhu a 2. druhu.	**Reciproké rovnice** • řešení rovnic vyšších stupňů	**Fyzika** – obecné řešení fyzikálních příkladů
Žák umí aplikovat učivo o vektorech z dvojrozměrného a	**Matice a determinanty**	**Fyzika** – obecné řešení fyzikálních příkladů

trojrozměrného vektorového prostoru na n-rozměrný vektorový prostor. Ovládá operace s maticemi a výpočet determinantu. Řeší soustavy lineárních rovnic a nerovnic pomocí Gaussovy eliminační metody a Cramerova pravidla.	• užití maticového počtu: při řešení soustav rovnic; v analytické geometrii	

5.8.9. Seminář z fyziky

Cílem semináře je:

- zopakovat, prohloubit a upevnit již probrané učivo na fyzikálních příkladech a fyzikálních pokusech
- správně analyzovat a interpretovat získané výsledky
- rozvíjet samostatnost i týmovou práci při řešení problémových úloh
- používat a orientovat se v odborné literatuře, využívat informační technologie a kalkulátor

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák umí na základě již získaných fyzikálních znalostí a dovedností efektivně řešit složitější úlohy. Získané výsledky umí analyzovat a správně interpretovat. Své zkušenosti aplikuje na úlohách z praxe. Pracuje samostatně, ale problémové úlohy je schopen řešit v týmu. Umí se orientovat a používat odbornou literaturu. Ovládá práci s kalkulačkou. Umí používat demonstrační zařízení a laboratorní přístroje.	• Mechanika • Molekulová fyzika a termika • Mechanické kmitání a vlnění • Elektřina a magnetismus • Optika	**Environmentální výchova**: Pochopit, že člověk z hlediska své existence potřebuje využívat přírodní zdroje ve svůj prospěch, ale vždy tak, aby nedošlo k nevratnému poškození životního prostředí.

5.8.10. Seminář z chemie

Seminář má tyto hlavní cíle:

- Prohloubit učivo o složení a strukturách chemických látek
- Prohloubit učivo o typech reakcí a reakčních mechanismech.
- Ujasnit vztahy mezi složením, strukturou, vlastnostmi a chováním chemických látek
- Upevnit a rozšířit názvosloví zejména organických sloučenin

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• žáci aplikují názvoslovné principy při tvorbě názvů a vzorců organických a koordinačních sloučenin	**Názvosloví chemických látek** • názvoslovné principy • názvosloví uhlovodíků • názvosloví derivátů uhlovodíků • názvosloví heterocyklů • názvosloví koordinačních sloučenin	
• žáci zhodnotí moderní teorie kovalentních vazeb a uvedou souvislosti mezi typy hybridizací atomových orbitalů a tvary molekul	**Teorie chemických vazeb** • moderní názory na kovalentní vazbu • teorie atomových a molekulových orbitalů • tvary orbitalů a molekul • hybridizace orbitalů	
• žáci charakterizují vztahy mezi strukturou organických a přírodních sloučenin a jejich vlastnostmi a biologickými účinky	**Struktura chemických látek** • struktura anorganických sloučenin • struktura uhlovodíků • struktura derivátů uhlovodíků • struktura přírodních sloučenin • izomerie konstituční a konfigurační	
• žáci uvedou významné vlastnosti důležitých látek v závislosti na jejich složení a struktuře	**Vlastnosti chemických látek** • vlastnosti anorganických sloučenin • vlastnosti uhlovodíků, derivátů uhlovodíků a heterocyklů • vlastnosti přírodních sloučenin (bílkovin, sacharidů a alkaloidů)	
• žáci aplikují reakční mechanismy na vybrané reakce organických sloučenin	**Reakce organických sloučenin** • činidla v organické chemii • typy reakcí v organické chemii • mechanismy vybraných reakcí organických sloučenin	

• žáci uvedou základní reakce, jimiž vznikají organické a přírodní sloučeniny	**Syntéza organických sloučenin** • syntéza uhlovodíků • syntéza derivátů uhlovodíků • syntéza přírodních sloučenin (sacharidů, bílkovin, nukleových kyselin)	

5.8.11. Seminář z biologie

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO TŘETÍ ROČNÍK)

ZÁKLADY ETOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vysvětlí klady a zápory výzkumných metod v etologii. • vysvětlí podstatu a řízení vrozeného chování a zná základní druhy tohoto chování. • vysvětlí podstatu a řízení získaného chování a zná základní druhy tohoto chování.	• historie, vývoj a druhy etologie • výzkumné metody etologie • druhy vrozeného chování • druhy získaného chování	

VIROLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• popíše vir, jeho způsob rozmnožování a druhy • vyjmenuje některá virová onemocnění člověka, jejich příznaky a léčbu	• stavba a struktura viru • rozdělení virů • rozmnožování virů a průběh infekcí • virová onemocnění člověka	

BAKTERIOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• popíše bakterie, jejich způsob rozmnožování a druhy • vyjmenuje některá bakteriální onemocnění člověka, jejich příznaky a léčbu	• skupiny bakterií • stavba buňky • výživa a metabolismus bakterií • prostředí, v němž bakterie žijí • bakteriální onemocnění člověka	

EPIDEMIOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• vysvětlí základní epidemiologické pojmy • popíše druhy nákaz	• epidemiologie jako věda • podmínky vzniku epidemie • patogenita, virulence • dělení infekcí z epidemiologického hlediska • imunizace	

FYLOGENEZE ORGÁNOVÝCH SOUSTAV

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• popíše rozdíly jednotlivých soustav u skupin živočichů	• fylogeneze soustavy tělního pokryvu • fylogeneze opěrné a pohybové soustavy • fylogeneze trávicí soustavy • fylogeneze dýchací soustavy • fylogeneze cévní soustavy • fylogeneze vylučovací soustavy • fylogeneze nervové soustavy • fylogeneze smyslové soustavy • fylogeneze pohlavní soustavy	

GENETIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• charakterizuje základních genetické pojmy • popíše princip přenosu genetické informace • aplikuje důležité genetické zákony • vysvětlí zákony genetiky populací • vysvětlí principy mutací, jejich druhy a uvede faktory, které tyto mutace vyvolávají • vysvětlí rozdíl mezi dispozicí a onemocněním • vyjmenuje některá genetická onemocnění člověka, jejich rizika a léčbu • uvede klady i zápory manipulace s genetickým materiálem	• historie genetiky • genetické pojmy • rozmnožování na buněčné úrovni • autozomální a gonozomální dědičnost • molekulární základy dědičnosti • genetika populací • mutace • dispozice a genetická onemocnění • genové inženýrství	

5.8.12. Deskriptivní geometrie

Deskriptivní geometrie buduje a rozvíjí prostorovou představivost, vede k rozvoji logického myšlení a přesného vyjadřování. Studenti získávají dovednosti a návyky v rýsování, učí se načrtávat tělesa a technické součásti. Cílem je naučit studenty základním zobrazovacím metodám – pravoúhlému promítání na dvě průmětny (Mongeovo promítání).

Získané znalosti kótovaného promítání a Mongeova promítání jsou podmínkou pro přijímací zkoušky na vysokou školu konané z deskriptivní geometrie, ale i zdárnému průběhu studia na vysoké škole, kde je deskriptivní geometrie jedním ze studijních předmětů. Volba předmětu vhodná pro studenty, kteří uvažují o studiu na ČVUT obor architektura, stavební fakulta, strojní fakulta, dopravní fakulta i vysoké školy, kde chcete studovat design.

Učivo bude aktualizováno dle zájmu, požadavků a schopností studentů.

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

AFINITA V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• sestrojí útvar v osové afinitě • najde samodružné body, osu a směr afinity	• osová afinita mezi dvěma rovinami (směr, osa, samodruhé body) • osová afinita v rovině	

KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru • užívá kritéria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí kótu bodu na přímce, přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • sestrojí kolmici k rovině • zobrazí útvar ležící v obecné rovině • zobrazí jednoduché hranaté těleso	• soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravoúhlého promítání • kóta bodu, stopník přímky, stopa roviny, hlavní a spádová přímka roviny • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, otáčení roviny do průmětny • konstrukční úlohy	

MONGEOVO PROMÍTÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou k přímce • zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu • řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny • zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru • sestrojí řez hranolu a jehlanu rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám), průnik přímky s hranolem a jehlanem • sestrojí sdružené průměty kružnice • zobrazí kulovou plochu, bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy • sestrojí průnik kulové plochy s rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám) a průnik kulové plochy s přímkou • zobrazí rotační válec a rotační kužel, bod na povrchu válce a kužele a tečnou rovinu válce • sestrojí řez válce a kužele rovinou kolmou k průmětně a průnik přímky s válcovou a kuželovou plochou	• pravoúhlé promítání na dvě průmětny • stopníky přímky, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímky, otáčení roviny do průmětny • konstrukční úlohy, sítě těles • klasifikace rovinných řezů na kuželové ploše, věty Quételetovy-Dandelinovy	

5.8.13. Seminář z informatiky

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO 5. ROČNÍK)

1. ÚVOD DO PŘEDMĚTU INFORMATIKA A VÝPOČETNÍ TECHNIKA

výstupy	učivo
Je seznámen s učebnou IVT a jejím provozním řádem, s BOZP a PO v učebně IVT, tematickým plánem na školní rok a s IT technologiemi na škole.	• Úvod do předmětu informatika a výpočetní technika

2. ECDL – ADVANCED MODUL 3 – POKROČILÉ ZPRACOVÁNÍ TEXTU

výstupy	učivo
Zvyšuje produktivitu práce použitím polí, formulářů a šablon. Používá pokročilé techniky hromadné korespondence a pracuje s možnostmi automatizace, například s makry. Používá rozšířené možnosti pro vkládání dat z jiných zdrojů, propojuje data s jejich zdrojem. Pracuje s vodotiskem, oddíly, záhlavím a zápatím dokumentů. Využívá nástroje pro týmovou práci při úpravách dokumentů. Pracuje s hlavním a vnořenými dokumenty, využívá možnosti zabezpečení dokumentů. Používá pokročilé formátování textu, odstavců, sloupců a tabulek, převádí text do tabulek a naopak. Pracuje s titulky, poznámkami pod čarou a vysvětlivkami, vytváří obsahy, rejstříky a křížové odkazy.	• Formátování • Odkazy • Zvýšení produktivity • Spolupráce při úpravách • Příprava výstupů

3. ECDL – ADVANCED MODUL 4 – POKROČILÝ TABULKOVÝ PROCESOR

výstupy	učivo
Zvyšuje produktivitu práce používáním pojmenovaných oblastí buněk, maker a šablon. Používá propojování tabulek s daty, vkládá a importuje data. Spolupracuje při revizích tabulek a využívat možnosti zabezpečení. Používá takové funkce, které jsou spojeny s logickými, statistickými, finančními a matematickými operacemi.	• Formátování • Funkce a vzorce • Grafy • Analýza • Ověřování a sledování • Zvýšení produktivity • Spolupráce při úpravách

Vytváří grafy a využívat pokročilé možnosti formátování grafů. Analyzuje, filtruje a řadí data v tabulkách a seznamech, vytváří a používá scénáře. Ověřuje vstupní data v tabulkách a sleduje závislosti dat. Využívá pokročilé možnosti formátování, jako je podmíněné formátování, používá vlastní formát čísel a umí pracovat s listy.	

5.8.14. Seminář z finanční gramotnosti

Finanční gramotnost je souhrn kompetencí, které jsou uplatňovány v běžném životě a které jsou nezbytné pro aktivní a zodpovědnou účast na finančním trhu. Finanční vzdělávání v širším rámci podporuje prevenci proti předlužení a směřuje občany k zajištění na stáří.

Vymezení pojmu finanční gramotnost

„Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace."

Finanční gramotnost je specializovanou součástí širší ekonomické gramotnosti, která navíc zahrnuje např. schopnost zajistit si příjem, zvažovat důsledky osobních rozhodnutí na současný a budoucí příjem, orientaci na trhu pracovních příležitostí, schopnost rozhodovat o výdajích apod. Nedílnou součástí finanční gramotnosti jsou také nezbytné makroekonomické aspekty a oblast daňová, a to zejména vzhledem k tomu, že se významně podílí na finančních zdrojích jednotlivců i domácností a má tedy významný vliv na peněžní toky v soukromých financích. Finanční gramotnost jako součást ekonomické gramotnosti formuje znalosti, dovednosti a hodnotové postoje, které by měl občan mít, aby se dokázal uplatnit v současné společnosti.

S finanční gramotností se dále pojí zvláště gramotnost numerická (z hlediska gramotnosti finanční se to týká především využití matematického aparátu k řešení numerických úloh se vztahem k financím), gramotnost informační (jako schopnost vyhledat, použít a vyhodnotit relevantní informace v kontextu) a gramotnost právní (jako orientace v právním systému, přehled o právech a povinnostech a také možnostech, kam se obrátit o pomoc). Rozvoj těchto gramotností je současně prostředkem k vytváření

a posilování ekonomického, právního a politického myšlení občanů.

Definice finanční gramotnosti je strukturovaná. Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje tři složky: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou.

• **Peněžní gramotnost** představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).

• **Cenovou gramotnost** představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

• **Rozpočtovou gramotnost** představují kompetence nezbytné pro správu osobního/ rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované: správu finančních aktiv (např. vkladů, investic a pojištění) a správu finančních závazků (např. úvěrů nebo leasingu). To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Standardy finanční gramotnosti předkládají *Obsah* a *Výsledky* vzdělávacího procesu ve čtyřech tematických okruzích:

- Peníze
- Hospodaření domácnosti
- Finanční produkty
- Práva spotřebitele.

Standard finanční gramotnosti pro střední vzdělávání je začleněn do RVP G (vzdělávací oblast Člověk a svět práce).

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

PENÍZE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• prohlubování poznatků ZŠ a nižších ročníků G • používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kurzovního lístku	Operace s čísly, práce s procenty, řešení lineárních rovnic a nerovnic, lineární funkce. Placení (v tuzemské i zahraniční měně)	**Osobnostní a sociální výchova** (Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž)
• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa, období • rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH…) a klamavé nabídky	Tvorba ceny	
• vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit	Inflace	

ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech	Základní pojmy finanční matematiky. (Úroková míra, úrok, daň z úroku, úroková doba, úrokovací období, standardy.) Jednoduché úročení. (Podstata jednoduchého úročení, jednoduché úročení a aritmetická posloupnost; skonto, diskont a diskontní	

	míra, směnky, dluhopisy, akcie.) Složené úročení. (Podstata složeného úročení, vztah mezi jednoduchým a složeným úročením, složené úročení a geometrická posloupnost; termínované vklady, kontokorentní účty, podílové listy) Úvěry a leasing. (Podstata úvěru, umořovací plány, anuitní splátky, spotřebitelské úvěry a prodej na splátky, hypoteční úvěry; leasing a jeho formy.) Spoření. (Podstata spoření. Spořicí účty. Stavební spoření. Důchodové spořicí programy.)	

FINANČNÍ PRODUKTY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti…) • vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč	Přebytek finančních prostředků	**Osobnostní a sociální výchova** (Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž)
• vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu • posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN	Nedostatek finančních prostředků	
• vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	Pojištění	

HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti	Rozpočet domácnosti	**Osobnostní a sociální výchova** (Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž), **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (Vzdělávání v Evropě a ve světě)

PRÁVA SPOTŘEBITELE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu)	Předpisy na ochranu spotřebitele	
• na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek	Obsah smluv	

5.8.15. Mediální výchova

Seminář navazuje na znalosti studentů z nižších ročníků, cílem semináře je prohloubit a systematizovat znalosti žáků v oblasti médií. Žáci by se měli orientovat v současném domácím i mezinárodním mediálním prostředí, měli by být s to analyzovat jednotlivé procesy, ke kterým dochází v oblasti médií (činnost veřejnoprávních a soukromých médií, vztah mezi médii a politikou, kulturou, reklamou, význam médií pro rozvoj občanské společnosti, média a etika…)

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
žáci vysvětlí, proč jsou média součástí naší každodennosti, shrnou argumenty, proč média často nejsou zrcadlem skutečnosti	**Média a my** • média a každodennost • jsou média zrcadlem skutečnosti?	**Dějepis** Svět a Evropa v předválečném a meziválečném období poválečný svět **Český jazyk a lit.** Literatura a film **Základy společenských věd** Filozofie ve 20. století **Sociologie** Masová kultura
žáci se orientují v historii vývoje médií, stručně popíší jejich vývoj	**Dějiny médií** • noviny, rozhlas, televize, elektronická média	
žáci vysvětlí specifika jednotlivých masových médií a popíší, jak jednotlivá média pracují s informacemi	**Mediální obsahy** • tisk, rozhlas, televize • zpravodajské hodnoty • specifika rozhlasu a televize	
žáci vysvětlí rozdíly mezi veřejnoprávními a soukromými médii, umí vysvětlit jejich cíle a působení	**Vlastnictví médií** • koncentrace vlastnictví • média veřejnoprávní a soukromá	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** globalizační procesy život v Evropě

žáci vysvětlí termín "stereotypy v médiích", popíší, jak se vytvářejí stereotypy na základě výchovy, po promítání různých ukázek na toto téma diskutují	**Stereotypy v médiích** • genderové stereotypy v reklamě • mýty a stereotypy v médiích	
	Regulace a autoregulace médií	
žáci analyzují problematiku televizní zábavy, vysvětlí podstatu tvorby a fungování televizní zábavy	**Média a zábava** • Je svět kolem nás zábavný? • jak se vyrábí televizní zábava • lifestylové časopisy	**Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • přínosy uvědomování si lidské přirozenosti a kulturní rozmanitosti
žáci vysvětlí rozdíl mezi objektivní informací a názorem, jsou schopni z tohoto hlediska analyzovat mediální sdělení	**Média a politika** • objektivita zpravodajství a tendenčnost • plakát a propaganda	
žáci shrnou působení reklamy na náš život, diskutují na téma vhodné a nevhodné reklamy	**Reklama** • reklama a my • reklama a umění	
žáci kriticky hodnotí dodržování etických norem v novinářské praxi žáci se prakticky orientují v problematice získávání ověřených zpravodajských informací	**Média a paragrafy** • etika a média • etika v novinářské praxi • internet	**MV** – multikulturní výchova

5.8.16. Cvičení z matematiky

Cílem cvičení je:

- zopakovat, procvičit a upevnit již probrané nebo probírané **základní** učivo,
- správně analyzovat a interpretovat získané výsledky
- aplikovat matematické metody na řešení úloh z jiných nematematických oborů a praxe
- rozvíjet samostatnost i týmovou práci při řešení problémových úloh
- používat a orientovat se v odborné literatuře, využívat informační technologie a kalkulátor

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO PÁTÝ (TŘETÍ) ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák umí na základě již získaných matematických znalostí a dovedností efektivně řešit úlohy základního učiva. Získané výsledky umí analyzovat a správně interpretovat. Své zkušenosti aplikuje na příklady a úlohy v jiných vyučovacích předmětech (chemie, fyzika, apod.) a na úlohy z praxe. Pracuje samostatně, ale problémové úlohy je schopen řešit v týmu. Perfektně ovládá práci s kalkulačkou a tabulkami.	**Systematizace a procvičení – témata:** • algebraické výrazy • funkce • rovnice a nerovnice, soustavy rovnic a nerovnic, (rovnice s parametrem) • geometrie v rovině a prostoru (základní konstrukční úlohy a výpočty) • analytická geometrie v rovině • kombinatorika a pravděpodobnost	**Osobnostní a sociální výchova** – umožňuje: − učit se nastavovat své osobní cíle a plánovat osobni rozvoj

5.9. Semináře pro 6. ročník

5.9.1. Literární seminář

Literární seminář je koncipován jako rozšiřující a doplňující pro výuku. Cílem je studenty seznámit s autory a díly, která se nemusejí objevit v klasických hodinách českého jazyka a literatury. Výběr konkrétních témat, autorů a děl je zcela v kompetenci vyučujícího, který tento seminář vede. Důraz se bude klást především na současnou literaturu (ale s přihlédnutím ke znalostem starší literatury).

Součástí semináře je i opakování a prohlubování učiva literární teorie. Důležitou roli bude hrát samostatná práce s textem a jeho interpretace.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Maturitní ročník- literární seminář		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• Dokáže vystihnout podstatné znaky jednotlivých lit. druhů a žánrů • Pracuje s textem- umí popsat slovní zásobu, rytmus, verš, rým, básnické ozdoby • Postihne roli vypravěče (lyrického subjektu), umí popsat děj a kompozici díla, čas, prostor, charakterizovat postavy • Prokáže schopnost zamyslet se nad hlubším sdělením textu a jeho aktuálností • Dokáže si uvědomit společensko-historické pozadí díla, rozdíly mezi faktickým a modelovým autorem	**Literární teorie - forma díla** • Obecná charakteristika lit. díla (lit. druh, lit. žánr) • Organizace jazykových prostředků v poezii a próze **Literární teorie - obsah díla** • Tematická výstavba lyriky, epiky i dramatu • Význam sdělení – hlavní myšlenka díla • Literární historie • Dobový kontext • Autor • Literární kritika • Dobové vnímání lit. díla a jeho proměny	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**- Žijeme v Evropě **Osobnostní a sociální výchova**- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne **Mediální výchova**- Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách **Multikulturní výchova**- Základní problémy sociokulturních rozdílů **Dějepis** **Zeměpis** **Cizí jazyky** **Základy spol. věd** **Dějiny umění**

5.9.2. Konverzace v CJ – anglický jazyk

Konverzace v CJ je předmět, který má v rámci jednotlivých témat především dát studentovi prostor k rozsáhlejším komunikačním aktivitám, jako jsou didaktické hry, rozhovor, komunikace v páru i ve skupině, soutěž, zkrátka co nejbohatší škálu komunikačních situací, kterou je možné ve škole nabídnout. Rámcově vychází z učebnice NewHeadway Talking Points. Počítá se s doplněním o další aktivity, video a poslech, které jsou ovšem opět směřovány jako podněty k další komunikaci v cílovém jazyce.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Student si osvojí rozšířenou slovní zásobu týkající se jídla a stravování, dokáže hovořit o dobrých a špatných stravovacích návycích. Formou rozhovoru student předvede, že se dokáže pohybovat a domluvit v restauraci.	**Jídlo a stravování** • užitečná slovní zásoba a fráze • omluvy a výmluvy • stížnosti • hra rolí	**Multikulturní výchova** **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** informace o prostředí, tradicích a zvycích v anglicky mluvících zemích způsoby trávení volného času v různých zemích kulturní rozdíly, multikulturalita **Osobnostní a sociální výchova** poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, kooperace **Informační a výpočetní t.** orientace v cizojazyčných doménách na webu formální úprava dokumentu plagiátorství využití elektronických zařízení k překladu **Základy spol. věd** sociální komunikace média politické systémy trestněprávní problematika občanské právo v běžném životě mezinárodní vztahy a globální problémy trh práce
Student je schopen hovořit o sobě a o své rodině a dokáže reagovat na konverzační obraty při představování; dále se seznámí se zásadami pozitivního učení a principů ELM tree, Emotional tanks a ROOTS.	**Bydlení a rodina** • užitečná slovní zásoba a fráze • řešení problémů • účast v diskusi • hra rolí	
Student je schopen popsat vzhled a charakter člověka a hovořit o vztazích mezi lidmi.	Slavní Britové a Američané • užitečná slovní zásoba a fráze • přání a projevy lítosti • činění výběru • hra rolí	
student si osvojí slovní zásobu týkající se různých povolání a je schopen hovořit o výhodách a nevýhodách	Svět práce • užitečná slovní zásoba a fráze • tázací dovětky • kladení otázek • podávání rady	

vybraných profesí. Zároveň dokáže hovořit o svém případném povolání či plánech.		**Český jazyk a lit.** poučení o komunikačních strategiích osobnosti anglicky psané literatury **Zeměpis** geografie anglicky mluvících zemí ekologická problematika **Výtvarná v. a Hudební v.** výtvarné a hudební umění a jeho reflexe **Dějepis** starší a moderní dějiny anglicky mluvících zemí **Biologie** lidské tělo a zdravý životní styl výživa flóra a fauna **Tělesná v.** sportovní aktivity, sportoviště, vybavení, pravidla olympijské ideály, tradice a současnost
Student dokáže popsat lidské tělo, nemoci, svůj zdravý životní styl. Umí reagovat na simulované situace „u lékaře“.	Zdraví • užitečná slovní zásoba a fráze • prezentace • hra rolí • popis zdravotních obtíží	
Student ovládá širokou slovní zásobu, diskutuje, argumentuje, obhájí svůj názor. Poprvé se seznámí se staršími brit. dějinami formou prezentace kolegů a samostatným rozborem; skupinová práce v hodnocení - positive approach	Anglicky mluvící svět • užitečná slovní zásoba a fráze • hovoření o minulosti se vztahem k přítomnosti • adjektiva označující národnosti • hra - kdo to uhodne?	
Student dokáže pojmenovat různé části oblečení a hovořit o tom, jak výběr oblečení může v různých situacích ovlivnit náš život. Student dokáže hovořit o různých módních trendech a porovnat je mezi sebou, zároveň dokáže diskutovat o různých přístupech k módě	Oblečení a móda • užitečná slovní zásoba a fráze • porovnávání obrázků • opodstatnění názoru a jeho argumentace • prezentace myšlenek	

5.9.3. Konverzace v CJ – německý jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Volitelný vyučovací předmět *Konverzace v německém jazyce* pokrývá vzdělávací oblast *Jazyk a jazyková komunikace*. Vychází přitom ze vzdělávacího obsahu oboru *Další cizí jazyk*.

Obsahem předmětu jsou výuka německého jazyka dle Společného evropského rámce respektující mezipředmětové vztahy a všechna průřezová témata. Cílem vzdělávání je navázat na vyučovací předmět Německý jazyk a Konverzace v německém jazyce vyučovaný v kvintě a sextě šestiletého gymnázia, a zvýšit tak úroveň ovládání německého jazyka dle požadavků Společného evropského rámce pro jazyky na úroveň B1 - B2: absolvent tedy bude disponovat dostačujícími vyjadřovacími prostředky a odpovídající slovní zásobou i gramatickými prostředky ke komunikaci na běžná témata ve známých kontextech a předvídatelných situacích (např. rodina, zájmy, práce, cestování a aktuální události) v rámci neutrálního funkčního stylu. Dokáže se tedy zpravidla vyhnout závažným chybám ve formulacích, umí se vyjadřovat sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v odpovídajících standardních situacích, se kterými se žák může setkat v každodenním životě a při cestování do zemí dané jazykové oblasti.

Výuka tohoto předmětu je převážně určena nadaným žákům a žákům s hlubším zájmem o německý jazyk, aby si mohli zvýšit úroveň ovládání německého jazyka, případně se připravit na složení maturitní zkoušky nebo různých mezinárodně platných zkoušek podle Společného evropského rámce.

V průběhu výuky si žáci osvojí receptivní, produktivní i interaktivní řečové dovednosti. Součástí učiva jsou jazykové prostředky a funkce, dále komunikativní funkce německého jazyka a různé typy textů, rozmanité tematické okruhy a na běžný život zaměřené komunikační situace.

Učivo je doplňováno historickými i aktuálními reáliemi z oblasti německy mluvících zemí v porovnání s reáliemi České republiky.

Organizační a časová charakteristika

Výuka vychází z platného školského zákona a vyhlášky o středním vzdělávání.

Je uskutečňována během studia na vyšším stupni šestiletého gymnázia v kvintě a sextě (v 3. a 4. ročníku čtyřletého studia)v celkové hodinové dotaci 4 vyučovací hodiny pro volitelný předmět *Konverzace v německém jazyce*, a to denní formou.

Výuka předmětu probíhá ve specializované učebně NJ vybavené příslušnou moderní multimediální technikou a dalšími pomůckami dle možností školy. V praxi je výuka doplňována jednodenními akcemi či výměnným pobytem v Německu dle zájmu žáků a aktuální situace v průběhu školního roku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáky:

Kompetence k učení

- k zájmu o německý jazyk formou pozitivní motivace
- k tvořivému přístupu
- k vyjádření vlastního názoru
- k vyhledávání informací
- k samostatnému zpracovávání informací
- k využívání mezipředmětových vztahů
- k zájmu o autentické materiály
- k práci s příručkami

Kompetence k řešení problémů

- k samostatnému řešení problému
- k plánování práce
- k sebezdokonalování
- ke kritickému hodnocení alternativních hledisek a názorů

Kompetence komunikativní
- ke komplexnímu rozvíjení všech jazykových dovedností
- k zájmu o různé varianty německého jazyka
- k vyhledávání příležitostí komunikovat v německém jazyce
- k aktivnímu zájmu o komunikaci s rodilým mluvčím
- k vyjádření a obhájení vlastního názoru
- k práci s multimediálními prostředky za účelem komunikace
- k zájmu prezentovat dosažené výsledky před spolužáky

Kompetence sociální a personální
- ke spolupráci mezi jednotlivci i v rámci skupiny
- k respektování individuálního výkonu
- k realistické kritice
- k samostatnému vystupování před kolektivem
- k poznávání kulturních i dalších zvyklostí německy mluvících zemí

Kompetence občanské
- k vyjádření vlastních názorů a pocitů
- k solidaritě a toleranci
- k občanské angažovanosti
- k zájmu o kulturu německy mluvících zemí
- k zájmu o aktuální dění

Kompetence k podnikavosti
- k využívání mezipředmětových vztahů
- k spoluzodpovědnosti za zadaný úkol
- k dodržování termínů
- k respektování autorských práv
- k adekvátnímu využívání moderní techniky
- k pozitivnímu ekologickému a ekonomickému chování
- k dodržování pravidel zdravého životního stylu
- k dodržování pravidel bezpečnosti při práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

6. ROČNÍK		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
Žák • pochopí a reprodukuje čtený či psaný text a shrnuje jeho výsledky • přesvědčí někoho, vyzve ke společné	*V závislosti na používaných učebnicích*, např.: • zaměstnání, typy profesí, mzda, nezaměstnanost • vztahy mezi lidmi (přátelství, láska, vztah k postiženým, rasismus) • problémy dnešní mládeže	**Osobnostní a sociální výchova** - porozumět sociální skupině, v níž žijeme, brát ohled na druhé, věnovat pozornost morálnímu jednání, spolupráce s ostatními **Multikulturní výchova** – chápat lidskou bytost v její celistvosti i jako součást etnika,

činnosti, vyjádří příkaz, zákaz, pochybnost, odmítnutí, obavy • popíše činnost, situaci i osobu, její psychický i fyzický stav • vysvětlí v diskuzi své mínění a odůvodní své námitky k názorům, s nimiž nesouhlasí	(závislosti, kriminalita) • bolesti současného světa (nezaměstnanost, terorismus) • člověk a příroda (počasí, roční období, přírodní katastrofy, ochrana životního prostředí) • média, komunikace, aktuální události četba originálních i zjednodušených textů německy psané literatury, film • Česká republika a německy mluvicí oblasti (reálie, tradice, specifika)	respektovat rovnocennost etnických struktur **Environmentální výchova** - *Člověk a životní prostředí,* **Biologie** - zvýšit ekologické vědomí, ekologizace prostředí, v němž žijeme, vlivy prostředí, ohrožující zdraví člověka **Mediální výchova** - dosáhnout mediální gramotnosti, orientovat se v masové mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - *Žijeme v Evropě, myšlení* *v evropských a globálních souvislostech* **Zeměpis** - získat prostřednictvím vzdělání v cizích jazycích vědomosti a přehled o sociokulturním prostředí dané jazykové oblasti, mezinárodní rozvojová spolupráce
RECEPTIVNI ŘEČOVE DOVEDNOSTI		
• přesně rozumí čtenému i psanému textu, názorům mluvčích i jejich postojům		**Osobnostní a sociální výchova** - porozumět sociální skupině, v níž žijeme, brát ohled na druhé, věnovat pozornost morálnímu jednání, spolupráce s ostatními **Multikulturní výchova** – chápat lidskou bytost v její celistvosti i jako součást etnika, respektovat rovnocennost etnických struktur **Environmentální výchova** - *Člověk a životní prostředí,* **Biologie** - zvýšit ekologické vědomí, ekologizace prostředí, v němž žijeme, vlivy prostředí, ohrožující zdraví člověka **Mediální výchova** - *mediální výchova* - dosáhnout mediální gramotnosti, orientovat se v masové mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí

		Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - *Žijeme v Evropě, myšlení v evropských a globálních souvislostech* **Zeměpis** - získat prostřednictvím vzdělání v cizích jazycích vědomosti a přehled o sociokulturním prostředí dané jazykové oblasti, mezinárodní rozvojová spolupráce
INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
• se vyjadřuje plynule a srozumitelně k běžným i složitějším tématům • dokáže požádat o vysvětlení případně o jednodušší formulace		**Osobnostní a sociální výchova** - porozumět sociální skupině, v níž žijeme, brát ohled na druhé, věnovat pozornost morálnímu jednání, spolupráce s ostatními **Multikulturní výchova** – chápat lidskou bytost v její celistvosti i jako součást etnika, respektovat rovnocennost etnických struktur **Environmentální výchova** - *Člověk a životní prostředí,* **Biologie** - zvýšit ekologické vědomí, ekologizace prostředí, v němž žijeme, vlivy prostředí, ohrožující zdraví člověka **Mediální výchova** -dosáhnout mediální gramotnosti, orientovat se v masové mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - *Žijeme v Evropě, myšlení* *v evropských a globálních souvislostech* **Zeměpis** - získat prostřednictvím vzdělání v cizích jazycích vědomosti a přehled o sociokulturním prostředí dané jazykové oblasti, mezinárodní rozvojová spolupráce

5.9.4. Konverzace v CJ – španělský jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Vyučovací předmět Španělská konverzace, který navazuje na předmět španělský jazyk, pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Podílí se rovněž na integraci průřezových témat (MV, MEV, VMEGS, OSV).

Základním obsahem výuky předmětu je komunikace a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. Výuka spočívá na osvojení poznatků z oblasti kultury, historie, literatury, politiky a všedního života ve Španělsku a španělsky mluvících zemích.

Cílem předmětu je vybavit žáka znalostmi španělských reálií a schopnostmi komunikovat přímo s občany odpovídající země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhými osobami. Tyto schopnosti přispívají k utváření pozitivních občanských postojů žáka a rozvíjejí jeho vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním rámcem.

Žákům čtyřletého cyklu je tímto volitelným předmětem umožněno přesažení úrovní zkoušek DELE podle Evropského rámce jazykového vzdělávání.

Organizační a časová charakteristika

Výuka probíhá podle možností ve specializované učebně románských jazyků, která je vybavena multimediální technikou.

Výuka předmětu je v praxi realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů, tematických vycházek mimo školu a spolupráci se španělským institutem Cervantes. V 5. a 6. ročníku je rozsah výuky 2 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	• klade otevřené otázky k řešení odpovídajících problémů, zadává úlohy rozvíjející tvořivost, objektivně hodnotí a oceňuje tvůrčí principy při řešení problémů žáky, usiluje o společné řešení problémů formou diskuze • žákův omyl či chyba je chápán jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému a korektnímu řešení • vyžaduje, aby zadaná práce byla ukončena v předem stanovených termínech • projevuje vůči žákovi pedagogický optimismus, předem očekává jeho úspěch • zadává úkoly, které vyžadují kombinaci informací z různých zdrojů • učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost • zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich

	• specifické vzdělávací potřeby a pracuje s nimi • rozvíjí samostatnou práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů • učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů • vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí • rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci • učí žáka pracovat s informacemi z různých zdrojů v originální verzi, kriticky je třídit a posuzovat formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti, k logickému myšlení • individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejvhodnější metodu ke studiu cizích jazyků • přibližováním kultury a reálií cizích zemí, variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky
Kompetence k řešení problémů	• pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu • učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy • soustavně povzbuzuje a pozitivně motivuje žáky při řešením problémových situací • pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly • učí žáky přijímat a nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky zhodnotit dosažené výsledky

Kompetence komunikativní	• zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikaci mezi ním a žákem • podporuje a rozvíjí schopnosti žáka komunikovat, argumentovat a formulovat myšlenky • vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede jej ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých • podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích pořádaných španělskými institucemi v ČR) a kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• podporuje žáky při rozvoji jejich schopností a osobnosti • u žáků rozvíjí jejich schopnosti a dovednosti
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů • snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problému ostatních národů • upevňuje u žáků vědomí významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity

Maturitní ročník (6. ročník) – SERR B1/B2		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • zorientuje se v obtížnějším textu • vyhledá v textu důležité a méně důležité informace • se slovníkem se zorientuje v textech na zadané téma • pracuje s informacemi z několika zdrojů • rozumí některým filmům • čte ve studovaném jazyce	***Komunikační situace*** • krátký písemný projev (resumen, recensión, análisis) • delší písemný projev (úvahy) • interakce (diskuse na zadaná témata) • postoj, názor ***Konverzační okruhy*** • Španělsko (politické a administrativní členění,	**Biologie** – ekologie, ochrana ŽP **Výtvarná v.** – umění 20. století **Dějepis** • Svět a Evropa v meziválečném období • poválečný svět **Španělský jazyk** • ekologie a zdravý životní styl • média

Produktivní řečové dovednosti • s přípravou i bez přípravy, srozumitelně a uceleně hovoří na zadaná témata • shrne a sdělí v textech obsažené informace • reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený autentický text • vyjadřuje vlastní názor na zadané téma • shrne a sdělí v písemných textech, poslechových cvičeních důležité informace ***Interaktivní řečové dovednosti*** • komunikuje s rodilými mluvčími • reaguje vhodnými výrazy a obraty • reaguje na výpovědi svých spolužáků • komunikuje k zadaným tématům	školský systém, průmysl, zemědělství) • problémy současné společnosti • životní prostředí, ekologie • historie • literatura, umění • popis literární postavy, charakteristika • Česká republika (školský a politický systém, administrativní členění, geografie, hospodářství), Praha • multikulturní společnost • doprava a cestování • životní styl • technika a technologie • profesní život, studium	• současné problémy španělské • společnosti • současný svět **Český jazyk a lit.** – španělská a latinskoamerická literatura 20. století, **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • přínosy uvědomování si lidské přirozenosti a kulturní rozmanitosti **Multikulturní výchova** – základní problémy sociokulturních rozdílů **Mediální výchova** – média a mediální produkce **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globalizační procesy • život v Evropě

5.9.5. Konverzace v CJ – francouzský jazyk

Charakteristika a cíle předmětu

Vyučovací předmět Francouzská konverzace, který navazuje na předmět francouzský jazyk, pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Podílí se rovněž na integraci průřezových témat (MV, MEV, VMEGS, OSV).

Základním obsahem výuky předmětu je komunikace a schopnost komunikace na různá témata související s každodenní realitou. Výuka spočívá na osvojení poznatků z oblasti kultury, historie, literatury, politiky a všedního života ve Francii a frankofonních zemích.

Cílem předmětu je vybavit žáka znalostmi francouzských reálií a schopnostmi komunikovat přímo s občany odpovídající země, přijímat informace z dané oblasti přímo a bez zprostředkování druhými osobami. Tyto schopnosti přispívají k utváření pozitivních občanských postojů žáka a rozvíjejí jeho vědomí sounáležitosti s evropským civilizačním a kulturním rámcem.

Žákům šestiletého i čtyřletého cyklu je tímto volitelným předmětem umožněno přesažení úrovní zkoušek DELF podle Evropského rámce jazykového vzdělávání.

Organizační a časová charakteristika

Výuka probíhá podle možností ve specializované učebně románských jazyků, která je vybavena multimediální technikou.

Výuka předmětu je v praxi realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů, meziškolních výměn, tematických vycházek mimo školu a spolupráci s Francouzským institutem. V 5. a 6. ročníku je rozsah výuky 2 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jednotlivé klíčové kompetence jsou realizovány následujícími výchovnými a vzdělávacími strategiemi:

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	• klade otevřené otázky k řešení odpovídajících problémů, zadává úlohy rozvíjející tvořivost, objektivně hodnotí a oceňuje tvůrčí principy při řešení problémů žáky, usiluje o společné řešení problémů formou diskuze • žákův omyl či chyba je chápán jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému a korektnímu řešení • vyžaduje, aby zadaná práce byla ukončena v předem stanovených termínech • projevuje vůči žákovi pedagogický optimismus, předem očekává jeho úspěch • zadává úkoly, které vyžadují kombinaci informací z různých zdrojů • učí žáky formulovat hypotézy, ověřovat a prokazovat jejich pravdivost • zachovává individuální přístup k žákům, zjišťuje jejich

	• specifické vzdělávací potřeby a pracuje s nimi • rozvíjí samostatnou práci žáků formou zadávání samostatné práce a projektů, vede žáky k angažovanosti na řešení problémů • učí žáka pracovat s různými typy a zdroji informací, učí jej analyzovat dané informace, vyvodit obecné závěry a dokázat kriticky posuzovat hodnověrnost informačních zdrojů • vede žáka k pochopení společensko-kulturního významu studia cizích jazyků a reálií příslušných zemí • rozvíjí jeho občanské kvality, demokratické chápání a toleranci • učí žáka pracovat s informacemi z různých zdrojů v originální verzi, kriticky je třídit a posuzovat formou projektové práce v cizím jazyce vede žáka k angažovanosti a samostatnosti, k logickému myšlení • individuálním přístupem k žákům jim pomáhá nalézt nejvhodnější metodu ke studiu cizích jazyků • přibližováním kultury a reálií cizích zemí, variabilními metodami práce umí vzbudit zájem žáka o studium jazyka a snahu o získávání dalších informací i nad rámec obsahu výuky
Kompetence k řešení problémů	• pomáhá žákům hledat řešení problémů, vést je ke schopnosti samostatné analýzy, k využití získaných vědomostí a používání samostatného úsudku • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů, k tomu, aby se nevzdávali při prvním nezdaru a neúspěchu • učí žáky aplikovat dosažená řešení problémů na obdobné situace a nově vzniklé problémy • soustavně povzbuzuje a pozitivně motivuje žáky při řešením problémových situací • pomáhá žákům poučit se ze vzniklých problémů a vyhnout se opakování chyb, které k jejich vzniku vedly • učí žáky přijímat a nést odpovědnost za přijatá rozhodnutí a kriticky zhodnotit dosažené výsledky

Kompetence komunikativní	• zajišťuje vytvoření atmosféry pro vzájemnou komunikaci mezi ním a žákem • podporuje a rozvíjí schopnosti žáka komunikovat, argumentovat a formulovat myšlenky • vede žáka k prezentaci a obhajování výsledků jeho práce před spolužáky, vede jej ke schopnosti objektivně hodnotit sebe sama i ostatní, tolerovat odlišné názory druhých • podporuje žáky při vystupování na veřejnosti (prezentace na akcích pořádaných francouzskými institucemi v ČR) a kultivuje jejich projev
Kompetence sociální a personální	• podporuje žáky při rozvoji jejich schopností a osobnosti • u žáků rozvíjí jejich schopnosti a dovednosti
Kompetence občanské	• rozvíjí u žáků pozitivní vlastenectví a zároveň úctu a toleranci ke kulturním a dalším hodnotám jiných národů • snaží se o propojení výuky jazyka s poznáváním dějin, současnosti, kultury a problému ostatních národů • upevňuje u žáků vědomí významu a nutnosti dodržování společenských norem
Kompetence pracovní	• klade důraz na soustavnou přípravu na výuku svého předmětu • zajišťuje reálnou a nezkreslenou zpětnou vazbu zajímá se o názory žáků na styl a průběh výuky • podporuje u žáků snahu o poznání vlastních schopností a identity

Maturitní ročník (4. ročník a sexty) – SERR B1/B2		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
Receptivní řečové dovednosti • zorientuje se v obtížnějším textu • vyhledá v textu důležité a méně důležité informace • se slovníkem se zorientuje v textech na zadané téma • pracuje s informacemi z několika zdrojů • rozumí některým filmům • čte ve studovaném jazyce ***Produktivní řečové dovednosti***	***Komunikační situace*** • krátký písemný projev (résumé, compte rendu, analyse) • delší písemný projev (úvahy) • interakce (diskuse na zadaná témata) • postoj, názor ***Konverzační okruhy*** • Francie (politické a administrativní členění,	**Biologie** – ekologie, ochrana ŽP **Výtvarná v.** – umění 20. století **Dějepis** • Svět a Evropa v meziválečném období • poválečný svět **Francouzský j.** • ekologie a zdravý životní styl • média

• s přípravou i bez přípravy, srozumitelně a uceleně hovoří na zadaná témata • shrne a sdělí v textech obsažené informace • reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený autentický text • vyjadřuje vlastní názor na zadané téma • shrne a sdělí v písemných textech, poslechových cvičeních důležité informace ***Interaktivní řečové dovednosti*** • komunikuje s rodilými mluvčími • reaguje vhodnými výrazy a obraty • reaguje na výpovědi svých spolužáků • komunikuje k zadaným tématům	školský systém, průmysl, zemědělství) • problémy současné společnosti • životní prostředí, ekologie • historie • literatura, umění • popis literární postavy, charakteristika • Česká republika (školský a politický systém, administrativní členění, geografie, hospodářství), Praha • multikulturní společnost • doprava a cestování • životní styl • technika a technologie • profesní život, studium	• současné problémy francouzské • společnosti • současný svět **Český jazyk a lit.** – francouzská literatura 20. století **Osobnostní a sociální výchova** • poznávání a rozvoj vlastní osobnosti • sociální komunikace • přínosy uvědomování si lidské přirozenosti a kulturní rozmanitosti **Multikulturní výchova** – základní problémy sociokulturních rozdílů **Mediální výchova** – média a mediální produkce **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • globalizační procesy • život v Evropě

5.9.6. Seminář z informatiky

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

1. ECDL – ADVANCED MODUL 5 – POKROČILÉ POUŽITÍ DATABÁZÍ

výstupy	učivo
• Navrhuje a používá dotazy pro tvorbu tabulek, aktualizuje, maže a přidává data, zdokonaluje dotazy s využitím zástupných znaků, parametrizace a výpočtů. • Navrhuje relační databázi s využitím pokročilých možností návrhu tabulek a vzájemných vztahů mezi tabulkami. • Vytváří sestavy s různými výpočty, vytváří podsestavy pro zvýšení přehlednosti sestav. • Zvyšuje produktivitu práce používáním maker, odkazů na data a možností importu dat. • Používá ovládací prvky a podformuláře pro rozšiřování možností formulářů a zlepšení jejich funkcionality. • Chápe podstatu koncepce vývoje databází a využití databází.	• Koncepce databází • Tabulky a relace • Dotazy • Formuláře • Sestavy • Zvýšení produktivity

2. ECDL – ADVANCED MODUL 6 – POKROČILÁ PREZENTACE

výstupy	učivo
• Rozumí publiku a prostředí a využívá tyto znalosti při přípravě prezentace. • Předvádí prezentace, využívá možnosti nastavení a řízení prezentace. • Vytváří a upravuje šablony a předlohy snímků. • Vylepšuje prezentaci s použitím vestavěných grafických nástrojů a knihoven obrázků. • Využívá pokročilé možnosti při formátování grafů, vytvářet a upravovat diagramy. • Při prezentaci používá videosekvence, zvukové ukázky a využívat vestavěné animační možnosti. • Používá propojování a svazování prezentace s daty a importy a exporty dat.	• Plánování prezentace • Předlohy a šablony • Grafické objekty • Grafy a diagramy • Multimédia • Zvýšení produktivity • Předvádění prezentace

3. - ECDL - MODUL 9 - ÚPRAVY DIGITÁLNÍCH OBRÁZKŮ A ZÁKLADY POČÍTAČOVÉ GRAFIKY

Výstupy	**Učivo**
• Zná hlavní principy práce s digitálními obrázky, zná typické vlastnosti grafických formátů a rozumí pojetí barev. • Otevírá existující obrázky, ukládá obrázky v různých formátech a nastavuje parametry grafických formátů. • Používá možnosti grafického editoru pro zvýšení produktivity, jako je zobrazení panelů nástrojů, palet a podobně. • Pořizuje a ukládá obrázky, používá různé nástroje pro výběr částí obrázků a manipulaci s tímto výběrem. • Vytváří a používá vrstvy, pracuje s textem, používá efekty, filtry a nástroje pro kreslení a malování. • Připravuje obrázky pro tisk nebo publikování.	• Koncepce digitálních obrázků • Pořizování obrázků • Použití grafického editoru • Práce s obrázky • Kreslení a malování • Příprava výstupu

5.9.7. Sociologie

Seminář sociologie má tyto základní cíle:
- doplnit a rozšířit znalosti studentů zahrnuté v maturitní zkoušce;
- představit sociologii jako studijní obor VŠ;
- umožnit studentům provést prakticky sociologický výzkum pod odborným vedením

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žáci jsou s to vysvětlit základní sociologické pojmy, rozdíly mezi jednotlivými koncepty.	**Úvod do sociologie** • definice sociologie, její funkce, oblasti jejího působení • základní dilemata a rozpory uvnitř sociologie jako vědní disciplíny • sociologická imaginace	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Žijeme v Evropě, myšlení v evropských a globálních souvislostech **Multikulturní výchova** – základní problémy sociokulturních rozdílů
Žáci interpretují přínos jednotlivých osobností v dějinách sociologie.	**Historie sociologie** • vznik a vývoj sociologie (protosociologie, doba a souvislosti vzniku sociologie, „otcové zakladatelé“ a jejich sociologické koncepce: • A. Comte: sociální dynamika a statika • Emile Durkheim: mechanická vs. organická solidarita, anomie, sociální fakt, náboženství, sebevražda. • Ferdinand Tönnies – Gesselschaft, Gemeinschaft • Max Weber: sociální jednání, vznik kapitalismu, ideální typ, panství, hodnotová neutralita vědy, sociální struktura. • Moderní teoretické přístupy – funkcionalismus, konfliktualismus, teorie symbolické interakce	
Žáci vysvětlí obsah jednotlivých pojmů, s jejich pomocí	**Rodina, intimní vztahy** • rodina v historickém kontextu • vývoj a diverzita rodinných modelů • nerovnost v rodině **Sexualita a gender** • formy sexuality	

interpretují skutečnost.	• sexuální orientace • sociální konstruování genderu a pohlaví	
Žáci vysvětlí obsah jednotlivých pojmů, s jejich pomocí interpretují skutečnost.	**Sociální struktura, sociální nerovnosti** • definice stěžejních pojmů (sociální struktura, sociální stratifikace, sociální třídy, sociální vrstvy, instituce a organizace, institucionalizace, sociální nerovnosti) • typy stratifikačních systémů • otevřená, uzavřená společnost (čím je dána míra otevřenosti společnosti) • sociální mobilita • elity • prekariát, sociálně vyloučení	
Žáci vysvětlí obsah jednotlivých pojmů, s jejich pomocí interpretují skutečnost.	**Rasa, etnicita, migrace** • hlavní koncepty • staré a nové podoby rasismu • modely etnické integrace • etnická diverzita • migrace v globálním věku • téma komunikace (formální, neformální, verbální, neverbální)	
Žáci vysvětlí obsah jednotlivých pojmů, s jejich pomocí interpretují skutečnost.	**Zločin a deviace** • teorie deviace • oběti a pachatelé trestných činů • kriminalita v globálním kontextu • vězení a tresty • elity • otevřená společnost • stratifikace pomocí schémat	
Žáci vysvětlí obsah jednotlivých pojmů, s jejich pomocí interpretují skutečnost.	**Globalizace** • typy společnosti • industriální a postindustriální společnost • koncepty společenského vývoje	

5.9.8. Psychologie

Seminář z psychologie má čtyři základní cíle:

- Pomoci studentovi prohloubit orientaci v jednotlivých psychických jevech, teoriích a aplikačních oblastech.
- Ujasnit základní psychologické pojmy a vztahy mezi nimi.
- Poznat více sebe sama i druhé a rozvinout své schopnosti pomocí praktické zkušenosti.
- Zopakovat maturitní témata a připravit studenty na pomaturitní studium.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák je schopen popsat předmět psychologie v historickém vývoji. Zná základní psychologické pojmy.	**Podstata lidské psychiky** • duševní život člověka • vědomí • prožívání, chování a jednání • biosociální podmíněnost lidské psychiky • vztah tělesné a duševní stránky • psychologický pojem činnosti	**Základy společenských věd** – psychologie, sociologie **Český jazyk a lit.**
Žák je schopen popsat a klasifikovat jednotlivé psychické jevy.	**Obecná psychologie** • poznávací procesy: vnímání, představy, fantazie, myšlení • procesy paměti, pozornost • motivační procesy - citové a volní	
Žák umí popsat strukturu osobnosti, jednotlivé její složky a vysvětlit pojmy.	**Psychologie osobnosti** • pojem osobnosti člověka • struktura osobnosti • temperament, charakter • motivace, učení • schopnosti, inteligence a tvořivost	
Žák je seznámen s jednotlivými stadii ontogenetického vývoje po bio-psycho-sociální stránce.	**Vývojová psychologie** • vývoj prenatální, perinatální a v prvním roce života • batolecí období a předškolní věk • mladší školní věk • puberta a adolescence • dospělost a stáří	
Žák zná jednotlivé psychologické směry a rozdíly mezi nimi.	**Psychologické směry** • Psychoanalýza • Behaviorismus • Humanistická psychologie • Ostatní	
Žák umí vysvětlit hlavní pojmy sociální psychologie.	**Sociální psychologie** • socializace, sociální skupiny, soc. role • sociální interakce a komunikace • empatie, asertivita	

	• konflikty a jejich zpracování	
Žák je seznámen s diagnostikou v psychologii, psychohygienou a relaxačními technikami.	**Duševní zdraví** • předpoklady zdravého duševního vývoje • poruchy duševního zdraví • psychodiagnostika • psychohygiena, relaxační techniky	

5.9.9. Politologie

Seminář navazuje na znalosti studentů ze čtvrtého ročníku, cílem semináře je prohloubit a systematizovat znalosti žáků v oblasti politologie. Žáci by se měli orientovat v současném domácím i světovém dění, měli by být s to analyzovat jednotlivé procesy, ke kterým dochází v oblasti politiky (činnost politických stran, vztah mezi ideologií a politickým programem, význam občanské společnosti, politika x etika atd.).

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými pohledy na politiku, rozlišuje jednotlivé typy politických systémů, popíše jejich základní znaky	**Politika, politický program** Co je politika? • politický systém, politický režim • politická kultura	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Žijeme v Evropě, myšlení v evropských a globálních souvislostech **Multikulturní výchova** **Mediální výchova** - dosáhnout mediální gramotnosti, orientovat se v masové mediální produkci, využívat ji, ale nepodléhat jí
Žák popíše znaky jednotlivých ideologických směrů, vysvětlí, jak se promítají do konkrétní politiky, popíše přednosti i problémy demokraticky uspořádané společnosti	**Politické doktríny a ideologie** jednotlivé ideologické směry (liberalismus, konzervatismus, komunismus…)	
Žák vysvětlí, jak funguje politická strana, výhody a nevýhody systému jedné, dvou a více politických stran, popíše význam občanské společnosti	**Politické strany, politický pluralismus** • teorie politického pluralismu • systémy politických stran • společenská hnutí	
Žák vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými volebními systémy, popíše jejich přednosti a slabiny	**Volby a volební systémy** • formy přímé demokracie • většinový a poměrný systém • smíšené systémy	

Žák rozlišuje jednotlivé typy ústav, odliší ústavu založenou na demokratických principech od ústavy nedemokratické, popíše znaky a úlohu jednotlivých složek moci	**Mechanismus vládnutí** • ústavy • moc zákonodárná • moc výkonná • byrokracie	
	Mezinárodní vztahy • mezinárodní politika a její nástroje • mezinárodní ekonomická spolupráce • globalizace	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Globalizační a rozvojové procesy • Globální problémy, jejich příčiny a důsledky • Žijeme v Evropě

5.9.10. Ekonomie

Seminář navazuje na znalosti studentů ze třetího ročníku, cílem semináře je prohloubit a systematizovat znalosti žáků v oblasti ekonomie. Žáci by se měli orientovat v současném domácím i světovém dění, měli by být s to analyzovat jednotlivé procesy, ke kterým dochází v oblasti ekonomiky.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
dokáže vysvětlit základní ekonomické pojmy, definovat odlišnost mikroekonomie a makroekonomie, analyzovat cíl a rozhodování spotřebitele	• Úvod do ekonomie. Základní pojmy. • Člověk v tržním systému. Použití grafů v ekonomii.	
dokáže určit základní elementy trhu, pracovat s nabídkou, poptávkou, analyzovat a graficky znázornit tržní rovnováhu a její změny, vypočítat a interpretovat elasticitu nabídky a poptávky	• Trh. Tržní subjekty. Funkce trhu. • Trh výrobků a služeb. Chování spotřebitele a formování poptávky. Užitečnost a poptávka. • Vliv ceny, příjmu a cen jiných zboží na poptávku. Elasticita poptávky. • Chování výrobce. Náklady a nabídka. • Nabídka firmy v krátkém a dlouhém období. Elasticita nabídky. • Tržní rovnováha a efektivnost. Změny rovnováhy.	
dokáže vysvětlit rozdíl mezi dokonalou a nedokonalou konkurencí, určit formy nedokonalé konkurence a rozdíly mezi nimi, analyzovat jejich fungování na trhu	• Dokonalé a nedokonalé trhy. • Dokonalá konkurence. Optimum firmy v dokonalé konkurenci. • Nedokonalá konkurence a její formy. Optimum firmy v nedokonalé konkurenci.	
dokáže vysvětlit důvody a dopady státních zásahů do cen, vysvětlit důvody a možnosti kontroly konkurenčních podmínek na trhu ze strany státu	• Zásahy státu do cen. Omezování konkurence	

dokáže pracovat s pojmy absolutní a komparativní výhody, vysvětlit rozdíl mezi nimi, objasnit výhody plynoucí ze směny a specializace	• Směna a specializace.	
dokáže popsat a graficky znázornit trh výrobních faktorů (práce, půdy, kapitálu), rovnováhu a změny rovnováhy na těchto trzích a vysvětlit další základní pojmy s těmito trhy související	• Výrobní faktory. Poptávka po výrobních faktorech. • Nabídka práce a trh práce. Nezaměstnanost. • Kapitál a úrok.	
dokáže vysvětlit a pracovat s pojmy nominální a reálný domácí produkt a dalšími souvisejícími pojmy (spotřeba, investice, vládní výdaje, export, import ad.)	• Domácí produkt. Spotřeba a investice.	
dokáže graficky znázornit trh peněz, vysvětlit pojem inflace, její vznik a dopady	• Peníze a bankovní soustava. • Inflace. Druhy a dopady inflace.	
dokáže vysvětlit pojmy fiskální a měnová politika, jejich cíle a nástroje	• Makroekonomická politika státu. • Měnový kurz.	

5.9.11. Dějepisný seminář

Charakteristika a cíle předmětu

V předmaturitním a maturitním ročníku je pro žáky s hlubším zájmem k dispozici dějepisný výběrový seminář, navazující na vyučovací předmět Dějepis. V něm se vyučující zaměří na vybraná témata z dějin lidstva, jejichž volba bude závislá na zájmu žáků. Kromě toho je úkolem semináře představit žákům historiografii jako vědu, její metody, možnosti a limity, hlavní směry a představitele.

Výběrový seminář v sobě integruje části průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Organizační a časová charakteristika

Vyučovací předmět je vyučován jako výběrový v předmaturitním a maturitním ročníku, s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, vyučované zpravidla blokově ve standardních učebnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k řešení problémů	• výuku vede nejen frontálně, ale i formou otevřených otázek, • případně řízené diskuse • úměrně možnostem žáků zařazuje práci s texty dobových • dokumentů či výkladovými, s jejichž pomocí mají žáci řešit • zadané problémy
Kompetence k učení	• zadává dle možností žáků takové úkoly, při jejichž řešení musejí žáci sami hledat cestu k řešení, kriticky hodnotit dostupné interpretace faktů a dospívat k samostatným závěrům
Kompetence komunikativní	• vede žáky k osvojení patřičné terminologie a jejímu užívání • trvá na tom, aby žáci svoje projevy přesně a srozumitelně formulovali, včetně logicky zdůvodněné argumentace
Kompetence sociální a personální	• volí také úkoly, vyžadující týmovou práci • při práci dbá na dodržování stanovených pravidel, včetně pravidel vzájemné komunikace žáků
Kompetence občanské	• vede žáky k promýšlení současných důsledků historických procesů a tím i k formování občanských postojů
Kompetence pracovní	• pomáhá žákům při formování jejich představy o vlastních schopnostech a možnostech budoucího profesního či studijního uplatnění • trvá na dodržování dohodnutých pravidel, termínů apod., čímž v žácích podporuje pozitivní pracovní návyky

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálními potřebami věnujeme zvláštní pozornost, jejíž konkrétní forma vychází z odborných doporučení tak, aby se minimalizoval vliv dílčí indispozice na celkový výsledek, jenž by měl být především úměrný obecným schopnostem žáka, k čemuž by měla přispívat i pozitivní zpětná vazba, oceňující jak obecné úspěchy žáka, tak především jeho případné zlepšení v problémových oblastech.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákům je v rámci výuky vytvořen patřičný prostor, spočívající v plnění samostatných úkolů, úměrných nadání a zájmu žáka, přičemž výstupem může být i zapojení mimořádně nadaného žáka do řízení vzdělávacího procesu.

Maturitní ročník (4. ročník a sexty)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• žák a analyzuje a vysvětlí procesy, které vedly ke vzniku totalitních a extremistických hnutí v Evropě – komunismu, fašismu, nacismu • popíše snahy o meziválečnou integraci Evropy a světa • žák vysvětlí kladné a záporné stránky meziválečných demokratických systémů v Evropě • žák porovná nacistický, fašistický, komunistický a demokratický systém – jeho ideje a praxi • žák analyzuje a vysvětlí procesy, které vedly k rozvoji totalitních a extremistických hnutí v Evropě – komunismu, fašismu, nacismu • žák vyjmenuje příklady největších zločinů fašismu, nacismu a komunismu • žák popíše vývoj československé demokracie a její význam – uvnitř ČSR i v rámci celé Evropy • žák vyjmenuje národnostní menšiny v ČSR a popíše	**Zlatá 20. léta v Evropě a ve světě** • poválečná krize, komunismus a fašismus • poválečná obnova • poválečné uspořádání světa **Bouřlivá třicátá léta v Evropě a ve světě** • světová hospodářská krize • nástup nacismu v Německu • vývoj v SSSR • španělská občanská válka + nebezpečí nového válečného konfliktu + appeasement • kultura v Evropě a ve světě **Meziválečné Československo – příklad evropské demokracie** • vznik ČSR • 20. léta + čsl. demokracie + národnostní menšiny • Léta prosperity • Léta hospodářské krize • Československá 30. léta+obrana republiky a demokracie • Od Mnichova k okupaci • Kultura ČSR **Na frontách druhé světové války** • vypuknutí 2. světové války • západní tažení • napadení SSSR • obrat ve vývoji války • čsl. zahraniční odboj + čsl. vojáci na frontách 2. světové války	**Český jazyk a literatura, Fyzika, Chemie, Zeměpis, Základy spol. věd, Výtvarná a Hudební výchova**

jejich situaci a vztah vlády k nim • žák vysvětlí důvody a význam československé hospodářské prosperity ve 20. letech, příčiny a souvislosti krize ve 30. letech • žák objasní hledání cesty z krize a význam cesty, kterou ČSR nastoupila v polovině 30. let • žák objasní procesy a důvody, jež vedly k vypuknutí druhé světové války • žák vysvětlí význam zápasu demokratických zemí proti totalitnímu nacisticko-fašistickému bloku • žák objasní běžný život v protektorátu a porovná jej s dnešní demokratickou současností • žák vysvětlí nutnost a vyjmenuje formy protinacistického odboje • žák objasní postavení protektorátní vlády v systému • žák vyjmenuje osobnosti protinacistického domácího odboje • žák uvede příklady nedemokratického vývoje v ČSR po Únoru 1948 a zločinů komunistického režimu v 50. letech 20. století • žák porovná základní rysy komunistického a nacistického režimu v ČSR • žák vyjmenuje osobnosti československého poúnorového exilu • žák analyzuje rozčarování ze socialismu, nadějný rok 1968 a demoralizaci	• cesta ke svobodě **Léta nesvobody – Protektorát Čechy a Morava** • 2. republika 14. - 15. 3. 1939 • Co to byl protektorát? • Život v protektorátu • Formy odboje, heydrichiáda **Československo 1948 – 1989** • komunistické Československo • protikomunistický odboj • poúnorový exil a lidé doma • pád mýtu o socialismu v ČSR • léta uvolnění • rok 1968 • normalizace, Charta 77 • 80. léta • cesta k Sametové revoluci **Evropa a svět 1949 – 1989** • upevnění sovětského bloku • změny v Evropě na přelomu 50. a 60. let • válka v Koreji • mezinárodní vývoj od 60. let • evropská integrace a spolupráce • krize socialistického tábora, revoluce v Maďarsku a Polsku 1956 • válka ve Vietnamu • pád diktátorských režimů na Pyrenejském poloostrově • Helsinská konference • válka o Falklandy • Vývoj v Číně a v KLDR • problematika třetího a čtvrtého světa • Kuba – Fidel Castro, karibská krize • Vznik Izraele, války pal. – izraelské. • Situace na Balkáně • Rozpad koloniálního systému • mezinárodní konference o jaderných zbraních, dobývání vesmíru • válka v perském zálivu • rozpad sovětského bloku, konec totality v Evropě	

společnosti po srpnové okupaci 1968 • vysvětlí proces evropské integrace ze situace poválečné Evropy • popíše základní etapy ve vývoji evropské integrace • žák analyzuje globální vývoj ve svět během let 1949 – 1989 a nachází souvislosti s vývojem v ČS (S)R • periodizuje poválečné dějiny z hlediska bipolárního světa • prokáže základní přehled o významných lokálních konfliktech		

5.9.12. Dějiny umění

Předmětem jsou dějiny architektury, sochařství, malířství, grafiky a fotografie. Zabývá se také výtvarnými technikami a ikonografií s ikonologií. Toulky Prahou jsou zaměřeny na poznání hlubších souvislostí uměleckých dějin Prahy a zabývají se Prahou jako dějištěm významných událostí, rozsáhlým souborem památek a místem inspirace mnoha umělců. Jde o kombinaci přednášek, seminářů, návštěv galerií a prohlídek nejrůznějších míst v Praze. Záměrem je nejenom faktické místopisné poznávání města, ale především upozornit na opomíjené památky, expozice, obyvatele a události.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Ž. pochopí proměnu funkce umění se změnou obživy a organizace společnosti	**Umění pravěku** • Umění doby pravěku ve světě a na území ČR	**Dějepis, Základy spol. věd**
Ž. odůvodní rozdíly a společné znaky ve stavebních materiálech, výtvarných námětech	**Umění starověkého orientu** • Umění orientálních států - Mezopotámii, Egypt.	**Dějepis, Český jazyk a lit., Fyzika**
Ž. analyzuje vklady řecké a římské civilizace kultuře současné	**Umění antického Řecka a Říma** • Předřecké a předřímské kultury, umění antického světa.	**Dějepis, Český jazyk a lit.**
Ž. pochopí souvislosti mezi křesťanskou vírou a antickou kulturou na znacích a projevech románského slohu	**Umění románské** • Umění předrománské a románské v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**
Ž. porozumí výrazné specifičnosti gotiky na příkladech výtvarných, stavebních, literárních atd.	**Umění gotické** • Umění gotické v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit., Fyzika**
Ž. pochopí historické souvislosti zrodu renesance a umět popsat změny ve formě a obsahu uměleckých památek té doby	**Umění renesanční a manýrismu** • Umění renesance a manýrismu v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit., Fyzika**
Ž. je schopen popsat základní znaky, znát některé protichůdné pohledy na dobu barokní	**Umění baroka a rokoka ve světě a na území ČR.**	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**
Ž. demonstruje rozdíly mezi racionálním a	**Umění klasicismu a romantismu** • Umění klasicismu a romantismu v Evropě a na území ČR.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**

emočním přístupem ke skutečnosti		
Ž. pochopí význam Národního divadla v souvislosti s národním obrozením, definovat významné inspirativní zdroje umělců	**Umění generace Národního divadla a realismu** • Umění realismu v Evropě a na území ČR, umělci generace Národního divadla.	**Dějepis, Český jazyk a lit.**
Ž. pochopí oba směry jako vývojový mezník mezi starým a novým uměním a jako předobraz avantgardy, osvojit si teoretické poznatky o barvě	**Umění impresionismu a postimpresionismu** • Umění impresionismu a postimpresionismu ve světě a u nás.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit., Fyzika**
Ž. dokáže shrnout změny v obsahové a formální složce uměleckých děl té doby a porovnat oba umělecké proudy	**Umění symbolismu a secese** • Umění symbolismu a secese s důrazem na naše území.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**
Ž. si uvědomí logiku doby (proměna v technice, vědě, myšlení…) na základě poznatků z historie, literatury a filozofie	**Umění od poč. 20. stol. do 1. světové války** • Umění počátku 20. století - fauvismus, kubismus atd.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**
Ž. zná významné postavy českého uměleckého prostředí	**Umění doby meziválečné** • Umělecké proudy doby mezi světovými válkami ve světě a u nás.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**
Ž. definuje jednotlivé umělecké proudy - především období návratu k závěsnému obrazu, k tradiční plastice, práce s krajinou	**Umění doby po 2. světové válce** • Umělecké proudy ve světě a u nás po 2. světové válce.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**
Ž. získá komplexní přehled stavebních slohů, orientaci v pojmech z architektury	**Architektura** • Historický vývoj a role architektury.	**Dějepis, Základy spol. věd, Fyzika, Matematika**
Ž. dokáže uvést přehled technik	**Techniky** • Výtvarné techniky - kresba, malba, grafika atd.	**Fyzika, Matematika, Chemie**
Ž. porozumí zapomenuté řeči obrazů, symbolice s využitím znalostí z literatury, historie, filozofie …	**Náměty ve výtvarném umění a atributy svatých** • Ikonografie a ikonologie ve výtvarném umění.	**Dějepis, Základy spol. věd, Český jazyk a lit.**

5.9.13. Latina

Charakteristika a cíle předmětu

Latina se podílí na uvědomování si společných základů evropské civilizace a vzájemných souvislostí mezi indoevropskými jazyky. Studium latiny pomůže při orientaci v odborné terminologii, při poznávání přejatých výrazů i při odvozování významů celé řady slov v moderních jazycích. Rovněž přispívá k hlubšímu poznání mateřského jazyka.

Žák by měl být schopen orientovat se v latinském tvarosloví a větné stavbě a ovládat takové množství lexikálních jednotek, aby dokázal přečíst a přeložit nápisy, citáty, písňové texty apod. Žák se učí pracovat s autentickým textem a pracovat se slovníkem. Osvojuje si znalosti běžně používaných latinských výroků a základy římských reálií a literatury.

V průběhu výuky je kladen důraz na samostatnou práci. Žák je veden k soustavné práci, trpělivosti, systematičnosti a k náročnosti na sebe sama. Dále ke snaze o preciznost, k překonávání překážek a ke spolupráci při řešení problémů. Žák si osvojuje schopnost vyhledávat různé zdroje informací a pracovat s nimi.

Předmět částečně integruje průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Organizační a časová charakteristika

Latina je volitelný předmět (seminář) pro maturitní ročník, je dotován 2 hodinami týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence	Vzdělávací strategie rozvíjející kompetence žáků
Kompetence k učení	• zadává práci, která rozvíjí samostatnost žáků • vede žáky ke zvládnutí práce s texty
Kompetence k řešení problémů	• zařazuje metody, při nichž k řešením a závěrům docházejí žáci sami • vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů
Kompetence komunikativní	• vede žáky k prezentaci výsledků jeho práce před spolužáky
Kompetence sociální a personální	• umožňuje žákům reflektovat úspěšnost dosažení cíle • zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
Kompetence občanské	• vede žáky k úctě k historickému a kulturnímu dědictví
Kompetence pracovní	• motivuje žáky k dosažení stanovených cílů

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Latina je jazyk velmi náročný ve svých strukturách. Žákům se specifickými vadami učení věnujeme individuální péči a snažíme se najít způsob, jak je dovést k pochopení problému. Při písemném projevu má žák více času na práci a v případě potřeby může být písemný projev nahrazen projevem ústním. Latina není komunikativní jazyk, žák má hlavně porozumět textu.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaní žáci dostávají samostatné, specifické a náročnější úkoly, aby se jejich schopnosti mohly dále rozvíjet.

Maturitní ročník (4. ročník a sexty)		
Výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, přesahy, komentář**
• pracuje s jednoduchými latinskými texty • používá ustálené latinské výrazy • využívá slovník, encyklopedie a informativní literaturu • porozumí hlavním bodům a myšlenkám písemného projevu jednoduššího obsahu • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • pracuje se slovníkem s autentickými latinskými texty v rozsahu probrané gramatiky • používá ustálené latinské výrazy • používá odbornou terminologii v praxi • využívá slovník, encyklopedie a informativní literaturu	• Zvuková a písemná stránka jazyka • Morfologie jmen (substantiva 1. - 5. deklinace, adjektiva, zájmena, číslovky) • Morfologie sloves (prézentní systém 1. - 4. konjugace, sloveso esse a složeniny) • Adverbia a základní předložky • Antická literatura • Antické reálie (v závislosti na používané učebnici a doplňkových materiálech) • Latina a románské jazyky • Latina základem jazykové kultury	**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** • Žijeme v Evropě – evropské kulturní kořeny a hodnoty • přispívá k uvědomování si společných základů evropské civilizace a kultury **Český jazyk a lit**. – antická literatura **Český jazyk a lit., Anglický jazyk, Španělský jazyk, Francouzský jazyk** – slovní zásoba **Základy spol. věd** – římské právo **Dějepis** – dějiny antického Říma **Dějepis –** antické reálie

5.9.14. Seminář z matematiky

Cílem semináře je:

- doplnit učivo tematických celků, které jsou nad rámec RVP GV
- prohloubit a upevnit již probrané učivo,
- připravit studenty na maturitní zkoušku a pomaturitní studium
- správně analyzovat a interpretovat získané výsledky
- aplikovat matematické metody na řešení úloh z jiných nematematických oborů a praxe
- rozvíjet samostatnost i týmovou práci při řešení problémových úloh
- používat a orientovat se v odborné literatuře, využívat informační technologie a kalkulátor

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
ovládá práci s diferenciálním počtem, funkcemi a jejich derivací	**Diferenciální počet** • limita funkce, vlastní a nevlastní limita, limita v nevlastních bodech, věty o počítání limit • spojitost funkce • derivace funkce a její geometrický význam, věty o počítání derivací • derivace vyšších řádů, derivace složené funkce • neurčité výrazy, L'Hospitalovo pravidlo • monotónnost funkce, lokální a globální extrémy • konvexnost a konkávnost funkce, inflexní body • asymptota bez směrnice a se směrnicí • vyšetřování průběhu funkce	
pracuje s integrály za různých matematických okolností	**Integrální počet** • primitivní funkce, neurčitý integrál • integrace úpravou integrandu, metodou per partes a metodou substituční • určitý integrál: vybudování, výpočet • aplikace určitého integrálu v geometrii: obsahy plochy, objem tělesa, objem rotačního tělesa, délka rovinné čáry, plášť rotačního tělesa • fyzikální interpretace určitého integrálu	

	Systematizace a prohloubení matematických znalostí a dovedností • řešení komplexních úloh a propojování probraného učiva	
	Aplikace matematických metod • efektivní řešení složitějších úloh • řešení úloh z praxe • efektivní využívání odborné literatury, informační techniky, kalkulátoru	průběžně

5.9.15. Seminář z fyziky

Cílem semináře je:

- rozvíjet základní znalosti a dovednosti, věnovat se integraci poznatků učiva fyziky vzhledem k maturitní zkoušce z fyziky a přijímacím zkouškám na vysoké školy (obsahová náplň respektuje zájmy a požadavky studentů)
- doplnit a podrobněji seznámit studenty s učivem moderní fyziky (STR, fyzika mikrosvěta, astrofyzika)
- používat nejen technické vybavení naší školy, ale zařadit do výuky semináře fyziky návštěvu některého z fyzikálních pracovišť (MFF UK, ČVUT, Planetárium, Hvězdárna)
- účast studentů ze semináře fyziky na workshopech na ČVUT, zaměřených na tvorbu zajímavých demonstrací a řešení problémů z vypsaných fyzikálních témat

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák umí na základě již získaných i nových fyzikálních znalostí a dovedností efektivně řešit složitější úlohy. Získané výsledky umí analyzovat a správně interpretovat. Své zkušenosti aplikuje na úlohách z praxe. Pracuje samostatně, ale problémové úlohy je schopen řešit v týmu. Umí se orientovat a používat odbornou literaturu. Ovládá práci s kalkulačkou. Umí používat demonstrační zařízení a laboratorní přístroje.	**Elektromagnetické kmitání a vlnění** • elektromagnetický oscilátor • postupné a stojaté elektromagnetické vlnění • šíření vlnění **Světlo (náročnější úlohy z optiky)** • zobrazení odrazem a lomem • optické přístroje • rozklad světla hranolem • interference světla • ohyb světla • polarizace světla • fotometrie **Základy speciální teorie relativity** • vznik STR • osobnost A. Einsteina • relativistická kinematika • relativistická dynamika **Fyzika mikrosvěta** • Fotoelektrický jev • Světelná kvanta vs. vlny • Základní poznatky o atomu • Objev atomového jádra • Čárové spektrum, kvantování energie • Kvantová čísla, periodická soustava • Složení atomového jádra • Hmotnostní úbytek, vazebná energie • Jaderné reakce a zákony zachování	**Environmentální výchova**: Pochopit, že člověk z hlediska své existence potřebuje využívat přírodní zdroje ve svůj prospěch, ale vždy tak, aby nedošlo k nevratnému poškození životního prostředí.

	• Radioaktivita přirozená a umělá • Energetická bilance jaderných reakcí, reaktor, jaderná bomba **Astrofyzika** • stavba a vývoj hvězd • tělesa sluneční soustavy • struktura vesmíru • vznik a vývoj vesmíru	
Žák získá ucelený nadhled o učivu fyziky na gymnáziu. Jeho vědomosti jsou systematizovány, rychle se orientuje v zadaných problémech a umí najít jejich řešení. Získané výsledky umí analyzovat a správně interpretovat. Své zkušenosti aplikuje na úlohách z praxe.	**Opakování** • Kinematika • Dynamika • Mechanická energie • Mechanika tuhého tělesa • Gravitační pole a pohyby v něm • Mechanické kmitání a vlnění • Elektrické pole • Elektrický proud v látkách • Magnetické pole • Střídavý proud	V průběhu hodin příprava na přijímací zkoušky na školy technického směru, tzn. Vypracování různých vstupních testů z fyziky.

5.9.16. Seminář z chemie

Seminář má tyto cíle:

- Upevnit učivo obecné, anorganické, organické chemie a biochemie.
- Pochopit vzájemné souvislosti a význam probíraných otázek a okruhů.
- Orientovat se v základních pojmech a vztazích.
- Připravit studenty na maturitní zkoušku a pomaturitní studium.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (POVINNĚ VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Student precizuje pojmy prvek, sloučenina, směs, izotop, nuklid, soustava, fáze, látkové množství, atd. Student si prohloubí dovednosti spojené se sestavováním a vyčíslováním chemických rovnic.	**Obecná chemie** • základní pojmy v chemii, chemické výpočty • základy názvosloví anorganických sloučenin • atomové jádro a radioaktivita • elektronový obal atomů • teorie chemické vazby • chemické reakce a chemické rovnice • chemická rovnováha • základy reakční kinetiky • základy chemické termodynamiky • elektrochemie • periodická soustava prvků a periodický zákon	
Student si prohloubí poznatky týkající se odvozování vlastností prvků z jejich umístění v PSP.	**Chemie prvků** • p - prvky • s - prvky • d - a f - prvky • důkazy prvků	
Student si prohloubí učivo týkající se nasycených a nenasycených uhlovodíků a též arenů.	**Chemie uhlovodíků** • nasycené uhlovodíky • nenasycené uhlovodíky • areny • zdroje uhlovodíků a jejich zpracování • syntetické makromolekulární látky	
Student si prohloubí poznatky o různých skupinách derivátů uhlovodíků. Student si upevní poznatky o heterocyklických sloučeninách.	**Chemie derivátů uhlovodíků** • halogenderiváty uhlovodíků • dusíkaté deriváty uhlovodíků (nitrosloučeniny, aminy) • hydoxyderiváty (alkoholy, fenoly) a étery • karbonylové sloučeniny (aldehydy, ketony) • karboxylové kyseliny a jejich funkční a substituční deriváty • heterocyklické sloučeniny	

Student si rozšíří poznatky týkající se vlastností, struktury a významu alkaloidů a izoprenoidů, vlastností, struktury a významu lipidů, rozšíří si poznatky o funkcích a strukturách bílkovin. Student si prohloubí učivo o struktuře o významu DNA a RNA pro organismy atd.	**Statická biochemie** • terpeny • steroidy • alkaloidy • lipidy • sacharidy • bílkoviny • nukleové kyseliny	
Student si upevní a prohloubí poznatky týkající se fotosyntézy, anaerobní glykolýzy, citrátového cyklu a dýchacího řetězce. 3-oxidace mastných kyselin atd.	**Dynamická biochemie** • metabolismus sacharidů (fotosyntéza, anaerobní glykolýza, citrátový cyklus, dýchací řetězec) • metabolismus lipidů (3 oxidace mastných kyselin) • proteosyntéza • vzájemné propojení a souvislosti metabolických drah • transport chemických látek	

5.9.17. Seminář z biologie

Cílem semináře je:

- Upevnit učivo obecné biologie, botaniky, zoologie, biologie člověka, ekologie a genetiky.
- Pochopit vzájemné souvislosti a význam jednotlivých říší v přírodě.
- Orientovat se v základních pojmech a vztazích.
- Připravit studenty na maturitní zkoušku a pomaturitní studium.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÉ PŘEDMĚTY PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

ZOOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti	• prvoci • diblastika - žahavci, houby • ploštěnci • hlísti • měkkýši • kroužkovci • členovci • paryby • ryby • obojživelníci • plazi • ptáci savci	

OBECNÁ BIOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	obecné znaky organismů • vznik a vývoj druhů • viry • bakterie • sinice • buňka buněčný cyklus, dělení buněk	

• zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby		

BOTANIKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• rostlinná pletiva • rostlinné orgány • fyziologie rostlin • nižší rostliny • mechorosty, kapraďorosty • nahosemenné rostliny • krytosemenné rostliny	

HOUBY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	• houby • lišejníky	

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• usiluje o pozitivní změny v životě, které vedou ke zdraví svému i druhých využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle	• opěrná a pohybová soustava • tělní tekutiny a cévní soustava • dýchací soustava • trávicí soustava • vylučovací soustava • kůže • nervová soustava • smysly • hormonální soustava • pohlavní soustava	

ZÁKLADY GENETIKY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	základní genetické pojmy mendelovy zákony dědičnosti molekulární základy dědičnosti mutace dispozice a choroby genové inženýrství	

EKOLOGIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• chápe vztah člověka a přírody • uvědomuje si význam biosféry pro člověka	• základní ekologické pojmy • populace • ekosystém • biom • ochrana životního prostředí	

5.9.18.Zeměpisný seminář

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět náleží do vzdělávací oblasti Člověk a příroda s přesahem do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Zahrnuje obsah vzdělávacího oboru zeměpis (geografie) v RVP DG a oboru geologie v RVP DG. Seminář ze zeměpisu se částečně podílí na integraci oboru geologie. V semináři se využívá mezipředmětových vztahů k ostatním oborům vyučovaných na škole (matematika, informační a komunikační technologie, chemie, biologie, dějepis, základy společenských věd).

Volitelný předmět je koncipován jako jednoletý a doplňuje výuku předmětu zeměpis. Je určen studentům maturitního ročníku se zvýšeným zájmem a obor, jakož i těm, kteří si vybrali zeměpis jako maturitní předmět.

V hodinách je prohloubeno učivo předmětu Zeměpis a rozpracována stěžejní témata současné geografie. Výběr témat je dan aktuálními problémy současného světa, a to jak ve fyzické, tak sociální sféře. Studenti mají šanci ovlivnit obsah semináře i vlastním zájmem o vybrané problémy. Zásadní globální problémy lidstva jsou dokumentovány a vysvětleny v konkrétních regionálních souvislostech.

Organizační a časová charakteristika

Předmět je vyučován jako výběrový v maturitním ročníku s dotací 2 hodiny týdně, zpravidla blokově ve standardní učebně, případně v učebně s výpočetní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie včetně klíčových kompetencí vycházejí z vyučovacího předmětu zeměpisu.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (POVINNĚ VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

KARTOGRAFIE

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• používá s porozuměním základní kartografické pojmy • vyjadřuje základní principy základních kartografických projekcí (promítání) v různých polohách • popíše postup prací při vzniku mapy • čte a interpretuje informace z různých druhů plánů a map a atlasů • umí získávat data z různých médií a využívat je k sestavování vlastních map, grafů a diagramů, vytvářet mapy a grafy zobrazující geografické aspekty světových událostí	Vybrané aspekty kartografie	PV: • **Matematika** (Shodná a podobná zobrazení, mapa a měřítko) • **Informační a výpočetní t.** (internet zdroj informací)

PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• popíše postavení naší planety ve vesmíru včetně důsledků z toho plynoucích • popíše tvar, velikost a složení tělesa Země • definuje základní pohyby Země a jejich důsledky	Planeta Země a její postavení ve vesmíru	**PV:** • **Fyzika** (měření vzdáleností, astronomie – satelity, Corriolisova síla) • **Matematika** (časová pásma výpočet časových změn, tvar Země)
• popíše vnitřní strukturu zemského tělesa • rozlišuje různé typy hornin a zemské kůry • definuje pojem litosféra • vysvětluje základní endogenní a exogenní síly a procesy • interpretuje hypsografickou křivku, srovnává vertikální a horizontální členitost oceánů a pevnin • popisuje základní tvary georeliéfu na kontinentech i na mořském dnu v závislosti na procesech, které je vytvořili • popisuje vznik antropogenních tvarů reliéfu	Vybrané poznatky o litosféře	**PV:** • **Chemie** (nerosty, chemismus hornin)
• správně operuje se základními pojmy – hydrosféra a její složení, probíhající procesy, nejvýznamnější objekty a jejich funkce v krajině, rozložení zásob vody na Zemi, úmoří, povodí, říční síť • vysvětlí pojem kryosféra a lokalizuje její výskyt na Zemi, klasifikuje ledovce – jejich vznik a funkce • zhodnotí vybrané subsystémy hydrosféry v konkrétní oblasti	Vybrané poznatky o hydrosféře a kryosféře	PV: • **Fyzika** (fyzikální vlastnosti vody) • **Chemie** (vlastnosti vody, pH vody)
• správně operuje se pojmy složení atmosféry, její vrstvy, procesy v ní probíhající, počasí, podnebí, podnebné pásy, meteorologie, klimatologie, skleníkový efekt, destrukce ozónové vrstvy, monzun, pasát, cyklona, anticyklona, synoptická mapa, atmosférická fronta, vzduchové hmoty, předpověď počasí	Vybrané poznatky o atmosféře	**PV:** • **Fyzika** (fyzikální vlastnosti vzduchu) • **Chemie** (chemické prvky v atmosféře)

• umí znázornit planetární cirkulaci atmosféry, popsat vznik, charakter a působení hlavních pravidelných větrů v konkrétní oblasti • zdůvodní zvláštnosti podnebí hlavních klimatických oblastí světa a posoudí jejich vliv na život společnosti		
• prokazuje porozumění základních pojmů z pedosféry a biosféry • objasní vliv horizontální pásmovitosti a vertikální stupňovitosti na rozmístění půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi • posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady • analyzuje výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách	Vybrané poznatky o půdách a vegetaci	**PV:** • **Fyzika** (fyzikální vlastnosti půdy) • **Chemie** (vlastnosti půdy) • **Biologie** (rostlinstvo a živočišstvo geobiomů)
• používá s porozuměním a v souvislostech pojmy: krajinná sféra, přírodní (fyzickogeografická) sféra, společenská a hospodářská (kulturní, socioekonomická) sféra, krajina, příroda, přírodní prostředí, společenské prostředí, životní prostředí • umí odlišit revoluční a evoluční vývoj a změny krajin • posuzuje výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách • chápe interakci přírody a člověka a posuzuje výhody a nevýhody života člověka v jednotlivých typech krajiny v rámci trvale udržitelného rozvoje • analyzuje hlavní rizika působení přírodních faktorů a společenských aktivit na krajinu a na životní prostředí, na sociální a hospodářský rozvoj a na kvalitu života lidské společnosti	Informační a výpočetní t. (internet zdroj informací)	**PV:** • **Environmentální v.** - Člověk a životní prostředí • Geologie (složení, struktura a vývoj Země, geologické procesy v litosféře, voda) • **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• používá s porozuměním základní demografické pojmy • popisuje různou ekonomickou aktivitu, zaměstnanost, hustotu zalidnění obyvatelstva • popisuje jazykové skupiny národy a etnika; náboženství světa, • analyzuje základní zákonitosti a trendy územního rozložení obyvatelstva, příčiny a důsledky nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi, hodnotí příčiny, důsledky a směry migrací obyvatelstva mezi regiony. • používá s porozuměním základní pojmy geografie sídel • rozlišuje sídelní systémy podle stupně urbanizace se zaměřením se na významná centra jednotlivých makroregionů (politická, hospodářská, kulturní aj.), porovnává vztahy mezi centry a jejich zázemími a mezi centry různých řádů • lokalizuje hlavní jádrové oblasti světa/kontinentů s popisem znaků jádrových a periferních oblastí	Vybrané poznatky o obyvatelstvu a sídlech	**PV:** • **Matematika** (statistická data a grafy) • **Biologie** (etnické skupiny) • **Dějepis** (vývoj sídel) • **Základy spol. věd** (sociologie stárnutí), organizace společenského života, integrační procesy světa) • **Informační a výpočetní t.** (internet zdroj informací))
• definuje pojem ekonomika státu a umí ji rozčlenit do jednotlivých sektorů a odvětví • používá s porozuměním základní ekonomické pojmy: průmyslová a informační revoluce, postindustriální společnost, obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, územní dělba práce, privatizace, transformace, restrukturalizace ekonomiky, tržní a centrálně plánovací ekonomika, hrubý domácí produkt, hrubý národní produkt, produktivita práce, distribuční sítě. • popisuje zákonitosti a trendy územního rozložení jednotlivých	Vybrané poznatky o prostorových ekonomických charakteristikách současného světa	PV: • **Matematika** (statistická data a grafy) • **Dějepis** (vývoj organizace výroby) • **Základy spol. věd** (ekonomika a integrační procesy světa) • **Informační a výpočetní t.** (internet zdroj informací • **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

sektorů/odvětví hospodářství (lokalizační faktory) • analyzuje význam podílu jednotlivých sektorů/odvětví hospodářství na tvorbě HDP v konkrétní oblasti, výhody a rizika specializace pro území • hodnotí možnosti rozvoje určitého sektoru/odvětví hospodářství na základě známých charakteristik přírodních a sociálních složek území		• Člověk a svět práce (tržní ekonomika)

REGIONY

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• posuzuje přírodní a sociální geografický potenciál vybraných makroregionů • popisuje SWOT analýzu vybraných makroregionů, příčiny a důsledky základních problémů makroregionu, podstatné vztahy makroregionu v globálním systému • porovnává a hodnotí makroregiony světa navzájem z různých hledisek (geografická poloha, přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo, kultura, společné znaky), • popisuje význam makroregionu ve světě, vymezuje podle daných hledisek modelovou oblast • lokalizuje základní místopisné pojmy modelové oblasti	Vybrané aspekty hlavních makroregionů světa • Evropa a Rusko, • jihozápadní Asie, Střední Asie a Zakavkazsko, jižní, jihovýchodní a východní Asie • subsaharská a severní Afrika, • Severní a Latinská Amerika, • Austrálie, Oceánie • polární oblasti a světový oceán	**PV:** • **Matematika** (statistická data a grafy) • **Chemie** (suroviny jako základ chemické výroby) • **Dějepis** (náboženství) • **Informační a výpočetní t.** (internet, zdroj informací) • **Anglický j.** (výslovnost geografických jmen, reálie) • **Německý j.** (výslovnost geografických jmen, reálie) • **Španělský j.** (výslovnost geografických jmen, reálie) • **Francouzský j.** (výslovnost geografických jmen, reálie) • **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě • **Informační a výpočetní t.** (zdroje a vyhledávání informací, komunikace)

Učitel může libovolné téma zredukovat nebo rozšířit na úkor jiného tématu s přihlédnutím k:

- zájmu a úrovni znalostí žáků
- aktuálnímu stavu rozvoje světa
- aktuálně vyhlášeným projektům a soutěžím pro středoškolské studenty
- časovým, materiálním, softwarovým, ekonomickým a jiným možnostem školy

5.9.19. Deskriptivní geometrie

Deskriptivní geometrie buduje a rozvíjí prostorovou představivost, vede k rozvoji logického myšlení a přesného vyjadřování. Studenti získávají dovednosti a návyky v rýsování, učí se načrtávat tělesa a technické součásti.

Cílem je naučit studenty základním zobrazovacím metodám – pravoúhlému promítání na dvě průmětny (Mongeovo promítání).

Volba předmětu je vhodná pro studenty, kteří uvažují o studiu na ČVUT obor architektura, na stavební fakultě, strojní fakultě, dopravní fakultě i vysoké škole, kde chtějí studovat design. Získané znalosti kótovaného promítání a Mongeova promítání jsou podmínkou pro přijímací zkoušky na vysokou školu konané z deskriptivní geometrie, ale i zdárnému průběhu studia na vysoké škole, kde je deskriptivní geometrie jedním ze studijních předmětů.

Rozsah a obsah učiva semináře bude zohledňovat, zda studenti navštěvovali seminář již v 5. ročníku.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

AFINITA V ROVINĚ A PROSTORU

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• sestrojí útvar v osové afinitě • najde samodružné body, osu a směr afinity	• osová afinita mezi dvěma rovinami (směr, osa, samodruhé body) • osová afinita v rovině	

KÓTOVANÉ PROMÍTÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• modeluje a správně klasifikuje vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin v prostoru • užívá kritéria rovnoběžnosti a kolmosti přímek a rovin, určuje jejich odchylky a vzdálenosti v prostoru • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí kótu bodu na přímce, přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • sestrojí kolmici k rovině • zobrazí útvar ležící v obecné rovině • zobrazí jednoduché hranaté těleso	• soustava souřadnic v průmětně, principy a vlastnosti pravoúhlého promítání • kóta bodu, stopník přímky, stopa roviny, hlavní a spádová přímka roviny • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, otáčení roviny do průmětny • konstrukční úlohy	

MONGEOVO PROMÍTÁNÍ

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
• sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru • sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od průmětny • určí přímku a bod ležící v rovině • zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou • sestrojí kolmici k rovině a rovinu kolmou k přímce • zobrazí útvar ležící v obecné rovině, užívá osovou afinitu • řeší jednoduché úlohy pomocí třetí průmětny • zobrazí hranol a jehlan v základní poloze a jednoduché hranaté těleso v prostoru • sestrojí řez hranolu a jehlanu rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám), průnik přímky s hranolem a jehlanem • sestrojí sdružené průměty kružnice • zobrazí kulovou plochu, bod na kulové ploše a tečnou rovinu kulové plochy • sestrojí průnik kulové plochy s rovinou (kolmou k průmětně i v obecné poloze vzhledem k průmětnám) a průnik kulové plochy s přímkou • zobrazí rotační válec a rotační kužel, bod na povrchu válce a kužele a tečnou rovinu válce • sestrojí řez válce a kužele rovinou kolmou k průmětně a průnik přímky s válcovou a kuželovou plochou	• pravoúhlé promítání na dvě průmětny • stopníky přímky, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin, kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny a od přímky, otáčení roviny do průmětny • konstrukční úlohy, sítě těles • klasifikace rovinných řezů na kuželové ploše, věty Quételetovy-Dandelinovy	

5.9.20. Společenskovědní seminář

Seminář navazuje na znalosti studentů z výuky základů společenských věd, cílem semináře je prohloubit a systematizovat jejich znalosti.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (POVINNĚ VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Integrace učiva celého multidisciplinárního předmětu Základy spol. věd, žák je schopen nahlížet na společenské problémy z více hledisek. Žák odliší totalitu myšlení od kriticky racionálního pohledu a relativismu.	Základy psychologie • základní psychologické pojmy, teorie osobnosti, vývojová a sociální psychologie a komunikace	Shrnutí látky Základů společenských věd prvního ročníku
	Základy práva • základní právní pojmy, právní normy, stát a právo, morálka a zákon	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti práva
	Základy sociologie • skupinová struktura společnosti, sociologie jako obor a metoda, sociální deviace	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti sociologie
	Základy politologie • politické systémy, politické strany	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti politologie
	Základy ekonomie • tržní a plánované hospodářství, hospodářská politika státu, mikroekonomie	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti ekonomie
	Náboženství, náboženské směry • křesťanství, islám, východní směry	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti náboženských představ
	Základní filosofické problémy • zdroje filosofického pohledu, bytí, poznání a etika, pravda	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti filozofie

	Základy etiky • otázka dobra a zla v dějinách, svědomí a jeho zdroje	Shrnutí látky Základů společenských věd z oblasti etiky
	Opakování témat na žádost studentů • opakování požadovaných maturitních okruhů	

5.9.21. Seminář z hudební výchovy

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmětem semináře je základní přehled dějin hudby a elementární hudební teorie rozšířená o oblast hudebních forem, akustiky a nauky o hudebních nástrojích. Seminář se primárně soustředí na oblast artificiální hudby, sekundárně se věnuje hudbě populární. Výuka je realizovaná kombinací přednášek a seminární diskuse a je koncipována jako příprava na maturitní zkoušku z hudební výchovy.

Organizační a časová charakteristika

Předmět je vyučován jako výběrový v maturitním ročníku s dotací 2 hodiny týdně, zpravidla blokově v učebně hudební výchovy.

.

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (POVINNĚ VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Žák pochopí výchozí kultickou - funkční roli hudby v životě člověka. Porozumí smyslu notace a vztahu mezi hudební myšlenkou a způsobem jejího zápisu. Uvědomí si podstatu rozdílu mezi hluky, ruchy, šumy a tónem. Bude schopen popsat základní parametry tónu.	1. Prameny a počátek hudby – starověké hudební kultury, nejstarší podoby notace, rozdíl mezi tónem a hlukem, vlastnosti tónu.	Dějepis, Český jazyk a literatura, Základy společenských věd (sociologie, forma společnosti), Fyzika (akustika)
Žák si uvědomí shodu mezi původní kultickou rolí hudby a povahou hudby duchovní, pochopí obsah pojmu světská hudba, uvědomí si rozdíl mezi jednohlasem a vícehlasem, bude schopen popsat podstavu vývoje od jednohlasu k prvním vícehlasým kompozicím a identifikuje přitom roli latinského liturgického zpěvu (gregor. chorálu), seznámí se s nejstaršími památkami české hudby.	2. Středověká hudba – charakter období, druhy hudby a hudební formy, jednohlas a počátky vícehlasu, Ars nova a Ars antiqua, neumatická notace, nejstarší památky české hudby	Dějepis, Základy společenských věd (sociální stratifikace, role umělce ve společnosti, náboženství a společnost), Dějiny umění

Žák bude obeznámen s jednotlivými centry renesanční hudby a s jejich představiteli, uvědomí si trvající primát hudby vokální ve vztahu k požadavkům na funkční – primárně náboženskou roli hudby a ve vztahu k limitům nástrojářství a nejednotnému ladění, pochopí postavení menzurální notace v rámci vývoje hudebního zápisu a uvědomí si její vztah se současnou soustavou délek tónů, seznámí se s uměním vícehlasu v českých zemích.	3. Hudba renesance a humanismu – charakter období, hudební formy a představitelé, umění vícehlasu v českých zemích, menzurální notace jako základ současné soustavy délek tónů.	Dějepis, Dějiny umění, Fyzika (akustika), matematika (proporce, zlomky)
Žák bude seznámen s jednotlivými centry barokní hudby a s jejich představiteli, stejně tak s charakterem doby a povahou hudebního života existenčně spojeného s prostředím aristokracie a se sílící rolí církve, uvědomí si snahu barokní hudby zobrazovat afekty a vztah této snahy ke specifické teatralizaci barokní světské i církevní hudby, pochopí uspořádání charakteristických formových typů a bude schopen promluvit o představitelích evropského hudebního baroka.	4. Evropské hudební baroko – charakter období, hudební formy a představitelé.	Dějepis, Dějiny umění, Základy společenských věd (společnost a náboženství)
Žák získá přehled o díle a významu představitelů syntézy barokního slohu, uvědomí si jejich návaznost na autory, kteří svým dílem barokní sloh formovali v jeho počátku.	5. J. S. Bach, G. F. Händel, A. Vivaldi – život a dílo.	Dějepis, Dějiny umění, Základy společenských věd (postavení umělce ve společnosti)

Žák se naučí identifikovat jednotlivé vývojové fáze českého hudebního baroka a jejich představitele vč. jejich klíčových děl, uvědomí si vazbu mezi kulturní výměnou a rozvojem kultury ve vztahu k umění a relaci české země a okolní svět.	6. Baroko v českých zemích – charakter období, hudební formy a představitelé.	Dějepis, Dějiny umění, Český jazyk a literatura, Základy společenských věd (kulturní výměna a proměna tradice)
Žák pochopí pojem tónina a intervalovou stavbu mollové a durové stupnice, pochopí obsah pojmu interval, uvědomí si příčinu zjevu pravidelného pulsování barokní hudby ve vztahu k obsahu pojmu takt a metrum, bude schopen lépe vysvětlit roli rytmu v rámci ostatních výrazových prostředků hudby, uvědomí si vztah rytmu a tempa.	7. Dědictví barokní hudby – pojem tónina, stavba durové a mollové stupnice, intervaly, pojmy takt a metrum, tempo, rytmus a ostatní výrazové prostředky hudby.	Dějepis, Dějiny umění, Matematika (proporce, zlomky), Fyzika (akustika)
Žák si uvědomí původ tradice klasicko-romantické harmonie, bude obeznámen s obsahem pojmů harmonie a vícehlas v relaci s pojmy melodie a jednohlas, stejně tak s existencí harmonických funkcí a souvisejícím obsahem pojmu akord, uvědomí si výchozí terciovou stavbu akordu a bude ji schopen demonstrovat na popisu stavby kvintakordu a septakordu.	8. Základy tonální harmonie jako dědictví hudby 18. století – pojmy harmonie a melodie, vícehlas a jednohlas, akord a harmonické funkce, stavba kvintakordu a septakordu.	Dějiny umění, Základy společenských věd (harmonie jako pojem společenských věd označující typ vztahu obecně)
Žák bude seznámen s charakterem hudby období tzv. klasicismu, uvědomí si rozdíl mezi klasicistní a barokní hudbou ve vztahu ke zvýšenému podílu racionality v relaci k proměnám ve fungování společnosti a ideálům osvícenství, pochopí uspořádání charakteristických formových typů a bude	9. Evropský hudební klasicismus – charakter období, hudební formy a představitelé.	Dějepis, Dějiny umění, Český jazyk a literatura (osvícenecká literatura), Základy společenských věd (proměna společnosti, počátek moderní konstituce)

schopen promluvit o představitelích evropského hudebního klasicismu.		
Žák se naučí rozlišovat jednotlivé vývojové fáze českého hudebního klasicismu a seznámí se s jejich představiteli, uvědomí si specifika české hudební emigrace a roli české hudby při formování hudebního klasicismu.	10. Český klasicismus – domácí tvorba a česká hudební emigrace, představitelé a dílo.	Dějepis, Dějiny umění, Základy společenských věd (sociální stratifikace, postavení umělce ve společnosti)
Žák získá přehled o díle a významu představitelů hudby evropského klasicismu, uvědomí si rozdílnosti a podobnosti mezi nimi.	11. W. A. Mozart, L. v. Beethoven, J. Haydn – život a dílo.	Dějepis, Dějiny umění, Základy společenských věd (postavení umělce ve společnosti)
Žák získá přehled o způsobu konvenčního zápisu hudby s ohledem na potřebu fixovat primárně základní parametry tónu, uvědomí si roli notové osnovy a pochopí systém délek not.	12. Dovršení vývoje konvenční notace - notová osnova a klíče, tónová soustava a jména tónů, posuvky, způsob značení dynamiky, tempa a přednesu, soustava délek not a prodlužování not.	Matematika (zlomky)
Žák bude seznámen s povahou období romantismu, uvědomí si podstatu problému konfliktu mezi absolutní a programní hudbou ve vztahu k hudebním formám romantismu a ve vztahu k rozdílu mezi obsahy pojmů improvizace, hudební forma, kompozice.	13. Hudba období romantismu – charakter období, hudební formy a představitelé.	Dějepis, Dějiny umění, Český jazyk a literatura, Základy společenských věd (proměna postavení umělce ve společnosti)

Žák získá přehled o životě a díle skladatelů vybraných podle příslušnosti k jednotlivým fázím vývoje hudby 19. století, bude schopen pochopit vývoj směřující k rozpadu tradičních forem a období modernismu.	14. F. Schubert, R. Wagner, H. Berlioz, G. Mahler – život a dílo.	Dějepis, Dějiny umění, Základy společenských věd (postavení umělce ve společnosti)
Žák bude umět popsat charakter hudebního prostředí 19. století v českém jazykovém prostředí a uvědomí si roli hudby v procesu tzv. národního obrození, bude schopen promluvit o základních představitelích českého hudebního romantismu.	15. Český romantismus – představitelé a charakter doby.	Dějepis, Dějiny umění, Český jazyk a literatura (národní obrození)
Žák se detailněji seznámí s hlavními představiteli českého hudebního romantismu, získá informace o jejich díle a životě, uvědomí si existenci moderní linie v české hudbě a nahlédne vztah české hudby 19. století ke zbývající části tehdejší evropské hudby.	16. A. Dvořák, B. Smetana, Z. Fibich – život a dílo.	Dějepis, Dějiny umění, Český jazyk a literatura (národní obrození)
Žák se naučí orientovat se v základním instrumentáři západní hudby, získá přehled o běžném obsazení konvenčních komorních a orchestrálních těles a uvědomí si vztah mezi současným stavem a konvencemi hudby 19. století, uvědomí si rozdíl mezi lidským hlasem a hudebním nástrojem.	17. Moderní hudební tělesa a instrumentář jako dědictví 19. století – dělení hudebních nástrojů a obsazení běžných komorních těles a orchestru, lidské hlasy.	Fyzika (akustika, fyziologická akustika)
Žák bude schopen popsat charakteristické znaky hudebního impresionismu a ozřejmí se mu vztah mezi impresionismem a moderní hudbou, potažmo mezi impresionismem a moderním uměním obecně. Seznámí se	18. Hudební impresionismus – charakteristika stylu, představitelé a dílo.	Dějepis, Dějiny umění

s představiteli hudebního impresionismu a s jejich reprezentativními díly.		
Žák získá základní přehled o základních vývojových proudech v artificiální hudbě 20. století s ohledem na obsah pojmu atonalita a s ohledem na možnost vytvářet hudební díla z netónového materiálu, bude seznámen s vybranými díly představitelů II. vídeňské školy, konkrétní a elektroakustické hudby, pochopí obsah pojmů neoklasicismus a témbrová hudba, pochopí obsah pojmu avantgarda.	19. Hudební směry 20. století v artificiální hudbě, avantgarda v hudbě	Dějepis, Dějiny umění, Základy společenských věd (moderna, moderní doba a proměna společnosti)
Žák bude seznámen s osobností L. Janáčka a B. Martinů, získá schopnost zařadit jejich tvorbu do vývoje české moderní hudby, pochopí vliv meziválečné evropské hudby na vývoj meziválečné hudby české.	20. L. Janáček a B. Martinů – život a dílo.	Dějiny umění
Žák pochopí obsah pojmu artificiální a non-artificiální hudba, seznámí se s pojmem blues, uvědomí si roli blues při vznikání jazzu.	21. Artificiální a nonartificiální hudba, počátky non-artificiální hudby a období před vznikem jazzu.	Dějiny umění, Dějepis, Základy společenských věd (sociologie, problém tzv. vysoké a nízké kultury)
Žák bude schopen vysvětlit základní vývojové fáze jazzové hudby, získá zkušenost s poslechem děl představitelů tradičního i moderního jazzu, seznámí se s pojmy swing, soul, funk, free jazz.	22. Vývojové fáze jazzové hudby	Dějiny umění, Dějepis

Žák bude schopen vysvětlit základní vývojové fáze rockové hudby, uvědomí si roli rockové hudby jako významného účastníka kulturních revolucí ve 20. století, uvědomí si roli českého undergroundu ve vývoji československé společnosti.	23. Rock and roll a vývojové fáze rockové hudby.	Dějiny umění, Dějepis, Základy společenských věd (kulturní revoluce 20. století)
Žák bude schopen představit vývoj populární hudby ve světě a v Československu od období po změnách na konci 60. let směrem k současnosti. Uvědomí si roli populární hudby ve společnosti, legitimitu pojmu konzumní kultura a izolovanou realitu poválečného Československa.	24. Vývoj populární hudby od 70. let po současnost.	Dějiny umění, Dějepis, Základy společenských věd (pojem totalita)

5.9.22. Pravděpodobnost a statistika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem semináře je věnovat se upevnění a rozšíření znalostí studentů v oblasti teorie pravděpodobnosti a matematické statistiky. Získat pravděpodobnostní způsob myšlení, který patří k všeobecnému vzdělání. Hodiny budou doplněny praktickými cvičeními, v nichž si studenti osvojí praktické používání statistických metod. Nahlédneme také do problematiky testování statistických hypotéz. Některé postupy statistiky se naučíme zpracovávat na počítači. Po absolvování semináře by studenti měli být schopni orientovat se v základních statistických pojmech a efektivně pracovat s běžnými statistickými daty.

Organizační a časová charakteristika

Předmět je vyučován jako výběrový v maturitním ročníku s dotací 2 hodiny týdně, zpravidla blokově ve standardní učebně, případně v učebně s výpočetní technikou.

.

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, VOLITELNÝ (POVINNĚ VOLITELNÉ SEMINÁŘE PRO MATURITNÍ ROČNÍK)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, přesahy, komentář
Student rozumí významu pravděpodobnosti pro současnou sociální i vědeckou oblast života	• Úvod do pravděpodobnosti • Deterministický pokus	Fyzika – jevy v mikrosvětě Ekonomie
Student umí vyjmenovat konkrétní příklady náhodných pokusů a umí určit jejich vlastnosti	• Náhodný jev, náhodný pokus • Vlastnosti náhodných jevů a operace s nimi	Vědecké činnosti – medicína, životní prostředí, doprava a její bezpečnost
Student chápe různé pohledy na pravděpodobnost z hlediska její definice a chápe, kdy použít danou definici k řešení konkrétního příkladu	Definice pravděpodobnosti • Klasická definice • Geometrická definice • Statistická definice	Hazardní hry – „vypořádání se“ s nejistotou Statistická fyzika, kvantová mechanika, teorie chaosu. Zákon velkých čísel.
Student umí rozlišit slučitelné a neslučitelné jevy, jev opačný, závislé a nezávislé jevy.	• Nezávislé jevy • Závislé jevy • Podmíněná pravděpodobnost • Úplná pravděpodobnost • Binomické rozdělení pravděpodobnosti • Podmíněná pravděpodobnost	Omyl hazardního hráče; odhad účinku léku při léčbě pacienta
Student se naučí metody sběru, zpracování a vyhodnocování získaných údajů	• Matematická statistika - úvod • Základní pojmy: statistické údaje – data, statistická jednotka, rozsah souboru • Statistický znak a jeho vlastnosti • Absolutní a relativní četnost soubor,	

Student umí graficky zaznamenat získané údaje pomocí různých grafů	• Diagramy: spojnicový, sloupkový, histogram, kruhový	Exel. Jasový histogram. Neúspěšnost maturit v jednotlivých předmětech. Geografie – anamorfované mapy.
Student umí použít čísla, která efektivně porovnávají velké množství údajů	• Statistická charakteristiky: polohy a variability • Průměry a jejich vlastnosti: aritmetický, geometrický, vážený aritmetický, harmonický • Modus, medián, kvantil, percentil	Ekonomie, medicína, meteorologie. Fyzikální měření.
Student chápe variabilitu jako kolísání hodnoty znaku kolem aritmetického průměru, chápe vlastnosti tohoto kolísání na konkrétních ukázkách z praxe	• Charakteristiky variability: variační rozpětí, absolutní odchylka, průměrná absolutní odchylka, rozptyl, směrodatná odchylka • Variační koeficient • Statistický soubor se dvěma znaky: korelace, bodový graf, lineární regrese, korelační koeficient	Fyzikální a jiná vědecká měření a jejich zpracování. Meteorologie. Účetnictví.
Student pochopí použití hypotéz k ověřování našich očekávání o výsledcích nějakého procesu, k posuzování významnosti změn, které byly způsobeny změnou technologie, apod. Student nahlédne do základů testování hypotéz, seznámí se se základními postupy různých typů testů	Testování hypotéz: • Pojmy hypotéza, nulová hypotéza, alternativní hypotéza • Statistické testy, testovací kritérium • Test jako rozhodování, test významnosti rozdílu dvou rozptylů (F-test), test významnosti rozdílu |m - □0|, test významnosti rozdílu dvou výběrových průměrů (t-test)	Právní systém- soudní proces, rozhodnutí o vině-nevině. Lékařství. Sport. Zemědělská výroba.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žaků, které je běžnou činností, již učitel ve škole vykonává průběžně po celý školní rok.

Hodnocení žaků upravují příslušné právní normy. Pravidla pro hodnocení žáků jsou součástí školního řádu a jsou spolu s ním veřejně dostupné na www.postupicka.cz .

Cílem a základem každého hodnoceni je poskytnout žakovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak hodnocenou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Nedílnou součástí hodnocení musí být i konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření o žákových schopnostech a dovednostech a mělo by být pro žáka motivující. Důležité je si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žaka s jeho spolužáky, ale mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žaka, respektive na hodnocení předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vest ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by mělo být oslabování vnější motivace žáků – tedy motivace prostřednictvím známek. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žákovým vlastním (sebe)hodnocením.

Způsoby hodnocení

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, při které učitel užívá pět klasifikačních stupňů. Ústní zkoušení je kombinováno s ostatními způsoby (písemné testy, hodnocení práce ve skupinách, projekty, samostatná práce atd.).

U průběžného hodnoceni používáme různé formy, od pětistupňové klasifikace přes bodové ohodnoceni, slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků.

Výsledné hodnocení prospěchu žaka představuje vysvědčení, resp. výpis z vysvědčení.

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný

Kritéria pro hodnocení

Kritéria pro hodnocení vycházejí z klíčových kompetencí. Jsou to především tato kritéria:

- zvládnuti výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovednosti
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech

Vyučující:

- je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka
- oznámí své požadavky na klasifikaci žákům na začátku školního roku
- sleduje výkony žáka, jeho připravenost na výuku, systematičnost práce
- hodnotí učební výsledky za celé klasifikační období
- stanoví výslednou známku tak, aby odpovídala známkám, které žák získal

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce (slohové práce, vědomostní a dovednostní testy, diktáty, cvičení…)
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu
- samostatné aktivity, domácí úkoly
- modelové a problémové úlohy, kvizy, křížovky, rébusy…
- výroba pomůcek, laboratorní práce…
- skupinové práce, při které je však žák hodnocen individuálně
- neverbální komunikace – výtvarný projev

6.2. Hodnocení žáků v profilové části maturitní zkoušky

Kritéria pro hodnocení ústní maturitní zkoušky v profilové části maturitní zkoušky stanovil ředitel v souladu s § 24 vyhlášky č. 177/2009 Sb. o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou ve znění pozdějších úprav.

1. Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák jedno téma vylosuje. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut, pro žáky s SPUO podle posudku k uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut.
2. Při ústní zkoušce nelze v jednom dni losovat dvakrát stejné téma.
3. Výslednou známku schvaluje komise hlasováním.

6.3. Autoevaluace školy

Hlavním cílem autoevaluace školy je zhodnocení stavu – tj. ověření si informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se výuka realizuje. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy jsou vyhodnocovány – na základě prostého posouzení – pracovníky školy (např. při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskuzích, schůzkách předmětových komisi atd.). Jiné aspekty hodnoceni školy jsou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům a pedagogickým pracovníkům.

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Podmínky ke vzdělávání	Objektivní zhodnocení podmínek vzdělání ve škole sloužící k jejich optimalizaci • Ekonomické podmínky • Vybavení školy • Lidské zdroje • Stav nemovitostí	• Ekonomická analýza • Inventarizace pomůcek a plán obnovy • Analýza aprobací ve škole • Analýza prováděná školou a MHMP	2x ročně 1x ročně 1x ročně 1x ročně
Průběh vzdělávání	Zhodnocení, zda je výuka vedena v souladu se ŠVP • Úroveň výuky • Zpětná vazba vyučujících • Zpětná vazba maturantů	• Hospitační činnost vedení školy, hospitace předsedů PK, vzájemné hospitace učitelů • Dotazník studentům • Diskuse v PK	Průběžně 1x ročně Průběžně
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	Participace zainteresovaných osob na práci školy a jejich spokojenost • Rozložení zodpovědnosti za průběh studia • Informovanost • Spolupráce s PPP a dalšími subjekty • Spokojenost žáků a rodičů s podporou školy žákům a se vzájemnou komunikací	• Dotazník školy • Dotazník pro rodiče • Rozhovor se žáky, rodiči a dalšími partnery • Dotazník školy	1x za 2 roky 1x za 2 roky Průběžně 1x za 2 roky
Výsledky vzdělávání žáků	• Hodnocení výsledků vzdělávaní s cílem trvalého zkvalitňování práce školy	• Pololetní klasifikace žáků a statistika • Klasifikace vyhodnocená maturitní komisí a Cermatem + statistika • Statistika	2x ročně 1x ročně 1x ročně

Řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	Posouzení kvality manažérské práce a odborného růstu pedagogických pracovníků • Úroveň komunikace a předávání informací pracovníkům • Odborný růst pedagogických pracovníků	• Dotazník • Přehled absolvovaných kurzů, zpráva o jejich průběhu a kvalitě	1x za 2 roky 1x ročně
Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	• Akce pro veřejnost • Významné úspěchy žáků školy	• Zápis ve výroční zprávě • Zápis ve výroční zprávě	1x ročně 1x ročně